00050612

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 25 June, 2016

HORAPOLLINIS
HIEROGLYPHICA
GRÆCE & LATINE,

Cum integris Obſervationibus & Notis

JOANN. MERCERI & DAVID. HOESCHELII,

Et ſelectis

NICOLAI CAUSSINI.

Curante

JOANNE CORNELIO DE PAUW,

Qui ſuas etiam Obſervationes addidit.

50612

EX. ...

TRAJECTI AD RHENUM,

Apud MELCHIOREM LEONARDUM CHARLOIS.

MDCCXXVII.

1727

OR
Cat-224
Hoo/ Hre
50612

00050612

LECTORI

JOANNES CORNELIUS DE PAUW.

HOrapollo, quem tibi damus, is eſt, de quo legimus apud Suidam ab Editore Nupero emendatum, Ὡραπόλλων, Φαινυβύθεως, κώμης τοῦ Πανοπολίτου νομοῦ, γραμματικὸς, διδάξας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ,

τῇ ἐν Αἰγύπτῳ· εἶτα ἐν Κωνςαντινȣπόλει ἐπὶ Θεοδοσίȣ. ἔγραψε Τεμενικά. Υπόμνημα Σοφοκλέȣς, Αλκαίȣ, εἰς Ομηρον. λαμπρὸς μὲν ἐπὶ τῇ τέχνῃ ἄνθρωπος, ϗ τῶν πάλαι λογιμωτάτων γραμματικῶν ȣδέν τι μεῖον κλέος ἀπενεγκάμενος. Qui in Lexico Panopolitanus dicitur a Nomo, in Libris Noſtris Ægyptius dicitur a Fluvio celeberrimo: Nam ita accipiendum eſt illud Νειλῷος vel Νειλιακὸς, quod ad urbem Nilopolin in Nomo Heracleopolitano perperam referunt Quidam: Raro enim vel nunquam forte ita dictus eſt Urbis iſtius civis. Grammaticus ille Ægyptius, ut vides, inter alia ſcripſiſſe memoratur τὰ Τεμενικὰ: Cujus Operis partem extitiſſe credidit Hœſchelius hos duos Hieroglyphicôn Libellos. Male & nullo hercule judicio: Nam ea Græce fuerunt ſcripta, & non potuerunt cum Ægyptiacis conjungi, ut ab Aliis

recte

recte jam animadverſum eſt: Sed cum inde colligunt porro, utrumquè Opus non potuiſſe ab eodem Horapolline proficiſci, ipſi non vulgariter certe errant. Quid enim? Si Anglus, ſi Gallus, ſi Batavus hac tempeſtate multa Latine ſcripſerit, & unum aliquod Opuſculum Lingua vernacula ſibique domeſtica ediderit; rectene Poſteritas judicaverit aliquando, ab eodem Autore non potuiſſe conſcribi Libellum Vernaculum, a quo plures conſcripti fuerunt Libri Latini? Id nemo dixerit profecto. Quare lepide errant, qui ita ſentiunt, & quidem eo genere erroris, quo vulgo errare ſolent illi, qui res antiquas ita curant, ut hodiernas plane negligant; Homines, qui cachinnos ſæpe incutiunt Cordatioribus, quos ſana ratio ita pellexit, ut omnem Antiquitatis laudem præ ea deſpiciant. Hos autem duos Hieroglyphicôn Libellos ex Lingua Ægyptiaca in Linguam Græcam tranſtulit Philippus:

De quo præter unum nomen cum omnibus Viris Eruditis nihil aliud ego teneo. Sed hic de ipſa Verſione ejus quæritur, libera ſit & Periphraſtica, an adſtricta & verbo tenus adumbrata: Quæ mira certe & nova eſt quæſtio: Nam ubi πρωτότυπον intercidit cum tota Ægyptiorum ſupellectile libraria, quid, quæſo, nobis reliquum eſt, ex quo ea de re conſtare poterit? Nihil ſane, nihil: Quare hoc non eſt de lana caprina diſputare, ſed de rebus plane ignotis ineptire ſuaviter. Dicam, quod ſcio, omiſſis illis, quæ ſciri non poſſunt: Libro 1. Capite 17. legimus, ἥλιος δὲ ὁ Ὧρος ἀπὸ τοῦ τῶν ὡρῶν κρατεῖν. Iſta non potuerunt ab erudito Ægyptio proficiſci, & dubio procul a Philippo adjecta ſunt: Libro 2. Cap. 100. ſcribitur de καμήλῳ, ἐκείνη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων ζώων τὸν μηρὸν κάμπτει, διὸ καὶ κάμηλος λέγεται. Illud poſtremum etiam Philippo tribuen-

dum

dum eſt: Nam nec Etymon iſtud placere potuit Horapollini Nilotico. Similiter Libro 2. Cap. 108. illud, ϗ καλεῖται πιννοφύλαξ ἀκολούθως τῷ ὀνόματι, nullus ego dubito, quin Philippum habuerit autorem: Ita enim Interpretis Græci indolem *ſapit, ut nihil in eo ſit*, quod ad ipſum πρωτότυπον pertineat. Adhæc Symbola ſunt plura in principio Libri Secundi, quæ ex Aliorum Scriptis collegit Philippus & Horapollineis attexuit, ut teſtis eſt ipſe: Vide, quæ diximus in Obſervationibus Noſtris. Atque hæc certa ſunt, alia incerta. Nam quod de σημαίνουσι & tertia, quam vocant, *perſona* ſcribit Hœſchelius, ut probet Philippum non fuiſſe Interpretem, ſed Periphraſtam, ambiguum prorſus eſt & anceps, tum quia ipſe Horapollo ea ſcribendi Methodo potuit uti, tum quia Philippus mutatis tantum perſonis reliqua omnia

ſtricte

ſtricte ac religioſe potuit transferre: Hoc ſentiunt omnes, & certius eſt certo. Cum autem Vir Eruditus ad Verſum Homeri provocet, qui Cap. 101. Libri 2. adducitur, & eo Periphraſin adſtruere conetur, miſere profecto errat & pueriliter plane. Quid enim? Nonne Horapollo, qui in Homerum ſcripſit Hypomnema, ut ipſe Hœſchelius ex Suida notat, Verſum Homericum adducere potuit, quem ejus Interpres poſtea non neglexit? Faceſſant, faceſſant nugæ: Quod in Aliorum ore ineptum ſit, in ore Hœſchelii longe ineptiſſimum eſt: Nam de eodem Horapolline nobiſcum ſentit. Nihil evidentius aut apertius. Aliis, qui Horapollinem ſibi confingerent alium, ſi eodem argumento uterentur, ſtatim unius Æliani auctoritatem opponerem Lib. 5. Cap. 39. de *Animalib.* ut ne alia nunc adducam, quæ Homerum in Ægypto celeberrimum & magnæ exiſtimationis fuiſſe probant: Eruditi ſciunt, nec ea

ſunt

ſunt hujus loci. Illa autem Philippi Verſio, ſive libera ſive adſtricta, a nobis nunc denuo Typis mandata eſt ad fidem Editionis Hœſchelianæ, quæ Librum Auguſtanum habuerat præeuntem. Antea ab Aldo ſemel, a Mercero bis edita fuit: Aldinam in prima Editione ſua, quæ Anno MDXLVIII Pariſiis prodiit, expreſſerat Mercerus, exceptis pauculis, quæ pro Typothetarum erratis haberi poſſunt, & una Libri 2. Cap. 88. γϱαφῇ. Dein a Gulielmo Morellio Exemplar Antiquum nactus, in quo pars maxima Libri Primi manu deſcripta erat, Anno MDLI Pariſiis etiam in publicum emiſit alteram Editionem ſuam, & lectiones diſcrepantes ex Codice Antiquo depromtas partim in Contextum recepit, partim ad Marginem adſcripſit: Vix autem ego dubito, quin Codex Morellianus prima quinquaginta quinque Capita exhibuerit tantum: Nam uſque ad Caput 56. lectionum diſcrepantia

protenditur, & poſtremæ ad Caput 55. pertinent. Quas cum in Editione ſua omnes repræſentare debuiſſet Hœſchelius, eas contra neglexit omnes, & Aldinas ad Marginem repræſentavit ſolas: Cujus omiſſionis alia non eſt ratio, quam quod alteram Editionem Merceri non viderit Hœſchelius, niſi Horapollinis Contextu jam abſoluto. Quanquam melius certe ſibi & Lectori ſuo conſuluiſſet, ſi ut potuiſſet facile, eas ad calcem Libri ſubjunxiſſet: In pleriſque enim cum Codicis Auguſtani ſcriptura conſpirant & ejus auctoritatem egregie ſtabiliunt. Quare nunc eas omnes non-modo diligenter collegi, ſed Aldinam etiam Editionem denuo cum Hœſcheliana contuli, & lectiones diſcrepantes, quotquot in tribus illis Editionibus extant, accurate mihi notavi & poſt Horapollinis Contextum tibi exhibui Lector: Id enim ſcias, velim, in iſto Variarum Lectionum Catalogo nullam primæ Editionis Mer-

Mercerianæ a me habitam eſſe rationem; quia, ut jam monui, ad Aldinam efformata eſt & eam ſequitur κατὰ πόδα. Tres autem illas Editiones Hœſchelia-na priores tribus Viris Clariſſimis debeo: Aldinam enim Drakenburgius, Merceri primam Clericus, alteram Dukerus amice mihi ſubminiſtrarunt. Græce etiam prodiiſſe dicitur Philippi Verſio Pariſiis Anno MDXXI: quam Editionem ego diligenter quæſivi, ſed reperire non potui. Fallor, aut hæc ipſiſſima illa eſt, cujus in Obſervationibus meminit Mercerus; qui cum in duabus ſuis Editionibus Libro 2. Cap. 88. pro τροφῆς exhibuerit ταφῆς, & de iſta mutatione Lectorem ne verbo monuerit, perquam probabile eſt mihi, eum ſcripturam iſtam ex ipſo illo Exemplari deſumſiſſe, nec ejus autorem fuiſſe primum. Verſioni Græcæ adjuncta eſt Verſio Latina, quæ Mercero debetur abſque ullo dubio: Nam ut alia non commemorem, primæ ſta-

tim paginæ utriuſque Editionis Mercerianæ id luce meridiana clarius probant. Quare ſummopere miror extitiſſe Quosdam, qui eam Trebatio adſcripſerint: Sed illi neque Verſionem Trebatii neque Editiones Merceri unquam oculis uſurparunt, & ipſa Trebatiana, quæ a Viris Eruditis adducuntur, cum Mercerianis ne quidem leviter contulerunt: Nam cæteroquin ita ineptire non potuiſſent ullo modo. Illud obſervandum eſt, Hœſchelium, quem ſecuti ſumus, ex prima Editione Verſionem Merceri adumbraſſe; quam cum ope Libri Morelliani aliquot locis poſtea correxerit Vir Eruditus, operæ pretium erit ea breviter hic commemorare: Libro Primo Cap. 4. Aldinum, ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχουσι, πρὸς &c, verterat, *quod in ortu quidem, ut inquiunt, quindecim ei partes ſuperſint, ut &c.* dein Morellianum, ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνα-

ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν, πρὸς &c, vertit, *quod in ortu quidem dicant eam, cum quindecim eſt partium, ſurſum — apparere: at in occaſu — inflexa gerere.* Capite 7. Aldinum, ὥςε σημαίνειν τὴν συνήθειαν τῦ ὀνόματος, reddiderat Latine, *Itaque ex conſueta ſignificatione nomen hoc:* dein Morellianum, ὥςε σημαίνειν τὴν σύνθεσιν τῦ ὀνόματος, Latine reddidit, *Itaque nominis compoſitio.* Hœſchelius ad Marginem Editionis ſuæ adſcripſerat, *compoſitum nomen hoc.* Capite 11. Aldinum ἑκατὸν expoſuerat nude: dein Morellianum ἑκατὸν εἴκοσι expoſuit digne. Capite 12. Aldinum, δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεςάναι ὅτε ἀρσενικοῖς ——, tranſtulerat, *ſolis enim his, non etiam maſculis, mundus videtur conſiſtere:* dein Morellianum, δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεςάναι ἔκ τε ἀρσενικῦ καὶ θηλυκῦ ὑπάρχοντος; tranſtulit, *ipſis enim*

 vide-

videtur mundus ex mare ac fæmina conſtare. Hœſchelius ad Oram ibi, *ex maſculo enim & fæmineo ipſis mundus &c.* Capite 28. Aldinum, σημειοῦται ὡς παρείπετο διαμένον τῇ γλώσσῃ, explicuerat, *indicatur eum, etſi perpetuo linguam habuerit, vocem tamen ac loquelam defeciſſe:* dein Morellianum, σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον τῇ γλώσσῃ, explicuit, *indicatur eum lingua præpeditum.* Hœſchelius ibi ad Marginem iterum, *indicatur eum linguæ impeditæ eſſe.* Tandem Capite 53. Aldinum, τοῖς Αἰγυπτίοις ἔδοξε συμβάλλειν τὸ ζῶον, Latine expreſſerat, *Ægyptiis placuit in hujus rei ſignificationem hoc aſſumere animal:* dein Morellianum, τοῖς Αἰγυπτίοις ἔδοξε σεβάζειν τὸ ζῶον, Latine expreſſit, *Ægyptiis placuit hoc animal in honore habere.* Hœſchelius ad Marginem, *hoc animal colere.* Atque hæc poſtremo excepto neceſſaria ſunt & bona: quibus nunc unum ſubjungam

ma-

malum: Capite ſcilicet 49. Aldinum ὄρυγα feram quadrupedem cum Morelliano ὄρτυγα *coturnicem* peſſime commutavit in Secunda Editione ſua. Ita cum Vulgata Verſione Merceri ſeſe res habet: Alias Trebatii & Phaſianini duas videre non licuit adhibita quavis indagine. Neque id ægre fero: *Ineptiſſimæ* enim ſunt & nulla in re prodeſſe potuiſſent mihi; ut facile evincunt ea, quæ Viri Eruditi ex illis adducunt. Nam quod de Phaſianino, cui Libri obtigiſſent integriores, Hœſchelius notat, ſomnium eſt ex nimia ejus facilitate ortum: Non Libros Antiquos, ſed ingeniolum ſuum ſecutus eſt homo Italus: Id oculato Critico apparebit ſtatim. Poſt Horapollinis Contextum & Varias Lectiones ſequuntur Joannis Merceri & Davidis Hœſchelii Obſervationes & Notæ in Horapollinem integræ: Quibus adjunximus alias Cauſſini ſelectas, quæ ad rem aliquanto propius pertinebant:

bant: Iisque ſubjecimus tandem Obſervationes etiam Noſtras. Quæ omnia erudito tuo examini ſubmittimus Lector, ut ſtatuas, quo pretio habenda ſint ſingula. Vale, & fac, quod æquum bonumque ſit: Plura enim præfari nolo. Trajecti ad Rhenum Non. Januar. A. MDCCXXVII.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

ΝΕΙΛΩΟΥ

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

ΝΕΙΛΩ´ΟΥ

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ, Α ΕΞΗΝΕΓΚΕ ΜΕΝ ΑΥΤΟΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΙ ΦΩΝΗΙ, ΜΕΤΕΦΡΑΣΕ ΔΕ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ.

α΄. πῶς αἰῶνα σημαίνουσι;

Αἰῶνα σημαίνοντες, ἥλιον καὶ σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰώνια εἶναι στοιχεῖα. αἰῶνα δ᾽ ἑτέρως γράψαι βουλόμενοι, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην, ὃν καλοῦσιν Αἰγύπτιοι, οὐραῖον, ὅ ἐστιν Ελληνιστὶ βασιλίσκον· ὅνπερ χρυσοῦν ποιοῦντες, θεοῖς περιτιθέασιν. αἰῶνα δὲ λέγουσιν Αἰγύπτιοι διὰ τοῦδε τοῦ ζώου δηλοῦσθαι· ἐπειδὴ τριῶν γενῶν ὄφεων καθεστώτων, τὰ μὲν λοιπὰ, θνητὰ ὑπάρχει, τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον· ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζώῳ δίχα καὶ τοῦ δακεῖν, ἀναιρεῖ. ὅθεν ἐπειδὴ δοκεῖ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύειν, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασιν.

HORAPOLLINIS NILIACI

SACRÆ SCULPTURÆ, QUAS IPSE QUIDEM ÆGYPTIO SERMONE PRODIDIT, PHILIPPUS VERO LINGUA GRÆCA DONAVIT.

1. *Quo pacto ævum ſignificant?*

ÆVum innuentes, Solem ac Lunam pingunt, quod hæc æterna ſint, ævique fluxum producentia elementa. Quin & aliter ævum pictura exprimere volentes, ſerpentem pingunt, cujus cauda reliquo involvatur ac tegatur corpore. Hunc Ægyptii quidem lingua ſua Uræum, Græci vero Baſiliſcum appellant. Eundem ex auro conflatum diis circumponunt. Cæterum hoc animali ævum ſignificari propterea Ægyptii dicunt, quod cum tria ſint ſerpentium genera, ſolum hoc ex omnibus immortale eſt; cætera mortalia: utpote cum quodvis aliud animal ſolo afflatu abſque ullo morſu ſerpens hic interimat. Unde & quoniam vitæ neciſque poteſtatem habere videtur, merito ſane deorum capitibus inſeritur.

β΄. πῶς κόσμον;

Κόσμον βουλόμενοι γράψαι, ὄφιν ζωγραφοῦσι τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐρὰν, ἐστιγμένον φολίσι ποικίλαις. διὰ μὲν τῶν φολίδων αἰνιττόμενοι τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀστέρας. βαρύτατον δὲ τὸ ζῶον, καθάπερ καὶ ἡ γῆ. λειότατον δὲ, ὥσπερ ὕδωρ. καθ᾿ ἕκαστον δὲ ἐνιαυτὸν τὸ γῆρας ἀφεὶς, ἀποδύεται. καθ᾿ ὃ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ ἐνιαύσιος χρόνος ἐναλλαγὴν ποιούμενος, νεάζει. τὸ δὲ ὡς τροφῇ χρῆσθαι τῷ ἑαυτοῦ σώματι, σημαίνει, τὸ πάντα ὅσα ἐκ τῆς θείας προνοίας ἐν τῷ κόσμῳ γεννᾶται, ταῦτα πάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν.

γ΄. πῶς ἐνιαυτόν;

ΕΝιαυτὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, ἶσιν, τουτέστι γυναῖκα ζωγραφοῦσιν. τῷ δὲ αὐτῷ, καὶ τὴν θεὸν σημαίνουσιν. Ισις δὲ παρ᾿ αὐτοῖς ἐστὶν ἀστὴρ, Αἰγυπτιστὶ καλούμενος Σῶθις, Ελληνιστὶ δὲ Αστροκύων, ὃς καὶ δοκεῖ βασιλεύειν τῶν λοιπῶν ἀστέρων· ὁτὲ μὲν μείζων, ὁτὲ δὲ ἥσσων ἀνατέλλων· καὶ ὁτε μὲν λαμπρότερος, ὁτὲ δὲ,

2. *Quo pacto mundum?*

MUNDUM exprimere volentes, ſerpentem pingunt, qui ſuam ipſius caudam rodat, variis interſtinctum ſquamis: per ſquamas quidem ſtellas, quibus cœlum mundusve diſtinctus eſt, obſcure innuentes. Cæterum hoc animans non ſecus ac terra graviſſimum eſt, læviſſimum autem ac maxime lubricum, in aquæ morem. Inſuper ut ſerpens quotannis pelle ſimulque ſenio exuitur, ſic & annus vertens, qui mundi circumactu producitur, immutatione facta renovatur, ac velut rejuveneſcit. Quod vero velut cibo, ſuo utatur corpore, ſignificat id, quæcunque Dei providentia in mundo gignuntur, ea rurſum in eundem reſolvi, & tanquam imminutionem ſumere.

3. *Quo modo annum?*

PORRO annum demonſtrare volentes, Iſin, hoc eſt mulierem pingunt: quo etiam ſigno deam ſignificant. Eſt autem apud eos Iſis ſidus, quod Ægyptio quidem nomine Sothis, Græco vero Aſtrocyon dicitur, qui & inter reliqua ſidera principatum obtinere videtur: ut qui dum oritur, nunc major ſit, nunc minor, interim ſplendi-

δὲ, ἐχ ἔτως. ἔτι δέ ϰ διότι ϰαϊὰ τὴν τέτε τἒ ἄςρε ἀνατολὴν, σημειέμεθα περὶ πάνων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόνων τελεῖσθαι. διόπερ ἐϰ ἀλόγως τὸν ἐνιαυὸν, ἴσιν λέγεσιν. ϰ ἑτέρως δὲ ἐνιαυὸν γράφονες, φοίνικα ζωγραφἒσι, διὰ τὸ δένδρον τἒτο μόνον τῶν ἄλλων ϰαϊὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης, μίαν βαΐν γεννᾷν, ὡς ἐν ταῖς δώδεκα βάεσιν ἐνιαυτὸν ἀπαρτίζεσθαι.

δ΄. πῶς μῆνα;

Μῆνα δὲ γράφονες, βαΐν ζωγραφἒσιν, ἢ σελήνην ἐπεςραμμένην εἰς τὸ κάτω. βαΐν μὲν, τῆς προειρημένης ἐπὶ τἒ φοίνικ@ αἰτίας χάριν· σελήνην δὲ ἐπεςραμμένην εἰς τὸ κάτω, ἐπειδή φασιν, ἐν τῇ ἀναῖολῇ πενεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχεσι, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσχημαῖίσθαι· ἐν δὲ τῇ ἀποκρέσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκονα ἡμερῶν πληρώσασαν, εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν.

έ. πῶς τὸ ἐνιςάμενον ἔτ@;

Ἔτ@ τὸ ἐνιςάμενον γράφονες, τέταρον ἀρέρας γράφουσιν. ἔςι δὲ μέτρον γῆς ἡ ἄρερα, πηχῶν

ἑκα-

dior, interim vero ſecus. Inſuper & quoniam in hujuſce ſideris exortu, ea ſignis quibuſdam obſervamus, quæ toto anno peragenda ſunt: propterea non ab re annum Iſin appellant. Aliter quoque annum indicantes, palmam pingunt, quod arbor hæc ſola ex omnibus ad ſingulos Lunæ ortus, ſingulos etiam ramos procreet, ita ut duodecim ramorum productione annus expleatur.

4. *Quo modo menſem?*

MENSEM autem notantes, ramum pingunt, aut Lunam deorſum converſam. Ramum quidem, ob cauſam jam in palma dictam: Lunam vero deorſum vergentem, quod in ortu quidem, ut inquiunt, quindecim ei partes ſuperſint, ut ſurſum erectis cornibus appareat: At in occaſu, triginta diebus completis, cornua deorſum inflexa gerat.

5. *Quomodo inſtantem annum?*

INSTANTEM annum ſignificantes, quartam arvi partem pingunt. Eſt autem ἄρȣρα, unde Latinis arvum dicitur, terræ menſura centum comple-

ἑκατόν. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν. ἐπειδή φασι κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς Σώθεως, μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς, τέταρτον ἡμέρας προστίθεσθαι, ὡς εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θεοῦ, τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν. ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδος περισσὴν ἡμέραν ἀριθμοῦσιν Αἰγύπτιοι· τὰ δὲ τέσσαρα τέταρτα ἡμέραν ἀπαρτίζει.

ς΄. Τί δηλοῦσιν ἱέρακα γράφοντες.

ΘΕὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἢ ὕψος, ἢ ταπείνωσιν, ἢ ὑπεροχήν, ἢ αἷμα, ἢ νίκην, ἢ Ἄρεα, ἢ Ἀφροδίτην, ἱέρακα ζωγραφοῦσι. θεὸν μέν, διὰ τὸ πολύγονον εἶναι τὸ ζῶον, καὶ πολυχρόνιον· ἔτι γε μήν, ἐπεὶ καὶ δοκεῖ εἴδωλον ἡλίου ὑπάρχειν, παρὰ πάντα τὰ πετεινὰ πρὸς τὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ὀξυωποῦν· ἀφ᾽ οὗ καὶ οἱ ἰατροὶ πρὸς ἴασιν ὀφθαλμῶν τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ χρῶνται· ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ὡς κύριον ὄντα ὁράσεως, ἔσθ᾽ ὅτε ἱερακόμορφον ζωγραφοῦσιν. ὕψος δέ, ἐπεὶ τὰ μὲν ἕτερα ζῶα εἰς ὕψος πέτεσθαι προαιρούμενα, πλαγίως περιφέρεται, ἀδυνατοῦντα κατευθὺ χωρεῖν·

μόνος

plectens cubitos. Itaque annum volentes dicere, quartum dicunt, propterea quod ab uno, ut tradunt, ſideris cui Sothis nomen fecimus, ortu, ad alterum quarta ſit interjecta diei pars. Enimvero dei Solis inquam annus trecentis ſexaginta quinque diebus abſolvitur: unde & quarto quoque anno ſupervacuum diem computant atque intercalant Ægyptii. Quatuor ſiquidem diei quadrantes diem perficiunt.

6. *Quid accipitrem pingentes, innuunt?*

DEum cum volunt ſignificare, aut ſublimitatem, aut humilitatem, aut præſtantiam, aut ſanguinem, aut victoriam, accipitrem pingunt. Deum quidem, tum quod fœcundum ſit ac diuturnæ vitæ hoc animal, tum etiam quod Solis præter cæteras volucres ſimulachrum eſſe videatur, utpote peculiari quadam atque occulta naturæ vi, intentiſſimis in ejus radios oculis proſpiciens. Atque hinc eſt, quod medici ad ſananda oculorum vitia, hieraceo herba utuntur. Inde etiam fit, ut Solem interdum tanquam viſus tutorem ac dominum, accipitris forma pingant. Sublimitatem vero, quoniam cum cætera quidem animantia, quoties in ſublime tolli volunt, oblique ferantur, nec

μόνος δὲ ἱέραξ εἰς ὕψος κατευθὺ πέτεται. ταπείνωσιν δὲ, ἐπεὶ τὰ ἕτερα ζῶα, οὐ κατὰ κάθετον πρὸς τοῦτο χωρεῖ, πλαγίως δὲ καταφέρεται· ἱέραξ δὲ κατευθὺ, ἐπὶ τὸ ταπεινὸν τρέπεται. ὑπεροχὴν δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ πάντων τῶν πετεινῶν διαφέρειν. αἷμα δὲ, ἐπειδή φασι τοῦτο τὸ ζῶον, ὕδωρ μὴ πίνειν, ἀλλὰ αἷμα. νίκην δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον, πᾶν νικᾶν πετεινόν. ἐπειδὰν γὰρ ὑπὸ ἰσχυροτέρου ζώου καταδυναστεύηται, τὸ τηνικαῦτα ἑαυτὸν ὑπτιάσας ἐν τῷ ἀέρι, ὡς τοὺς μὲν ὄνυχας αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνω ἐσχηματίσθαι, τὰ δὲ πτερὰ, καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς τὰ κάτω, τὴν μάχην ποιεῖται· οὕτω γὰρ τὸ ἀντιμαχόμενον αὐτῷ ζῶον, τὸ αὐτὸ ποιῆσαι ἀδυνατοῦν, εἰς ἧτταν ἔρχεται.

ζ΄. πῶς δηλοῦσι ψυχήν;

ΕΤι γε μὴν καὶ ἀντὶ ψυχῆς ὁ ἱέραξ τάσσεται, ἐκ τῆς τοῦ ὀνόματος ἑρμηνείας. καλεῖται γὰρ παρ' Αἰγυπτίοις ὁ ἱέραξ, βαιήθ. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα διαιρεθὲν, ψυχὴν σημαίνει καὶ καρδίαν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν βαί, ψυχή· τὸ δὲ ἤθ, καρδία: ἡ δὲ καρδία κατ' Αἰγυπτίους, ψυχῆς περίβολος· ὥστε σημαίνειν τὴν σύνθεσιν τοῦ ὀνό-

recta ſurſum evehi poſſint; ſolus accipiter recta in altum volat. Humilitatem porro ſeu dejectionem, quod eadem ratione cæteræ animantes non perpendiculi modo, ſed velut ex tranſverſo & flexuoſe deorſum ferantur, ſolus accipiter directo ad inferiora viam carpat. Præſtantiam, quod cæteris præſtare videatur avibus. Sanguinem, quia animal hoc inquiunt, non aquam, ſed ſanguinem bibere. Victoriam demum, quod cætera volatilia vincere videatur. Cum enim robuſtioris animantis potentia ſe videt opprimi, tum ſeſe in aëre ita reſupinans, ut ungues quidem ſurſum, pennas vero ac poſteriores partes deorſum verſas habeat, cum idem avis quæ cum eo congreditur efficere nequeat, ita facile eam in fugam vertit, ac ſibi victoriam parat.

7. *Quo modo animam indicant?*

QUin & pro anima ponitur accipiter, juxta nominis interpretationem. Siquidem Ægyptiis accipiter baieth dicitur, quod nomen ſi diviſeris, animam & cor ſonat: BAI enim anima eſt, & ETH cor. Cor autem ex Ægyptiorum ſententia, animæ ambitus eſt. Itaque ex conſueta ſignificatione no-

ὀνόμαἶ@, ψυχὴν ἐγκαρδίαν. ἀφ' ἧ κỳ ὁ ἱέραξ διὰ τὸ κỳ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, ὕδωρ ἐ πίνει τὸ καθόλε, ἀλλ' αἷμα, ᾧ κỳ ἡ ψυχὴ τρέφεται.

ή. Πῶς Ἄρεα κỳ Ἀφροδίτην;

Ἄρεα δὲ γράφοντες κỳ Ἀφροδίτην, δύο ἱέρακας ζωγραφῦσιν· ὧν τὸν ἄρσενα, εἰκάζυσιν Ἀρεϊ, τὴν δὲ θήλειαν, Ἀφροδίτῃ. ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα θηλυκὰ ζῶα πρὸς πᾶσαν μίξιν τῷ ἀνδρὶ οὐχ ὑπακέει, καθάπερ ἱέραξ. τριακοντάκις γὰρ τῆς ἡμέρας βασανιζομένη, ἐπειδὰν ἀναχωρήσῃ, φωνηθεῖσα ὑπὸ τῦ ἄρσενος, πάλιν ὑπακέει. διὸ κỳ πᾶσαν θήλειαν τῷ ἀνδρὶ πειθομένην, Αἰγύπτιοι Ἀφροδίτην καλῦσι· τὴν δὲ μὴ πειθομένην, ἐχ ὕτω προσαγορεύυσι. διὰ τῦτο κỳ ἡλίῳ τὸν ἱέρακα ἀνέθεσαν. παραπλησίως γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν τριάκοντα ἀριθμὸν ἐν τῷ πλησιασμῷ τῆς θηλείας ἀποδίδωσιν.

Ἑτέρως δὲ τὸν Ἄρεα κỳ τὴν Ἀφροδίτην γράφοντες, δύο κορώνας ζωγραφῦσιν, ὡς ἄνδρα κỳ γυναῖκα. ἐπεὶ τῦτο τὸ ζῶον, δύο ὠὰ γεννᾷ, ἀφ' ὧν ἄῤῥεν κỳ θῆλυ γεννᾶσθαι δεῖ. ἐπειδὰν δὲ γεννήσῃ, ὅπερ σπανίως γι-

men hoc, animam cordatam notat. Unde & accipiter ob eum quem cum anima habet naturæ conſenſum, aquam omnino non bibit, ſed ſanguinem, quo & ipſa nutritur anima.

8. *Quo modo Martem ac Venerem?*

MArtem vero & Venerem notantes, duos pingunt accipitres, eorum marem Marti, fœminam Veneri comparantes: idque propterea, quod ex cæteris animantibus fœmina mari non ad omnem congreſſum obtemperat, ut in accipitrum genere, in quo etſi tricies in die fœmina a mare comprimatur, ab eo digreſſa ſi inclamata fuerit, paret iterum. Ideoque & fœminam omnem quæ viro morem gerit, Ægyptii Venerem vocant: Quæ vero non eſt dicto audiens, non ita appellant. Atque hæc ſane cauſa fuit, cur Soli accipitrem conſecrarint: non ſecus enim ac Sol, ter denarium explet numerum in congreſſu fœminæ.

Aliter quoque Martem & Venerem ſcribentes, duas pingunt Cornices, ut marem ac fœminam; quoniam animal hoc gemina ſolet ova parere, ex quibus mas & fœmina gignantur. Ubi vero, quod raro tamen accidit, vel duo maſcula vel duo fœ-

γίνεται, δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκὰ, τὰ ἀρσενικὰ τὰς θηλείας γαμήσαντα, ἐ μίσγεται ἑτέρᾳ κορώνῃ, οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια ἑτέρᾳ κορώνῃ μέχρι θανάτου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀποζυγέντα διατελεῖ. διὸ καὶ μιᾷ κορώνῃ συναντήσαντες, οἰωνίζονται οἱ ἄνθρωποι, ὡς χηρεύοντι συνηντηκότες ζώῳ. τῆς δὲ τοιαύτης αὐτῶν ὁμονοίας χάριν, μέχρι νῦν οἱ Ελληνες ἐν τοῖς γάμοις, ἐκκορὶ, κορὶ, κορώνην λέγουσι ἀγνοοῦντες.

θʹ πῶς γάμον;

ΓΑμον δὲ δηλοῦντες, δύο κορώνας πάλιν ζωγραφοῦσι, τοῦ λεχθέντος χάριν.

ιʹ. πῶς μονογένες;

ΜΟνογενὲς δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ ἄνδρα, κανθαρὸν ζωγραφοῦσι. μονογενὲς μὲν, ὅτι αὐτογενές ἐστι τὸ ζῶον, ὑπὸ θηλείας μὴ κυοφορούμενον. μόνη γὰρ γένεσις αὐτοῦ, τοιαύτη ἐστίν. ἐπειδὰν ὁ ἄρσην βούληται παιδοποιήσασθαι, βοὸς ἀφόδευμα λαβὼν, πλάσσει σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ σχῆμα· ὃ ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κυλίσας

ἀπὸ

minea ova peperit, mares fœminis connubio junĉti nunquam ad alteram divertunt cornicem, ac ne ipſa quidem fœmina, quoad vivit, ad alterum marem: ſed disjunĉti, ſoli deinceps ſemper degunt. Unde & cum uni cornici occurrerint homines, augurantur præſagium ſibi hoc eſſe viduæ vitæ, quod ſcilicet animali viduam agenti vitam obvii facti fuerint. Proinde in hunc uſque diem, Græci ob tantam harum avium concordiam, in nuptiis ignorantes verbum illud uſurpare ſolent ἐκκορὶ, nimirum κορὶ cornicem appellantes.

9. *Quo modo nuptias?*

ATque eandem ob cauſam nuptias innuentes, duas rurſum appingunt Cornices.

10. *Quo modo unigenitum?*

UNigenitum autem ſignificantes, aut ortum, aut patrem, aut mundum, aut virum, Scarabæum pingunt. Ac unigenitum quidem, quod per ſe gignatur hoc animal, utpote in utero fœminæ non prius efformatum ac geſtatum: ejus enim ſolius hujuſcemodi ortus eſt. Cum mas ſobolem procreare vult, bovis fimum nactus, globulum ex eo

ejuſ-

ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, αὐτὸς πρὸς ἀνατολὴν βλέπει, ἵνα ἀποδῶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται· ὁ δὲ τῶν ἀστέρων δρόμος, ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην· ταύτην οὖν τὴν σφαῖραν κατορύξας, εἰς γῆν κατατίθεται ἐπὶ ἡμέρας εἰκοσιοκτὼ, ἐν ὅσαις καὶ ἡ σελήνη ἡμέραις τὰ δώδεκα ζώδια κυκλεύει. ὑφ' ἣν ἀπομένον, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος. τῇ ἐνάτῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀνοίξας τὴν σφαῖραν, εἰς ὕδωρ βάλλει. ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν νομίζει σύνοδον εἶναι σελήνης καὶ ἡλίου, ἔτι τε καὶ γένεσιν κόσμου. ἧς ἀνοιγομένης ἐν τῷ ὕδατι, ζῶα ἐξέρχεται, τουτέστιν οἱ κάνθαροι. γένεσιν δὲ, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. πατέρα δὲ, ὅτι ἐκ μόνου πατρὸς τὴν γένεσιν ἔχει ὁ κάνθαρος. κόσμον δὲ, ἐπειδὴ κοσμοειδῆ τὴν γένεσιν ποιεῖται. ἄνδρα δὲ, ἐπειδὴ θηλυκὸν γένος αὐτοῖς οὐ γίνεται. εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς. πρώτη μὲν, αἰλουρόμορφος, καὶ ἀκτινωτὴ, ἥνπερ καὶ ἡλίῳ ἀνέθεσαν διὰ τὸ σύμβολον: φασὶ γὰρ τὸν ἄρρενα αἴλουρον, συμμεταβάλλειν τὰς κόρας τοῖς τοῦ ἡλίου δρόμοις. ὑπεκτείνονται μὲν γὰρ κατὰ πρωῒ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν· στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται κατὰ τὸ

μέ-

ejuſdem cum mundo figuræ fingit: quem ubi ab ortu in occaſum averſis pedibus volutarit, ipſe rurſum, ut orbi perſimilem figuram edat atque exprimat, in ortum convertitur. Ipſe ſiquidem orbis a Subſolano circumagitur in Africum: At ſiderum contrarius eſt curſus, ab Africo ad Subſolanum. Hanc itaque pilam in terra defoſſam reponit in dies octo & viginti: nam & totidem diebus Luna duodecim Zodiaci ſigna perluſtrat, ſub qua toto illo tempore permanens animatur ac ſemen vitale ſuſcipit ſcarabæorum genus. Nono autem & viceſimo die apertam pilam, in aquam conjicit (eum enim diem eſſe putat, quo & Luna cum Sole congrediatur, & mundi inſuper fiat generatio) quæ dum in aqua aperitur, prodeunt animalia, hoc eſt ſcarabæi. Ortum autem, propter jam dictam cauſam. Patrem, quod ex ſolo patre ortum habeat ſcarabæus. Mundum, quod ad mundi figuram ejus generatio ac fœtus accedat. Virum denique, quod non ſit in eorum genere fœmina. Sunt porro Scarabæorum formæ tres: Prima felium ſpecie, ac velut radiis inſignita, quam & Soli ob ſignificationem quandam dicarunt. Ajunt enim felem marem juxta varium Solis habitum & curſum pupillas commutare, ad ortum quidem Solis mane nonnihil ex-

μέσον τῆς ἡμέρας, ἀμαυρότεραι δὲ φαίνονται, δύνειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου. ὅθεν καὶ τὸ ἐν Ἡλίου πόλει ξόανον τοῦ θεοῦ αἰλουρόμορφον ὑπάρχει. ἔχει δὲ πᾶς κάνθαρος καὶ δακτύλους τριάκοντα, διὰ τὴν τριακονταήμερον τοῦ μηνὸς, ἐν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων, τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρόμον. δευτέρα δὲ γενεὰ, ἡ δίκερως καὶ ταυροειδὴς, ἥτις καὶ τῇ Σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸν ἐν οὐρανῷ ταῦρον, ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες Αἰγυπτίων. τρίτη δὲ, ἡ μονόκερως καὶ ἰδιόμορφος, ἣν Ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν· καθὰ καὶ ἶβις τὸ ὄρνεον.

ια΄. τί γῦπα γράφοντες δηλοῦσι;

ΜΗτέρα δὲ γράφοντες, ἢ βλέψιν, ἢ ὅριον, ἢ πρόγνωσιν, ἢ ἐνιαυτὸν, ἢ οὐρανίαν, ἢ ἐλεήμονα, ἢ Ἀθηνᾶν, ἢ Ἥραν, ἢ δραχμὰς δύο, γῦπα ζωγραφοῦσι. μητέρα μὲν, ἐπειδὴ ἄῤῥεν ἐν τούτῳ τῷ γένει τῶν ζώων οὐχ ὑπάρχει. ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν, γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ὅταν ὀργώσῃ πρὸς σύλληψιν ἡ γὺψ, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν ἄνεμον, ὑπὸ τούτου ὀχεύεται ἐπὶ ἡμέραις πέντε· ἐν αἷς, οὔτε βρωτοῦ οὔτε ποτοῦ μεταλαμ-

tendi, ſub meridiem velut rotundas fieri, Sole ad occaſum vergente obtuſiores obſcurioresque apparere. Unde & quæ apud Heliopolim eſt DEI Solis inquam ſtatua, felis ſpeciem præ ſe fert. Habet autem & Scarabæus omnis digitos triginta, idque in indicium 30. menſis dierum, quibus Sol oriens ſuum per ſingula Zodiaci ſigna curſum peragit. Alterum Scarabæorum genus bicorne eſt, & taurina ſpecie: quod cum & Lunæ conſecratum ſit, inde etiam eum qui inter ſidera relatus eſt taurum, hujuſce deæ elevationem eſſe perhibent Ægyptiorum filii. Tertium unicorne eſt, & ſuæ peculiaris formæ, quod & Mercurio ſacrum eſſe, ut etiam eſt Ibis avis, exiſtimarunt.

11. *Quid, Vulturem delineantes, indicant?*

CÆterum matrem ſignificantes, aut aſpectum, aut limitem, aut futurorum cognitionem, aut annum, aut cœlum, aut miſericordem, aut Minervam, aut Junonem, aut drachmas duas, vulturem pingunt. Matrem quidem, quod in hoc animantium genere mas non ſit. Gignuntur autem hunc in modum: Cum amore concipiendi vultur exarſerit, vulvam illæſam ad Boream aperiens, ab eo velut comprimitur per dies quinque, quibus

ταλαμβάνει, ποθοῦσα παιδοποιΐαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη γυπῶν, ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνει, ὧν τὰ ᾠὰ πρὸς βρῶσιν αὐτὸ μόνον, οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν ἐστὶ χρήσιμα. γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον ποιουμένων τὴν ὀχείαν, ἡ τῶν ᾠῶν γένεσις ζωογονεῖται. βλέψιν δὲ, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων ζώων ἁπάντων, ὀξυωπέστερον ὁρᾷ ἡ γύψ· ἐν μὲν ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ὄντος, πρὸς δύσιν βλέπουσα, ἐν δύσει δὲ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος, πρὸς ἀνατολὴν, ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος ποριζομένη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα. ὅριον δὲ, διότι πολέμου μέλλοντος τελειοῦσθαι, τὸν τόπον ὁρίζει, ἐν ᾧ μέλλει ὁ πόλεμος γίνεσθαι, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐπ' αὐτὸν παραγινομένη. πρόγνωσιν δὲ, διά τε τὰ προειρημένα, καὶ ὅτι πρὸς τοὺς πλείονας σφαζομένους καὶ ἡττωμένους βλέπει, ταμιευομένη τὴν ἑαυτῆς ἐκ τῶν πτωμάτων τροφήν· παρ' ὃ καὶ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, κατασκόπους ἔπεμπον σκεπτόμενοι κατὰ ποῖον τοῦ πολέμου αἱ γῦπες βλέπουσι μέρος, ἐντεῦθεν σημειούμενοι τοὺς ἡττωμένους. ἐνιαυτὸν δὲ, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ ζώῳ τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἔτους διαιρεῖσθαι, ἐν αἷς ὁ ἐνιαύσιος ἐκτελεῖται χρόνος. ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγκυος μέ-

νει,

nec cibum, nec potum omnino capit, fœtus procreationi intentus. Sunt porro & alia vulturum genera, quæ ex vento concipiunt quidem, ſed quorum ova ad eſum duntaxat, non item ad fœtum ſuſcipiendum ac formandum ſunt accommodata. At eorum vulturum, quorum non eſt ſubventaneus duntaxat & inefficax coitus, ova ad gignendum, tollendamque ſobolem ſunt inprimis idonea. Aſpectum autem, quod ex omnibus animantibus perſpicaciſſimi viſus ſit vultur, ut qui oriente quidem Sole in occaſum, occidente vero in ortum proſpiciat, atque e ſatis longo intervallo quæ ſibi uſui ſint, comparet edulia. Limitem, quod cum belli conficiendi tempus inſtat, locum ubi pugna committenda ſit, ſeptem ante diebus ad eum accedens præfiniat & circumſcribat. Præſagium vero, tum ob jam dictam cauſam, tum etiam quod ad eam exercitus partem ſeſe convertere ſoleat, ubi major ſit futura clades, ſibi ex cadaveribus alimentum ſeponens, ac in futurum provide reſervans. Unde & priſci reges, exploratores mittebant, per quos in utram aciei partem reſpexiſſent vultures, cognoſcerent, indeque vincendos ac interneciua ſtrage delendos colligerent. Annum porro, quoniam animal hoc trecentos illos ac

ιει, ϰ τὰς ἴσας τοὺς νεοσσοὺς ἐκτρέφει· ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατόν εἴκοσι, τὴν ἑαυτῆς ἐπιμέλειαν ποιεῖται, μήτε κυοφοροῦσα, μήτε τρέφουσα, παρασκευάζουσα δὲ ἑαυτὴν εἰς ἑτέραν σύλληψιν· τὰς δὲ λοιπὰς πέντε τοῦ ἔτους ἡμέρας, ὡς ἤδη προεῖπον, εἰς τὴν τοῦ ἀνέμου ὀχείαν καταναλίσκει. ἐλεήμονα δὲ, ὅπερ δοκεῖ παρά τισιν ἐναντιώτατον ὑπάρχειν, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον πάντα ἀναιρεῖ. ἠναγκάσθησαν δὲ τοῦτο γράψαι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα, ἐπὶ πλεῖον οὐ πέτεται, περὶ δὲ τοὺς νεοσσοὺς ϰ τὴν τούτων τροφὴν ἀσχολεῖται. ἐν αἷς ἀπορήσασα τροφῆς, ἣν παράσχηται τοῖς νηπίοις, τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀνατεμοῦσα, παρέχει τοῖς τέκνοις τοῦ αἵματος μεταλαμβάνειν, ὡς μὴ ἀπορήσαντα τροφῆς ἀναιρεθῆναι. Ἀθηνᾶν δὲ καὶ Ἥραν, ἐπειδὴ δοκεῖ παρ' Αἰγυπτίοις, Ἀθηνᾶ μὲν τὸ ἄνω τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίριον ἀπειληφέναι· τὸ δὲ κάτω, Ἥρα. ὅθεν καὶ ἄτοπον ἡγοῦνται ἀρσενικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανὸν, θηλυκῶς μέν τοι τὴν οὐρανόν. διότι ϰ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης ϰ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται, ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον. καὶ τὸ τῶν γυπῶν δὲ, ὡς προ-

ſexaginta quinque dies, quibus completur annus, ita diſtribuit, ut centum quidem ac viginti diebus prægnans maneat, totidem pullos enutriat, reliquis vero centum ac viginti ſui curam gerat, neque uterum ferens, neque alendis addicta liberis, ſed ſeipſam duntaxat ad aliam parans conceptionem. Quinque autem illos qui ſuperſunt anni dies in venti, ut jam dictum eſt, compreſſionem & coitum inſumit. Miſericordem autem, quod quibuſdam alieniſſimum forſan videbitur, præſertim quum hoc animal infeſtiſſimo animo cætera perſequatur, atque interimat. Sed ut hoc pictura vulturis innuerent, eo impulſi ſunt; quod centum illis diebus, quibus ſuos educat, pene nunquam evolet, ſed omnem curam ac ſollicitudinem illis alendis adhibeat. Quod ſi eo tempore cibus non ſuppetat, quo eos ſuſtentet, proprio execto femore ſugendum eis exhibet & impertitur ſanguinem, ut ne cibi penuria atque inedia conficiantur. Minervam ac Junonem, quoniam videtur apud Ægyptios Minerva quidem ſuperius cœli hemiſphærium occupaſſe, Juno vero inferius. Quæ & cauſa eſt, ut abſurdum cenſeant cœlum maſculino genere efferre: quippe cum & Solis & Lunæ cæterorumque ſiderum genitura in eo perfecta ſit, qui ni-

προεῖπον, γένος, θηλειῶν ἐστι γένος μόνον. δι' ἣν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ οἱ Αἰγύπτιοι γῦπα ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν, ἀφ' οὗ καὶ πᾶσαν θεὰν, ἵνα μὴ περὶ ἑκάστης γράφων, μηκύνω τὸν λόγον, --- Αἰγύπτιοι. μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι· μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου. οὐρανίαν δὲ, οὐ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν οὐρανὸν λέγειν, καθὼς προεῖπον· ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι. δραχμὰς δὲ δύο, διότι παρ' Αἰγυπτίοις μονάς ἐστιν αἱ δύο γραμμαί· μονὰς δὲ, παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι, γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ ἡ μονάς.

ιβ'. πῶς Ἥφαιστον γράφουσι;

Ἥφαιστον δὲ γράφοντες, κάνθαρον καὶ γῦπα ζωγραφοῦσιν· Ἀθηνᾶν δὲ, γῦπα καὶ κάνθαρον. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεστάναι ἔκτε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γράφουσιν. οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς, ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι.

Τί

nimirum fœminæ actus eſt. Quin & vulturum genus, ut jam expoſui, fœminas tantum complectitur. Quam ob cauſam & cuivis fœminei ſexus animanti Ægyptii vulturem, ut in eo ſexu principem ac primarium apponunt: ex quo & deam omnem, ne ſigillatim unamquamque percurrens, prolixior ſim, ſignificant Ægyptii. Inſuper & matrem innuere volentes, vulturem pingunt: eſt enim mater fœmineæ naturæ. οὐρανίαν autem hoc eſt *cœlum* (neque enim placet ipſis, ut dixi, maſculino genere οὐρανὸν dicere) quoniam horum omnium generatio inde eſt. Duas denique drachmas, quod apud Ægyptios duæ lineæ unitas eſt. Unitas vero cujuslibet numeri ortus eſt ac principium. Optima itaque ratione duas drachmas indicare volentes, vulturem pingunt, quod generationis ipſe ſibi autor materque ac principium, quemadmodum & unitas, eſſe videatur.

13. *Quo modo Vulcanum notant?*

AT Vulcanum indicantes, ſcarabæum & vulturem pingunt. Minervam vero, vulturem & ſcarabæum: ſolis enim his, non etiam maſculis, mundus videtur conſiſtere. Vulturem autem Minervæ appingunt, quod hi ſoli ex diis apud ipſos mares ſint ſimul ac fœminæ.

ιγ΄. Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσι;

ΘΕὸν δὲ ἐγκόσμιον σημαίνοντες, ἢ εἱμαρμένην, ἢ τὸν πέντε ἀριθμὸν, ἀστέρα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πρόνοια θεοῦ, τὴν νίκην προστάσσει, ᾗ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ παντὸς κόσμου κίνησις ἐκτελεῖται. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα θεοῦ, μηδὲν ὅλως συνεστάναι. εἱμαρμένην δὲ, ἐπεὶ καὶ αὕτη ἐξ ἀστρικῆς οἰκονομίας συνίσταται. τὸν δὲ πέντε ἀριθμὸν, ἐπειδὴ πλήθους ὄντος ἐν οὐρανῷ, πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι, τὴν τοῦ κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελοῦσι.

ιδ΄. Τί κυνοκέφαλον γράφοντες δηλοῦσι;

ΣΕλήνην δὲ γράφοντες, ἢ οἰκουμένην, ἢ γράμματα, ἢ ἱερέα, ἢ ὀργὴν, ἢ κόλυμβον, κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι. σελήνην μὲν, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τοῦτο, συμπάθειάν τινα πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ σύνοδον ἐκτήσατο. ὅταν γὰρ ἐν τῷ μέρει τῆς ὥρας ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ἀφώτιστος γένηται, τότε ὁ μὲν ἄρσην κυνοκέφαλος οὐ βλέπει, οὐδὲ ἐσθίει· ἄχθεται δὲ εἰς τὴν γῆν νενευκὼς, καθάπερ πενθῶν τὴν τῆς σελήνης ἁρπαγήν.

ἡ δὲ

13. *Quid ſidus pingentes, innuunt?*

DEum pulchre ornatum ſignificantes, aut fatum, aut quinarium numerum, ſidus pingunt. Deum quidem: quod DEI providentia victoriam decernit atque imperat, qua & ſiderum orbisque univerſi motus peragitur. Exiſtimant enim ſine DEO nihil prorſus conſiſtere. Fatum autem: quod ex ſiderum curſu ac diſpenſatione conſtituatur. Quinarium vero numerum: quoniam cum quamplurima atque adeo innumera ſint in cœlo ſidera, ſola ex his quinque, motu ſuo orbis pulcherrimam efficiunt diſtributionem ac moderamen.

14. *Quid Cynocephalum pingentes demonſtrant.*

LUnam demonſtrantes, aut terrarum orbem, aut literas, aut ſacrificum, aut iram, aut natationem, Cynocephalum pingunt. Lunam quidem: propterea quod animal hoc conſenſum quendam cum Deæ congreſſu, ex quo & affici ſoleat, habet. Ubi enim aliquanto tempore Luna cum Sole congrediens, expers luminis opacaque permanet, tum mas quidem cynocephalus, nec quoquam intuetur, nec veſcitur, ſed demiſſo in terram vultu indignabundus, velut Lunæ raptum deplorans, triſtatur. Fœmina vero, præterquam quod nuſ-

 quam

ἡ δὲ θήλεια μετὰ τοῦ μὴ ὁρᾷν, καὶ ταυτὰ τῷ ἄῤῥενι πάσχειν, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως αἱμάσσεται. διὸ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τοῖς ἱεροῖς τρέφονται κυνοκέφαλοι, ὅπως ἐξ αὐτῶν γινώσκηται τὸ ἡλίου καὶ σελήνης μέρος τῆς συνόδου. οἰκουμένην δὲ, ἐπειδὴ ἑβδομήκοντα δύο χώρας τὰς ἀρχαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι. τούτους δὲ τρεφομένους ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντας, οὐ, καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷ, οὕτω καὶ τούτους· ἀλλὰ μέρος αὐτῶν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν νεκρούμενον, ὑπὸ τῶν ἱερέων θάπτεσθαι, τοῦ λοιποῦ σώματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντος. ἕως δ᾽ ἂν αἱ ἑβδομήκοντα καὶ δύο πληρωθῶσιν ἡμέραι, τότε ὅλος ἀποθνήσκει. γράμματα δὲ, ἐπειδή ἐστι συγγένεια κυνοκεφάλων Αἰγύπτια ἐπισταμένων γράμματα, παρ᾽ ὃ εἰς ἱερὸν ἐπειδὰν πρῶτα κομισθῇ κυνοκέφαλος, δέλτον αὐτῷ παρατίθησιν ὁ ἱερεὺς, καὶ σχοινίον, καὶ μέλαν· πειράζων εἰ ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐστὶ συγγενείας γράμματα, καὶ εἰ γράφει. ἔτι δὲ καὶ τὸ ζῶον ἐπὶ Ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων. ἱερέα δὲ, ὅτι φύσει ὁ κυνοκέφαλος ἰχθὺν οὐκ ἐσθίει, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἰχθυώμενον ἄρτον, καθάπερ

καὶ

quam oculos contorquet, eademque cum mare patitur, inſuper & e genitali vaſe ſanguinem mittit. Ideoque ad hæc uſque tempora in ſacris Cynocephali nutriuntur, ut ex ipſis, conjunctionis Solis & Lunæ tempus cognoſci poſſit. Terrarum autem orbem: quoniam ſeptuaginta duas inquiunt jam olim orbis habitati regiones fuiſſe: hos porro, ſi diligenter in ſacris nutriantur & curentur, non ſicut cætera animalia uno die emoriuntur, ſic & ipſos emori; ſed ipſorum partem quandam ſingulis diebus emorientem ac tabeſcentem a ſacerdotibus humari, reliquo interim corpore in ſua natura perſiſtente, idque per ſeptuaginta duos dies; quibus expletis, tunc prorſus interit. Literas, quia eſt apud Ægyptios cognatio quædam & genus cynocephalorum, qui literas norunt. Quapropter ubi primum in ſacram ædem ductus fuerit cynocephalus, tabellam ei ſacerdos apponit, una cum ſcirpeo ſtilo ac atramento: nimirum ut periculum faciat, ſitne ex eo cynocephalorum genere, qui literarum gnari ſunt: pingit itaque in ea tabella literas. Præterea hoc animal Mercurio dicatum eſt, qui literarum omnium particeps eſt. Sacrificum vero: quod natura cynocephalus ab eſu piſcis abhorret, quem tametſi piſcibus interim veſci contingat, ſegne tamen

ϰ) οἱ ἱερεῖς ἐκτός. γεννᾶταί τε περιτετμημένος, ἣν ϰ) οἱ ἱερεῖς ἐπιτηδεύουσι περιτομήν. ὀργὴν δὲ, ἐπείπερ τὸ ζῶον τοῦτο παρὰ τὰ ἄλλα θυμικώτατόν τε ϰ) ὀργίλον ὑπάρχει. κόλυμβον δὲ, διότι τὰ μὲν ἄλλα ζῶα κολύμβῳ χρώμενα, ῥυπαρὰ φαίνεται, μόνον δὲ τοῦτο, εἰς ὃν τόπον προήρηται πορευθῆναι, κολυμβᾷ, κατὰ μηδὲν τῷ ῥύπῳ παραφερόμενον.

ιέ. πῶς γράφουσι σελήνης ἀνατολήν;

ΣΕλήνης δὲ ἀνατολὴν γράφειν βουλόμενοι, πάλιν κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι, σχήματι τοιῷδε· ἑςῶτα ϰ) τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐπαίροντα, βασίλειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα. τοῦτο γράφουσι τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς, ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται ὡς εἰπεῖν, προσευχόμενος τῇ θεῷ· ἐπειδὴ ἀμφότεροι φωτὸς μετειλήφασι.

ιϛ'. πῶς ἰσημερίας δύο;

ΙΣημερίας δύο πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφαλον καθήμενον ζωγραφοῦσι ζῶον. ἐν ταῖς δυσὶ γὰρ ἰσημερίαις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ'

& torpori deditum animal non eſt, ſicut & externi ſacerdotes. Adde quod circumciſus gignitur, quam quidem circumciſionem ſummo curant ac peragunt ſtudio ſacerdotes. Iram: quia hoc præter cætera animantia maxime iracundum eſt, & ad indignationem proclive. Natationem porro: quoniam cætera quidem animantia frequenti natatione ſordes ac ſqualorem contrahunt; ſolum hoc ad eum quem inſtituit locum nando pervenit, nec tamen ullis a nativo colore transfertur aut inquinatur ſordibus.

15. *Quo modo Lunæ exortum indicant?*

LUnam autem orientem indicare volentes, rurſum Cynocephalum hoc habitu pingunt: ſtantem, manusque in cœlum tollentem, ac regium inſigne capite geſtantem. Hac autem figura, ad Lunæ ortum demonſtrandum, depingunt cynocephalum, quod hoc habitu videatur cynocephalus deæ congratulari; quod ambo, Sol inquam ac Luna, luminis participes ſint.

16. *Quo modo æquinoctia duo?*

RUrſum æquinoctia ſignificantes, idem animal, Cynocephalum ſedentem pingunt. Duobus enim anni æquinoctiis, duodecies in die per ſingulas

nimi-

ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς δυσὶ νυξὶ ποιεῖ. διόπερ οὐκ ἀλόγως ἐν τοῖς ὑδρολογίοις αὐτῶν Αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον καθήμενον γλύφουσιν. ἐκ δὲ τοῦ μορίου αὐτῷ ὕδωρ ἐπιῤῥέον ποιοῦσιν· ἐπεὶ ὥσπερ προεῖπον, τὰς τῆς ἰσημερίας δώδεκα σημαίνει ὥρας. ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ - - - καλασκευάσματα ὑπάρχῃ. δι᾽ οὗ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ὡρολόγιον ἀποκρίνεται, μὴ δὲ πάλιν στενώτερον, ἀμφοτέρων γὰρ χρεία. τὸ μὲν γὰρ εὐρύτερον, ταχέως ἐκφέρον τὸ ὕδωρ, οὐχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ· τὸ δὲ στενώτερον, κατ᾽ ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολύον τὸν κρουνὸν, ἕως τῆς οὐρᾶς τρίχα διείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος, σίδηρον καλασκευάζουσι πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. τοῦτο δὲ αὐτοῖς ἀρέσκει ποιεῖν οὐκ ἄνευ λόγου τινὸς, ὡς καὶ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων· καὶ ὅτι ἐν ταῖς ἰσημερίαις, μόνος τῶν ἄλλων ζώων δωδεκάκις τῆς ἡμέρας κράζει καθ᾽ ἑκάστην ὥραν.

ιζ. πῶς θυμὸν δηλῶσι;

Θυμὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι. κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην τὸ ζῶον· καὶ τὰς

nimirum horas urinam reddit, idemque & noctu facit. Unde non immerito ſuis hydrologiis Ægyptii cynocephalum ſedentem inſculpunt, e cujus membro aqua defluat: idque propterea, quod duodecim, ut jam dixi, in quas æquinoctii tempore dies ac noctes ex æquo dividuntur, horas ſignificat. Cæterum ne foramen illud acute artificioſeque conſtructum, per quod in horologium aqua profluit & excernitur, aut latius ſit, aut rurſum arctius (utriusque enim magni refert: ſiquidem latius, quum magna celeritate aquam profundat, non recte horæ modum ac dimenſionem perficit; anguſtius autem paulatim ac lentius quam par ſit, aquæ ductum laxat) remedium hoc excogitarunt, ut quicquid pilorum eſt, ad caudam uſque abradentes, pro hujus craſſitudine ferream quandam fiſtulam in uſum jam dictum fabricentur. Hoc autem ipſis viſum eſt non abſque ratione quadam, ſicut nec in cæteris, facere: & quod etiam ſolus ex omnibus animantibus, æquinoctio duodecies* in die per ſingulas horas adlatrat.

17. *Quomodo animum animive præſtantiam innuunt?*

ANimum autem volentes ſignare, Leonem pingunt. Caput enim magnum habet hoc animal,

τὰς μὲν κόρας πυρώδεις, τὸ δὲ πρόσωπον, στρογγύλον, καὶ περὶ αὐτὸ ἀκτινοειδεῖς τρίχας, κατὰ μίμησιν ἡλίου. ὅθεν καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦ Ὥρου, λέοντας ὑποτιθέασι, δεικνῦντες τὸ πρὸς τὸν θεὸν τοῦ ζώου σύμβολον. ἥλιος δὲ ὁ Ὧρος ἀπὸ τοῦ τῶν ὡρῶν κρατεῖν.

ιη΄. πῶς ἀλκὴν γράφουσιν;

Ἀλκὴν δὲ γράφοντες, λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ εὐσθενέστερα αὐτῷ ὑπάρχειν ταῦτα τὰ μέλη τοῦ σώματος.

ιθ΄. πῶς ἐγρηγορότα γράφουσιν;

Ἐγρηγορότα δὲ γράφοντες, ἢ καὶ φύλακα, λέοντος γράφουσι κεφαλήν. ἐπειδὴ ὁ λέων ἐν τῷ ἐγρηγορέναι μέμυκε τοὺς ὀφθαλμοὺς, κοιμώμενος δὲ, ἀνεῳγότας τούτους ἔχει· ὅπερ ἐστὶ τοῦ φυλάσσειν σημεῖον. διόπερ καὶ συμβολικῶς τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν, λέοντας ὡς φύλακας παρειλήφασι.

κ΄. πῶς φοβερόν;

Φοβερὸν δὲ σημαίνοντες, τῷ αὐτῷ χρῶνται σημείῳ, ἐπει-

mal, & pupillas quidem ignitas, faciem vero rotundam, & circumquaque radiorum more ſparſos pilos ad Solis ſimilitudinem: unde & ſub ſolio Hori, hoc eſt Solis, Leones ſupponunt, hujus animalis cum DEO utpote Sole ſimilitudinem maximam monſtrantes. Dicitur autem apud eos Sol Horus, ex eo quod horis præſit.

18. *Quomodo robur notant?*

RObur notantes, Leonis anteriora membra pingunt, quod hæc ei ex toto corpore robuſtiſſima ſint.

19. *Quomodo vigilantem commonſtrant?*

VIgilantem autem ſedulumque hominem, aut etiam cuſtodem oſtendentes, Leonis caput pingunt: quoniam Leo vigilans oculos claudit, eoſdem cum dormit apertos habet, quod quidem cuſtodiæ atque excubiarum ſignum eſt. Unde & non abſque ſignificatione, ſacrorum clauſtris, leones qui cuſtodum loco ſint, appinxerunt.

20. *Quomodo terribilem & formidandum?*

EOdem quoque, ut formidabilem notent, ſigno utun-

ἐπειδὴ ἀλκιμώταἶον ὑπάρχον τȣ̃το τὸ ζῶον, πάντας εἰς φόϐον τȣ̀ς ὁρῶντας φέρει.

κά. πῶς Νείλȣ ἀνάβασιν;

ΝΕίλȣ δὲ ἀνάβασιν σημαίνοντες, ὃν καλȣ̃σιν Αἰγυπἶιςὶ νȣ̃ν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον, ποτὲ μὲν λέονἶα γράφȣσι, ποτὲ δὲ τρεῖς ὑδρίας μεγάλας, ποτὲ δὲ ȣ̓ρανὸν κ̀ γῆν ὕδωρ ἀναβλύζȣσαν. λέονἶα μὲν, ἐπειδὴ ὁ ἥλιὉ εἰς λέονἶα γενόμενὉ, πλείονα τὴν ἀνάβασιν τȣ̃ Νείλȣ ποιεῖται· ὥς τε ἐμμένοντὉ τȣ̃ ἡλίȣ τῷ ζωδίῳ τȣ́τῳ, τὸ δίμοιρον τȣ̃ νέȣ ὕδατὉ πλημμυρεῖ πολλάκις. ὅθεν κ̀ τὰς χολέδρας, κ̀ τȣ̀ς εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν κρηνῶν, λεοντομόρφȣς κατεσκεύασαν οἱ ἀρχαῖοι τῶν ἱερaἶικῶν ἔργων ἐπιςάται. ἀφ᾿ ȣ̃ κ̀ μέχρι νῦν κατ᾿ εὐχὴν πλεονασμȣ̃ ὑγρότητὉ . . . τρία δὲ ὑδρεῖα, ἢ ȣ̓ρανὸν κ̀ γῆν ὕδωρ βλύζȣσαν, τὸ μὲν ὑδρεῖον ὁμοιȣ̃ντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχȣ́σῃ· καρδίᾳ μὲν, ἐπειδὴ παρ᾿ αὐτοῖς τὸ ἡγεμονικόν ἐςι τȣ̃ σώματὉ αὕτη, καθάπερ ὁ ΝεῖλὉ τῆς Αἰγύπἶȣ ἡγεμὼν καθέςηκε· γλώσσῃ δὲ, ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχȣσαν ταύτην, κ̀ γενέτειραν τȣ̃

εἶναι

utuntur quia quum viribus maxime polleat animal hoc, omnibus qui eum inſpexerint metum injicit.

21. *Quo modo Nili aſcenſum & exundationem?*

NIli inſuper inundationem ſignificantes, quem Ægyptio nomine Nun, quod ſi interpreteris, novum ſonat, appellant, interim Leonem pingunt, interim tres *magnas hydrias*, *interim* vero *cœlum* ac terram aquæ copiam ſcaturientem. Leonem quidem: quod cum Sol Leonem ſubit, ampliorem Nili facit inundationem. Quamdiu enim Sol in hoc ſigno perſiſtit, ſæpenumero in duplum ipſius Nili aqua excreſcit. Unde & tubos canalesque ſacrorum fontium ſolent ii qui ſacris præſunt operibus, Leonis figura fabricari. Quapropter in hodiernum uſque diem, dum pro immodica inundatione preces effundunt, Leonis ſigno uti ſolent. Tres autem hydrias, aut cœlum & terram, quæ aquæ copiam ſcaturiat, Nilum perſimilem facientes cordi lingua prædito: Cordi quidem, quoniam princeps hæc & potiſſima apud ipſos habetur totius corporis pars, ſicut & Nilus totius Ægypti dux eſt ac princeps; Linguæ autem, quod cum hæc perpetuo in humido eſſe gaudeat, inſuper & ipſam genitricem cauſam-

εἶναι καλȢσι. τρία δὲ ὑδρεῖα, καὶ Ȣτε πλείονα Ȣτε ἧττονα, ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναβάσεως ἐργασία κατ' αὐτȢς τριμερὴς ὑπάρχει. ἓν μὲν ὑπὲρ τῆς Αἰγυπτίας γῆς τάξαντες· ἐπειδή ἐϛι καθ' αὐτὴν ὕδατ☉ γεννητική. ἕτερον δὲ, ὑπὲρ τȢ ὠκεανȢ· καὶ γὰρ ἀπὸ τȢτȢ ὕδωρ παραγίνεται εἰς Αἴγυπτον ἐν τῷ τῆς ἀναβάσεως καιρῷ. τρίτον δὲ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων, οἳ γίνονται κατὰ τὰ νότια τῆς Αἰθιοπίας μέρη, κατὰ τὸν τῆς ἀναβάσεως τȢ ΝείλȢ καιρόν. ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ Αἴγυπτ☉ τὸ ὕδωρ, δυνατόν ἐϛιν ἐντεῦθεν μαθεῖν. ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ κλίματι τȢ κόσμȢ, αἱ τῶν ποταμῶν πλημμῦραι ἐν τῷ χειμῶνι ἀποτελȢνται, ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων τȢ τοιȢτȢ συμβαίνοντ☉· μόνη δὲ ἡ Αἰγυπτίων γῆ, ἐπεὶ μέση τῆς οἰκȢμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἡ λεγομένη κόρη, θέρȢς ἄγει τὴν τȢ ΝείλȢ ἑαυτῇ ἀνάβασιν.

κβ'. πῶς Αἴγυπτον γράφȢσιν;

Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφȢσι, καὶ ἐπάνω καρδίαν. δηλȢντες ὅτι ὡς ἡ τȢ ζηλοτύπȢ καρδία, διὰ παντὸς πυρȢται, Ȣτως ἡ

ſamque rerum ſtatus appellant. Tres porro hydrias, & nec plures nec pauciores pingunt: quod triplex juxta eorum ſententiam ſit inundationis cauſa effectrix. Unam quidem Ægyptiæ terræ adſcribunt, quæ ex ſeſe aquam producit: Alteram Oceano, ex quo inundationis tempore aqua in Ægyptum exæſtuat: Tertiam imbribus, qui per id tempus quo intumeſcit Nilus, ad auſtrinas Æthiopiæ partes contingunt. Quod autem Ægyptus ex ſeſe aquam gignat, inde facile eſt deprehendere, quod cum in cæteris orbis tractibus hyeme ſoleant exundare flumina, idque propter imbres copioſos & aſſiduos; ſola Ægyptiorum regio, quoniam totius orbis velut umbilicus eſt ac media, non ſecus ac in oculo pupilla, æſtate ſibi inundationes Nili procreat.

22. *Quomodo Ægyptum deſignant?*

ÆGyptum autem deſignantes, conflagrantem acerram pingunt, & ſuperne Cor: illud innuentes, quod quemadmodum Zelotypi cor in perpetuo æſtu ac flamma eſt; ſic Ægyptus, quia immo-

Αἴγυπτος, ἐκ τῆς θερμότητος, διὰ παντὸς ζωογονεῖ τὰ ἐν αὐτῇ ἢ παρ' αὐτῇ ὑπάρχοντα.

κγ'. πῶς ἄνθρωπον μὴ ἀποδημήσαντα;

ΑΝθρωπον τῆς πατρίδος μὴ ἀποδημήσαντα σημαίνοντες, ὀνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ οὔτε ἀκούει τινὸς ἱστορίας, οὔτε τῶν ἐπὶ ξένης γινομένων αἰσθάνεται.

κδ'. πῶς φυλακτήριον;

ΦΥλακτήριον δὲ γράφειν βουλόμενοι, δύο κεφαλὰς ἀνθρώπων ζωγραφοῦσι, τὴν μὲν τοῦ ἄρσενος ἔσω βλέπουσαν, τὴν δὲ θηλυκὴν ἔξω. οὕτω γάρ φασιν οὐδὲν τῶν δαιμονίων ἐφάψεται· ἐπειδὴ καὶ χωρὶς γραμμάτων, ταῖς δυσὶ κεφαλαῖς ἑαυτοὺς φυλακτηριάζουσι.

κε'. πῶς ἄνθρωπον ἄπλαστον γράφουσιν;

ΑΠλαστον δὲ ἄνθρωπον γράφοντες, βάτραχον ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ ἡ τούτου γένεσις ἐκ τῆς τοῦ ποταμοῦ ἰλύος ἀποτελεῖται. ὅθεν καὶ ἔσθ' ὅτε ὁρᾶται

τῷ

modice calet, continenter quæ in ſe ſunt animat ac procreat.

23. *Quomodo hominem, qui e patria peregre nunquam profectus ſit?*

HOminem qui nunquam ſolo natali relicto peregrinatus fuerit, ſignificantes, Onocephalum pingunt: quia nec ullam audit hiſtoriam, nec quæ apud exteras gentes fiunt, cognoſcit.

24. *Quomodo tutelam ac præſidium?*

PRæſidium autem ac remedium innuere volentes, duo pingunt hominum capita, unum maris intro aſpiciens, alterum fœminæ foras. Ita enim nullum dæmonem invadere poſſe aſſerunt. Sic enim & ſine literis, duobus inquam capitibus ſeſe ab omni diſcrimine & inſidiis tuentur.

25. *Quo modo imperfectum adhuc hominem, rudemque ac informem fœtum demonſtrant?*

HOminem necdum omnibus in utero membris efformatum notantes, ranam pingunt: quod hæc cum ex limo fluminis procreetur, interdum

τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτȣ͂, βατράχῳ· τῷ δὲ λοιπῷ, γεώδει τινὶ ἐμφερής· ὡς ϗ ἐκλιπόντι τῷ ποταμῷ, συνεκλείπειν.

κϛ'. πῶς ἄνοιξιν;

ΑΝοιξιν δὲ θέλοντες δηλῶσαι, λαγωὸν ζωγραφȣ͂σι· διὰ τὸ πάντοτε τȣ̀ς ὀφθαλμȣ̀ς ἀνεωγότας ἔχειν τȣ͂το τὸ ζῶον.

κζ' πῶς τὸ λέγειν;

ΤΟ λέγειν δὲ γράφοντες, γλῶσσαν ζωγραφȣ͂σι, ϗ ὕφαιμον ὀφθαλμόν· τὰ μὲν πρωτεῖα τῆς λαλιᾶς, τῇ γλώσσῃ μερίζοντες, τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης, τοῖς ὀφθαλμοῖς. ȣ̔́τω γὰρ οἵτε λόγοι τελείως τῆς ψυχῆς καθεστήκασι πρὸς τὰ κινήματα αὐτῆς συμμεταβάλλοντες· εἴπερ ϗ ἑτέρα λαλιὰ παρ' Αἰγυπτίοις ὀνομάζεται. ἑτέρως δὲ τὸ λέγειν σημαίνοντες, γλῶσσαν ϗ χεῖρα ὑποκάτω γράφȣσι· τῇ μὲν γλώσσῃ τὰ πρωτεῖα τȣ͂ λόγȣ φέρειν δεδωκότες, τῇ δὲ χειρὶ, ὡς τὰ τῆς γλώσσης βȣλήματα ἀνυȣ́σῃ, τὰ δεύτερα.

altera quidem ſui parte rana, altera terreſtre quippiam videatur: adeo ut deficiente flumine, ipſa quoque deficiat.

26. *Quo modo apertum ac patens quippiam?*

PAtulum autem quippiam ſignificare volentes, leporem pingunt; quod ſemper apertos habeat oculos hoc animalis genus.

27. *Quomodo ſermonem?*

SErmonem porro deſignantes, linguam pingunt, ſubtusque cruentum oculum: primas quidem ſermonis partes linguæ, ſecundas vero oculis tribuentes. Sic etenim perfecte conſiſtunt ipſius animi ſermones, cum ad ejus motus ſenſaque accommodantur ac variantur: præſertim quum apud Ægyptios animus, alter ſermo nominetur. Quin & aliter ſermonem innuentes, linguam ſubtusque manum pingunt: linguæ quidem primas in loquendo adſcribentes, manui vero, ut quæ linguæ placita exequatur, ſecundas partes.

κη΄. πῶς ἀφωνίαν;

Ἀφωνίαν δὲ γράφοντες, ἀριθμὸν ͵αχϛ΄. γράφουσιν, ὅς τελείους ἐστὶ χρόνου ἀριθμὸς, ἐκ τριακοσίων ἑξηκονταπέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος· ἐφ᾽ ὃν χρόνον μὴ λαλῆσαν τὸ παιδίον σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον τῇ γλώσσῃ.

κθ΄. πῶς φωνὴν μακρόθεν;

Φωνὴν δὲ μακρόθεν βουλόμενοι δηλῶσαι, ὃ καλεῖται παρ᾽ Αἰγυπτίοις οὐαιὲ, ἀέρος φωνὴν γράφουσι, τουτέστι βροντὴν, ἧς οὐδὲν καταφθέγγει μεῖζον, ἢ δυναμικώτερον.

λ΄. πῶς ἀρχαιογονίαν;

Ἀρχαιογονίαν δὲ γράφοντες, πάπυρου ζωγραφοῦσι δέσμην· διὰ τούτου δηλοῦντες τὰς πρώτας τροφάς. τροφῶν γὰρ οὐκ ἄν τις εὕροι, ἢ γονῆς, ἀρχήν.

λα΄. πῶς γεῦσιν;

Γεῦσιν δὲ δηλοῦντες, ἀρχὴν στόματος ζωγραφοῦσιν·

28. *Quomodo ſilentium?*

AT ſilentium ſignificantes, numerum 1095. pingunt, qui triennii numerus eſt, ſi ex trecentis ſexaginta quinque diebus annus conſtituatur: intra quod tempus cum non loquatur puellus, indicatur eum, etſi perpetuo linguam habuerit, vocem tamen ac loquelam defeciſſe.

29. *Quomodo vocem remotam?*

VOcem remotam volentes ſignificare, quod Ægyptiis væe dicitur, ſonitum pingunt aeris, hoc eſt tonitru, quo nihil quicquam majus aut vehementius reſonat.

30. *Quomodo antiquam originem?*

ANtiquam originem notantes, papyri faſciculum pingunt, hoc primam indicantes educationem; cujus, ſicut & geniture, non facile quis initium invenerit.

31. *Quomodo guſtum?*

GUſtum innuentes, oris initium pingunt. Om-

σιν· ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις μέχρι ταύτης σώζεται. γεῦσιν δὲ λέγω τελείαν. γεῦσιν δὲ μὴ τελείαν δηλοῦντες, γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται.

λβʹ. πῶς ἡδονήν;

ΗΔονὴν δὲ δηλῶσαι βουλόμενοι δεκαὲξ ἀριθμὸν γράφουσιν. ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν ἐτῶν, ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας καὶ πρὸς τέκνα γενέσεως, οἱ ἄνδρες ἔχουσι.

λγʹ. πῶς συνουσίαν;

ΣΥνουσίαν δὲ δηλοῦντες, δύο δεκαὲξ ἀριθμοὺς γράφουσιν. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν εἴπομεν εἶναι· ἡ δὲ συνουσία, ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἔκ τε τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῆς γυναικὸς· διὰ τοῦτο τὰ ἄλλα δεκαὲξ προσγράφουσι.

λδʹ. πῶς ψυχὴν ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν;

ΨΥχὴν δὲ ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν βου-

nis enim guſtus eo uſque retinetur. Guſtum autem perfectum intelligo. Nam ad innuendum guſtum imperfectum, linguam admotam dentibus pingunt: his enim omnis abſolvitur guſtus.

32. *Quomodo voluptatem?*

VOluptatem demonſtrare volentes, ſedecim numerum pingunt: ab eo ſiquidem annorum numero, incipiunt viri conſuetudine capi mulierum, ac procreandæ ſobolis deſiderio.

33. *Quomodo concubitum?*

EUndum numerum 16. geminum pingunt, ubi viri fœminæque congreſſum ſignificare volunt. Cum enim liberi, ut diximus, voluptate procreentur, congreſſus autem duplici conſtet, maris inquam ac fœminæ, voluptate, propterea non immerito alia ſedecim adſcribunt.

34. *Quomodo animam longo hic tempore agentem?*

ANimam quæ diutiſſime in hac vita moram traxerit,

λόμενοι γράψαι, ἢ πλημμύραν, φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσι. ψυχὴν μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τοῦτο τὸ ζῶον. πλημμύραν δὲ, ἐπειδὴ ἡλίου ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σύμβολον, οὗ μηδέν ἐστι πλεῖον κατὰ τὸν κόσμον. πάντων γὰρ ἐπιβαίνει, καὶ πάντας ἐξερευνᾷ ὁ ἥλιος. εἶθ' οὕτω πολὺς - - - ὀνομασθήσεται.

λέ. πῶς τὸν χρονίως ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα;

Καὶ τὸν χρονίως δὲ ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα δηλοῦντες, πάλιν φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ εἰς Αἴγυπτον, ἐπὰν ὁ χρόνος τοῦ μοιριδίου αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται· καὶ ἀποδοὺς ἐὰν φθάσῃ ἐντὸς τῆς Αἰγύπτου τὸ χρεὼν, κηδεύεται μυστικῶς· καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων Αἰγύπτιοι τελοῦσι, ταῦτα καὶ τῷ φοίνικι ὑπάρχειν ὀφείλει. λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' Αἰγυπτίων, διὸ καὶ τὸν Νεῖλον αὐτοῖς πλημμυρεῖν, ὑπὸ τῆς θερμότητος τούτου τοῦ θεοῦ· περὶ οὗ μικρὸν ἔμπροσθεν ὁ λόγος ἀποδοθήσεταί σοι παρ' ἡμῶν·

xerit, aut etiam inundationem, commonſtrare volentes, Phœnicem avem pingunt. Animam quidem, quod omnium quæ toto orbe ſunt animantium, hoc maxime diuturnæ vitæ eſt. Inundationem vero, quod velut ſignum Solis ſit Phœnix, quo nihil in orbe majus, cum omnia ſubeat, omnes ſcrutetur & diſquirat. Atque adeo, πολὺς, hoc eſt, multus vocitari ſolet.

35. *Quomodo eum qui ſero tandem e regione peregrina ad ſuos redeat?*

QUin & eum innuentes, qui longo tempore peregrinatus tandem in ſolum natale remeet, rurſum Phœnicem avem pingunt. Hæc enim in Ægyptum, cum tempus mortis inſtat, quingenteſimo demum anno regreditur: ubi ſi naturæ debitum perſolverit, magna ſolennitate ac ritu funeratur. Quæcunque enim in cæteris ſacris animantibus religioſe obſervant Ægyptii, ea & Phœnici tribui debent. fertur ſiquidem Sole magis apud Ægyptios gaudere, quam apud cæteras gentes: ideoque Nilum ipſis ex hujus DEI calore inundare, cujus rei paulo ante a nobis ratio reddita eſt.

λς'. πῶς καρδίαν γράφουσι;

Καρδίαν βουλόμενοι γράφειν, ἶβιν ζωγραφοῦσι. τὸ γὰρ ζῶον, Ἑρμῇ ᾠκείωται, πάσης καρδίας καὶ λογισμοῦ δεσπότῃ, ἐπεὶ καὶ ἡ ἶβις αὐτὸ καθ' αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής· περὶ οὗ λόγος ἐστὶ πλεῖστος παρ' Αἰγυπτίοις φερόμενος.

κζ'. πῶς παιδείαν;

Παιδείαν δὲ γράφοντες, οὐρανὸν δρόσον βάλλοντα ζωγραφοῦσι· δηλοῦντες, ὅτι ὥσπερ δρόσος πίπτουσα, εἰς πάντα τὰ φυτὰ χωρεῖ, καὶ τὰ μὲν φύσιν ἔχοντα ἁπαλύνεσθαι, ἁπαλύνει, τὰ δὲ σκληρὰ μένοντα ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως, ἀδυνατεῖ τὸ αὐτὸ τοῖς ἑτέροις ἐκτελεῖν· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ μὲν παιδεία κοινὴ καθέστηκεν, ἥνπερ ὁ μὲν εὐφυὴς, ὡς δρόσον ἁρπάζει, ὁ δὲ ἀφυὴς, ἀδυνατεῖ τοῦτο δρᾶσαι.

λη'. πῶς Αἰγύπτια γράμματα;

Αἰγύπτια δὲ γράμματα δηλοῦντες, ἢ ἱερογραμματέα, ἢ πέρας, μέλαν, καὶ κόσκινον, καὶ σχοινίον

ζω-

36. *Quo modo Cor pingunt?*

COr volentes indicare, Ibin pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dicatum eſt, cordis omniſque rationis præſidi & moderatori. Nam & Ibis per ſe ipſa magna ex parte cordi adſimilis eſt, de qua re plurimi apud Ægyptios agitantur ſermones.

37. *Quomodo eruditionem ac doctrinam?*

DOctrinam autem indicantes, cœlum pingunt rorem fundens, innuentes, quod quemadmodum ros decidens, in omnes quidem plantas diffunditur, at eas duntaxat mollit, quæ ejus naturæ ſunt ut molliri poſſint, cæteras vero quæ ſuapte natura duræ ſunt, non item: ſic & doctrina communiter ad omnes pertingit homines, quam quiſquis felici natus eſt ingenio, ut rorem arripit; qui vero ingenii facultate deſtituitur, idem efficere non valet.

38. *Quomodo Ægyptias literas?*

CÆterum Ægyptias literas, aut ſacrum ſcribam, aut finem innuentes, atramentum, cribrum &

ζωγραφοῦσιν. Αἰγύπτια μὲν γράμματα, διὰ τὸ τούτοις πάντα παρ' Αἰγυπτίοις τὰ γραφόμενα ἐκτελεῖσθαι. σχοίνῳ γὰρ γράφουσι, καὶ οὐκ ἄλλῳ τινί. κόσκινον δὲ, ἐπειδὴ τὸ κόσκινον πρῶτον ὑπάρχον σκεῦος ἀρτοποιίας, ἐκ σχοίνου γίνεται. δηλοῦσιν οὖν ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα· ὁ δὲ μὴ ἔχων, ἑτέρᾳ τέχνῃ χρήσεται· ἀφ' οὗ καὶ ἡ παιδεία παρ' αὐτοῖς σβῶ καλεῖται· ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνευθὲν, πλήρης τροφή. ἱερογραμματέα δὲ, ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον οὗτος διακρίνει. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι καὶ βίβλος, ἱερὰ καλουμένη ἀμβρὴς, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄῤῥωστον· πότερον ζώσιμός ἐστιν, ἢ οὔ, τοῦτο ἐκ τῆς κατακλίσεως τοῦ ἀῤῥώστου σημειούμενοι. πέρας δὲ, ἐπειδὴ μαθὼν γράμματα, εἰς ὅρμον ζωῆς εὔδιον ἐλήλυθεν, οὐκέτι πλανώμενος τοῖς τοῦ βίου κακοῖς.

λθ'. πῶς ἱερογραμματέα;

Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστὴν, ἢ σπλῆνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ γέλωτα, ἢ πταρμὸν, ἢ ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν βουλόμενοι γράφειν, κύνα

ζω-

juncum pingunt. Ægyptias quidem literas, quod his omnis apud eos ſcriptura compleatur: junco enim & non alio quopiam ſcribunt. Cribrum vero appingunt, quoniam hoc cum primum ſit panis conficiendi inſtrumentum, ex junco fit. Innuunt itaque, cuicunque victus ſuppetit, eum literarum ſtudiis animum adjuncturum: cui vero non ſuppetit, aliis vacaturum artibus. Unde & apud eos eruditio Sbo vocatur, quod *nomen ſi interpreteris*, plenum alimentum ſonat. Sacrum autem ſcribam, quoniam hic vitam mortemque dignoſcit. Nam eſt apud ſacros ſcribas liber, ſacram ambrem appellant, cujus ope judicium de ægroto decumbente ferunt, ſit vitalis, nec ne, id ex ægri decubitu ſignis quibuſdam perſpicientes. Finem denique, quoniam qui literas didicit, ad tranquillum vitæ portum pervenit, non jam vitæ incommodis oberrans aut fluctuans.

39. *Quomodo ſacrum ſcribam?*

RUrſum ſacrum ſcribam, aut vatem, aut veſpillonem, aut ſplenem, aut odoratum, aut riſum, aut ſternutationem, aut magiſtratum, aut judicem vo-

ζωγραφοῦσιν. ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ τὸν βουλόμενον ἱερογραμματέα τέλειον γίνεσθαι, χρὴ πολλὰ μελετᾶν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς καὶ ἀπηγριῶσθαι, μηδενὶ προσχαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες. προφήτην δὲ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτενίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ ἄλλα θεῶν εἴδωλα, καθάπερ προφήτης. ἐνταφιαστὴν δὲ τῶν ἱερῶν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος γυμνὰ καὶ ἀνατετμημένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα. σπλῆνα δὲ, ἐπειδὴ τοῦτο τὸ ζῶον μόνον παρὰ τὰ ἕτερα, ἐλαφρότερον ἔχει, εἴτε θάνατος αὐτῷ, εἴτε μανία περιπέσοι, ἀπὸ τοῦ σπληνὸς γίνεται. καὶ οἱ θεραπεύοντες δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ἐν ταῖς κηδείαις, ἐπειδὰν μέλλωσι τελευτᾶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σπληνικοὶ γίνονται. ὀσφραινόμενοι γὰρ τῆς τοῦ ἀνατεμνομένου κυνὸς ἀποφορᾶς, πάσχουσιν ὑπὸ τούτου. ὄσφρησιν δὲ καὶ γέλωτα καὶ πταρμὸν, ἐπειδὴ οἱ τέλειοι σπληνικοὶ, οὔτε ὀσφραίνεσθαι, οὔτε γελᾶν, οὔτε μὴν πτάρνυσθαι δύνανται.

μ'. Τίνι τρόπῳ δηλοῦσιν ἀρχὴν, ἢ δικαστήν;

ΑΡχὴν δὲ, ἢ δικαστὴν ἐπὰν γράφωσι, προστιθέασι

τῷ

volentes ſignare ; canem pingunt. Sacrum quidem ſcribam : quoniam quicunque voluerit, ut par eſt, & abſolutiſſime hoc fungi munere, eum oportet multa meditari, aſſidueque omnibus canum more allatrare, & ferum eſſe, nullique gratificari. Vatem autem, quod canis præter cætera animantia fixis in deorum ſimulacra, non ſecus ac vates conſuevere, intentisque proſpiciat oculis. Sacrorum vero pollinctorem, quod & hic nuda & reſecta, quibus juſta facit, ſimulcra contempletur. Splenem, quoniam hunc inter cætera animalia canis leviſſimum habet : & ſive ei mors ſive rabies acciderit, ex ſplene id contingit. Enimvero & qui ejus funus procurant, ubi morituri ſunt, magna ex parte ſplenetici fiunt. Siquidem gravi illo halitu & vapore qui ex inciſo diſſectoque cane provenit, inficiuntur. Odoratum porro, riſum ac ſternutamentum : quoniam qui abſolute ſplenetici ſunt, nec odorari poſſunt, nec ridere, neque etiam ſternutare.

40. *Quonam modo magiſtratum innuunt aut judicem?*

MAgiſtratum vero aut judicem cum deſignant, ap-

τῷ κυνὶ ϗ βασιλικὴν ϛολὴν παρακειμένην, σχῆμα γυμνόν· διότι ὥσπερ ὁ κύων, καθάπερ προεῖπον, εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα ὀξυωπεῖ, ἔτω ϗ ὁ ἄρχων δικαϛὴς ὢν ἐν τοῖς παλαιοτέροις χρόνοις, γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα· διὸ ϗ ἐπὶ τέτε προσπεριποιεσι τὴν βασιλικὴν ϛολήν.

μδ΄. πῶς σημαίνεσι παϛοφόρον;

ΠΑϛοφόρον δὲ σημαίνοντες, φύλακα οἰκίας ζωγραφεσι, διὰ τὸ ὑπὸ τέτε φυλάττεσθαι τὸ ἱερόν.

μβ΄. πῶς ἐμφαίνεσιν ὡροσκόπον;

ΩΡοσκόπον δὲ δηλεντες, ἄνθρωπον τὰς ὥρας ἐσθίοντα ζωγραφεσιν· ἐχ ὅτι τὰς ὥρας ἐσθίει ὁ ἄνθρωπος, ἐ γὰρ δυνατὸν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὡρῶν πορίζονται.

μγ΄. πῶς δηλεσιν ἁγνείαν;

ΑΓνείαν δὲ γράφοντες, πῦρ ϗ ὕδωρ ζωγραφεσιν· ἐπεὶ διὰ τέτων τῶν ϛοιχείων, πᾶς καθαρμὸς

appingunt cani & regiam veſtem, nudæ figuræ appoſitam; propterea quod ut canis, quemadmodum ſupra dixi, in deorum ſimulacra acutiſſimis intuetur oculis: ſic & magiſtratus, qui & judex erat, vetuſtioribus temporibus nudum regem ſpectabat. Ac propterea regiam cani prætextam adjiciunt.

41. *Quomodo ſignificant eum qui ſacrum pallium geſtat?*

SIgnificantes eum qui ſacrum geſtat pallium, domus cuſtodem pingunt, quod ab eo ſacrum cuſtodiatur.

42. *Quomodo eum qui horarum rationem obſervat, exprimunt?*

HOrarum inſpectorem demonſtrantes, hominem pingunt horis veſcentem; non quod horas homo comedat (id enim haud quaquam fieri poteſt) ſed quod hominibus cibi ſtatis horis parentur & apponantur.

43. *Quomodo puritatem innuunt?*

PUritatem notantes, ignem & aquam pingunt, quod his elementis omnis luſtratio fiat, at-

μὸς ἐκλείπεται.

μδʹ. πῶς αἰνίττονται ἀθέμιτον, ἢ καὶ μῦσος;

Ἀθέμιτον δὲ δηλοῦντες, ἢ καὶ μῦσος, ἰχθὺν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν τούτων βρῶσιν μισεῖσθαι καὶ μεμιᾶσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς. κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς, καὶ ἀλληλοφάγον.

μεʹ. πῶς γράφουσι στόμα;

Στόμα δὲ γράφοντες, ὄφιν ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ ὁ ὄφις οὐδενὶ ἑτέρῳ τῶν μελῶν ἰσχύει, εἰ μὴ τῷ στόματι μόνον.

μϛʹ. πῶς ἀνδρεῖον μετὰ σωφροσύνης;

Ἀνδρεῖον δὲ μετὰ σωφροσύνης δηλοῦντες, ταῦρον ὑγιᾶ φύσιν ἔχοντα ζωγραφοῦσι. θερμαντικώτατον γὰρ ὑπάρχει τὸ ζῶον κατὰ μόριον· ὥστε ἅπαξ εἰς τὴν θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ, καὶ δίχα πάσης κινήσεως, σπερμοβολεῖ· ἐὰν δέ ποτε διαμάρτῃ τῆς φύσεως, καὶ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ σώματος τῆς βοὸς ἐ-

ρείσῃ

que expiatio.

44. *Quemadmodum latenter rem nefandam atque abominandam indicant?*

NEfarium autem innuentes, aut etiam abominationem, piſcem pingunt, quod horum eſum, qui in ſacris verſantur, abhorreant atque execrentur. Eſt enim ejus naturæ piſcis omnis, ut quæ offenderit exhauriat, inque ſuum ipſe genus ſæviat.

45. *Quomodo os pingunt?*

OS ſignificantes, ſerpentem pingunt, quoniam ſerpens nullo alio membro valet, niſi ore.

46. *Quomodo fortem ſimul & temperantem?*

FOrtitudinem cum temperantia conjunctam innuentes, taurum integra corporis conſtitutione præditum pingunt. Calidiſſimum enim eſt huic animali membrum; ita ut ſemel eo in fœminæ vulvam immiſſo, vel abſque ullo motu ſemen effutiat. Quod ſi quando a vulva vaccæ aberrans, in aliam corporis partem membrum intenderit,

ρείσῃ τὸ αἰδοῖον, τοσαυτάκις τῇ ὑπερβαλλούσῃ εὐτονίᾳ τιτρώσκει τὴν θήλειαν. ἀλλὰ καὶ σώφρων ἐστὶ, διὰ τὸ μηδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνειν μετὰ τὴν σύλληψιν.

μζ΄. πῶς ἀκοήν;

Ἀκοὴν δὲ γράφοντες, ταύρου ὠτίον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὰν γὰρ ἡ θήλεια ὀργῶσα πρὸς σύλληψιν ᾖ, ὀργᾷ δὲ οὐ πλεῖον ἢ ἐφ' ὥρας τρεῖς, τότε μυκᾶται μέγιστον· ἐν αἷς μὴ παραγινομένου τοῦ ταύρου, συμμύει τὴν φύσιν, μέχρι τῆς ἑτέρας συνόδου· ὃ δὴ σπανίως γίνεται. ἀκούει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος. συνιεὶς τὸ ὀργᾶν, διὰ δρόμου παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ, τοῦτο μόνον παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων ποιῶν.

μη΄. πῶς αἰδοῖον ἀνδρὸς πολυγόνου;

Αἰδοῖον δὲ ἀνδρὸς πολυγόνου δηλοῦντες, τράγον ζωγραφοῦσιν, οὐκέτι δὲ ταῦρον. ἐπειδὴ οὗτος μὲν μέχρις οὗ ἐνιαύσιος γένηται, οὐ βιβάζει· τράγος δὲ ἑβδομαῖος μετὰ τὴν γένεσιν γενόμενος, ὀχεύει, ἄγο-

tum ejus immodica intentione vaccam vulnerat. Quin & temperans eſt: quippe cum nunquam poſt conceptum vaccam ineat.

47. *Quomodo auditum?*

AUditum autem demonſtrantes, tauri auriculam pingunt. Ubi enim concipiendi deſiderio exardet ac ſtimulatur vacca (exardet autem non amplius quam per tres horas) tunc vehementer mugit: quo tempore niſi taurus acceſſerit, ad alium uſque congreſſum vas genitale claudit: quod ſane raro accidit. Audit enim protinus vel ex longiſſimo intervallo taurus, cumque eam intelligat venere excitari, mox accurrit: id quod ſoli huic ex omnibus animantibus, in congreſſu peculiare eſt.

48. *Quomodo penem fœcundi & ſemine abundantis hominis?*

AT vero penem fœcundi hominis monſtrantes, non jam taurum, ſed hircum pingunt. Ille enim antequam annum attigerit, coire non ſolet: hic ſeptem ſtatim poſt ortum diebus congreditur,

γονον μὲν καὶ ἄσπορον ἀποκρινόμενος σπέρμα, βιβάζει δὲ ὅμως πρῶτον τῶν ἄλλων ζώων.

μθʹ. πῶς δηλοῦσιν ἀκαθαρσίαν;

Ἀκαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρυγα ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ἐπ' ἀνατολὴν ἐρχομένης τῆς σελήνης, ἀτενίζων εἰς τὴν θεὸν, κραυγὴν ποιεῖται, οὐκ εὐλογῶν αὐτὴν, οὐδὲ εὐφημῶν· σημεῖον δὲ τούτου ἐναργέστατον. τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις αὐτοῦ σκέλεσιν ἀνορύσσων τὴν γῆν, ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας, ὡσπερεὶ ἀγανακτῶν καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τῆς θεοῦ ἀνατολήν. τὰ δ' αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου θείου ἄστρου ἀνατολῆς. διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὡροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, ἐπικαθίσαντες τούτῳ τῷ ζώῳ, διὰ μέσου αὐτοῦ, ὥς τινων γνωμόνων, τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν ἐγνώριζον. διὸ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν πτηνῶν, ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν· ἐπειδὴ ἀντιδικίαν τινὰ πρὸς τὴν θεὸν ἔχον φαίνεται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐρημίαν, οὗ ἐὰν λάβηται ὑδραγωγοῦ τόπου, πιὸν τοῖς χείλεσιν ἀναταράσσει, καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλ[illegible]

τοῖς

infœcundum quidem & genituræ minime accommodum ſemen excernens. Prius tamen ac celerius cæteris animantibus coit.

49. *Quomodo innuunt immunditiam?*

PORro impurum ſceleſtumque notantes animum, Orygem pingunt, quoniam ad ortum accedente Luna, intentis in deam oculis proſpiciens, vociferatur, non ei bene dicens, nec fauſta acclamatione gratulationeve proſequens. Cujus rei argumentum eſt apertiſſimum, quod anterioribus cruribus terram effodiens, ſuas ipſius pupillas humi velut pingens defigit, quaſi indignabunda, invitaque deæ ortum aſpiciens. Idem quoque in exortu dei Solis inquam efficit. Quapropter antiqui reges, cum ſibi ortum nunciaret horarum obſervator, huic inſidentes animali, per medium ipſum velut Gnomones quoſdam, ortus rationem ac tempus accurate certoque cognoſcebant: unde & ſacerdotes ſolam hanc inter volucres non ſignatam comedunt, quod ſimultatem quandam cum dea exercere videatur. Etenim quemcunque in deſerto locum aquis ſcatentem nactus fuerit, poſteaquam biberit, labris turbat, lutumque aquæ commiſ-

τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, πρὸς τὸ μηδενὶ ἑτέρῳ ζώῳ, τοῦτο πότιμον ὑπάρξαι. οὕτω πονηρὰ καὶ ἀπεχθὴς ἡ τοῦ ὄρυγος ἐνομίσθη φύσις. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καθῆκον ἐργάζεται, τῆς θεοῦ αὐτῆς πάντα γεννώσης καὶ αὐξανούσης ὅσα κατὰ τὸν κόσμον ἐστὶ χρήσιμα.

ν'. πῶς ἀφανισμόν;

ΑΦανισμὸν δὲ δηλοῦντες, μῦν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πάντα ἐσθίων, μιαίνει καὶ ἀχρηστοῖ. τῷ αὐτῷ δὲ σημείῳ χρῶνται καὶ κρίσιν θέλοντες γράψαι. πολλῶν γὰρ καὶ διαφόρων ἄρτων κειμένων, ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος ἐσθίει. διὸ καὶ τῶν ἀρτοκόπων κρίσις ἐν τοῖς μυσὶ γίνεται.

να'. πῶς ἰταμότητα;

Ιταμότητα δὲ δηλοῦντες, μυῖαν ζωγραφοῦσιν, ἥτις συνεχῶς ἐκβαλλομένη, οὐδὲν ἧττον παραγίνεται.

νβ'. πῶς γνῶσιν ζωγραφοῦσι;

ΓΝῶσιν δὲ γράφοντες, μύρμηκα ζωγραφοῦσιν. ὃ γὰρ ἂν ἀσφαλῶς κρύψῃ ἄνθρωπος, οὗτος γινώ-

miſcet, ac pedibus in eam pulverem conjicit: idque, ut nulli alii animanti aqua ſit ad potum idonea. Adeo prava ac infeſta putatur Orygis natura. Nam ne hoc quidem officium deæ præſtat, quum ipſa omnia, quæ toto orbe ſunt utilia, gignat, augeat, ac vegetet.

50. *Quomodo ſubverſionem ac interitum?*

INteritum ſignificantes, murem pingunt. Hic enim omnia corrodens inquinat, & inutilia facit. Eodem vero & ſigno utuntur, ut judicium deſignent. Multis ſiquidem variisque appoſitis panibus, mus puriſſimum atque optimum delectu habito rodit. Propterea & piſtorum judicium ex muribus ſumitur.

51. *Quomodo impudentiam?*

IMpudentiam notantes, muſcam pingunt: quod hæc etſi crebrius abacta, nihilominus accedat.

52. *Quomodo cognitionem pingunt?*

COgnitionem pingentes, formicam pingunt. Si quid enim homo tuto occultarit; hæc cog-

νώσκει· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ὅτι, παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων, εἰς χειμῶνα ποριζόμενος ἑαυτῷ τροφὰς, οὐ διαμαρτάνει τοῦ τόπου, ἀλλ' ἄπταιστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται.

νγ'. πῶς υἱὸν ζωγραφοῦσιν;

Υἱὸν δὲ βουλόμενοι γράψαι, χηναλώπεκα ζωγραφοῦσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον φιλοτεκνώτατον ὑπάρχει. κἂν γὰρ διώκηταί ποτε εἰς τὸ συλληφθῆναι σὺν τοῖς τέκνοις, ὅτε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ αὐθαιρέτως διδόασιν ἑαυτοὺς τοῖς κυνηγοῖς, ὅπως τὰ τέκνα διασωθῇ· δι' ἥνπερ αἰτίαν τοῖς Αἰγυπτίοις ἔδοξε σεβάζειν τὸ ζῶον.

νδ'. πῶς ἄνουν;

Πελεκᾶνα δὲ γράφοντες, ἄνουν τε ἤδη καὶ ἄφρονα σημαίνουσιν. ἐπειδὴ δυνάμενος ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις καταίθεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ὠὰ, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πετεινῶν, τοῦτο οὐ ποιεῖ· ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀνορύξας γῆν, ἐκεῖ κατατίθεται τὰ γεννώμενα. ὅπερ ἐπιγνόντες ἄνθρωποι, τῷ τόπῳ βοὸς ἀφόδευμα ξηρὸν

πε-

noſcit. Nec hoc ſolum nomine, ſed & quod præter cætera animantia ſibi in hyemem cibos congerens, non aberrat a loco ubi condidit, ſed absque ullo errore ad ipſum pervenit.

53. *Quomodo filium pingunt?*

FIlium volentes ſignificare, vulpanſerem pingunt. Hoc enim animal maxime amans eſt liberorum. Si quando enim ipſum venator ſimul cum parvulis perſequatur, eo usque ut capiatur, & pater & mater ultro ſe venatoribus dedunt, ut ſerventur parvuli. Quam ob cauſam Ægyptiis placuit in hujus rei ſignificationem hoc aſſumere animal.

54. *Quomodo amentem?*

PElicanum autem pingentes, amentem ſimul ac imprudentem ſignificant. Cum enim cæterarum volucrum more poſſit in locis editioribus ova reponere, id non facit: quin potius defoſſa terra, illic pullos collocat. Quod ubi deprehenderint homines, locum illum arido bovis ſtercore circumlinunt,

περιλιθέασιν, ᾧ καὶ πῦρ ὑποβάλλουσι· θεασάμενος δὲ ὁ πελεκὰν τὸν καπνὸν, τοῖς ἰδίοις πτεροῖς βουλόμενος ἀποσβέσαι τὸ πῦρ, ἐκ τῶν ἐναντίων κατὰ τὴν κίνησιν ἐξάπτει αὐτο· ὑφ' οὗ κατακαιόμενος τὰ ἑαυτοῦ πτερὰ, εὐσυλληπτότερος τοῖς κυνηγοῖς γίνεται. δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐνομίσθη ἐσθίειν τοὺς ἱερέας αὐτὸν, ἐπειδὴ ἁπαξαπλῶς ὑπὲρ τέκνων ποιεῖται τὸν ἀγῶνα· Αἰγυπτίων δὲ οἱ λοιποὶ ἐσθίουσι, λέγοντες, ὅτι μὴ κατὰ νοῦν τὴν μάχην, ὥσπερ οἱ χηναλώπεκες, ἀλλὰ κατὰ εὔνοιαν ὁ πελεκὰν ποιεῖται.

νε'. πῶς εὐχαριστίαν δηλοῦσι;

Εὐχαριστίαν γράφοντες, κουκοῦφαν ζωγραφοῦσι· διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκτραφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν. ἐν ᾧ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἐξετράφη τόπῳ, νεοσσιὰν αὐτοῖς ποιήσας, τίλλει αὐτῶν τὰ πτερά, τροφάς τε χορηγεῖ, μέχρις οὗ πτεροφυήσαντες οἱ γονεῖς, βοηθεῖν ἑαυτοῖς δυνηθῶσιν. ὅθεν καὶ τῶν θείων σκήπτρων κουκοῦφα προτίμησίς ἐστι.

cui & ignem ſubjiciunt. Pelicanus autem conſpecto fumo, dum pennis ſuis ignem vult extinguere, e contrario earum agitatione accendit. Quo cum conflagrent ejus alæ, facile ab aucupibus capitur. Quam ob cauſam non conſentaneum exiſtimarunt eo veſci ſacerdotes, cum omnino pro liberis in diſcrimen ſeſe conjiciat. Multi tamen ex Ægyptiis, eo veſcuntur, ut qui eum dicant non judicio ac prudentia quadam, ut vulpanſeres, ſed benevolentia duntaxat & mira in ſobolem pietate certamen hoc ſuſcipere.

55. *Quomodo gratum indicant animum?*

GRatum indicantes animum, Cucupham pingunt, propterea quod ſolum hoc ex mutis animantibus, poſteaquam ab ipſis educatum fuerit, iiſdem ſenio confectis parem refert gratiam. Quo enim loco ab ipſis enutrita eſt, eodem nidum ipſis extruit, pennis eorum evulſis, cibumque ſubminiſtrat, donec renatis plumis parentes ſibi ipſi opem ferre queant. Unde & divinorum ſceptrorum Cucupha inſigne atque ornamentum apud eos eſſe ſolet.

νϛ΄. πῶς ἄδικον, καὶ ἀχάριστον;

Ἄδικον δὲ καὶ ἀχάριστον, ἱπποποτάμου ὄνυχας δύο, κάτω βλέποντας, γράφουσιν. οὗτος γὰρ ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος, πειράζει τὸν πατέρα, πότερόν ποτε ἰσχύει μαχόμενος πρὸς αὐτόν. καὶ ἐὰν μὲν ὁ πατὴρ ἐκχωρήσῃ, τόπον αὐτῷ μερίσας, οὗτος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἐπίγαμον ἥκει, καὶ ἐᾷ τοῦτον ζῆν· εἰ δὲ μὴ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ ποιήσασθαι πρὸς τὴν μητέρα γάμον, ἀναιρεῖ αὐτὸν, ἀνδρειότερος καὶ ἀκμαιότερος ὑπάρχων. εἰς δὲ τὸ καλώτατον μέρος ὄνυχας δύο ἱπποποτάμου, ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦτο ὁρῶντες, καὶ τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐπιγινώσκοντες, προθυμότεροι εἰς εὐεργεσίαν ὑπάρχωσι.

νζ΄. πῶς ἀχάριστον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εὐεργέτας;

Ἀχάριστον καὶ μάχιμον τοῖς ἑαυτοῦ εὐεργέταις σημαίνοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἄρσην ἰσχυρότερος γενόμενος, διώκει τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ οὕτως αὐτῇ πρὸς γάμον μίσγεται·

56. *Quomodo injuſtum & ingratum?*

INjuſtum vero atque ingratum, geminos equi fluviatilis ungues deorſum vergentes pingunt. Hic enim cum ad ætatis florem pervenerit, cum patre pugnans periculum facit, an præpolleat. Et ſi quidem pater ceſſerit, locum ei aſſignans, ipſe cum ſua ipſius matre connubium contrahit, & eum ſinit vivere. Quod ſi non permittat pater eum matri jungi, ipſum, cum fortior ſit ac robuſtior, interimit. Cæterum ideo geminos ejus ungues deorſum maxime inflexos pingunt, ut qui hoc vident homines, hujusque cauſam intelligunt, ad beneficentiam procliviores ſint.

57. *Quomodo ingratum in bene de ſe meritos?*

INgratum ac infeſtum iis a quibus beneficio affectus eſt, ſignificantes, columbam pingunt. Mas enim ubi robuſtior evaſerit, ex conſortio matris patrem expellit, itaque ei connubio jungitur.

ται, καθαρὸν δὲ τȣτὸ τὸ ζῶον ὑπάρχειν δοκεῖ· ἐπειδὴ ȣ̓́σης λοιμώδȣς καταϛάσεως, ϰ̀ παντὸς ἐμψύχȣ τε ϰ̀ ἀψύχȣ νοσωδῶς διατιθεμένȣ, τȣ̀ς ἐσθίοντας τοῦτο μόνον, ȣ̓ μεταλαμϐάνει τῆς τοιαύτης κακίας. διόπερ καὶ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ȣ̓δὲν ἕτερον τῷ βασιλεῖ ἐν τροφῆς μέρει παρατίθεται, εἰ μὴ μόνον περιϛερά. τὸ δὲ αὐτὸ ϰ̀ τοῖς ἐν ἀγνείαις ȣ̓͂σι, διὰ τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἱϛορεῖται δὲ, ὅτι ȣ̓ χολὴν ἔχει τȣ̃το τὸ ζῶον.

νη΄. πῶς τὸ ἀδύνατον γενέσθαι;

ΑΔύνατον δὲ γενέσθαι σημαίνοντες, πόδας ἀνθρώπȣ ἐν ὕδατι περιπατȣ̃ντας ζωγραφȣ̃σιν· ἢ ϰ̀ ἄλλως βȣλόμενοι τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ἀκέφαλον ἄνθρωπον περιπατȣ̃ντα ζωγραφȣ̃σιν. ἀδύνατα δὲ ἀμφότερα ὑπάρχοντα, εὐλόγως εἰς τοῦτο παρειλήφασι.

νθ΄. πῶς βασιλέα κάκιϛον;

ΒΑσιλέα δὲ κάκιϛον δηλȣ̃ντες, ὄφιν ζωγραφȣ̃σι κοσμοειδῶς ἐσχηματισμένον, ȣ̃ τὴν ȣ̓ρὰν ἐν

τῷ

tur. Purum autem hoc animal eſſe videtur. Siquidem cum aëris conſtitutio peſtilens eſt, omniaque tam animata, quam inanimata, ea afficiuntur, quotquot hoc veſcuntur animali, ſoli ab hac lue immunes ſervantur. Ideoque eo tempore regi in cibo ſumendo nihil aliud præter columbas apponitur, idemque iis, qui quod Diis miniſtrent puri caſtique permanent. Traditur & hoc animal felle carere.

58. *Quomodo id quod fieri non poteſt?*

Quod fieri nequeat, pedes hominis in aqua obambulantes pingunt. Atque aliter idem ſignificare volentes, hominem abſque capite gradientem pingunt: quorum utrumque cum ex eorum numero ſit, quæ fieri non poſſint, merito ad hoc innuendum ſumta ſunt.

59. *Quomodo regem peſſimum?*

REgem autem peſſimum ſignificantes, anguem pingunt in orbis figuram, cujus caudam ori

τῷ σώματι ποιοῦσι· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως ἐν μέσῳ τῷ εἰλίγματι γράφουσιν, αἰνιττόμενοι γράφειν, τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ὄφεως παρ' Αἰγυπτίοις ἐστὶ μεισί.

ξ'. πῶς βασιλέα φύλακα;

ΕΤέρως δὲ βασιλέα φύλακα δηλοῦντες, τὸν μὲν ὄφιν ἐγρηγορότα ζωγραφοῦσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, φύλακα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ φύλαξ ἐστὶ τοῦ παντὸς κόσμου. καὶ ἑκάστοτε τὸν βασιλέα, ἐπεγρήγορον εἶναι.

ξα'. πῶς μηνύουσι κοσμοκράτορα;

ΠΑλιν δὲ τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες καὶ μηνύοντες, αὐτὸν μὲν ὄφιν ζωγραφοῦσιν· ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ, οἶκον μέγαν δεικνύουσιν εὐλόγως. ὁ γὰρ βασίλειος οἶκος, παρ' αὐτοῦ - - ἐν τῷ κόσμῳ.

ξβ'. πῶς λαὸν πειθήνιον βασιλεῖ;

ΛΑὸν πρὸς βασιλέα πειθήνιον δηλοῦντες, μέλισσαν ζωγραφοῦσι. καὶ γὰρ μόνον τῶν ἄλλων

ζώων,

admovent, nomen vero regis in media revolutione ſcribunt, obſcure innuentes ſe regem pingere orbi imperitantem. Porro angui apud Ægyptios nomen eſt Meiſi.

60. *Quomodo regem cuſtodem?*

ALiter quoque regem cuſtodem ſignantes, anguem quidem vigilantem pingunt, ſed pro regis nomine cuſtodem adnectunt. Hic enim totius orbis cuſtos eſt. Itaque regem aſſidue vigilantem eſſe oportere.

61. *Quomodo mundi notant dominum?*

RUrſus regem orbis moderatorem exiſtimantes, & indicantes, ipſum quidem anguem pingunt, ſed in ejus medio magnam domum effingunt ac repræſentant: nec ſane abſque ratione. Regia enim domus quæ ab eo regitur in mundo eſt.

62. *Quomodo populum regi morigerum?*

POpulum principalibus juſſis obſequentem innuentes, apem pingunt. Solæ enim hæ ex omni ani-

ζώων, βασιλέα ἔχει, ᾧ τὸ λοιπὸν τῶν μελισσῶν ἕπεται πλῆθος, καθὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι πείθονται βασιλεῖ. αἰνίττονται δὲ ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος - - - ἐκ τῆς τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως - - - χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς - καὶ διοίκησιν.

ξγʹ. πῶς βασιλέα μέρους κόσμου κρατοῦντα;

ΒΑσιλέα δὲ οὐ τοῦ παντὸς κόσμου κρατοῦντα, μέρους δὲ, βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίτομον ὄφιν ζωγραφοῦσι· δηλοῦντες τὸν μὲν βασιλέα διὰ τοῦ ζώου· ἡμίτομον δὲ, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς κόσμου.

ξδʹ. πῶς παντοκράτορα;

ΠΑντοκράτορα δὲ ἐκ τῆς τοῦ ζώου τελειώσεως σημαίνουσι, πάλιν τὸν ὁλόκληρον ὄφιν ζωγραφοῦντες. οὕτω παρ᾽ αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διῆκον ἐστὶ πνεῦμα.

ξεʹ. πῶς γναφέα;

ΓΝαφέα δὲ δηλοῦντες, δύο πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι ζωγραφοῦσι. τοῦτο δὲ, ἀπὸ τῆς τοῦ ἑρμοῦ

ὁμοιό-

mantium genere regem habent, quem reliqua apum multitudo ſequatur, cuique, non ſecus ac vulgus regi, obtemperet. Innuunt autem obſcure, tum ex mellis inſigni utilitate, tum ex vi quam in aculeo habet hoc animal, utilem ſimul ac potentem eſſe ad res gerendas regem.

63. *Quomodo regem parti orbis imperantem?*

REgem autem non toti orbi, ſed parti duntaxat imperantem volentes ſignificare, anguem dimidiatum pingunt: regem quidem per ipſum animal; non toti vero orbi imperantem, ex eo quod dimidiatus ſit, deſignantes.

64. *Quomodo late rerum potientem?*

OMnium autem moderatorem ex ejusdem animalis perfectione ſignificant, rurſum integrum pingentes anguem. Sic & apud eos ſpiritus eſt, qui per univerſum orbem permeat.

65. *Quomodo fullonem?*

FUllonem indicantes, geminos hominis pedes in aqua pingunt: id quod ex Mercurii ſimili-

ὁμοιότητ© δηλοῦσι.

ξϛʹ. πῶς μῆνα;

ΜΗνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ πρόκειται, ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημερινὰς μόνας, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης ζωγραφοῦσι, καθ᾽ ἃς καὶ ἀνατέλλει· ταῖς δὲ λοιπαῖς δύο, ἐν δύσει ἐστί.

ξζʹ. πῶς ἅρπαγα, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον;

ΑΡπαγα δὲ, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ, πολύγονον καὶ πολύτεκνον ὑπάρχειν καὶ μαινόμενον. ἐπὰν γὰρ ἁρπάσαι τὶ βουλόμεν© ἀποτύχῃ, θυμωθεὶς, καθ᾽ αὑτοῦ μαίνεται.

ξηʹ. πῶς ἀνατολήν;

ΑΝατολὴν δὲ λέγοντες, δύο ὀφθαλμοὺς κροκοδείλου ζωγραφοῦσιν. ἐπειδήπερ παντὸς σώματ© ζώου

tudine indicant.

66. *Quomodo menſem?*

MEnſem autem exprimentes, Lunæ figuram eodem qui ſupra expoſitus eſt habitu, pingunt: complectentem octo & viginti dies æquinoctiales duntaxat, die ex viginti quatuor horis conſtituto, quibus & *exoritur* in noſtro apparens hemiſphærio: reliquis vero duobus in occaſu eſt.

67. *Quomodo rapacem, fœcundum, aut furentem?*

CÆterum, rapacem, fœcundum, aut inſanum volentes innuere, Crocodilum pingunt: quod fœcundum maxime ſit hoc animal, multoſque liberos procreet, inſuper & crebro in furorem agatur. Ubi enim ab expetita præda exciderit, indignabundus in ſe ipſe furit.

68. *Quomodo ortum?*

ORtum oſtendentes, geminos Crocodili oculos pingunt: quoniam oculi huic animali veluti

ex

ζώου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται.

ξθ΄. πῶς δύσιν;

Δύσιν δὲ λέγοντες, κροκόδειλον κεκυφότα ζωγραφοῦσι. αὐτότοκον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον.

ό. πῶς σκιάζουσι σκότος;

Σκότος δὲ λέγοντες, κροκοδείλου οὐρὰν ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως εἰς ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλειαν φέρει ὁ κροκόδειλος οὗ ἐὰν λάβηται ζώου, εἰ μὴ τῇ οὐρᾷ τῇ ἑαυτοῦ διαπληκτίσας ἄτοπον παρασκευάσει. ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μέρει ἡ τοῦ κροκοδείλου ἰσχὺς καὶ ἀνδρεία ὑπάρχει. ἱκανῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων σημείων, ἐν τῇ τῶν κροκοδείλων φύσει, αὐτάρκη τὰ δόξαντα ἐν τῷ πρώτῳ συγγράμματι εἰπεῖν.

Τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου.

ex imo corpore emergunt.

69. *Quomodo occaſum?*

AT occaſum ſignantes, Crocodilum inflexum ac cernuum pingunt. Ad partum enim facile, & ad Venerem maxime proclive eſt hoc animal.

70. *Quomodo tenebras adumbrant?*

POrro tenebras ſignificantes, Crocodili caudam pingunt. Neque enim aliter ad exitium & internecionem perducit Crocodilus quodcunque apprehenderit animal, niſi cauda prius cæſum, invalidum reddiderit. Namque in hac corporis parte præcipua eſt Crocodili vis ac robur. Cæterum cum quamplurima alia in Crocodilorum natura ſigna comperiantur, hæc quæ in primum librum conferre viſum eſt, nunc ſatis erunt.

Finis prioris libri.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

ΝΕΙΛΩΟΥ

ΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡ' ΑΙΓΥΠΤΙΟΙΣ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΔΙὰ δὲ τῆς δευτέρας πραγματείας, περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιῆ σοι παραςήσομαι· ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων, οὐκ ἔχοντα τινὰ ἐξήγησιν, ἀναγκαίως ὑπέταξα.

α΄. Τί ἀςέρα γράφοντες δηλοῦσιν;

ΑΣτὴρ παρ' Αἰγυπτίοις γραφόμενος, ποτὲ μὲν θεὸν σημαίνει, ποτὲ δὲ δείλην, ποτὲ δὲ νύκτα, ποτὲ δὲ χρόνον, ποτὲ δὲ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄῤῥενος.

β΄. Τί ἀετοῦ νεοσσόν;

ΚΑὶ ἀετοῦ νεοσσὸν, ἀῤῥενογόνον καὶ κυκλωηδὸν σημαίνει, ἢ σπέρμα ἀνθρώπου.

HORAPOLLINIS NILIACI,

DE SACRARUM APUD ÆGYPTIOS INSCULPTARUM LITERARUM INTERPRETATIONE, LIBER SECUNDUS.

SEcundo autem volumine reliquorum tibi veram idoneamque in medium afferam rationem: quæ & cum ab aliis autoribus nequaquam ſint expoſita, neceſſario ſubjungenda cenſui.

1. *Quid ſtellam pingentes, innuunt?*

DEpicta Ægyptiis ſtella nunc deum ſignificat, nunc crepuſculum, nunc noctem, nunc vero tempus, interdum etiam hominis maſculi animam.

2. *Quid aquilæ pullum?*

ET aquilæ pullus maſculum, & orbiculatum quippiam vel ſemen hominis connotat.

γ΄. Τί δύο πόδας συνηγμένους καὶ βεβηκότας;

ΔΥο πόδες συνηγμένοι καὶ βεβηκότες, δρόμον ἡλίου τὸν ἐν ταῖς χειμερίαις τροπαῖς σημαίνουσι.

δ΄. Τί ἀνθρώπου καρδίαν φάρυγγος ἠρτημένην;

ΑΝθρώπου καρδία φάρυγγος ἠρτημένη, ἀγαθοῦ ἀνθρώπου στόμα σημαίνει.

έ. πῶς πολέμου στόμα;

ΠΟλέμου στόμα δηλοῦσιν ἀνθρώπου χεῖρες ζωγραφούμεναι, ἡ μὲν ὅπλον κρατοῦσα, ἡ δὲ τόξον.

ς΄. Τί δάκτυλον;

ΑΝθρώπου στόμαχον δηλοῖ δάκτυλος.

ζ΄. Τί αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον;

ΑΙδοῖον χειρὶ κρατούμενον, σωφροσύνην δηλοῖ ἀνθρώπου.

3. *Quid geminos pedes junctos ac ſtantes?*

GEmini pedes ſimul compacti ac firmati, Solis curſum cum in ſolſtitio eſt hyberno, ſignificant.

4. *Quid hominis cor faucibus appenſum?*

HOminis cor faucibus appenſum, boni viri os deſignat.

5. *Quomodo belli aciem, ac frontem exercitus ad prælium inſtructi?*

BElli aciem indicant hominis depictæ manus, hæc quidem ſcutum, illa vero arcum tenens.

6. *Quid digitum?*

HOminis ſtomachum demonſtrat digitus.

7. *Quid pudendum manu compreſſum?*

PEnis manu cohibitus ac tectus, continentiam hominis innuit.

η'. πῶς νόσον δηλȣ̃σιν;

ΑΝθη δὲ ἀνεμώνης, νόσον ἀνθρώπȣ σημαίνει.

θ'. πῶς ὀσφὺν ἀνθρώπȣ;

ΟΣφὺν, ἢ ϛάσιν ἀνθρώπȣ βȣλόμενοι ζωγραφεῖν, τὸ νωτιαῖον ὀϛοῦν γράφομεν. τινὲς γὰρ λέγȣσι τὸ σπέρμα ἐκεῖθεν φέρεσθαι.

ι. πῶς διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνȣσιν;

ΟΡτυγος ὀϛέον ζωγραφȣ́μενον, διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνει· διότι δυσπαθές ἐϛι τὸ τȣ̃ ζώȣ ὀϛέον.

ια. πῶς ὁμόνοιαν;

ΑΝθρωποι δύο δεξιȣ́μενοι, ὁμόνοιαν δηλȣ̃σι.

ιβ'. πῶς ὄχλον;

ΑΝθρωπος καθωπλισμένος, καὶ τοξεύων, ὄχλον σημαίνει.

ιγ'.

8. Quomodo morbum ſignificant?

FLores autem Anemones, morbum hominis ſignificant.

9. Quomodo lumbum hominis?

LUmbum, aut ſtatum conſtitutionemque hominis volentes notare, os ſpinæ dorſi pingimus. Sunt enim qui dicant, hinc ſemen defluere.

10. Quomodo permanens aliquid & tutum ſignificant?

COturnicis os pictum, ſtabile ac tutum quippiam indicat, quod difficile hujus animalis os afficiatur ac patiatur quicquam.

11. Quomodo concordiam?

DUo homines, magiſtratus ornati inſignibus, concordiam innuunt.

12. Quomodo turbam ac tumultum?

ARmatus homo ſagittasque jaculans, tumultum ſignificat.

ιγʹ. πῶς ἀναμέτρησιν;

ΑΝθρώπου δάκτυλος, ἀναμέτρησιν σημαίνει.

ιδʹ. πῶς γυναῖκα ἔγγυον;

ΓΥναῖκα ἔγγυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἡλίου κύκλον σὺν ἀστέρι μετὰ ἡλίου δίσκου, δίχα τετμημένου, σημαίνουσιν.

ιεʹ. πῶς ἄνεμον;

ΤΗν ἀνατολὴν ἱέραξ ἐπὶ μετεώρου θέων, ἀνέμους σημαίνει. ἔτι καὶ ἄλλως, ἱέραξ διατεταμένος τὰς πτέρυγας ἐν ἀέρι, οἷον πτέρυγας ἔχων, ἄνεμον σημαίνει.

ιϛʹ. πῶς πῦρ;

ΚΑπνὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβαίνων, πῦρ δηλοῖ.

ιζʹ. πῶς ἔργον;

ΒΟὸς ἄῤῥενος κέρας γραφόμενον, ἔργον σημαίνει.

13. *Quomodo dimenſionem?*

HOminis digitus dimenſionem notat.

14. *Quomodo deſponſatam mulierem?*

DEſponſatam mulierem volentes oſtendere, ſolis circulum, ſimul cum ſtella & ipſo diſco ſolis bipartito pingunt.

15. *Quomodo ventum?*

ACcipiter ortum verſus in ſublime tendens, ventos oſtendit. Item & aliter: Accipiter expanſas in aëre alas habens, ventum, qui alas quaſdam habere videtur, ſignificat.

16. *Quomodo ignem?*

FUmus in cœlum aſcendens, ignem indicat.

17. *Quomodo opus?*

MAſculi bovis animantis cornu pictum, opus notat.

ιη΄. πῶς ποινήν;

ΒΟὸς δὲ θηλείας κέρας γραφόμενον, ποινὴν σημαίνει.

ιθ΄. πῶς ἀνοσιότητα;

ΠΡόσμη σὺν μαχαίρᾳ γραφομένη ἀνοσιότητα δηλοῖ.

κ΄. πῶς ὥραν;

ΙΠπος ποτάμιος γραφόμενος ὥραν δηλοῖ.

κα΄. πῶς πολυχρόνιον;

ΕΛαφος κατ᾽ ἐνιαυτὸν βλαστάνει τὰ κέρατα· ζωγραφουμένη δὲ, πολυχρόνιον σημαίνει.

κβ΄. πῶς ἀποστροφήν;

ΛΥκος, ἢ κύων ἀπεστραμμένος, ἀποστροφὴν δηλοῖ.

κγ΄. πῶς μέλλον ἔργον;

ΑΚοὴ ζωγραφουμένη, μέλλον ἔργον σημαίνει.

18. *Quomodo pœnam?*

AT fœminæ cornu depictum, ultionem oſtendit.

19. *Quomodo impietatem?*

IMago umbilico tenus cum gladio depicta, impietatem innuit.

20. *Quomodo horam?*

HIppopotamus depictus horam ſignificat.

21. *Quomodo longævum ac diuturnum?*

CErvis quotannis cornua renaſcuntur. Hic depictus longiſſimam vitam ſignificat.

22. *Quomodo averſionem?*

LUpus aut canis averſus, averſionem monſtrat.

23. *Quomodo futurum opus?*

AUris picta, futurum opus ſignificat.

κδʹ. πῶς φονέα, ἢ αἷμα κροκοδείλȣ;

ΣΦὴξ ἀεροπετὴς, ἤτοι αἷμα κροκοδείλȣ βλαπτικὸν, ἢ φόνον σημαίνει.

κεʹ. πῶς θάνατον;

ΝΥκτικόραξ θάνατον σημαίνει. ἄφνω γὰρ ἐπέρχεται τοῖς νεοσσοῖς τῶν κορωνῶν κατὰ τὰς νύκτας, ὡς ὁ θάνατος ἄφνω ἐπέρχεται.

κϛʹ. πῶς ἔρωτα;

ΠΑγὶς ἔρωτα ὡς θήραν θανατ--- τερὸν, ἀέρα σημαίνει.--- ὸν, ιόν.

κζʹ. πῶς παλαιότατον;

ΛΟγοι καὶ φύλλα, ἢ βιβλίον ἐσφραγισμένον, παλαιότατον δηλοῖ.

κηʹ. πῶς πολιορκίαν;

ΚΛιμαξ, πολιορκίαν, διὰ τὸ ἀνώμαλον.

κθʹ.

24. *Quomodo percuſſorem aut ſanguinem Crocodili?*

VEſpa per aërem volans, aut Crocodili noxium ſanguinem, aut cædem deſignat.

25. *Quomodo mortem?*

NUcticorax mortem ſignificat: quemadmodum enim hic derepente pullos cornicum noctu, ſic & mors homines nec opinato invadit atque opprimit.

26. *Quomodo amorem?*

LAqueus amorem, ut feram quandam, ala aërem ſignificat.

27. *Quomodo vetuſtiſſimum?*

SErmones & folia, aut ſignatus liber, vetuſtiſſimum indicant.

28. *Quomodo obſidionem?*

SCala obſidionem, quod inæqualis ſit atque acclivis.

κθ'. πῶς ἄπειρον, ἢ Μȣ̃σαν, ἢ μοῖραν;

ΓΡάμματα ἑπτὰ, ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα Μȣ̃σαν, ἢ ἄπειρον, ἢ μοῖραν σημαίνει.

λ'. Τί σημαίνει γραμμὴ, ἐπικεκαμμένη ἑτέρᾳ;

ΓΡαμμὴ ὀρθὴ μία, ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένῃ ἢ δέκα, γραμμὰς ἐπιπέδȣς σημαίνȣσι.

λα'. Τί δηλȣ̃σι χελιδόνα γράφοντες;

ΤΗν ὁλοσχερῆ σημαίνειν βȣλόμενοι κτῆσιν γονικὴν καταλειφθεῖσαν τοῖς υἱέσι, χελιδόνα ζωγραφȣ̃σιν. ἐκείνη γὰρ κυλίει ἑαυτὴν εἰς πηλὸν, καὶ κτίζει τοῖς νεοττοῖς φωλεὸν μέλλȣσα τεθνᾶναι.

λβ'. Τί μέλαιναν περιστερὰν;

ΓΥναῖκα χήραν ἐπιμείνασαν ἄχρι θανάτȣ θέλοντες σημῆναι, περιστερὰν μέλαιναν ζωγραφȣ̃σιν. αὕτη γὰρ ȣ̓ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἕως ȣ̓̃ χηρεύσῃ.

λγ'.

29. *Quomodo inexpertum, Muſam, aut fatum?*

LIteræ ſeptem, duobus incluſæ digitis, Muſam, inexpertum aut fatum ſignificant.

30. *Quid linea ſignificat ſuper alteram inflexa?*

REcta linea ſimul cum altera ſuperne inflexa, decem planas lineas indicat.

31. *Quid innuunt, hirundinem pingentes?*

OMnes parentum opes filiis relictas volentes innuere, hirundinem pingunt. Illa enim jam morti proxima, luto ſeipſam volutat, & pullis latebras comparat.

32. *Quid nigram columbam?*

MUlierem viduam, quæ ad mortem uſque in eo permanſerit vitæ ſtatu, volentes ſignificare, nigram pingunt columbam. Hæc enim quamdiu vidua eſt, alteri viro non miſcetur.

λγ΄. Τί ἰχνεύμονα;

ΑΝθρωπον ἀσθενῆ, καὶ μὴ δυνηθέντα ἑαυτῷ βοηθῆσαι δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄλλων ἐπικουρίας, θέλοντες δηλῶσαι, ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅταν ἴδῃ ὄφιν, οὐ πρότερον ἐπιτίθεται αὐτῷ, ἀλλὰ βοῇ τοὺς ἄλλους ἐπικαλουμένη, τότε ἐναντιοῦται τῷ ὄφει.

λδ΄. Τί δηλοῦσιν ὀρίγανον ἱερογλυφοῦντες;

ΛΕῖψον μυρμήκων βουλόμενοι σημῆναι, ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ λείπειν τοὺς μύρμηκας, ἀποτιθεμένη ἐν τόπῳ, ὁπόθεν ἐξέρχονται.

λε΄. Τί σκορπίον, καὶ κροκόδειλον;

ΑΝθρωπον ἐχθρὸν, ἑτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον σημῆναι θέλοντες, σκορπίον καὶ κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ. εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἑτέρου σημαίνουσι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἢ σκορπίον. ἀλλ' εἰ μὲν ὀξέως ἀναιροῦντα, κροκό-

33. *Quid Ichneumonem?*

HOminem invalidum, & qui ſibi per ſe ipſe opem ferre nequeat, ſed aliorum ſe tueatur auxilio, volentes monſtrare, ichneumonem pingunt. Hic enim conſpecto ſerpente non protinus in eum irruit, ſed vocatis prius clamore aliis, tum demum ei reſiſtit.

34. *Quid notant, origanum in ſacris inſculpentes?*

FOrmicarum abſentiam ac diſceſſum volentes ſignificare, origanum inter ſacras ſculpturas pingunt. Hæc ſiquidem eo in loco condita, unde formicæ prodeunt, eas fugat.

35. *Quid Scorpium & Crocodilum?*

INimicum cum pari congredientem inimico, indicare volentes, Scorpium & Crocodilum pingunt: uterque enim alteri mutuum affert exitium. Sin vero victorem alterum, quique inimicum ſuſtulerit innuant, aut Crocodilum pingunt, aut Scorpium: ſi celeriter quidem ſuſtulerit, Croco-

κόδειλον ζωγραφοῦσιν· εἰ δὲ βραδέως ἀναιροῦντα, σκορπίον, διὰ τὸ δυσκίνητον.

λϛʹ. Τί γαλῆν;

ΓΥναῖκα ἀνδρὸς ἔργα πράττουσαν βουλόμενοι σημῆναι, γαλῆν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἄῤῥενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀστάριον.

λζʹ. Τί χοῖρον;

ΟΤε βούλονται ἄνθρωπον ἐξώλη σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν φύσιν τοῦ χοίρου τοιαύτην εἶναι.

ληʹ. πῶς θυμὸν ἄμετρον;

ΕΙ δὲ θυμὸν ἄμετρον, ὥς τε καὶ ἐκ τούτου πυρέττειν τὸν θυμούμενον, λέοντα γράφουσιν, ἐκστοΐζοντα τοὺς ἰδίους σκύμνους. καὶ λέοντα μὲν, διὰ τὸν θυμόν· τοὺς σκύμνους δὲ ἐκστοϊζομένους, ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σκύμνων κοπτόμενα, πῦρ ἐκβάλλει.

λθʹ.

dilum: ſi lente, Scorpium, ob ejus difficilem tardumque motum.

36. *Quid muſtelam?*

VBi mulierem quæ viri præſtat opera, volunt exprimere, muſtelam pingunt: quod hæc maris pudendum habeat velut oſſiculum.

37. *Quid porcum?*

VOlentes perniencioſum & peſtiferum hominem monſtrare, porcum pingunt: quod ejusmodi ſit porci natura.

38. *Quomodo immodicam iram?*

QVod ſi immoderatam iracundiam, ex qua qui ea eſt commotus, febrim contraxerit, Leonem pingunt proprios catulos cauda flagellantem. Leonem quidem, ob iracundiam; catulos vero cauda cæſos, quod catulorum oſſa, ſi inter ſe collidantur, ignem emittunt.

λθʹ. πῶς γέροντα μουσικόν;

Γέροντα μουσικὸν βουλόμενοι σημῆναι, κύκνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἥδυτατον μέλος ᾄδει γηράσκων.

μʹ. πῶς ἄνδρα δηλοῦσι συγγινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί;

ΑΝδρα συγγινόμενον τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κατὰ μίξιν βουλόμενοι σημῆναι, δύο κορώνας γράφουσιν. αὗται γὰρ συμμίγνυνται ἀλλήλαις, ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν.

μαʹ. τί δηλοῦσι κάνθαρον τυφλὸν γράφοντες;

ΑΝδρα δὲ ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτῖνος πυρέξαντα καὶ ἐντεῦθεν ἀποθανόντα βουλόμενοι σημῆναι, κάνθαρον τυφλόν γράφουσιν. οὗτος γάρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου τυφλούμενος ἀποθνήσκει.

μβʹ. τί δηλοῦσιν ἡμίονον γράφοντες;

ΓΥναῖκα δὲ στεῖραν βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίονον γρά-

39. *Quomodo ſenem Muſicum?*

SEnem muſicum volentes commonſtrare, Cygnum pingunt: quod hic ſeneſcens ſuaviſſimum edat concentum.

40. *Quomodo virum innuunt cum ſua ipſius uxore congredientem?*

VIrum qui cum uxore ſua conſuetudinem veneream habeat, innuĕre ſi velint, geminas cornices pingunt: quod hæ eodem ſecum invicem modo naturaliter coëant, quo homines.

41. *Quid ſignificant cæcum ſcarabæum pingentes?*

HOminem qui ex ſolaribus radiis contracta febri perierit, notantes; cæcum pingunt Scarabæum, ut qui ſplendore Solis excœcatus intereat.

42. *Quid mulam?*

STerilem volentes indicare mulierem, mulam pin-

50612

γράφουσιν. αὕτη γὰρ διὰ τοῦτο στεῖρά ἐστι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας.

μγ'. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη;

ΓΥναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη πρώτως, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν· εἰ δὲ ἄῤῥενα, πάλιν ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀχείας καταβαίνων, εἰ μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατέλθοι, θῆλυ γεννᾶται· εἰ δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέλθοι ἀπὸ τῆς ὀχείας, ἄῤῥεν τίκτεται.

μδ'. πῶς δηλοῦσι σφῆκας;

ΣΦῆκας βουλόμενοι σημῆναι, νεκρὸν ἵππον ζωγραφοῦσιν. ἐκ γάρ τούτου ἀποθανόντος, πολλοὶ γίνονται σφῆκες.

με'. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν;

ΓΥναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν βουλόμενοι σημῆναι, ἵππον πατοῦσαν λύκον ζωγραφοῦσιν. οὐ μόνον γὰρ

pingunt. Hæc namque eo ſterilis eſt, quod matricem rectam non habet.

43. *Quomodo mulierem, quæ puellos fœmineos pepererit?*

MUlierem fœminas primum infantes enixam ſignificantes, taurum ſiniſtrorſum ſpectantem pingunt: Mares vero, rurſus taurum dextrorſum. Is enim ex congreſſu diſcedens, ſi ad lævam converſus fuerit, genitam eſſe fœminam indicat, ſi ad dexteram, marem.

44. *Quomodo veſpas?*

VEſpas deſignantes, cadaver equi pingunt. Ex eo enim multæ procreantur veſpæ.

45. *Quomodo mulierem abortientem?*

ABortientem mulierem ſignificantes, equam quæ lupum concalcet, pingunt. Non ſolum enim

γὰρ πατοῦσα τὸν λύκον ἐκτιτρώσκει ἡ ἵππ☉, ἀλλὰ ϗ τὸ ἴχν☉ ἐὰν πατήσῃ τȣ̃ λύκȣ, παραχρῆμα ἐκτιτρώσκει.

μϛʹ. πῶς ἄνθρωπον ἰατρεύοντα ἑαυτὸν ἀπὸ χρησμȣ̃;

ΑΝθρωπον ἀπὸ χρησμȣ̃ ἰατρεύοντα ἑαυτὸν βȣλόμενοι σημῆναι, φάσσαν κρατȣ̃σαν φύλλον δάφνης ζωγραφȣ̃σιν. ἐκείνη γὰρ ὅτε ἀῤῥωςεῖ, φύλλον ἐπιτίθησι δάφνης εἰς τὴν νοσσιὰν ἑαυτῆς ϗ ὑγιαίνει.

μζʹ. πῶς κώνωπας πολλȣ́ς;

Κώνωπας πολλȣ́ς ἐπιφοιτῶντας βȣλόμενοι ζωγραφῆσαι, σκώληκας γράφȣσιν. ἐκ τȣ́των γάρ γεννῶνται οἱ κώνωπες.

μηʹ. πῶς ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολήν, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρȣ δεχόμενον;

ΑΝδρα μὴ ἔχοντα χολὴν αὐτοφυῶς, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρȣ δεχόμενον γράφοντες, περιςερὰν

ζω-

enim ſi lupum calcarit, abortum facit equa, ſed & ſi lupi calcarit veſtigium, abortit protinus.

46. *Quomodo hominem, qui ſeſe reſponſo ab oraculo accepto ſanarit?*

HOminem, qui ſe ipſe ex oraculo, priſtinæ ſanitati reſtituerit; volentes innuere, palumbum pingunt lauri folium tenentem. Hic enim ubi morbo laborat, lauri folium in nidum ſuum inferens, convaleſcit.

47. *Quomodo culicum copiam?*

EXcreſcentem & adventantem culicum copiam exprimere cupientes, vermes pingunt. Siquidem ex his gignuntur culices.

48. *Quomodo hominem, qui cum ex ſe biliosſus non ſit, ab altero tamen bile commoveatur?*

HOminem qui ſuapte natura bile careat, ſed eam ab altero ſuſcipiat, notantes; columbam

ζωγραφοῦσιν, ἔχουσαν τὰ ὀπίσθια ὀρθά. ἐν ἐκεί-
νοις γὰρ τὴν χολὴν ἔχει.

μβ'. πῶς ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν;

ΑΝθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν σημῆναι βουλόμενοι, ἀετὸν λίθον βαστάζοντα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ θαλάσσης, ἢ ἀπὸ τῆς γῆς λίθον ἐπαίρει, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν νοσσιὰν, διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν.

ν'. πῶς ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ ὑφ' ἑτέρου καταδιωκόμενον;

ΑΝθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ ἰσχυροτέρου βουλόμενοι σημῆναι, ὠτίδα καὶ ἵππον ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἵπταται, ὅταν ἴδῃ ἵππον.

να'. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσι προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον;

ΑΝθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ μὴ βο-

pingunt dorſo erecto: illic enim bilem habet.

49. *Quomodo hominem, qui tuto urbem incolat?*

UT hominem ſignificent, qui tuto urbem habitat, aquilam pingunt, quæ lapidem geſtet. Hæc enim e mari vel terra ſublatum lapidem in ſuum infert nidum, quo tutior ſit ac firmior.

50. *Quomodo inferiorem debilioremque hominem, quem alius perſequatur?*

DEbiliorem hominem, quem validior ac potentior inſectetur, volentes deſignare, otidem & equum pingunt. Hæc enim equo conſpecto protinus avolat.

51. *Quomodo eum, qui ad proprium patronum confugiens, nullum tamen ab eo ſentit auxilium?*

HOminem qui ad proprium patronum confugiat,

βοηθȣ́μενον, θέλοντες δηλῶσαι, στρȣθὸν καὶ γλαῦκα ζωγραφȣ̃σιν. ȣ̃τος γὰρ θηρευόμενος, πρὸς τὴν γλαῦκα τρέχει, καὶ πρὸς αὐτῇ ὢν πιέζεται.

νβʹ. πῶς ἄνθρωπον δηλȣ̃σιν ἀσθενῆ καὶ προπετευόμενον;

ΑΝθρωπον ἀσθενῆ καὶ προπετευόμενον βȣλόμενοι σημῆναι, νυκτερίδα ζωγραφȣ̃σιν. ἐκείνη γὰρ μὴ ἔχȣσα πτερὰ ἵπταται.

νγʹ. πῶς γυναῖκα θηλάζȣσαν, καὶ καλῶς ἀνατρέφȣσαν;

ΓΥναῖκα θηλάζȣσαν, καὶ καλῶς ἀνατρέφȣσαν βȣλόμενοι ζωγραφῆσαι, νυκτερίδα πάλιν ἔχȣσαν ὀδόντας καὶ μαστȣ̀ς ζωγραφȣ̃σιν. αὕτη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει.

νδʹ. πῶς ἄνθρωπον κηλȣ́μενον ὀρχήσει;

ΑΝθρωπον δι' ὀρχήσεως καὶ αὐλητικῆς κηλȣ́μενον βȣλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα ζωγραφȣ̃σιν. αὕτη γὰρ ὑπὸ αὐλȣ̃ καὶ ὀρχήσεως ἁλίσκεται.

νεʹ.

nec ejus ſublevetur auxilio, monſtrare cupientes, paſſerem & noctuam pingunt. Hic enim dum aucupum venatione petitur, ad noctuam accurrit, a qua mox opprimitur.

52. *Quomodo hominem, qui cum viribus non valeat, temere tamen aliquid ſuſcipit, ac audacius gerit?*

IMbecillum hominem, laſcivientem tamen, & audacius aliquid molientem, cum monſtrare voluerint, veſpertilionem pingunt. Hæc enim etſi alas non habeat, volare tamen conatur.

53. *Quomodo lactantem mulierem, optimeque nutrientem?*

MUlierem lactantem ac bene nutrientem ubi pictura exprimere volebant, veſpertilionem rurſus pingebant. Sola enim inter omnes volucres, hæc dentes ac mammas habet.

54. *Quomodo hominem, qui tripudio capiatur ac demulceatur?*

HOminem ſaltatione tibiarumque cantu gaudentem notantes, turturem pingunt. Hæc ſiquidem tibia ac ſaltatione capitur.

νέ. πῶς ἄνθρωπον μυστικόν;

ΑΝθρωπον δὲ μυστικόν, καὶ τελεστὴν βουλόμενοι σημῆναι, τέττιγα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ διὰ τοῦ στόματος οὐ λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῆς ῥάχεως φθεγγόμενος, καλὸν μέλος ἀείδει.

νϛ'. πῶς βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι;

ΒΑσιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι βουλόμενοι σημῆναι, ἀετὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐρήμοις τόποις ἔχει τὴν νεοσσιάν, καὶ ὑψηλότερος πάντων τῶν πετεινῶν ἵπταται.

νζ'. πῶς ἀποκατάστασιν πολυχρόνιον;

ΑΠοκατάστασιν δὲ πολυχρόνιον βουλόμενοι σημῆναι, φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὅτε γεννᾶται, ἀποκατάστασις γίνεται πραγμάτων. γεννᾶται δὲ τοιούτῳ τρόπῳ· ὅταν μέλλῃ τελευτᾶν ὁ φοίνιξ, ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν ἐκ τοῦ ῥήγματος λαμβάνει, καὶ ἐκ τοῦ ἰχῶρος τοῦ κα-

ταρ-

55. *Quomodo ſacris initiatum hominem?*

REbus ſacris ceremoniiſque addictum ſignificantes, cicadam pingunt. Hæc enim non ore, ſed dorſo reſonans, pulcherrimum edit dulciſſimumque concentum.

56. *Quomodo ſeorſum agentem regem, nec ſubditorum lapſibus veniam dantem?*

REgem qui ſolitudine gaudeat, quique errata non condonet, ſi velint ſignificare, aquilam pingunt. Hæc enim deſertis in locis nidum ſibi conſtruit, ſublimiuſque cæteris volatilibus volat.

57. *Quomodo diuturnam rerum inſtaurationem?*

INſtaurationem autem diuturnam, & quæ poſt multa fiat ſecula, volentes indicare, Phœnicem avem pingunt. Hic enim dum naſcitur, rerum viciſſitudo fit & innovatio. Gignitur autem hunc in modum: jamjam moriturus Phœnix in terram ſeſe ſummo impetu projicit, unde & vulnus accipit. Ex ſanie

ταῤῥέοντος διὰ τῆς ὀπῆς ἄλλος γεννᾶται· οὗτός τε ἅμα τῷ πτεροφυῆσαι, σὺν τῷ πατρὶ πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἡλίου Πόλιν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ παραγενόμενος ἐκεῖ, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ, ἐκεῖσε τελευτᾷ· καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, ὁ νεοσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα ἄπεισιν· οἱ δὲ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου τοῦτον τὸν ἀποθανόντα φοίνικα θάπτουσι.

νη'. πῶς φιλοπάτορα;

Φιλοπάτορα βουλόμενοι σημῆναι ἄνθρωπον, πελαργὸν ζωγραφοῦσιν. ὑπὸ γὰρ τῶν γεννησάντων ἐκτραφεὶς, οὐ χωρίζεται τῶν ἰδίων πατέρων, ἀλλὰ παραμένει αὐτοῖς ἄχρις ἐσχάτου γήρως, θεραπείαν αὐτοῖς ἀπονέμων.

νθ'. πῶς γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα;

Γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσαν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μίξιν κολακεύουσαν αὐτὸν, βουλόμενοι σημῆναι ἔχιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν συγγίνηται τῷ ἄῤῥενι, στόμα

ſanie vero vulneris defluente, alius gignitur, qui ſimul ac pennæ ei natæ ſunt, cum patre Heliopolim, quæ in Aegypto eſt, proficiſcitur: quo cum pervenerit, pater illic, ſimul ac Sol ortus eſt, moritur: poſt cujus mortem pullus in propriam redit patriam. At Phœnicem hunc defunctum Ægyptii ſacerdotes ſepulturæ mandant.

58. *Quomodo patris amantem?*

PAtris ſtudioſum hominem innuentes, ciconiam pingunt. Hæc enim a parentibus enutrita, nunquam ab ipſis ſejungitur, ſed ad extremum uſque ſenium una permanet, pietatem ipſis obſervantiamque rependens.

59. *Quomodo uxorem, quæ virum ſuum odio habeat?*

MUlierem quæ virum odio proſequens, ejus vitæ inſidietur, ſolumque ei in coitu blandiatur, deſignare volentes, viperam pingunt. Hæc enim cum mare congrediens, os ori inſerit,

ςόματι ἐμβαλοῦσα, ᾗ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι, ἀποδακοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄῤῥενος ἀναιρεῖ.

ξ΄. πῶς τέκνα δηλοῦσιν ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσιν;

ΤΕκνα ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι σημῆναι βουλόμενοι, ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐν τῇ - - - οὐ τίκτεται, ἀλλ᾽ ἐκβιβρώσκουσα τὴν γαςέρα τῆς μητρὸς ἐκπορεύεται.

ξα΄. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα ᾗ ἀσθενήσαντα;

ΑΝθρωπον δὲ ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα ᾗ νοσήσαντα ἐντεῦθεν βουλόμενοι σημῆναι, βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ τοὺς πλησιάζοντας τῷ ἑαυτοῦ φυσήματι φονεύει.

ξβ΄. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον;

ΑΝθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον βουλόμενοι σημῆναι, σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ.

ξγ΄.

& a coitu diſcedens, marem morſo capite interimit.

60. *Quomodo liberos matribus inſidiantes?*

Liberos matri inſidiantes ut demonſtrent, viperam pingunt. Nam hæc non juxta cæterorum animantium naturam in lucem editur, ſed exeſo diruptoque matris prodit utero.

61. *Quomodo hominem, qui ab accuſatore convitiis affectus, morbum inde contraxerit.*

Hominem, qui ex accuſatione convitiis affectus, in ægritudinem inciderit, ſignificare cupientes, baſiliſcum pingunt. Hic enim propius accedentes afflatu ſuo perimit.

62. *Quomodo hominem, qui igne uratur?*

Hominem qui igne comburatur dum ſignificant, Salamandram pingunt. Hæc enim utroque capite interimit.

ξγ'. πῶς ἄνθρωπον τυφλόν;

ΑΝθρωπον τυφλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἀσπάλακα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει, οὔτε ὁρᾷ.

ξδ'. πῶς ἄνθρωπον ἀπρόϊτον;

ΑΝθρωπον ἀπρόϊτον βουλόμενοι σημῆναι, μύρμηκα καὶ πτερὰ νυκτερίδος ζωγραφοῦσιν· διότι τιθεμένων τῶν πτερῶν εἰς τὴν νεοσσιὰν τῶν μυρμήκων, οὐ προέρχεται αὐτῶν τις.

ξε'. πῶς ἄνθρωπον διὰ τῆς οἰκείας ἐξωλείας βλαπτόμενον;

ΑΝθρωπον διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον σημῆναι βουλόμενοι, κάστορα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ καταδιωκόμενος, εἰς τὴν ἄγραν τοὺς ἰδίους διδύμους ἀποσπῶν ῥίπτει.

ξϛ'. πῶς ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου;

ΑΝθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκ-

νου

63. *Quomodo cœcum hominem?*

COecum ſignificantes, talpam pingunt, qui neque oculos habet, neque omnino videt.

64. *Quomodo hominem, qui domi ſeſe continet?*

HOminem qui domo non exeat ſignificantes, formicam ſimulque pennas veſpertilionis pingunt. Huius enim pennis ad formicarum nidos admotis, nulla ex ipſis egreditur.

65. *Quomodo hominem, qui ſibi ipſi damni ac perniciei autor ſit.*

EUm qui proprio & a ſe illato damno lædatur, volentes ſignare, caſtorem pingant. Hic enim cum ſe venatione peti videt, proprios teſtes evulſos in prædam objicit.

66. *Quomodo hominem, qui ſibi inviſo filio hæreditatem reliquerit?*

HOminem, cujus bonis inviſus filius ſucceſſerit,

νου βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἔχοντα ὀπίσω ἕτερον μικρὸν πίθηκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾷ δύο πιθήκους· καὶ τὸν μὲν ἕνα αὐτῶν φιλεῖ λίαν, τὸν δὲ ἕτερον μισεῖ. ὃν δὲ φιλεῖ, ἔμπροσθεν βαστάζων, φονεύει· ὃν δὲ μισεῖ, ὄπισθεν ἔχει, καὶ ἐκεῖνον ἐκτρέφει.

ξζ΄. πῶς ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα;

ΑΝθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον οὐροῦντα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ οὐρῶν, κρύπτει τὸν ἴδιον οὖρον.

ξη΄. πῶς τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα;

ΤΙνὰ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθώνων, καὶ τῶν ὤτων.

ξθ΄. πῶς ἄστατον;

ΤΙνὰ δὲ ἄστατον καὶ μὴ μένοντα ἐν ταυτῷ, ἀλλ' ὁτὲ

μὲν

innuentes, ſimium pingunt, retroque parvum alterum. Is enim cum geminos pariat, ex his alterum ſupra modum diligit, alterum odit. Quem autem diligit, ante ſe aſſidue geſtans, ſuffocat. At quem odit, retro habet, ac deinceps educat.

67. *Quomodo hominem lapſus ſuos tegentem?*

QVum notare eum volunt, qui delicta aut errata ſua occultet, ſimium mejentem pingunt. Hic enim mejens urinam occulit.

68. *Quomodo eum, qui auditu magis valeat?*

EUm qui acutius audiat volentes innuere, capram pingunt, quæ & naribus, & auribus reſpirat atque audit.

69. *Quomodo inſtabilem?*

INſtabilem quempiam, neque in eodem perſi-

ſten-

μὲν ἰσχυρὸν, ὁτὲ δὲ ἀσθενῆ, βουλόμενοι σημῆναι, ὕαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὁτὲ μὲν ἄῤῥην γίνεται, ὁτὲ δὲ θήλεια.

ό. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ἐλαττόνων ἡττώμενον;

ΑΝθρωπον δὲ ἡττώμενον ὑπὸ τῶν ἐλαττόνων βουλόμενοι σημῆναι, δύο δέρματα ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸ μὲν, ὑαίνης ἐστὶ, τὸ δὲ ἄλλο, παρδαλέως. ἐὰν γὰρ ὁμοῦ τεθῇ τὰ δύο ταῦτα δέρματα, τὸ μὲν τῆς παρδαλέως ἀποβάλλει τὰς τρίχας, τὸ δὲ ἄλλο, οὔ.

οα΄. πῶς ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον;

ΑΝθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον δηλοῦντες, ὕαιναν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν· ἐὰν δὲ νικώμενον, ἀνάπαλιν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ διωκομένη, ἐὰν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφῇ, ἀναιρεῖ τὸν διώκοντα· ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ, ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ διώκοντος.

ſtentem ſtatu, ſed interim robuſtum & audacem, interim vero imbecillum ac timidum volentes deſignare, hyænam pingunt. Hæc enim nonnunquam mas eſt, nonnunquam fœmina.

70. *Quomodo eum, qui ab inferioribus victus ſit?*

EUm qui inferiori & invalidiori ceſſerit, cum innuere volunt, geminas pelles pingunt, hyænæ unam, alteram pardi. Hæ enim ſi ſimul jungantur, pardi quidem pellis pilos abjicit, altera non item.

71. *Quomodo hominem inimico ſuperiorem?*

EUm qui inimico ſuperior evaſerit, monſtrantes, hyænam ad dextram verſam pingunt: rurſus eandem ſiniſtrorſum, victum docentes. Hæc enim cum ab adverſario invaditur, ſi ad dextram deflexerit, perſequentem interimit: ſi ad ſiniſtram, ab eodem perimitur.

οβʹ. πῶς ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως;

ΑΝθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως ἄχρι θανάτου, βουλόμενοι δηλῶσαι, δέρμα ὑαίνης ζωγραφοῦσιν. ἐὰν γάρ τις τὸ δέρμα τοῦτο περιβάλληται, καὶ παρέλθῃ διά τινων ἐχθρῶν, οὐ μὴ ἀδικηθήσεται ὑπό τινος, ἀλλὰ παρέρχεται ἀφόβως.

ογʹ. πῶς ἄνθρωπον διανθέντα τοῖς ἰδίοις ἐχθροῖς;

ΑΝθρωπον διανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν, καὶ μετὰ ζημίας μικρᾶς ἀπαλλαγέντα, βουλόμενοι σημῆναι, λύκον ζωγραφοῦσιν, ἀπολέσαντα τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς. οὗτος γὰρ μέλλων θηρεύεσθαι, ἀποβάλλει τὰς τρίχας, καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς.

οδʹ. πῶς ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς;

ΑΝθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἑαυτῷ

ἐκ

72. *Quomodo eum, qui intrepide oblatas ſibi pertulerit calamitates?*

EUm qui ad extremum uſque vitæ ſpiritum omnes, in quas incidit calamitates, æquo & conſtanti ſuperarit ac paſſus ſit animo, ſi velint monſtrare, pellem pingunt hyænæ. Hac enim ſuccinctus quis, etſi per medios hoſtes feratur, intrepidus indemnisque præteribit.

73. *Quomodo hominem ab hoſtibus oppreſſum?*

CIrcumventum oppreſſumque ab hoſtibus, & qui minimo ſeſe a diſcrimine & damno exemerit, indicare volentes, lupum pingunt amiſſa extrema cauda. Hic enim a venatoribus indagandus, pilos extremamque caudam reſecat.

74. *Quomodo, hominem ea timentem, quæ ſibi ex improviſo, occultaque quadam ratione contingunt?*

EUm qui diſcrimina timeat ſibi ex inſperato oc-

ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, βουλόμενοι σημῆναι, λύκον καὶ λίθον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ, οὔτε σίδηρον, οὔτε ῥάβδον φοβεῖται, ἀλλὰ μόνον λίθον· ἀμέλει ἐάν τις προσρίψῃ τούτῳ λίθον, εὑρίσκει αὐτὸν πτοούμενον. ϗ ὅπου ἂν πληγῇ τῷ λίθῳ ὁ λύκος, σκώληκας ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέρει.

οε΄. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ὑπὸ πυρός;

ΑΝθρωπον ὑπὸ πυρὸς σωφρονισθέντα, ϗ ἐπὶ θυμῷ, θέλοντες δηλῶσαι, λέοντας ϗ δᾷδας ζωγραφοῦσιν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο φοβεῖται ὁ λέων, ὡς τὰς ἀνημμένας δᾷδας, ϗ ὑπ' οὐδενὸς δαμάζεται, ὡς ὑπὸ τούτων.

ος΄. πῶς ἄνθρωπον πυρέττοντα ϗ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα;

ΑΝθρωπον πυρέττοντα ϗ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι πίθηκον τρώγοντα. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πυρέξῃ, φαγὼν πίθηκον ὑγιαίνει.

occultoque objecta, dum monſtrare voluerint, lupum ac lapidem pingunt. Hic enim neque ſibi a ferro neque a virga, ſed a lapide duntaxat timet. Nimirum ſi quis in eum lapidem conjecerit, derepente conſternatum deprehendet: & ubicunque lapis ei vulnus inflixerit, ibi ſuccreſcere ſolent pullulareque vermes.

75. *Quomodo hominem ob iracundiam igne caſtigatum?*

HOminem igne caſtigatum, idque ob furorem, volentes monſtrare, Leones & faces pingunt. Nihil enim æque timet Leo, atque accenſas faces, nullaque magis re domatur, quam his.

76. *Quomodo febricitantem hominem, qui ſibi ipſe medeatur?*

EUm qui febri laborans ſe ipſe curet, monſtrantes, Leonem pingunt, qui ſimiam voret. Hic enim febre correptus, ſi ſimiam vorarit, protinus convaleſcit.

οζ. πῶς ἄνθρωπον ὕστερον σωφρονισθέντα ἀπὸ τῆς πρώην ἐξωλείας;

Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας τῆς πρώην ὕστερον σωφρονισθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, ταῦρον ζωγραφοῦσιν περιδεδεμένον ἀγριοσυκέᾳ. οὗτος γὰρ ὅταν ὀργᾷ, δεσμεῖται ἀγριοσυκῇ καὶ ἡμεροῦται.

οη'. πῶς ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον;

Ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον, καὶ μὴ σαθηρὰν, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ζωγραφοῦσι, περιδεδεμένον τὸ δεξιὸν γόνυ. τοῦτον γὰρ ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ γόνυϊ, καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις. ἀεὶ δὲ ὁ ταῦρος εἰς σωφροσύνην παραλαμβάνεται, διότι οὐδέ ποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνει μετὰ τὴν σύλληψιν.

οθ'. πῶς ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορόοικον;

Ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορόοικον βουλόμε-

77. *Quomodo hominem prioribus damnis & calamitatibus admonitum ac emendatum?*

EUm qui ex iis, in quas paulo ante inciderit, calamitatibus poſtea modeſtior evaſerit, ſi innuere velint, taurum pingunt caprifico revinctum. Hic enim ſi ferociat, caprifico ligatus manſueſcit.

78. *Quomodo hominem necdum certa ſtabilique temperantia præditum?*

DUbiæ parumque ſtabilis temperantiæ hominem volentes oſtendere, taurum pingunt, dextro genu alligatum. Hunc enim ſi dextro genu vinxeris, juncturam pedis conſequi deprehendes. Porro taurus ſemper in temperantiæ exemplum & indicium aſſumitur, propterea quod nunquam poſt conceptum fœminam init.

79. *Quomodo domeſticum ovium & caprarum mactatorem?*

EUm qui mactandis ovibus & capris domum exhau-

μενοι σημῆναι, αὐτὰ τὰ ζῶα γράφουσι τρώγοντα κόνυζαν. ταῦτα γὰρ φαγόντα κόνυζαν, ἀποθνήσκει, δίψῃ κατασχεθέντα.

π΄. πῶς ἄνθρωπον τρώγοντα δηλοῦσιν;

ΑΝθρωπον τρώγοντα βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὸ στόμα ἀνεωγμένον. οὗτος γὰρ ---

πα΄. πῶς ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον σημαίνουσιν;

ΑΡπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ἔχοντα ἴβεως πτερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφοῦσι. τούτου γὰρ ἐὰν ἴβεως πτερῷ θιγῇς, ἀκίνητον αὐτὸν εὑρήσεις.

πβ΄. πῶς γυναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ;

ΓΥναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ βουλόμενοι σημῆναι, λέαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ δὶς οὐ κυΐσκει.

haurit & perdit, volentes ſignificare, ipſa pingunt animantia conyza veſcentia. Hanc enim herbam ubi paſta fuerint, ſiti detenta pereunt.

80. *Quomodo hominem edentem innuunt?*

VEscentem hominem ſignificantes, pingunt Crocodilum ore aperto. Hic enim ....

81. *Quomodo rapacem & inertem?*

RApacem ſimul & pigrum inertemque hominem ſignificant, Crocodilum pingentes, qui Ibis pennam in capite habeat. Hunc enim ſi Ibis penna tangas, immotum deprehendes.

82. *Quomodo mulierem ſemel enixam?*

SEmel enixam mulierem ſignificant, leænam pingentes. Hæc enim bis uterum non fert.

πγ΄. πῶς ἄνθρωπον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν ἄμορφον;

Ἄνθρωπον ἄμορφον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὕστερον δὲ μορφωθέντα βουλόμενοι σημῆναι, ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ αἷμα συνεστραμμένον καὶ πεπηγὸς τίκτει, ὕστερον δὲ τοῦτο θαλπόμενον ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς διατυποῦται, καὶ τῇ γλώσσῃ λειχόμενον τελειοῦται.

πδ΄. πῶς ἄνθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικόν;

Ἄνθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν προβοσκίδα. ἐκεῖνος γὰρ ταύτῃ ὀσφραίνεται, καὶ κρατεῖ τῶν προσπιπτόντων.

πε΄. πῶς ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην;

Ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύ-

83 *Quomodo hominem primum rudem, informemque editum?*

HOminem, qui initio quidem informis natus ſit, ſed poſtea formam acceperit, innuunt depicta urſa prægnante. Hæc namque ſanguinem primum condenſatum & concretum parit: hunc poſtea propriis fovens femoribus, efformat, linguaque lambens perficit.

84. *Quomodo robuſtum hominem, quæque e re ſua ſint ſubolfacientem?*

EUm qui ſimul & viribus & ingenio valeat, ad ea dignoſcenda quæ utilia ſint, volentes ſignificare, Elephantum pingunt cum ſua proboſcide. Hac enim odoratur, & incidentia conſequitur.

85. *Quomodo regem a ſtultitia imprudentiaque abhorrentem?*

REgem qui omni ſtudio ſtultitiam fugiat ac im-

σύνην βȣλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ϗ κϱίον ζωγϱαφȣ̃σιν. ἐκεῖνΘ- γὰϱ ϑεωϱῶν τὸν κϱιὸν φεύγει.

πϛ΄. πῶς βασιλέα φεύγοντα φλύαϱον ἄνθϱωπον;

ΒΑσιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθϱωπον βȣλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγϱαφȣ̃σι μετὰ χοίϱȣ. ἐκεῖνΘ- γὰϱ ἀκȣ́ων φωνῆς χοίϱȣ, φεύγει.

πζ΄. πῶς ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ ϗ ἀνοήτως κινȣ́μενον;

ΑΝϑρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ ϗ ἀνοήτως κινȣ́μενον βȣλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον ϗ ἔχιδναν ζωγϱαφȣ̃σιν. ἐκείνη γὰϱ ὁϱῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει.

πη΄. πῶς ἄνθρωπον πϱονοȣ́μενον τῆς ἰδίας τϱοφῆς;

ΑΝθϱωπον πϱονοȣ́μενον τῆς ἰδίας τϱοφῆς βȣλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγϱαφȣ̃σι κατοϱύτ-

prudentiam ſignificant, elephantum & arietem ſimul pingentes. Ille enim viſo ariete fugit.

86. Quomodo regem, qui nugatorem averſetur?

REgem qui nugacem vitet hominem, elephantum cum porco pingentes. Is enim voce porci audita, aufugit.

87. Quomodo hominem, qui celeriter quidem, ſed inconſulto inconſiderateque moveatur?

EUm ſignificantes, qui agilis ſit & velox, ſed qui tamen absque judicio ac ratione feratur, cervum depingunt, & viperam. Hac ſiquidem conſpecta, temere in fugam vertitur cervus.

88. Quomodo hominem, qui ſuæ proſpiciat ſepulturæ?

VT denotent eum, qui de ſua ſolicitus eſt ſepultura, elephantem pingunt, proprios den-

ϱύτlοντα τὰς ἰδίας ὀδόντας. ἐκεῖν☉ γὰϱ ὅταν ἴδῃ τὰς ἰδίας ὀδόντας πίπlονlας, καταδϱάτlεται τούτων, ϗ τούτους ὀϱύτlει.

πθ΄. πῶς ἄνθϱωπον ζήσανlα τέλειον βίον;

ΑΝθϱωπον ζήσανlα τέλειον βίον θέλοντες δηλῶσαι, κοϱώνην ἀποθανοῦσαν ζωγϱαφοῦσιν. αὕτη γὰρ ζῇ ἑκατὸν ἔτη κατ᾽ Αἰγυπτίους. τὸ δὲ ἔτ☉ καl᾽ Αἰγυπlίους τεσσάϱων ἐνιαυτῶν.

ϛ΄. πῶς ἄνθϱωπον ἐν ἑαυτῷ κϱύπlοντα κακίαν;

ΑΝθϱωπον ἐμφωλεύονlα ἑαυτῷ κακίαν, ϗ ἀποκϱύπτονlα ἑαυτὸν, ὥςε μὴ γνωσθῆναι τοῖς ἰδίοις, θέλοντες σημῆναι, πάϱδαλιν ζωγϱαφοῦσιν. αὕτη γὰϱ κϱύφα τὰ ζῶα θηρεύει, μὴ συγχωϱοῦσα τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀφιέναι, καlαδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων.

ϛα΄. πῶς ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας;

ΑΝθϱωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας βου-

tes defodientem. Hos enim ubi exciderint acceptos, in terram condit.

89. *Quomodo hominem, qui plenam juſtamque ætatem vixerit?*

EUm qui juſtam hominis ac legitimam vixerit ætatem, volentes monſtrare, cornicem mortuam pingunt. Hæc enim centum juxta Ægyptiorum morem computatis annis vivit. Conſtat autem Ægyptiacus annus quatuor uſitatis & communibus annis.

90. *Quomodo hominem, qui ſuum ipſius ſcelus ac maleficium tegat?*

DEſignantes hominem, qui ſceleſtum ſuum ac malignum occultet animum, ne a ſuis noſcatur, pardum pingunt. Hic ſiquidem clanculum alia perſequitur animantia, nec ſinit impetum ac pernicitatem innoteſcere, qua in illis perſequendis utitur.

91. *Quomodo hominem adulatione deceptum?*

EUm qui aſſentatione captetur, innuentes, cervum

λόμενοι σημῆναι, ἔλαφον μετὰ αὐλητȣ̃ ἀνθρώπȣ ζωγραφȣ̃σιν. αὕτη γὰρ θηρεύεται ἀκȣ́ȣσα ἡδέα συρίσματα ᾀδόντων, ὡς κατακηλεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

ϛβʹ. πῶς πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνȣ;

ΠΡόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνȣ βȣλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφȣ̃σιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πρὸ τȣ̃ καιρȣ̃ τῶν ἀμπέλων κράζῃ, εὐοινίαν σημαίνει.

ϛγʹ. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ϛαφυλῆς βλαβέντα;

ΑΝθρωπον ὑπὸ ϛαφυλῆς βλαβέντα, καὶ ἑαυτὸν θεραπεύοντα, βȣλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφȣ̃σι, καὶ ἀδίαντον τὴν βοτάνην. ȣ̃τος γὰρ βλαβεὶς ὑπὸ ϛαφυλῆς, ἀδίαντον ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτȣ̃ ϛόμα, περιοδεύεται.

ϛδʹ. πῶς ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβȣλῆς ἐχθρῶν;

ΑΝθρωπον ἀπὸ ἐπιβȣλῆς ἐχθρῶν ἑαυτὸν φυλάττοντα βȣλόμενοι σημῆναι, γέρανον γρηγορȣ̃-

vum cum tibicine pingunt. Hic enim dum ſuaviſſimum audiens canentium modulatum, ingenti velut demulcetur voluptate, ſic facile in venatorum manus incidit.

92. *Quomodo præſagium copioſæ vindemiæ?*

PRæſagium copiæ vini ſignificantes, upupam pingunt: Quæ ſi ante vitium tempus cecinerit, inſignem vini bonitatem ſimul ac copiam prænunciat.

93. *Quomodo hominem, cui uvæ uſus nocuerit?*

UVæ eſu offenſum & ſeſe curantem notantes, upupam pingunt, & Adiantum herbam. Hæc enim ſi uva comeſta læſa fuerit, Adiantum ori inſerens, certo decurſo ſpacio priſtinam recipit valetudinem.

94. *Quomodo hominem ſibi ab hoſtium inimicorumve inſidiis caventem?*

SIbi ab adverſariorum inſidiis caventem cum volunt ſignificare, gruem vigilantem pingunt.

ροῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάσσουσι γρηγοροῦσαι κατ' ὄρδινον ἐν πάσῃ τῇ νυκτί.

ϛε'. πῶς παιδεραςίαν;

ΠΑιδεραςίαν βουλόμενοι σημῆναι, δύο πέρδικας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὰν χηρεύσωσιν, ἑαυτοῖς ἀποκέχρηνται.

ϛϛ'. πῶς γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα;

ΓΕροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα θέλοντες δηλῶσαι, ἀετὸν ἀποκεκαμμένον ἔχοντα τὸ ῥάμφος ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γηράσκων, ἀποκάμπτεται τὸ ῥάμφος αὐτοῦ, καὶ λιμῷ ἀποθνήσκει.

ϛζ'. πῶς ἄνθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα;

ΑΝθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα, καὶ μήτε ἐν τῷ τρέφεσθαι ἡσυχάζοντα βουλόμενοι σημῆναι, κορώνης νεοσσοὺς ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἱπταμένη τρέφει τοὺς νεοσσούς.

Hæ enim hoc ſe ipſas præſidio cuſtodiunt, tota nocte per vices excubias agentes.

95. Quomodo obſcœnum puerorum amorem?

PÆdicationem deſignantes, geminas perdices pingunt: Quæ cum viduæ ſunt, ſe invicem abutuntur.

96. Quomodo ſenem fame enectum?

SEnem qui fame perierit, volentes monſtrare, aquilam pingunt adunco roſtro. Huic enim ſeneſcenti aduncum fit roſtrum, itaque inedia perit.

97. Quomodo hominem in perpetuo motu atque animi agitatione degentem?

EUm qui in continuo motu & animi intentione uſque adeo verſetur, ut ne veſcens quidem quieſcat, ſignificantes, cornicis pullos pingunt. Hæc enim etiam volans pullos paſcit.

ϛη'. πῶς ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα;

ΑΝθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα θέλοντες σημῆναι, γέρανον ἱπτάμενον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὑψηλῶς πάνυ ἵπταται, ἵνα θεάσηται τὰ νέφη, μὴ ἄρα χειμάζῃ, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ διαμένῃ.

ϛθ'. πῶς ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν;

ΑΝθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν βουλόμενοι σημῆναι, ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ τίκτων τρία ὠὰ, τὸ ἓν μόνον ἐπιλέγεται καὶ τρέφει, τὰ δὲ ἄλλα δύο κλᾷ. τοῦτο δὲ ποιεῖ, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοὺς ὄνυχας ἀπολλύειν, καὶ ἐντεῦθεν μὴ δύνασθαι τὰ τρία βρέφη τρέφειν.

ρ'. πῶς ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι;

ΑΝθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι βουλόμενοι σημῆναι, κάμηλον γράφουσιν. ἐκείνη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων ζώων τὸν μηρὸν

κάμπτει,

98. *Quomodo hominem ſublimium rerum peritum?*

SIderalis ſcientiæ gnarum cum ſignificant, gruem volantem pingunt. Illa enim alte admodum volat, ut nubes e proximo conſpiciat, neque tempeſtate agitetur, atque ita altam agat quietem.

99. *Quomodo hominem proprios a ſe dimittentem liberos ob paupertatem?*

HOminem qui inopia preſſus, liberos valere juſſerit, notantes, accipitrem prægnantem pingunt. Is enim cum tria ova pariat, unicum quod nutriat ſeligit, reliquis duobus fractis: Hoc autem facit, quod per id tempus ungues amittat, ideoque tres pullos ſimul educare non poſſit.

100. *Quomodo hominem movendis pedibus cunctabundum ac lentum?*

HOminem pedum motu tardum & ſegnem volentes monſtrare, camelum pingunt. Hic enim ſolus ex omnibus animantibus crus inter eundum inflectit, unde & appellationem nactus eſt:

κάμπτει, διὸ καὶ κάμηλος λέγεται.

ξα'. πῶς ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξύν;

Ἄνθρωπον ἀναιδῆ, καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξὺν θέλοντες δηλῶσαι, βάτραχον γράφουσιν. οὗτος γὰρ αἷμα οὐκ ἔχει, εἰ μὴ ἐν μόνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς. τοὺς δὲ ἐκεῖ αἷμα ἔχοντας, ἀναιδεῖς καλοῦσιν, διὸ καὶ ὁ Ποιητής· Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο.

ξβ'. πῶς ἄνθρωπον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι;

Ἄνθρωπον πολὺν χρόνον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι, ὕστερον δὲ κινηθέντα τοῖς ποσὶ, βουλόμενοι σημῆναι, βάτραχον ἔχοντα τοὺς ὀπισθίους πόδας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾶται ἄπους, ὕστερον δὲ αὐξανόμενος, προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πρότερον.

ξγ'. πῶς ἄνθρωπον πάντων ἐχθρόν;

Ἄνθρωπον πάντων ἐχθρὸν καὶ ἀπεσχοινισμένον θέλον-

cum Græce κάμηλος quaſi κάμηρος. a crurum inflexione dictus videatur.

101. *Quomodo impudentem hominem, acutique ac celeris viſus?*

HOminem inverecundum & viſu celerem deſignantes, rânam pingunt. Hæc enim non alibi ſanguinem habet quam in oculis. Porro, qui illos ſanguine reſperſos habent, impudentes dicunt. Vnde & Poeta: Ebrie, luminibus canis, effrons, pectore cervi.

102. *Quomodo hominem, qui ſeſe movere nequeat?*

HOminem qui cum diu ſeſe movere non potuerit, poſtea tandem pedibus moveatur, demonſtrantes, ranam pingunt, poſteriores pedes habentem. Hæc enim primum ſine pedibus naſcitur, ſed poſtea dum augetur, pedes aſſumit poſteriores.

103. *Quomodo omnibus inimicum atque inviſum hominem?*

OMnibus infeſtum, & qui cæterorum conſortium

λοντες σημῆναι, ἔγχελυν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ οὐδενὶ τῶν ἰχθύων συνευρίσκεται.

ϱδʹ. πῶς ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θάλασσῃ;

Ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσσῃ θέλοντες σημῆναι, νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰχθύων μὴ δυναμένους κολυμβᾷν, συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σώζει.

ϱεʹ. πῶς ἄνθρωπον, τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα;

Ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων, παρατίθεται τὴν τροφὴν εἰς τὰς θαλάμας, καὶ ὅταν ἀναλώσῃ τὰ χρήσιμα, τότε καὶ ἄχρηστα ἐκβάλλει.

ϱϛʹ. πῶς ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα;

Ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα βουλόμενοι ση-

tium ſugiat, oſtendere volentes, anguillam pingunt.* Hæc enim cum nullo alio piſce commercium habere deprehenditur.

104. *Quomodo hominem multos in mari ſervantem?*

HOminem multos in mari ſervantem, ſignare volentes, torpedinem piſcem pingunt. Hæc enim ubi piſces multos viderit, qui natare non poſſint, ad ſe trahit, ac eos ſervat.

105. *Quomodo hominem, qui utilia ſimul & inutilia male conſumſerit?*

HOminem qui utilia ſimul & inutilia male conſumſerit, indicantes, polypum pingunt. Ille enim cum multa eaque intemperanter voret, cibum in cavernas reponens congerit, & cum utilia conſumſerit, tum & quæ ſunt inutilia abjicit.

106. *Quomodo eum, qui ſuæ gentis hominibus imperitat?*

SUæ nationis & generis hominibus imperantem

σημῆναι, κάραβον ϗ πολύποδα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ τοὺς πολύποδας κρατεῖ, ϗ τὰ πρωτεῖα φέρει.

ρζʹ. πῶς ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί;

ΑΝδρα συζευχθέντα γυναικὶ ἀπὸ πρώτης ἡλικίας, ἐν ᾗ ἐτέχθη, βουλόμενοι σημῆναι, πίννας ἐγκύους ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ γεννώμεναι ἐν τῷ κογχῳ, μετὰ καιρὸν ὀλίγον συζεύγνυνται ἀλλήλαις ἔνδον τοῦ κόγχου.

ρηʹ. πῶς ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ;

ΠΑτέρα, ἢ ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν οἰκείων προνοούμενον θέλοντες σημῆναι, πίνναν ϗ καρκίνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὁ καρκῖνος μένει κεκολλημένος τῇ σαρκὶ τῆς πίννης, ϗ καλεῖται πιννοφύλαξ, ἀκολούθως τῷ ὀνόματι. ἡ οὖν πίννα διόλου κέχηνεν ἐν τῷ κόγχῳ πεινῶσα. ὅταν οὖν αὐτῆς κεχηνυίας παρεισέλθῃ ἰχθύδιόν τι, ὁ πιννοφύλαξ δάκνει τῇ χηλῇ τὴν πίνναν, ἡ δὲ αἰσθομένη καταμύει τὸν κόγχον, ϗ οὕτως κυνηγετεῖ τὸ ἰχθύδιον.

cum denotare volunt, carabum & polypum pingunt. Ille enim polypis imperat, interque eos primas tenet.

107. *Quomodo hominem junctum mulieri?*

HOminem mulieri ab ineunte ætate, adeoque primis unguiculis junctum innuentes, oſtrea prægnantia pingunt. Hæc enim cum in concha gignantur, paulo poſt intra eandem concham ſibi invicem junguntur.

108. *Quomodo hominem, qui ſui curam rationemque non habeat?*

PAtrem aut hominem qui ſe ipſe non curet, ſed a domeſticis & propinquis curetur, volentes ſignificare, oſtreum & cancrum pingunt. Hic enim carni oſtrei velut agglutinatus manet: Vnde & ex conſecutione nominis, πιννοφύλαξ, quaſi oſtrei cuſtos vocatur. Oſtreum igitur plane hiat in concha eſuriens. Si itaque dum hiat, piſciculus aliquis irrepſerit, mordet cancer ungula oſtreum: quod ſentiens, concham claudit, atque ita piſciculum venatur.

ρθ'. πῶς ἄνθρωπον λάμειαν ἔχοντα;

ΑΝθρωπον λάμειαν ἔχοντα βουλόμενοι σημῆναι, σκάρον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ μόνος τῶν ἰχθύων μαρυκᾶται, καὶ πάντα τὰ προσπίπτοντα ἰχθύδια ἐσθίει.

ρι'. πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτοῦ τροφὴν ἐμοῦντα;

ΑΝθρωπον ἐμοῦντα τὴν ἰδίαν τροφὴν, καὶ πάλιν ἀπλήστως ἐσθίοντα, βουλόμενοι σημῆναι, ἐνάλιον γαλεὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ κύει μὲν διὰ τοῦ στόματος, νηχόμενος δὲ καταπίνει τὸν γόνον.

ρια'. πῶς ἄνθρωπον ἀνθρώπων ἀλλοφύλων χρώμενον μίξει;

ΑΝθρωπον ἀνθρώπων χρώμενον μίξει ἀλλοφύλων βουλόμενοι σημῆναι, μύραιναν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐκ θαλάσσης ἀναβαίνουσα, τοῖς ἔχεσι μίγνυται, καὶ εὐθέως εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιτρέχει.

ριβ'.

109. *Quomodo hominem ingluvie laborantem?*

HOminem gulæ deditum deſignare volentes, ſcarum pingunt. Hic enim ſolus ex piſcibus ruminat, & omnes occurſantes piſciculos devorat.

110. *Quomodo hominem cibos vomentem?*

EUm qui ubi ſumtos cibos evomuerit, avide rurſum vorat, & ita ut ſatiari non poſſit, ſignificantes, felem aquaticum pingunt. Hic enim ore parit, & natans fœtum abſorbet.

111. *Quomodo hominem, qui cum alienigenis commercium habeat?*

HOminem alienigenarum commercio gaudentem innuentes, murænam piſcem pingunt. Hæc enim e mari flumina aſcendens, viperis miſcetur, ac protinus in mare recurrit.

ριβ′. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα;

ΑΝθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα, καὶ μεταμεληθέντα βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα περιπεπλεγμένην ἀγκίστρῳ ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ κατασχεθεῖσα, ῥίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ ἄκανθαν.

ριγ′. πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια;

ΑΝθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια, καὶ ὕστερον καταναλωκότα τὰ ἴδια, βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν ἀπορήσῃ τροφῆς τῆς ἀπὸ ἄλλων, τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει.

ριδ′. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ κακῷ ὁρμήσαντα;

ΑΝθρωπον ἐπὶ κακῷ ὁρμήσαντα, καὶ ἀντὶ τούτου κακῷ περιπεσόντα, βουλόμενοι σημῆναι, σηπίαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐὰν ἴδῃ τινὰ βουλόμενον αὐτὴν θηρᾶσαι, προΐεται εἰς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς κοιλίας τὸ μέλαν, ὥστε ἐκ τούτου μηκέτι αὐτὴν

βλέπε-

112. *Quomodo hominem ob cædem factam ſupplicio affectum?*

HOminem qui cædis admiſſæ pœnas dederit, quemque pœnituerit, deſignare volentes, turturem laqueo implicitam pingunt. Hæc enim capta, ſpinam quam in cauda habet, abjicit.

113. *Quomodo eum, qui profuſius alienis veſcatur?*

EUm qui & aliena intemperanter decoquat, & demum ſua conſumſerit, deſignantes, polypum pingunt. Is enim ſi victu aliunde quæſito indiguerit, propria edit flagella.

114. *Quomodo eum, qui rerum honeſtarum amore flagret?*

EUm qui toto pectore in res pulcherrimas incumbit, ac ideo ſeſe periculis objicit, volentes innuere, ſepiam pingunt. Hæc enim ſi viderit a quopiam ſibi inſidias ſtrui, in aquam ex alvo nigerrimum effundit ſanguinem; ex quo fit, ut jam conſpi-

βλέπεσθαι, καὶ οὕτω διαφεύγει.

ριέ. πῶς ἄνθρωπον γόνιμον;

ΑΝθρωπον γόνιμον βουλόμενοι σημῆναι, στρουθίον πυρίτην ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ ὀργῆς ἀμέτρου, καὶ πολυσπερμίας ὀχλούμενος, ἑπτάκις μίγνυται τῇ θηλείᾳ, ἐν μιᾷ ὥρᾳ, ἀθρόως σπερμαίνων.

ρις'. πῶς ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικόν;

ΑΝθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικὸν βουλόμενοι σημῆναι, λύραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ συνέχειαν φυλάττει τῶν ἰδίων κρουμάτων.

ριζ'. πῶς ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ γεγονότα τῆς ἑαυτοῦ φρονήσεως;

ΑΝθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα φρονήσεως, καὶ τάξιν ἐπαγαγόντα τῇ ἑαυτοῦ ζωῇ βουλόμενοι

ſpicua non ſit, atque ita evadat.

115. *Quomodo fœcundum & veneri addictum hominem?*

SEmine abundantem hominem volentes deſignare, paſſerculum pyrgiten pingunt. Hic enim & immodica ira & copia ſeminis ductus, ſepties in hora fœminam init, copioſum confertimque ſemen effutiens.

116. *Quomodo hominem, qui vim quandam habeat ſibi alios conciliandi ac devinciendi?*

CUm hominem ſignificant, qui alios ſibi continenter devinciat & demereatur, lyram pingunt. Hæc enim continenter ſuum retinet concentum.

117. *Quomodo eum, qui antea mente alienatus fuerit, ſed poſtea reſipuerit?*

EUm volentes oſtendere, qui cum quondam mente alienatus eſſet, ad ſe demum redierit, certumque vitæ ſuæ ordinem ac rationem inſtitue-

μενοι σημῆναι, σύζυγα γράφουσιν. αὕτη γὰρ ἐπιστρεπτική ἐστι, καὶ ἀναμνηστικὴ τῶν καταθυμίως πεπραγμένων αὐτῷ, καὶ μάλιστα τεταγμένον ἐκτελοῦσα φθόγγον.

ριη'. πῶς ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα;

Ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα βουλόμενοι σημῆναι, στρουθοκαμήλου πτερὸν γράφουσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον πανταχόθεν ἴσα ἔχει τὰ πτερυγώματα παρὰ τῶν ἄλλων.

ριθ'. πῶς ἄνθρωπον φιλοκτίστην;

Ἄνθρωπον φιλοκτίστην βουλόμενοι σημῆναι, χεῖρα ἀνθρώπου γράφουσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ πάντα τὰ κτίσματα.

Ὡραπόλλωνος Νειλώου ἱερογλυφικῶν τέλος.

rit, fiſtulam pingunt. Hæc ſiquidem animum demulcet, & ea in memoriam reducit, quæ ex animi ſententia & cum voluptate quis geſſerit. Inſuper & maxime compoſitum edit ſonum.

118. *Quomodo eum, qui jus ex æquo omnibus tribuat?*

EUm qui jus æqualiter omnibus impertiatur, ſignificare volentes, ſtruthiocameli pennam pingunt. Hoc enim animal præter cætera pennas alarum undiquaque æquales habet.

119. *Quomodo hominem ædificandi ſtudioſum?*

ÆDificandi cupidum hominem volentes innuere, hominis manum pingunt. Hæc enim omnia abſolvit opera.

Horapollinis Niliaci ſacrarum ſculpturarum finis.

VARIÆ LECTIONES

Prior numerus Paginam, poſterior Verſum denotat.

2. 2. ΝΕΙΛΩΟΥ. Codex Morellii ΝΕΙΛΙΑΚΟΥ.

6. σημαίνουσι. Ald. σημαίνει.

11. οὔραιον. Mercerus ex Cod. Morell. οὔβαιον.

12. χρυσοῦν. Ald. χρυσὸν. Mercerus, ut hic.

16. δίχα καὶ. ita etiam Mercer. Ald. καὶ omittit.

4. 14. Ενιαυτὸν γὰρ. a Cod. Morell. aberat γὰρ.

17. Αστροκύων. Ald. & Mercer. Αστρομύων.

19. λαμπρότερος, ὅτε γὰρ. Cod. Morell. ἐφ' ὅτε.

6. 7. βάεσιν. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. βάϊσιν.

14. πεντεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχουσι. Ita etiam Ald. Cod. Auguſtanus, & Mercer. ex Cod. Morell. πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν.

8. 3. προσίθεσθαι. Ald. προΐθεσθαι. Mercer. ut hic.

6. τὰ γὰρ. Ald. & Mercer. τὰ γάρ.

19. περιφέρεται. Ald. & Mercer. φέρεται. Cod. Morell. περιγράφεται.

10. 1. ταπείνωσιν. Ald. ταπείνωσις.

2. πρὸς τοῦτο χωρεῖ. Ald. & Mercer. χωρεῖ πρὸς τοῦτο.

6. φασι. Cod. Morell. δοκεῖ.

11. εἰς τὰ κάτω. Ald. & Mercer. εἰς τὸ κάτω.

12. τὸ ἀντιμαχόμενον. Ald. & Mercer. articulum non habent.

20. σύνθεσιν. Ald. συνήθειαν. Mercer. ut hic.

12. 1. & 2. διὰ τὸ καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν. Mercer. ex Cod. Morell. διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν. Ald. τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθές.

3. ὧ καὶ. Ald. ὡς καὶ. & ſic etiam Cod. Morell.

14. 3. ἑτέρᾳ κορώνῃ. ſimiliter Cod. Morell. Ald. & Mercer. κορώνῃ ἑτέρᾳ.

7. οἱ Ελληνες. Cod. Morell. absque articulo.

8. κορώνην. Cod. Morell. κορώνη.

16. μόνη.

16. μόνη. ita etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. μόνȣ. Ibid. τοιαύτη. Cod. Morell. τοιάυτηδ'.

16. 9. ταύτην. Ald. ταύτη.

12. γένεσιν. Ald. γενέσεις.

21. στρογγυλοειδεῖς ἐστι γίνονται. Ald. ϛρογγυλοειδὴς ἐστι γίνεται. Mercer. ex Cod. Morell. ut hic.

18. 4. τὸ τριακονταήμερον. ita etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. τὸ τριάκοντα ἡμερῶν.

6. δίκερως. Ald. δίκερα. Mercer. ut hic.

7. ἐν ȣρανῷ. Cod. Aug. & Morell. ȣράνιον.

17. ὀργυώση. Sic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. ὀργυίση.

18. ἄνεμον. Ald. ἄνελκον. Mercer. ex Cod. Morell. ut hic.

19. ἐπὶ ἡμέραις. Cod. Aug. ἐπὶ ἡμέρας.

20. 1. ποθȣ̃σα. ita Cod. etiam Morell. Ald. & Mercer. ποιȣ̃σα.

., γυπῶν. Cod. Aug. & Morell. ὀρνέων. Ibid. συλλαμβάνει. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. συλλαμβάνονται.

3. αὐτὸ μόνον. non aliter Cod. Morell. Ald. & Mercer. αὐτῶν μόνον.

7. ἀνατολῇ. Cod. Morell. τῇ ἀνατολῇ.

14. σφαζομένȣς καὶ ἠτlωμένȣς. pro his duobus habebat tantum Cod. Morell. σφαζομένη.

21. ἔκυος. Ald. ἔγγειος. Mercer. ex Cod. Morell. etiam ἔκυος.

22. 2. & 9. ἑκατὸν εἴκοσι. Ald. ἑκατὸν utroque loco. Mercer. ex Cod. Morell. ut hic.

18. θηλυκῶς μὲν τοι τὴν ȣ̓ρανόν. non habet Ald. Mercer. θηλυκῶς ἐστι τὴν ȣ̓ρανόν.

24. 8. δραχμάς. Ald. δράχμαι.

17. ἔκτε ἀρσενικȣ̃ καὶ θηλυκȣ̃. Mercer. ex Cod. Morell. ἔκτε ἀρσενικȣ̃ καὶ θηλυκȣ̃ ὑπάρχοντος. Ald. ȣ̓̓τε ἀρσενικοῖς relicta mox lacuna.

26. 6. εἱμαρμένην. Ald. εἱμαρμένη.

7. ἐπεὶ καὶ αὐλή. ita etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. καὶ omittunt.

8. πέντε. Cod. Morell. πέμπτον.

16. ἐν τῷ μέρει in Cod. Morell. non erat τῷ.

28. 1. καὶ ταῦτα. Cod. Morell. ἀλλὰ ταῦτα.

2. ἔτι δὲ. ita etiam. Cod. Morell. Ald. & Mercer. δὲ omittunt.

3. μέχρι τοῦ νῦν. Cod. Morell. absque τοῦ.

8. τυγχάνοντας. Ald. τυγχάνοντες.

9. καὶ τούτους. Ald. καὶ τούτοις.

10. νεκρούμενον. ſic etiam Mercer. ex Morell. Cod. Ald. νεοθούμενον appicta ſtellula.*

14. Αἰγύπτια. non aliter Cod. Morell. Ald. & Mercer. Αἰγυπτίοις.

18. καὶ εἰ γράφει. Ald. & Mercer. καὶ ἐγγράφει.

20. φύσει. Cod. Morell. φησίν.

21. ἰχθυώμενον. ita Cod. etiam Morell. Ald. & Mercer. ἰχθυώμενος. Ibid. ἄγρον. Cod. Aug. ἄρτον.

30. 1. γίνεταί τε. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. γίνεται δὲ.

5. φαίνεται. Non aliter Cod. Morell. Ald. & Mercer. φαίνονται.

10. σχήματι. Similiter Cod. Morell. Ald. & Mercer. τρόπῳ.

17. δύο. ita Cod. etiam Morell. Ald. & Mercer. δὲ.

32. 1. ὥραν. a Cod. Morell. aberat vox.

6. ὕδωρ —— Cod. Morell. ὕδωρ μόνον.

7. ὑπάρχῃ. Cod. Morell. ὑπάρχῃ. Ald. & Mercer. ὑπάρχει.

12. διείραντες. Ald. & Mercer. διαφράντες, ut tamen ſtellulam appingat Ald. Cod. Morell. ut hic.

15. ὡς καὶ. Ald. & Mercer. ὡς non habent.

34. 5. ἀπὸ τοῦ. Sic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. omittunt articulum.

11. Ἐγρηγορότα. Cod. Morell. γρηγορότητα.

36. 8. εἰς λέοντα. Cod. Aug. & Morell. λέοντι.

9. τοῦ Νείλου ποιεῖται. Cod. Morell. ποιεῖται τοῦ θεοῦ. Ibid. ἐμμένοντος. Cod. Morell. ἐμμένον.

13. οἱ ἀρχαῖοι. ita etiam Cod. Morell.

Morell. Ald. & Mercer. omittunt ἀρχαῖοι. Ibid. ἐπιστᾶται. Ald. & Mercer. προσάγ.

15. poſt ὑγρότητος habebat Morell. Cod. ἢ ἐν χωρίων γέμοντες τ͂ οἶνον ζῶον λέοντα.

16. τὸ μὲν ὑδρεῖον. ita etiam Mercer. ex Cod. Morell. Ald. μὲν ὑδρεῖον non habet. Ibid. καρδίᾳ γλῶσσαν. Cod. Morell. καρδίαν γλώσσῃ.

19. Αἰγύπτυ. Ald. & Mercer. Αἰγυπτίας.

38.3. Αἰγυπτίας. Cod. Morell. Αἰγύπτυ.

40.17. ἡ τύτυ. Ald. & Mercer. τύτυ ἡ.

42.2. ἐμφερής. Ald. ἐμφερὲς. Mercer. ut hic. Ibid. ἐκλιπόντα. Cod. Morell. ἐκλείποντα.

3. συνεκλείπειν. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. συνεκλιπεῖν.

12. οὔτε. Cod. Morell. οἴγε.

18. ἀνύσεις. Cod. Morell. ἀναλύσεις.

44.5. παρεμπεποδισμένον. ſic etiam Mercer. ex Cod. Morell. Ald. παρείπετο διαμένον.

46.6. ἀριθμόν. Cod. Morell. ἀριθμὸς.

11. ἀριθμὸς. Ald. & Mercer. ἀριθμὸν.

12. τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν. Mercer. ex Cod. Morell. δικαὶ ἐξ ἡδονὴν.

18. ψυχὴν τ͂. ita Cod. etiam Morell. Ald. & Mercer. τ͂ omittunt.

48.6. ἐπιβαίνῃ. Ald. ἐπιβαίνειν. Ibid. πάντας. Cod. Morell. πάντα.

13. Αἰγύπτυ. Similiter Cod. Morell. Ald. & Mercer. Αἰγυπτίας.

20. σοι. ita etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. non habent.

50.4. ἐπεὶ ἢ ἡ. Cod. Morell. ἐπειδὴ ἡ.

5. ἐμφερής. Cod. Morell. ἀμερής.

52.2. παρ' Αἰγυπτίοις τὰ. Mercer. τὰ παρ' Αἰγυπτίοις. Ibid. ἐκτελεῖσθαι. Ald. ἐκθηλεῖσθαι. Mercer. ut hic.

14. μαθὼν. Cod. Morel. ὁ μαθών.

54.4. προχαριζόμενον. Ald. χαριζόμενος. Mercer. χαριζόμενον.

6. τὰ

6. τὰ ἄλλα θεῶν. Ald. & Mercer. τὰ τῶν θεῶν.
8. θεωρεῖ. Cod. Morell. θεωρεῖται.
10. εἴτε μανία. Ald. & Mercer. ἢ μανία.
56. 2. καθάπερ. Cod. Aug καθὰ.
16. & 17. ἀγνείαν. Ald. bis ἁγνοίαν. Mercer. ut hic.
58. 4. ἰχθὺν. Sic etiam Mercer. ex Cod. Morell. Ald. ἰχθηνὸν.
5. τούτων. Cod. Morell. τούτου.
6. μεμιᾶσθαι. Cod. Aug. & Morell. μεμιάνθαι.
14. ὑγιᾶ. Cod. Morell. ὑγιῆ.
15. κατὰ μέρον. Cod. Morell. κατὰ τὸ μέρον.
16. εἰς τὴν θήλειαν. ita etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. abſque τὴν.
60. 12. συνιεὶς τὸ. Ald. & Mercer. συνιείς τε.
62. 4. ὄρυγα. Mercer. ex Cod. Morell. ὄρτυγα & hic & poſtea.
11. θεῖον ἄστρου ἀνατολῆς. Ald. & Mercer. θείου ἀπὸ ἀνατολῆς. ſed ut ſtellulam appingat Ald.
15. ἐγνώριζον. Ald. ἀγνωρίζων. Mercer. ut hic.
16. ἀντιδικίαν. ita Mercer. etiam ex Cod. Morell. Ald. voce caret.
18. ἐρημίαν. Cod. Morell. ἔρημον. Ibid. οὐ ἐὰν. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. οὐ ἄν.
64. 14. ἥτις. Ald. & Mercer. ὅτι.
17. γράφοντες. Ald. & Mercer. ζωγραφοῦντες.
66. 11. σεβάζειν. ita Mercer. etiam ex Cod. Morell. Ald. συμβάλλειν.
68. 1. ὑποβάλλουσι. Cod. Morell. ἐπεμβάλλουσι.
2. πελεκὰν. Ald. & Mercer. πελεκᾶς hic.
4. καιόμενος. Ald. & Mercer. κατακαιόμενα.
6. ἐσθίειν τοὺς ἱερέας αὐτὸν. Ald. & Mercer. τοὺς ἱερέας ἐσθίειν αὐτόν.
8. οἱ λοιποὶ. ſic etiam Cod. Morell. Ald. & Mercer. οἱ πολλοὶ.
9. εὔνοιαν. Cod. Morell. ἄνοιαν.
12. Εὐχαριστίαν γράφοντες. Cod. Morell. interponebat δὲ.
16. τίλλει. Cod. Morell. τέλλει.

70.8. ἐπιτρέψειεν. Ald. & Mercer. ἐπιτρέψῃ.

72.7. αὐτὸ καὶ τοῖς. Ald. & Mercer. αὐτὸ τοῖς.

76.5. πρὸς — καὶ διοίκησιν. Ald. πρὸς — πρὸς διοίκησιν.

82.12. ποτὲ δὲ δείλην. ex Cod. Aug. Ald. & Mercer. ea non habent.

84.1.& 2. συνηγμένες. συνηγμένοι. Ald. & Mercer. συνηγομένες. συνηγομένοι.

3. χειμερίαις. Cod. Aug. χειμερινοῖς.

86.7. σημαίνεσιν. Ald. & Mercer. σημαίνῃ.

12. δεξιέμενοι. Ald. & Mercer. ἀξιέμενοι.

15. σημαίνῃ. Cod. Aug. δηλοῖ.

88.3.&4. ἔγγυον. Cod. Aug. ἔγκυον.

9. εἰ καὶ ἄλλως. Cod. Aug. πῶς τὸ αὐτό.

15. Βοὸς ἄῤῥενος. Ald. & Mercer. Τὸ ἄῤῥενος absque Βοός.

90.2. Βοὸς δὲ θηλείας. Ald. & Mercer. iterum Τὸ δὲ θηλείας absque Βοός. Ibid. γραφόμενον. Ald. & Mercer. ζωγραφέμενον.

10. τὰ κέρατα. Ald. & Mercer. articulum non habent.

16. ἀκοή. Ald. & Mercer. ἀκεή.

92.1. Πῶς φονέα, ἢ αἷμα κροκοδείλε; Ald. & Mercer. κροκοδείλε jungunt cum verbis Philippi.

6. τῶν κοινωνῶν. ex Cod. Aug. Ald. & Mercer. non habent ea.

9. & 10. Ald. & Mercer. Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραν — ἢ ἀέρα σημαίνῃ.

14. πῶς πολιοκίαν; Ald. & Mercer. interponunt ποιεῖ.

94.2. Γράμματα. Ald. & Mercer. Πράγματα.

7. ἢ δέκα, — ἐπιπέδες. Ald. & Mercer. δέκα — ἐπιπέδας.

16. χηρεύσῃ. Ald. & Mercer. χηρεύει.

96.9. Λεῖψον. Ald. & Mercer. λεῖψιν.

16. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ. Ald. & Mercer. ἑκάτερος γὰρ ἑκάτερον ἀναιρεῖ.

100.7. γυναικὶ αὐτῦ. Ald. & Mercer. ἑαυτῦ γυναικί.

12. Ανδρα δὲ Ald. & Mercer. non habent δὲ.

17. Γυναῖκα δέ. & hic δὲ omittunt Illi.

102.9. καταβαίνων. Ald. & Mercer.

 cer.

cer. καταβάλλων.
10. γίνωνται. Ald. & Mercer. γίνωνται σημαίνει.
14. τούτου. Ald. & Mercer. αὐτοῦ.
106. 7. τῆς γῆς. Ald. & Mercer. non habent τῆς.
108. 12. νυκτερίδα. Ald. & Mercer. pro eo τρυγόνα. Sequentia πάλιν ἔχουσαν ὀδόντας καὶ μαστοὺς ignorant Illi.
110. 2. τελεστὴν. Ald & Mercer. τελετὴν.
10. & 11. νεοσσιὰν καὶ ὑψηλότερος. Ald. & Mercer. νοσσιὰν καὶ ὑψηλότερον.
112. 1. διὰ τῆς ὀπῆς. Ald. & Mercer. iſta non habent.
2. τῷ πτεροφυήσαι. Ald. & Mercer. τῇ πτεροφυήσει.
114. 1. ἐμβαλοῦσα. Ald. & Mercer. ἐμβάλλει.
11. Ἄνθρωπον δέ. Ald. & Mercer. omittunt δὲ.
12. νοσήσαντα. Ald. & Mercer. ἀσθενήσαντα.
120. 1. ἰσχυρὸν, ὁτὲ δὲ ἀσθενῆ. Ald. & Mercer. ἰσχυρὸν, θρασὺν, ὁτέ δὲ ἀσθενῆ, δειλὸν.
6. τῶν ἐλαττόνων. Ald. & Mercer. non habent τῶν.
9. τεθῇ. Ald. & Mercer. λήξῃ.
122. 12. μετὰ ζημίας μικρᾶς. Ald. & Mercer. κατὰ ζημίαν μικρᾶς.
14. οὗτος γάρ. Ald. & Mercer. non habent γάρ.
18. ἑαυτῷ. Ald. & Mercer. αὐτῷ.
124. 19. πίθηκον. Ald. & Mercer. πίθηκα.
126. 1. ὕστερον. non eſt apud Ald. & Mercer.
12. γόνυϊ. Ald. & Mercer. γόνατι.
128. 13. αὐτὸν εὑρήσεις. Ald. & Mercer. αὐτὸν non habent.
132. 15. & 16. τροφῆς. ita etiam Ald. Mercer. ταφῆς. Ibid. ἰδίας. ſcribitur etiam οἰκείας.
134. 1. ἐκεῖνος &c. ita Cod. Aug. Ald. & Mercer. pro illis habent τούτους γὰρ πεσόντας λαβὼν κατορύττει.
9. ἐν ἑαυτῷ. Ald. & Mercer. ἐν omittunt.
14. ὀσμὴν. Ald. & Mercer. ὁρμὴν.
136. 9. θεραπεύοντα. ſcribitur etiam περιοδεύοντα.
138. 5. χηρεύσωσιν. Ald. & Mercer. χηρεύωσιν.
9. ἀποκεκλιμένον. Ald. & Mercer:

cer. ὑποκεκαμμένον. utrumque erat in Cod. Aug.

12. ἀεὶ. non habent Ald. & Mercer.

140. 1. τὰ μετέωρα. Ald. & Mercer. absque τὰ.

13. ἀπολλύειν. Ald. & Mercer. ἀπολύειν.

142. 1. κάμηλος. Ald. & Mercer. κάμηρος.

15. πρότερον. Ald. & Mercer. πόδας.

144. 1. σημῆναι. Ald. & Mercer. δηλῶσαι.

8. πρὸς ἑαυτήν. Ald. πρὸς ἑαυτῇ. Mercer. πρὸς ἑαυτῇ.

146. 6. ζωγραφοῦσιν. Ald. & Mercer. γράφουσιν.

148. 2. λάμειαν. Cod. Aug. λάμιαν.

9. ἐνάλιον. Ald. & Mercer. ἔνυδρον.

15. μύραιναν. Cod. Aug. σμύραιναν.

152. 1. διαφεύγει. Ald. & Mercer. φεύγει.

4. πυρείτην. Ald. & Mercer. πυργίτην.

11. κρουμάτων. Ald. & Mercer. κρουσμάτων.

17. ἐπαγαγόντα. Ald. & Mercer. ἀπαγόντα.

154. 5. ἴσως. Ald. & Mercer. ἴσον hic.

JOANNIS MERCERI
OBSERVATIONES
IN
HORAPOLLINEM.

MERCERUS AD LECTOREM

In Secunda Editione Sua.

ADmonitum te velim, Lector, in hac Ori Editione pleraque ſecus habere, quam in prioribus: idque propter oblatum nobis a Doctiſſimo & Diligentiſſimo Homine, Guil. Morelio, vetuſtum hujus Autoris Exemplar manu ſcriptum. Ex quo in Primo Libro (qui in eo tantum, nec tamen totus deſcriptus erat) multa reſtituimus. Hoc tamen ſcito, ubi alia illic lectio occurrebat, judicio adhibito nos eam ſecutos, quæ potior videretur, adjecta interim margini vetuſti Codicis lectione, ubi noſtra non diſplicebat. Illud inſuper es admonendus, in vetuſto Exemplari Capitibus Titulos non præponi, ſed ad marginem adſcribi: Quod cum parvi referrret, morem jam hic receptum, temere immutare noluimus. Quod ergo jam caſtigatiorem Orum habeas, Benevole Lector, venerandæ Vetuſtati tribuito, & noſtrum hac in re, atque Aliorum, quorum opera caſtigatior nunc prodit Orus Apollo, laborem boni conſulito.

JOANNIS MERCERI OBSERVATIONES IN HORAPOLLINEM.

ΩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ) Sol Ægyptiis Ὧρος dicitur; idque ut infra apud hunc Autorem videre eſt, ἀπὸ τοῦ τῶν ὡρῶν κρατεῖν, quod ejus motu (ut qui non temporum modo, quemadmodum ſcribit Plinius *Libri* 2. *Cap.* 6. terrarumque, ſed ſiderum etiam ipſorum cœlique rector ſit) horarum ac temporum diſtinguantur intervalla. Vide igitur, num forte rectius hujus Autoris nomen denſo ſpiritu ſcribendum ſit. Quanquam non eſt magni momenti hæc res.

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ) Hoc nomine ænigmaticæ quædam in rebus ſacris ſculpturæ, & ſacra quædam apud Ægyptios monumenta ſeu characteres ac notæ intelliguntur. Illi enim, prius quam uſitatiſſima eſſet literarum ac ſcripturæ ratio, vel ne facile vulgo ſacra profanarentur myſteria; non literis hæc, ſed ſculptis rerum animaliumque figuris deſignabant. Inter eorum characteres ille vel maxime nobis memoratu dignus videtur, a noſtro tamen Autore prætermiſſus, quod crucis inſigni vitam futuram ſignificabant, id figuræ Serapidis pectori inſculpentes. Atque haud ſcio an morem illum Ægyptii (ut ſunt eorum linguæ vicinæ) ab Hebræis ſumſerint; apud quos, ut teſtis

teſtis eſt Hieronymus in *Nonum Ezechielis Caput*, antiquis literis, cujusmodi & eo tempore erant Samaritanorum, taf litera crucis habet ſimilitudinem. Sed hæc forſitan πάρεργα.

Pag. 1. πῶς αἰῶνα σημαίνει) In Venetiano quoque Exemplari σημαίνει legitur. Vide autem, num rectius σημαίνουσι legatur; niſi mavis σημαίνει referre ad ἱερογλυφικά. At in ſequentibus ſemper verbum plurale reperies, σημαίνουσιν, δηλοῦσιν, ἐμφαίνουσιν: ut plane ad Ægyptios referri debeat. [Atque id eo ſane libentius legerim, quod hi Tituli, qui Capitibus ſuperſcribuntur, non ipſius ſint Autoris, ut ex Manuſcripto Codice perſpicuum eſt, in quo hæc ad marginem notantur, ſed a diligenti poſtea Lectore adjecti, ſicut & in aliis plerisque accidit.]

διὰ τὸν αἰῶνα) αἰὼν & ævum, hoc eſt, τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν καὶ χρόνου ἔκτασιν, mundi conſtitutionem temporisque, quoad orbis conſtiterit, productionem notat, & æternitatem, ac plane idem, quod עולם HOLEM apud Hebræos. Ideo αἰώνια verto *æterna*, *ævique ſeu temporis continuum fluxum producentia*. Porro æternam eſſe cæleſtibus naturam, ſtulta credebat Antiquitas.

οὐραῖον) Etſi nomen hoc & Græcum ſit, & ἀπὸ τῆς οὐρᾶς deducatur, hic tamen ut nomen Ægyptium ſumi debet, idem valens quod Græce βασιλίσκος. Porro quod hic de baſiliſco traditur, firmat Plinius *Lib.* 29. *Cap.* 4. & *Lib.* 8. *Cap.* 21. addens & alios ſerpentes olfactu necare, & hominem vel ſi aſpiciat tantum interimere, & non contactos modo, verum & afflatos frutices necare. De variis autem ſerpentum generibus vide Eundem *Cap.* 23. *Libri* 8. [Antea οὐραῖον legebatur: ſed nos οὐβαῖον ex M. S. Cod.

Cod. reſtituimus, quæ vox eſt Ægyptia, ut ex noſtro Autore licet diſcere, *baſiliſcum* ſignificans. Haud ſcio an ab Hebræo OB, quod Pythonem ſolent vertere.]

Pag. 4. τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐράν) Unde & à Latinis annus vertens dicitur, quod ſemper in ſe ſua per veſtigia volvitur annus.

Pag. 6. [ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ ιέ. μοῖραι ὑπάρχουσι) Sic antea legebatur: ſed lectio M. S. μοιρῶν ὑπάρχουσαν, multo rectior, ut quæ Lunæ curſum aperte doceat. Porro quindecim Lunæ partes, quindecim dies intellige: nam & poſt, ubi de ejus occaſu loquitur, dicit τὸν ἀριθμὸν τῶν λ'. ἡμερῶν πληρώσασαν.]

[ὑπάρχουσαν) Id eſt, quod in ortu quidem dicant eam, quum eſt quindecim partium, ſurſum erectis cornibus apparere: at in occaſu, triginta diebus completis, cornua deorſum inflexa gerere.]

Pag. 8. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν) Annum antea ita Pontificum vitio turbatum, quemadmodum eſt apud Suetonium, ut nec meſſium feriæ æſtati, nec vindemiarum autumno quadrarent, in eum digeſſit ordinem Cæſar, Soſigenis opera; ut cum annus ex 365. diebus & quadrante, utpote ſex horis conſtaret, quarto quoque anno Februario menſi unus intercalaretur dies, qui & ob id biſſextus dici ſolet: cujus nominis rationem optime noſter Celſus ſub Titulo de *Verborum Significatione* exponit, eo *Legis Capite*, cujus initium eſt, *Cum biſſextus.*

ἢ νίκην) In Aldino Exemplari interjiciuntur hæc; ἢ Ἄρεα, ἢ Ἀφροδίτην, *aut Martem aut Venerem*, quorum in ſequentibus Capitibus ratio traditur. Ea & nos adnectenda curavimus. Porro ἱέρακα malui *accipitrem* vertere, quam quod alii verterant *aquilam*: etſi pleraque ex iis,

quæ de natura τῶν ἱεράκων dicuntur, aquilis quoque conveniant. De variis autem accipitrum generibus vide Plin. *Cap.* 8. *Lib.* 10.

τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ) Lactuca caprina Plinio dicitur, *A*pulejo lactuca ſylvatica; dicitur & Sonchites. Eandem hieraciam nonnullis vocari (vulgo hieraceum nominant) idem tradit Plinius, quoniam accipitres ſcalpendo eam, ſuccoque oculos tingendo, obſcuritatem, cum ſenſere, diſcutiant. De ejus facultatibus Plinium ipſum *Lib.* 20. *Cap.* 7. & Medicos conſule.

Pag. 10. ταπείνωσις ἢ) Ita in Exemplari Aldino legebatur, ſed nos ταπείνωσιν emendavimus, ut præcedentibus ac ſubſequentibus reſpondeat. [Adde, quod noſtræ lectioni ſubſcribit Vetus Exemplar.]

Pag. 12. τὸ περὶ τὴν ψυχὴν συμπαθὲς) Ita in Veteri legebatur: ſed vera eſt M. S. Codicis lectio, διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, quam & nos repoſuimus. Eſt autem συμπάθεια Philoſophis & Medicis ille naturæ conſenſus, cum iiſdem rebus affici moverique ſolemus.

ὡς ᾗ ἡ ψυχὴ τρέφεται) Eſt enim ſanguis ὄχημα τῆς ψυχῆς, *vehiculum animæ*. Cæterum in Exemplari etiam Aldino ὡς legitur, ſed ᾧ legendum exiſtimo. [Quanquam & hæc lectio rejicienda non eſt, quam & in M. S. invenimus.]

δύο κορώνας) De cornicum natura vide Plinium *Lib.* 10. *Cap.* 12.

Pag. 14. αὐτῶν ὁμονοίας) Unde & cornicum concordia Proverbio celebratur: de qua eſt in Alciati Emblematis carmen elegantiſſimum:

Cornicum mira inter ſe concordia vitæ eſt,
Inque vicem nunquam contaminata fides. &c.

ἐν

ἐν τοῖς γάμοις ἐκκορὶ κορὶ) Verba hæc ἐκκορὶ κορὶ ita tranſtulimus, ut ἐκκορὶ verbum illud ſit, quod in nuptiis celebrandis acclamari ſoleret a Græcis, κορὶ autem dicat Autor in eo nomine cornicem ſignificare. Cæterum quid aliud hæc vox ἐκκορὶ ſignificet, inquirendum non eſt: præſertim quum dicat, Græcos verbum illud ἀγνοῦντας uſurpare. Jungunt nonnulli has duas dictiones ἐκκορὶ κορὶ, eaſque Latine verti poſſe *orna cornicem*, hoc eſt pudicitiam, dicunt. ἐκκορῶ Græcis interdum eſt *orno*, unde diceretur in imperativo ἐκκόρει. Ego ſimpliciter ἐκκορὶ verbum eſſe puto, quo Græci perpetuam concordiam in nuptiarum celebratione conjugibus optabant, ejus tamen nominis rationem ignorantes. [Porro in M. S. pro κορώνην legitur κορώνη: ut in nuptiis acclamata fuiſſe verba illa intelligat ἐκκορὶ κορὶ κορώνη.].

κάνθαρον ζωγραφοῦσι) De Scarabæo Plinius. *Lib.* 11. *Cap.* 28. Eraſmus fuſiſſime in Proverbio *Scarabæus aquilam quærit.*

ἐπειδὰν ὁ ἄρσεν) Ita & in Venetiano Codice legitur. Sed legendum, ut reſtituimus ὁ ἄρσην, quis eſt, qui vel de limine tantum Muſas Græcanicas ſalutarit, qui non videat?

Pag. 16. αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται) Locum hunc non ſatis fideliter vertit vetus Interpres, ut qui ſententiam hanc de Sole intellexerit, cujus expreſſim nulla eſt facta mentio; cum & contextus ratio, & veritas ipſa ex Aſtrologorum petita fontibus, ſatis aperte commonſtret relativum αὐτὸς ad τὸν κόσμον, *mundum* referri debere. Quis enim neſcit inter Aſtrologos, cœlum illud quod primum mobile appellant, ſingulis diebus ab ortu in occaſum rapidiſ-

pidiſſime circumagi, Solem vero ac cætera ſidera adverſo motu ferri ab occidente in orientem? quod eleganter Ovidius *Metamorph. Secundo*, verſibus illis docuit:

Adde, quod aſſidua rapitur vertigine cœlum,
Sideraque alta trahit, celerique volumine torquet.
Nitor in adverſum, nec me qui cætera vincit
Impetus, & rapido contrarius evehor orbi.

Quod enim ab hoc Autore dictum eſt, ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα, & ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην, idem cum eo eſt, quod paulo ante dixerat, ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, & ſimiliter ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολήν. ἀπηλιώτης enim, qui Latinis Subſolanus dicitur, ut docet in *Meteorologicis* Ariſtoteles, & Gellius *Libri* 2. *Cap.* 22. ab ortu verno flat: λὶψ, qui Latinis Africus, ab occaſu brumali. Adverſatur enim Vulturno, qui ab ortu ſpirat hyberno. Vide & Plinium de ventorum ratione pulchre differentem *Libri* 18. *Cap.* 33. & 34. & *Lib.* 2. *Cap.* 46. & 47.

[τῇ ἐννάτῃ ἢ καὶ ὀγδόῃ.) Mendoſam hanc lectionem eſſe, ſatis apparet ex præcedentibus, & pro ὀγδόῃ ſubſtituendum εἰκοστῇ.]

ταύτῃ γὰρ τὴν ἡμέραν) Sic & in Venetiano Exemplari legitur. Sed locum hunc ita potes emendare, ſi unicam adjicias literam, ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν, vel potius, quod & meo quidem judicio aptius cum ſequentibus cohærebit, ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ &c. ut σύνοδον nomen ſit ſubſtantivum, & ſenſus ſit: Eo enim die exiſtimat coitum eſſe Lunæ & Solis, inſuperque mundi generationem, hoc eſt rerum quæ in mundo gignuntur, ortum ac productionem.

γενέσεις

φύσεις δὲ) Lego φύσιν, etſi Venetianus quoque Codex refragetur.

εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς) Vide Plinium, qui & alia quædam videtur horum ſtatuere genera.

ϛρογγυλοειδὴς δὲ γίνεται) Legendum videtur ϛρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται, niſi ſubitam numeri mutationem, Hebræo magis quam Græco ſermoni familiarem, admittere libet. Sic & in Venetiano legitur. [Sed jam nihil dubium, quin ita ſit immutanda hæc lectio ex fide M. S. Exemplaris.]

Pag. 18. ἐν Ἡλίου πόλει) Ἡλιόπολις, vel diviſim Ἡλίου πόλις urbs eſt Ægypti, hoc (ut Diodorus Siculus teſtatur) nomine ab Ægyptiis appellata, a Græcis vero Θῆβαι. Hæc centum portis clara fuit. Unde Juvenalis:

Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis.

Et Homerus *Iliados I.*

—— —— οὐδ᾽ ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵθ᾽ ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ᾽ ἂν ἑκάστη
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν

Heſſus ita reddidit:

Aut etiam veteres Ægyptia mœnia Thebas,
Urbem divitiis celebrem, quam limina centum
Portarum claudunt, per quarum quamlibet unam
Agmina ſæpe viri bello pulcherrima ducunt,
Curribus inſtructi rapidis, & equeſtribus armis.

Ubi Homeri Interpres Θήβας Αἰγυπτίας exponens, τὰς inquit

quit νῦν καλουμένας Διόσπολιν. Hanc eam eſſe credunt, quæ in Scripturis Sacris modo און ON, modo אין AVEN, dicitur, *Geneſ.* 41. *&* 46. Item *Ezechielis* 30. Nam quæ בית שמש BETH SCHEMES, Hebræis dicitur, etſi nomen Solis præferat, longe tamen alia eſt: utpote quæ teſte Joſepho Græcis dicitur Scythopolis. Hæc in tribu Judæ erat, ut *Joſuæ* 15. ſcribitur: etſi ejuſdem nominis urbs & in tribu Naphtali & Iſachar fuerit, quemadmodum docet Hiſtoria *Joſuæ Cap.* 19. [Quanquam & hujus nominis urbem in Ægypto memorat Jeremias 43. *Cap.* Et hanc eam eſſe credunt, quæ *Iſaiæ* 19. HIR HAHERES nominatur.]

ἑτέρα δὲ γλυφὰ, ἡ δίκερως) *In quodam*, inquit Plinius, *genere eorum grandi, cornua prælonga, biſulcis dentata forcipibus, in cacumine cum libuit ad morſum coeuntibus, &c.* Porro præter ea, quæ hoc loco noſter Autor de mira Scarabæorum natura prodidit, ex Plinio adde & quæ ſequuntur: *Scarabæum ex aſinorum corpore exanimato naſci, ſicut equorum veſpas atque crabrones, & juvencorum apes; mutante natura ex aliis quædam in alia: Lib.* 11. *Cap.* 20. Eundem magnam Ægypti partem inter numina colere, quod Solis operum ſimilitudo quædam, ſicut & ex noſtro Horo colligere eſt, huic animali ſit: *Lib.* 30. *Cap.* 11. Scarabæum etiam viſum exacuere: *Lib.* 29. *Cap. ultimo.* Sed hæc ſatis. Nam cætera diligens Lector aſſidua poterit lectione perſcrutari.

καλθὰ δὲ ἶβις) Hanc & Ægyptii inter numina ſua habuere. Teſtis eſt Plinius *Lib.* 10. *Cap.* 28.

ἡ οὐρανίαν) Non ignoro Uraniam unam ex novem Muſis eſſe; fuiſſe quoque hoc Veneris apud varias gentes Epitheton:

theton: Cæterum ego hoc loco ὀϱανίαν nove interpretor, ut nihil amplius ſignificet quam ὀϱανόν. Hoc enim & infra admonet, quod ſcilicet Ægyptii ἄτοπον ἡγοῦνται ἀϱσενικῶς δηλοῦν τὸν ὀϱανόν. Ideo ὀϱανίαν hic genere fœminco Ægyptiorum more potius, quam ὀϱανὸν maſculino extulit. Obſervabis tamen interim, non eodem ordine rei hujuſce rationem poſtea eſſe redditam, quo propoſita fuerat. Nam id penultimo loco facit. Vide igitur, num rectius ἡ ὀϱανίαν ſubnecteretur poſt ἡ Ἥϱαν.

ἡ δὲ γϱῦσις αὐτῶν) De hac Plinius *Lib.* 10. *Cap.* 6. hunc in modum ſcribit: *Nidos nemo attigit. Ideo etiam fuere, qui putarent illos ex adverſo orbe advolare, falſo. Nidificant enim in excelſiſſimis rupibus.*

πϱὸς βοϱέαν ανέλκον) Dictionem hanc vetus Interpres omiſit. Debet autem meo judicio ad τὴν φύσιν referri, ut illæſum perſtet indemneque ad Boream, vas genitale vulturis.

[ἄνελκον) Ne te hæc dictio torqueat, quæ me alias torſit: eſt enim ex M. S. legendum ἄνεμον, ſicut & nos repoſuimus. Paulo poſt ποθοῦσα, quod in Veteri Exemplari legitur, magis quadrat ad verbum præcedens ὀϱγύσῃ ſeu ὀϱγώσῃ.]

Pag. 20. ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται) Locus hic corruptus eſt, & aliter a vetere Interprete lectus, quam a nobis legatur. Legebat ille cum negatione ἃ οὐχ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται. At nos nullam hoc loco negationem interjiciendam cenſemus, ſed poſtea ubi dicitur, γυπῶν δὲ οὐχ ὑπηνέμιον &c. ut ſit hujus loci hic ſenſus: quoddam eſſe vulturum genus, quod ex vento quidem concipiat, ſed ova ad eſum duntaxat, non etiam ad fœtum utilia, quæ

ὑπηνε-

ὑπηνέμια Græcis, quaſi Latine ſubventanea dicuntur: At eos vultures, qui non coitu tantum utuntur ſubventaneo, & in quo ex vento nihil omnino concipiatur, ova hujuscemodi edere, quæ poſſint ζωογονεῖσθαι, hoc eſt vivificari ac fœtum producere. Quod ſi veteris Interpretis lectionem ſequi malis, liberum eſt: ſed omnino diverſus erit ſenſus, aliud inquam eſſe vulturum genus, quod nequaquam ex vento concipiat, horumque ova eſui ſolum, non item genituræ accommoda eſſe: At omnes illos vultures, qui ex vento comprimuntur & concipiunt, ova parere ad fœtum gignendum accommodatiſſima. Cæterum lectionem ſententiamque noſtram firmare videtur, quod ab Eraſmo in Proverbio ὑπηνέμια τίκτει, id eſt, *ſubventanea parit*, ſcribitur; uſurpari id Adagii de levibus frivoliſque inventis, tranſlatumque eſſe ab avibus, quæ Veneris imaginatione concipiunt ova, ſed inania, & unde fœtus non gignatur, quæ Græci tum ὑπηνέμια, tum ζεφύρια dixerunt. Unde & apud Homerum *Iliad.* Δ'. ἀνεμώλια βάζεις, *vana ac frivola loqueris.* Ubi Homeri Interpres ἀνεμώλια exponit ἀνεμόφθορα. ἢ ἀνέμοις ἐοικότα, τουτέστιν ἀφανῆ. Et in *Libris Epigrammatum*, in illo Palladæ *Carmine*:

Ὦ γένος ἀνθρώπων ἀνεμώλιον αὐτοχόλωτον,
Μέχρι τέλους βιότου μηδὲν ἐπιστάμενον.

Dicuntur etiam ἀνεμίδια & ἀνεμοφθόρητα. [Cæterum paulo alia lectio eſt in M. S. quæ ſane haud ſcio an recipienda ſit: Nam pro ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη γυπῶν, illic legitur ὀρνέων γένη: & tum ſequenti ſententiæ non erit adjicienda negatio. Erit enim ſenſus: alia quidem eſſe avium genera,

quæ

quæ ex vento concipiant, ſed quorum ova eſui tantum, non genituræ ſint accommoda: At vulturum ova, etſi ex vento concipiant, ad generandum valere.]

πρὸ ἡμερῶν ἑπ]ὰ) Plinius ſcribit, vultures triduo ante aut biduo volare, ubi cadavera futura ſunt. Unde Proverbialis Sententia, *Si vultur es; cadaver expecta.* Vide Eraſm. in Proverbio, *Vulturis umbra.*

ἑκατὸν γδ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγ[ειος μένει) Verſionem noſtram in hunc locum ſi cum vetere Interprete conferas, eum, locum hunc aut aliter legiſſe, aut nequaquam intellexiſſe comperies. Nam cum trecentos ſexaginta quinque anni dies, in tres partes, hoc eſt, in ter centum viginti dies, ita Græcus Contextus dicat vulturem diſtribuere, ut centum quidem ac viginti diebus ἔγ[ειος, vel ut nos legimus ἔγκυος maneat, totidem diebus pullos nutriat, totidem ſe ipſe curet, reliquis quinque ex vento concipiat; Vetus Interpres centum ac viginti dies duobus primis membris aſcribit, poſtremo ducentos & quadraginta, quo & modo dierum anni numerus 360. completur, verum non ut in Contextu Græco diſtributi ſunt. Porro pro ἔγ[ειος lego ἔγκυος, quod mihi magis vulturis naturæ conſonum videtur; [atque ita etiam in M. S. legegebatur.] Enimvero illud animadverſione dignum, ubi in Contextu Græco legitur, τῶν ἢ λειπέσαις ἑκατὸν, minorem deſiderari numerum, καὶ εἴκοσι, qui & ſæpe prætermitti ſolet, & infra omittitur, ubi dicit ἐν τῶν ἑκατὸν ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα. At hoc loco, ut dierum anni numerus omni ex parte abſolutus ſit, neceſſario adſcribendun cenſuerim. [Cæterum in M. S. utrobique legitur ρκ'. quo modo & nos reſtituimus.]

Pag. 22. ὅπερ ἐςὶ θηλείας ἔργον) Hoc ad vocem ipſam φύσεως, quæ fœminea eſt, referri debet.

Pag. 24. μηκύνω τὸν λόγον —— Αἰγύπτιοι) Deſiderari in hac lacuna verbum δηλοῦσι, aut aliud ſimile, vetus quoque ſenſit Interpres.

μήτηρ γάρ ἐςι θηλυκοῦ ζώου) Poteſt ut vertimus intelligi, matrem ſexus eſſe fœminei: Poteſt & de vulture accipi, quod mater ſit fœminei animalis. Nunquam enim niſi fœminam vultur, qui & ipſe fœmineus eſt, ex ſe procreat.

δράχμαι ἢ δύο) propter συνέπειαν ſuperiorum, lego δραχμὰς ἢ δύο.

οὔτε ἀρσενικοῖς) Hic aliquid deeſſe videtur. Poteſt tamen ſenſus elici, etſi nonnulli ita hunc locum ſuppleant, οὔτε ἀρσενικοὶ ἀναγκαῖοι. [Sed ſequamur lectionem M. S. Exemplaris, ubi ita legitur, ἔκτε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ὑπάρχοντος, id eſt, *Ipſis enim videtur mundus ex mare & fœmina conſtare.*]

ἀρσενοθήλεια) Hoc ex Poëtarum Fabulis ſatis notum eſt, qui mollem effœminatumque deum Vulcanum, Pallada viripotentem & bellatricem deam ſtatuunt.

Pag. 26. εἱμαρμένη δ') Lege εἱμαρμένην, ut præcedentibus & ſubſequentibus reſpondeat.

πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι) Cur non potius ſeptem omnes Planetæ? niſi forte ex hoc numero Saturnum & Martem, ut infeſta graviaque ſidera, eximi voluerunt.

κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι) De Cynocephalo Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 54. Unde colligere licet, animal eſſe Cynocephalum homini haud abſimile, monſtriſque annumerari, ſicut & Satyros, Sphinges, ſimiliaque apud Scriptores

celebrata portentorum genera.

Pag. 28. ἑβδομήκοντα δύο χώρας) Hæc Climata appellant, a Poli inclinatione & elevatione.

ἢ ἐπιμελείας τυγχάνοντες) Locum hunc corruptum alioqui, quod ad illas duas dictiones attinet, τυγχάνοντες & τούτοις, ita emenda, ut quod & orationis ipſa monet ſtructura, pro τυγχάνοντες legas τυγχάνοντας, & pro τούτοις, τούτους.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν νεοθούμενον) Dubitabamus antea, quomodo locus eſſet reſtituendus, ac ἐσθιόμενον vel ἐσθιόμενον ſubſtituebamus: Sed jam plane locus erit reſtitutus, ſi ex Veteri legas νεκρούμενον.

ἢ σχοινίον) Hoc nomine ſtilum appellat ex juncis concinnatum: σχοῖνος enim juncus eſt.

ἢ ἐγγράφῃ) Poteſt hoc referri vel ad Cynocephalum, ut nos vertimus, vel ad Sacerdotem, ut ſit ſenſus: & ubi Sacerdos ex eo genere Cynocephalum eſſe perſpexerit, quod literis addictum eſt, cum inter animalia ſacra refert, & in ordinem ſacrum cooptat. Id enim ſignificatus ſæpe habet verbum ἐγγράφειν.

ἐπὶ Ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων) Eſt enim Mercurius Orationis ac Eloquentiæ Præſes, quem & Plato Ἑρμῆν quaſi Εἰρέμην, Deum ſcilicet qui dicendi rationem excogitaret, dictum vult. Unde olim apud Græcos in Foris, Ἑρμῆς Ἀγοραῖος.

ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυώμενος ἄεργον) Ita emendo, ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυούμενος ἀργὸν, vel potius ἀργός: ſed neque ſi piſcibus alatur, quod tamen ejus naturæ repugnat, propterea ignavus eſt, aut inertiæ torporique deditus, quemadmodum Externi Sacerdotes. Ægyptios enim Sacerdotes ſapientiæ ſtudia

& optimas quasque artes magna coluiſſe diligentia, emi- nentiſſimi prodiderunt Autores, inter quos & Ariſtoteles circa initium τῶν μετὰ τὰ φυσικά. [In Veteri legitur ἰχθυώμενοι ἀργὸν, ut ſit ab ἰχθυάω.]

Pag. 30. χρήματα) *Hæc dictio in Venetiano quoque Exemplari* aſcribitur, *ſed longius a cæteris diſtans, quod* oſtendit aliquid hoc loco deſiderari. [*Verum in M. S.* prorſus omittitur.

πῶς ἰσημερίας δύο) Græci dierum, Latini noctium rationem habuerunt. Unde factum eſt, ut quas Græci ἰσημερίας, Latini *æquinoctia* vocarint, cum vox Græca *æquidia* ſonet. Hæc contingunt Sole Æquatorem quem vocant Circulum perluſtrante, ſub Signis Ariete & Libra. Bis enim in anno noctes diebus æquantur, vere menſe Martio, & autumno menſe Septembri.

δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ᾽ ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ) Atque hinc duodecim horarum origo fuiſſe creditur. *Quodam enim tempore Triſmegiſtus, cum eſſet in Ægypto, ſacrum quoddam animal Serapi dedicatum, quod in toto die duodecies urinam feciſſet, pari ſemper interpoſito tempore, per duodecim horas diem dimenſum eſſe conjecit, & exinde hic horarum numerus cuſtoditur. Alii dicunt ex quadratura cœli, quæ ſecundum Muſicam rationem in duodecim partes dicitur eſſe diviſa, horas duodecim eſſe nominatas. Aquam enim per totum diem exceperunt tenuiſſima caverna defluentem, & hanc Majores noſtri in duodecim partes diviſerunt; ex his partibus horis nomen impoſuerunt.* Hæc inſignis Rhetor Victorinus in luculentis illis *Commentariis*, quæ in *Rhetoricos Ciceronis* edidit. Quæ ideo huc ad verbum transferre viſum eſt, quod ad ſequentium intellectum faciant. Sacrum autem ani-

animal, noſtrum intelligit Cynocephalum.

Pag. 32. ἵνα ᾖ μὴ δυρύτερον) Corruptus eſt locus hic, & ita meo judicio reſtituendus, ut τὸ ὕδωρ, quod priori loco habes, expungatur, & pro καταϲκευάσματα, unitatis numero κατασκεύασμα legatur, ſic: ἵνα ᾖ μὴ δυρύτερον κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, δι' ἧ τὸ ὕδωρ &c. [Cæterum quod hic legimus διαφέροντες, in Veteri haud ſcio an rectius legitur διείραντες, *quaſi fibula trajicientes.*

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) Caput habet Leo maximum, & fortiſſimum, ſi Plinio credimus *Lib.* 8. *Cap.* 36. Cæterum de Leonum natura ample apud Eundem, *ejuſdem Lib. Cap.* 16.

Pag. 34. κοιμώμενος ᾖ ἀνεῳγότας τοὺς ἔχει) Patentibus dormit oculis, quod uno verbo κορυβαντιᾶν Græci dicunt, ut & autor eſt Plinius *Lib.* 11. *Cap.* 37.

Pag. 36. Αἰγυπτίοισι νῦν, ἑρμηνευθὲν ᾖ σημαίνει νέον) Et Νεῖλος quoque Græcis, autore Servio, dicitur παρὰ τὸ νέαν ἰλὺν ἕλκειν, quod novum ſecum limum fœcemque trahat.

τρεῖς ὑδρείας) Nunc ὑδρείαν fœminino, nunc ὑδρεῖον neutro dicit. Utrunque nomen vas denotat aquarium.

ὁ ἥλιος εἰς λέοντα γενόμενος) Idem teſtatur Plinius *Lib.* 18. *Cap.* 18. his verbis: *Nilus ibi coloni vice fungens, evagari incipit, ut diximus, a Solſtitio aut nova Luna, ac primo lente, deinde vehementius, quandiu in Leone Sol eſt. Mox pigreſcit in Virginem tranſgreſſo, atque in Libra reſidet,* & reliqua.

τὰς χολέδρας) Ego libentius κλεψύδρας legerim, aut certe modica immutatione facta χολύδρας: quo nomine canales innuantur, παρὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ὡσανεὶ χολᾷν τὸ ὕδωρ, quod in illis videatur aqua germinare ac pullulare.

κατ' ὄχλω πλεονασμὲ ὑγρότητ@) Poteſt expleri locus hic, ſi adjicias τῷ αὐτῷ σημείῳ χρῶν]) : idem ſignum, Leonem inquam, adhibent, cum ob immodicam Nili inundationem preces fundunt. Exundat autem præter modum Nilus, ſi ſedecim cubitos exuperaverit. Ut enim Ibidem inquit Plinius, *ſi duodecim cubitos non exceſſit, fames certa eſt, nec minus ſi ſedecim exuperavit.*

τὸ —— ὁμοιἔντες) Puto legendum τὸ Νέον ὁμοιἔντες. Hoc enim ante dixit nomen eſſe Nilo apud Ægyptios; niſi mavis legere τ̀ Νεῖλον. Quæ enim ſequuntur, Nilo accommodantur. [At in Veteri legitur, τὸ μὲ ὕδρειον.]

γίνεσθαι ἕ εἶναι) Forte quod in hac guſtus ſit, ſine quo nullum eſſe animal tradit Ariſtoteles: cum tamen lingua carere teſtudinem marinam ſcribat Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 37.

Pag. 38. τρίτον ἢ ὑπὲρ τ̃ ὄμβρων) Vide de hac re Pomponium Melam.

Pag. 40. ὀνοκέφαλον) Quoddam animalis genus, cui ab aſinino capite nomen eſt. Alii *aſini caput* ſimpliciter exponunt.

πῶς φυλακτήριον) Amuletum Latini appellant, omne id ſcilicet, quod efficax eſt ad arcendum venenum ac diſcrimen: vocant & Græci ἀλεξιφάρμακον.

ἢ χωρὶς γραμμάτων) Hujuſmodi fere ſunt omnia hæc Ægyptiorum ſacra Symbola & Cælaturæ.

ἄπλαστον ἢ ἀνθρωπον) ἔμβρυον aut ἐμβρύονα uno appellant nomine, fœtum nimirum adhuc imperfectum, qui etiamnum in utero eſt: βρέφ@ ab Homero dici exiſtimat ejuſdem Interpres *Iliados* Ψ.

Pag. 42. τῷ μὲ ἑτέρῳ μέρει αὐτἒ βατράχω) Hoc eleganter declarat Ovidius *Metamorph.* I.

& eodem

—— —— & eodem corpore ſæpe
Altera pars vivit, rudis eſt pars altera tellus.

τὰ δευτερεῖα ἢ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς) Nec immerito: cum nulla ex parte, ut ſcribit Plinius *Libri* 11. *Cap.* 37. majora ſint animi indicia, homini maxime. Voces autem ſunt τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθῶν σύμβολα, ut ſcribit Ariſtoteles in *Lib.* περὶ ἑρμηνείας.

Pag. 44 ἐκ τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος) Ex trecentis (ut ante dictum eſt) ſexaginta quinque diebus naturalibus, cum quadrante, id eſt, ſex horis, conflatur annus, quæ quotannis collectæ, quarto anno diem conſtituunt, ut venuſte Ovidius *Lib. Faſt.* 3. illo expreſſit *Diſticho*:

Is decies ſenos ter centum & quinque diebus
Jungit, & e pleno tempora quarta die.

[σημεῖον) ὡς παρεμπεποδισμένον) *Indicatur eum lingua præpeditum.* Facilis lectio ex M. S. Nam quod antea legebatur, ὡς παρείπετο διαμένον, difficile poterat intelligi Facile vero fuit ex παρεμπεποδισμένον, ignaro præſertim aut oſcitanti Scribæ, facere παρείπετο διαμένον.]

[Pag. 46. τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν) M. S τὰ δεκαὲξ ἡδονὴν, id eſt, quum enim voluptas, ut diximus, a ſexto decimo anno ſumat initium. Quæ Lectio eſt melior.]

Pag. 48. πάντων γὰρ ἐπιβαίνειν) lego ἐπιβαίνει.

πολὺς ὀνομασθήτεται) Ita & in Venetiano legebatur, ſed quis non videt ὀνομασθήσεται legendum? ubi Futurum pro Præterito Hebræorum forſan more uſurpatum, notabis, ſicut & infra ὁ λόγος ἀποδοθήσεται: niſi utrobique mavis Ao-

riſtum

riſtum ſubſtituere, ὠνομάσθη & ἀπεδόθη. [Cæterum hoc loco inter πολὺς & ἐνεμαθήσε) ſpatium quoddam interjicitur in M. S. quaſi deſit verbum.]

διὰ πεντακοσίων ἐτῶν) Plinius tradit annis ſexcentis ſexaginta vivere, *Libri* 10. *Cap.* 2. Ubi mirum ſane ejus deſcribit ortum: *Seneſcentem*, inquit, *caſia thuriſque ſurculis conſtituere nidum, replere odoribus & ſuper emori; ex oſſibus deinde & medullis ejus naſci primo ceu vermiculum; inde fieri pullum, principioque juſta funeri priori reddere, & totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis urbem, & in ara ibi deponere.*

ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' Αἰγυπτίων) Libentius legerim παρ' Αἰγυπτίων. Scribit & ibidem Plinius, ſacrum in Arabia Soli eſſe.

Pag. 50. ἡ ἶβις αὐτὸ καθ' αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐςὶν ἐμφερής) Significat Ibi cor eſſe maximum, ut tota pene nihil aliud, quam cor eſſe videatur. [Pro ἐμφερὴς in M. S. legitur ἀμερὴς, quaſi cor Ibidis dividi non poſſit; quod non perinde placet.]

ἡ πέρας) Nonnulli *lineam* vel *punctum* exponunt: ſed malo *finem* vertere, cum huic ſenſui quadret optime ratio, quæ poſtea ſubjungitur.

Pag. 52. πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα, καὶ τὰ λοιπά) Unde Juvenalis:

> *Haud facile emergunt, quorum virtutibus obſtat*
> *Res anguſta domi.*

Et illud Alciati Emblema:

> *Dextra tenet lapidem, manus altera ſuſtinet alas.*
> *Ut me pluma levat, &c.*

ἀμερὴς

ἀμβρῆς) Nomen eſt Ægyptium, quantum conjicere licet.

μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον ζωῆς εὔδιον ἐλήλυθεν) Nam juxta Senarium Proverbialem,

Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.

Et,

Βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου.

Et in *Libro Epigrammatum*,

Ἡ ἀρετὴ σταθερόν τι καὶ ἄτροπον, ἧς ἐπὶ μούνης
Κύματα θαρσαλέως ποντοπορεῖ βιότου.

Pag. 56. προσῆθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχῆμα γυμνόν) Nec defuerunt, autore Plinio *Libri* 6. *Cap.* 30. qui canem pro rege haberent, motu ejus imperia augurantes. Cæterum ubi legitur σχῆμα γυμνόν, malim dandi caſu legere, σχήματι γυμνῷ: niſi mavis dicere, pendere hunc accuſandi caſum a participio παρακειμένην ex vi præpoſitionis, ut ſæpe fit: Aut certe diſtingue poſt παρακειμένην, ut σχῆμα γυμνὸν per ſe intelligatur.

πῶς δηλοῦσιν ἀγνοίαν) Miror non advertiſſe veterem Interpretem, ἁγνείαν, hoc eſt, *puritatem* legendum eſſe, non, ut ipſe vertit, *ignorantiam*, hoc eſt ἄγνοιαν, quod rationi, quæ ſubſequitur, non eſt conſonum. Quæ & cauſa fortaſſis eum impulit, ut pro dictione καθαρμός, quæ *purgationem* luſtrationemque ſignificat, *corruptionem* verterit.

Pag. 58. ἰχθύων ζωγραφοῦσι) pro ἰχθύων etſi Venetiano Exemplari refragante, lego ἰχθύν. [Quam Lectionem firmat & Vetus Codex.]

κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς) Non deſunt ex piſcibus, qui ha-

mum devorent, aut mordeant, atque eſca ſpolient. Et omnino de aſtu piſcium variis Locis Plinius *Lib.* 9.

ϰ̀ ἀλληλοφάγον) De ſimultate piſcium inter ſeſe, Idem *Lib.* 9. *Cap. ultimo.*

ἅπαξ εἰς θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτȣ̃) In tauris conceptionem uno initu peragi autor eſt idem Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 45. quæ ſi forte pererrarit, vigeſimo poſt die marem fœmina repetit. Hos non ſæpius quam bis die inire, Idem atteſtatur.

Pag. 62. *ὄρυγα ζωγραφȣ̃σι*) Orygem Plinius tradit animal eſſe unicorne ac biſulcum *Lib.* 11. *Cap.* 46. Hunc quidam dicunt contrario pilo & ad caput verſo, veſtiri, *Lib.* 8. *Cap* 53. De eodem, Caniculæ vim exponens *Lib.* 2. *Cap.* 40. ita ſcribit: *Orygem appellat Ægyptus feram, quam in exortu ejus contra ſtare, & contueri tradit, ac velut adorare, cum ſternuerit.* [Cæterum nos ex M. S. Codice pro *ὄρυγα* repoſuimus *ὄρτυγα*, *coturnicem*: propterea quod infra huic animanti alas tribuat. Negocium tamen videtur faceſſere, quod anteriora crura nominat; niſi anteriorem crurum aut pedum partem in coturnice intelligas. Faceſſit & illud, quod dicat huic animanti priſcos Reges inſediſſe, quodque labia nominet.]

ζωγραφεῖ ἑαυτȣ̃ τὰς κόρας) Pupillas oculorum ita depingit, eoque colore inficit, ut indignantis triſtantisque habitu conſpiciatur; aut certe humi oculos defigens, velut eos pingere pulveri imprimens videtur.

ὡς ἰκνων γνωμόνων) *γνώμων norma* a Valla verti ſolet: ſtylus, ex cujus umbra horarum ſumitur indicium.

τȣ̃το μόνον τῶν πτηνῶν) Mirum ſane eſt, quod hoc loco Orygem inter volatilia annumeret, quod a nemine, quod ſciam

ſciam, eſt proditum. Itaque totum hunc locum corruptum exiſtimarim. Nec qua ratione poſſit reſtitui ſuccurrit, niſi forte pro τ͂ πλωῶν legimus τ͂ θηρῶν.

[τοῦτο μόνον τ͂ πλωῶν) Hoc Orygi accommodari non poterat: propterea commodum occurrit Vetus Exemplar, quod nobis totum hunc eximeret ſcrupulum. Cæterum antea poſt ἐπειδὴ dictio una deſiderabatur, quam ex Veteti Codice contextui inſeruimus, ἀντιδικίαν.]

Pag. 64. ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος) Hoc idem Plin.[3] *Lib.* 8. *Cap.* 37. de muribus Ponticis tradit, *quorum*, inquiens, *palatum in guſtu ſagaciſſimum* Autores quonam modo intellexerint, miror.

μύρμηκα ζωγραφοῦσι) Miram formicarum induſtriam, & ingenium vide apud Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 30.

Pag. 66. χηναλώπεκα) Chenalopeces, quaſi Latine vulpanſeres dicas, in anſerum genere connumerat Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 22. [Quod hic legebatur συμβάλλειν, recte ex Veteri Exemplari eſt immutatum in σεβάζειν.]

Pag. 68. Εὐχαριστίαν γράφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι) Nomen hoc peregrinum eſſe ac barbarum ſatis apparet. Cæterum hanc eſſe eam avem exiſtimo, quam Græci πελαργὸν, Latini Ciconiam appellant. *Ciconiæ*, inquit Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 23. *nidos eoſdem repetunt, genitricum ſenectam invicem educant.* Unde & factum eſt verbum ἀντιπελαργεῖν, pro eo quod eſt promerentibus gratiam in tempore referre. Cujus rei rationem totam Suidas diligenter his verbis explicat: quæ ideo adſcribere viſum eſt, quod his & Ciconiæ & Hippopotami, de quo proximo Capite, naturæ aperte ac eleganter exprimuntur. Ἀντιπελαργεῖν, ἀντιδιδόναι τὰς χάριτας. λέγεται γὰρ, τοὺς πελαργοὺς γεγηρακότας τοὺς γονεῖς τρέφειν. Ἀρι-

ϛοτέλης δέ φησι τ περὶ τ πελαργῶν λόγον ἀληθῆ· ὁμοίως ᾗ αὐτοῖς φησὶ ποιεῖν κ) τὰς ἀετόποδας. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μδὺ πελαργὸν τυπῦσι, κατωτέρω ᾗ ἱπποπόταμον· δηλῦντες, ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δικαιοπραγίᾳ. οἱ γὸ πελαργοὶ δικαιοπραγεῖς ὄντες, ἐπὶ τ πτερύγων βαϛάζυσι τὰς γεγηρακότας γονεῖς· οἱ ᾗ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. Eſt in hanc rem Alciati Emblema:

Aërio inſignis pietate Ciconia nido. &c.

Pag. 70. ἱπποποτάμυ ὄνυχας) Hippopotamum deſcribit Plinius *Lib.* 8. *Capite* 25.

περιϛερὰν ζωγραφῦσι) De Columbis Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 34.

Pag. 72. Βασιλέα ᾗ κάκιϛον) Antequam in Venetianum Exemplar incidiſſem, quoniam in Exemplari noſtro legebatur κάρεϛον, legendum credebam κράτιϛον, *potentiſſimum:* cui ſane lectioni quadrat optime id quod ſubnectitur, αἰνιτῆόμδυοι γράφειν τ βασιλέα ᾗ κόσμυ κρατεῖν.

Pag. 74. παρ' αὐτῦ -- ἐν τῷ κόσμῳ) Lacunam hanc replendam exiſtimo interjecto verbo κυβερνᾶται aut ὑπάρχει, ut intelligatur, ab eo non ſecus regi mundum, ac domum regiam, quæ in orbis ambitū utique continetur.

Pag. 76. ἐκ τ ᾗ μέλιτος -- ἐκ τ ᾗ κέντρυ) Lacunas hujus ſententiæ ita replendas exiſtimo, ut legas, ἐκ τ ᾗ μέλιτος χρηϛότητος κ) ἐκ τ ᾗ κέντρυ ᾗ ζώυ δυνάμεως, βασιλέα χρηϛὸν ἅμα κ) εὔτονον εἶναι πρὸς διοίκησιν.

Pag. 78. κροκόδειλον ζωγραφῦσι) De quo Plinius *Lib.* 8. *Cap.* 25.

Pag. 80. αὐτότοκον κ) κατωφερὲς) αὐτότοκον, *per ſe ac facile pariens.* Nam & paulo ante πολυγόνον eſſe dixit. κατωφερὲς expoſui, *in Venerem pronum.* Significat & hoc nomen *in humum deflexum ac deſpiciens.*

IN

IN LIBRUM SECUNDUM.

Pag. 82. Καὶ ἀετῦ νεοσσὸν) νεοσσὸς lego, & ubi in Venetiano paulo poſt κυκλοηδὸν legebatur, lego κυκλοειδὲς. Cæterum exiſtimo Libri hujus initia mutila eſſe, ex eo potiſſimum, quod cum cæterorum rationem diligentiſſime attulerit, in his rationem ſubticuerit, idque ad illud uſque Caput, cujus eſt Titulus, τί δηλῦσι χελιδόνα γράφοντες. Niſi forte horum omnium rationes prætermittendas Autor ipſe cenſuit, quod vel omnino ignotæ eſſent, vel quod potius credendum ſit, quod apud Ægyptios vulgo notiſſimæ eſſent.

Pag. 84. Δύο πόδες συνηγόμϑυοι) Lego vel συνηγμϑύοι, vel συνημμϑύοι, aut ſi libet συναγόμενοι. Progreſſus ſiquidem Sol ad ultimum punctum Cancri vel Capricorni, jam ibi defixus ſubſiſtere videtur, quod non ultra, Auſtrum vel Aquilonem verſus progrediatur, ſed incipiat vel a nobis abſcedere, vel ad nos rurſum propius accedere. Græci converſionis Solis rationem habentes, τροπὰς χειμερινὰς ϗ θερινὰς dixere, quæ Latini *hyberna æſtivaque ſolſtitia*, nomine ex ejuſdem ſtatione deſumto, quod ibi ſtare videatur.

Αἰδοῖον χειρὶ κρατέμενον) Unde & legimus quondam extitiſſe Philoſophum, qui in ſomno manum alteram ori, alteram pudendis admoveret; innuens nimirum hæc duo eſſe in homine membra, quæ moderamine egeant frenatuque difficillima ſint.

Pag. 86. Ανθη ϑ ἀνεμώνης) De Anemone papaveris genere vide abunde Plin. *Lib.* 21. *Cap.* 23. & Eraſmum in Proverbio Ῥόδον ἀνεμώνῃ συγκρίνεις. Inſuperque Medicos, præcipue Dioſcoridem *Lib.* 2. *Cap.* 207.

 Pag.

Pag. 88. Γυναῖκα ἔγγυον) Vide num ἔγκυον legi poſſit, & quod poſt ſequitur σημαίνει, ſtructuræ ſenſusque ratio poſtulet, ut in ζωγραφῦσι commutetur.

οἷον πλέρυγας ἐχών) ἔχοντα legendum exiſtimo, quod & oratio ſatis indicat.

Pag. 90. ὥραν δηλοῖ) Poteſt & per *horam*, & per *anni pulcherrimam partem* verti. Sed cum ratio hujus ex Autore non appareat, fit ut non ſatis aſſequamur, utro hic modo ſumi debeat.

Pag. 92. ὡς θήραν —— τ̀ ἀέρα) Et hic locus mutilus eſt, nec reſtitutu facilis, niſi dictionem τ̀ ἀέρα, ut ſupervacuam, expungas.

Pag. 94. Πράγματα ἑπλά) Malim cum veteri Interprete legere γράμματα. Sed & hujus rationem rei ignoramus.

Pag. 96. ἰχνεύμονα ζωγραφῦσιν) De Ichneumone Plinius *Lib.* 8. *Cap.* 24.

ὀρίγανον ἱερογλυφῦσι) Herba eſt ſic dicta, quod montibus gaudeat, vel, ut Aliis placet, quod viſum acuat. De hac & variis ejus generibus Plin. *Lib.* 20. *Cap.* 17. Hæc & cunila dicitur: Autor Dioſcorides, quem vide *Lib.* 3. *Cap.* 32.

Pag. 98. ἐκςοίζοντα) Verti cum vetere Interprete, *cauda flagellantem:* ſignificat proprie hæc dictio idem, quod ἐκ τῆς ςοᾶς ἐκβάλλοντα, quaſi a porticu & antro ſuo pellentem.

Pag. 102. διὰ τῦτο ςεῖρά ἐςι) De hac re vide Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 44.

ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριςερά) Idem Plin. *ejuſdem Lib. Cap.* 45.

Pag. 106. ἀετὸν λίθον βαςάζοντα) De aquilis Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 3.

ὠτί-

ὠτίδα) Avem hanc dictam putat Plin. quod ſit *auribus plumeis eminentibus*, quam deſcribit *Lib.* 10. *Cap.* 22. & 23.

Pag. 110. ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν &c.) Pro ῥήσσει legunt Nonnulli ῥίπτει, ſic & pro ῥήγματος, ῥίμματος, & pro ὀπὴν, κοπὴν: quam lectionem non improbo.

Pag. 112. ςόμα ςόματι ἐμβάλλει) *Viperæ mas*, inquit Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 62. *caput inſerit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine.*

Pag. 114. αὕτη γὰρ ἐν τῇ —— οὐκ ἔχει) Videtur deeſſe ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, *naturali ordine ac ratione*, aut ſimile quippiam.

σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν) De hac Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 66.

Pag. 116. ἀσπάλακα ζωγραφοῦσι) Talpis viſum non eſſe, oculorum tamen ineſſe effigiem, ſi quis prætentam detrahat membranam, autor Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 37.

Pag. 122. ἄνθρωπον διανθέντα) ἀπὸ τοῦ διαίνειν, quod verbum interdum ἐξαπατᾶν, *decipere* & *circumvenire* notat.

Pag. 128. φαγόντα κόνυζαν) De qua Dioſcorides *Lib.* 3. *Cap.* 136.

Pag. 130. ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν) Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 36.

Pag. 132. ἐλέφαντα καὶ κριὸν) Vetus Interpres pro ἐλέφαντα legebat ἔλαφον, ſicut & paulo poſt, ubi de dentibus Elephanti fit mentio.

Pag. 136. ἀδίαντον τὴν βοτάνην) Ea eſt, quæ vulgo capillus Veneris dicitur, inde nomen nacta, quod folium ejus aqua perfuſum οὐ διαίνεται, *non madeat*, ſicco ſemper ſimile. De hac Dioſcorides *Lib.* 4. *Cap.* 136.

Pag. 142. διὸ καὶ κάμηρος λέγεται) Quidam legunt κάμμηρος, quod in idem recidit, ἀπὸ τοῦ κάμπτειν τὸ μηρόν.

Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο) Home-

rus

rus *Iliados α*. Verba ſunt Achillis Agamemnoni conviciantis. Heſſus ita vertit:

Ebrie, victe mero, vultu diſtorte canino,
Qui trepidum pavidi cor habes timidiſſime cervi.

Pag. 148. λάμειαν ἔχοντα] Lego λαίμειαν, ἀντὶ τοῦ λαιμαργίαν.

Pag. 152. στρουθίον πυργίτην] De hoc Paſſerum genere vide apud Paulum Æginetam *Lib.* 1.

Pag. 154. στρουθοκαμήλου πτερὸν] De Struthocamelo, quæ avium maxima eſt, Plinius *initio ſtatim Libri* 10.

ATque hic noſtrarum Obſervationum finis ſit. Quas (etſi non ipſis omnia, quæ in hoc Autore mutila erant, loca reſtituimus) eo tamen nomine, boni, Lector, conſules; quod non totum Librum Primum Vetus Exemplar, a doctiſſimo & diligentisſimo homine, Guil. Morelio, nobis oblatum, habuerit: & Venetianum Exemplar, unde hæc tranſſcripta ſunt, multis ſcatebat mendis; atque haud ſcio an paucioribus, quam jam a multis annis hic Typis mandatum fuerat. Tu interim bene vale, & his fruere.

DA-

DAVIDIS HOESCHELII AVGVSTANI

NOTÆ

AD

HORAPOLLINIS HIEROGLYPHICA.

DAVIDIS HOESCHELII AVGVSTANI

N O T Æ

A D

HORAPOLLINIS HIEROGLYPHICA.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ] Ita Liber Aug. calamo diligenter exaratus. Videtur is, cujus vita apud Suidam extat: iſti enim Libelli ad Τεχνικὰ referri poſſunt. Alium puto fuiſſe Horapollinem Ægyptium ſub Zenone Imp. cujus etiam Suidas meminit; quamvis locus eſt lacunoſus. Chæremonem & Hernſapionem quoque hoc argumentum attigiſſe, ex Euſebii *Libro* 3. *Præp. Evang.* e Suidæ *Collectaneis*, & Ammiani Marcellini *Lib.* 17. cognoſcimus; Hermatelem, ex Tertulliano de *Spectaculis*: quanquam id nomen Libri M. S. multis modis variant. Quod porro Quidam Ωρȣ Απόλλων@ ſcribunt, quo etiam modo in Apographo Indicis Libror. M. S. Bibliothecæ Vaticanæ legitur; id vel Etymologiæ ratione, vel quod ſit τῶν διτλογραφȣμένων, fieri dicamus. *Horapulum*, elegans M. S. quem Juſtus Poghinus Gallus olim J. Scheckio JC. amico noſtro oſtendit, in frontiſpicio & fine conſtanter nominat, ſive id recentium Græcorum more, qui pro *Moſcho* dicunt *Moſchopulus*, ſeu corrupte, pro Horapolline.

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ] Scil. γράμματα: quæ Αἰγυπτιακὰ vocat Diod. Sicul. *Libro I.* Αἰθιοπικὰ & ἱερὰ *Lib.* 3. opponitque τοῖς δημώδεσι, quæ δημοτικὰ Herodoto *Euterpe*. De his Plinius

nius *Lib.* 36. *Cap.* 8. *Etenim ſcalpturæ illæ, effigieſque, quas videmus, Ægyptiæ ſunt literæ.* σημεῖα ἄττα καὶ χαρακτῆρες, Lucian. *Hermotimo*: quam inde τὴν διὰ συμβόλων φιλοσοφίαν appellat Philo, Clem. Alex. μυστικὴν, & τὴν Αἰγυπτίων θεολογίαν Plut. Vide & C. Tacit. *Lib.* 11. Amm. Marcell. *Lib.* 17. De Symbolo autem Crucis Hieroglyphico, Socratem *Eccleſ. Hiſt. Lib.* 5. *Cap.* 17. & G. Cedreni *Annal.*

Cap. 1. πῶς αἰῶνα] Facile aſſentior conjecturæ Nobiliſſ. Viri, & προσφώνησιν hic deeſſe; quum Secundi Libri Procemium eam Lectoribus ſuſpicionem moveat: & Paraphraſin potius, quam nudam Interpretationem, Philippi illius videri poſſe; quum aliena fide, σημαίνουσι, non σημαίνομεν, omnia recitentur. Verſus etiam Homeri, *Lib.* 2. *Cap.* 101. adferatur.

ὄφιν] Cyrillus *Lib.* 9. *contra Julianum* ait; Ægyptios fingere ſerpentem in figuram temporis.

τελῶν γενῶν ὄφεων] Varia ſerpentum genera *Libro ad Piſonem de Theriaca*, commemorat Galenus; ac de Baſiliſco quidem hæc: ὁ μὲν γὰρ βασιλίσκος (ἔστι γὰρ τὸ θηρίον ὑπόξανθον, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρεῖς ὑπεροχὰς ἔχον) ὥς φασιν, ὅτι καὶ ὀφθεὶς μόνον, καὶ συρίττων ἀκουσθεὶς, ἀναιρεῖ τοὺς ἀκούσαντας καὶ τοὺς ἰδόντας αὐτόν· καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ζώων, εἴ τι καὶ ἅψαιτο τοῦ ζώου ἀνῃρημένου, καὶ αὐτὸ τελευτᾷ εὐθέως, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν αὐτοῦ τὸ γένος τῶν ἄλλων θηρίων ἐγγὺς εἶναι φυλάττεται. Ibidem (ut hoc obiter oſtendam) ancillæ Cleopatræ Νάειρα & Καρμιόνη (Χαρμιόνη Glycas) dicuntur, quæ Plutarcho Εἰρὰς (γράφ. καὶ Εἰρας) καὶ Χάρμιον.

Cap. 2. ὄφιν ζωγραφοῦσι] Cyrillus *L. eod.* Aſpidem, in figuram cœli: quod in circulum feratur. Sunt, qui anni Symbolum faciant: vide Hier. Wolfium, in *Somnium Scipionis.*

τὸ γῆ-

τὸ γῆρας] τὸ σύφαρ, Lucian. *Hermot.* Sic Ariſtoph. γελῶ μᾶλλον, ἢ τὸ γῆρας ἀφεὶς: Suid. ἀντὶ τοῦ ἐάσας· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων, τῶν ἐκδυομένων τὸ γῆρας. Viſe Ariſtot. 8. *Hiſt. Animal.* 17. Theocriti *Aram.* Ælian. *Lib.* 9. *de Animal. Cap.* 16. Nicandri *Theriaca.* Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 27. *&* *Lib.* 20. *C.* 23. Virg. 3. *Georg.* 2. *Æneid.* Nonn. *Dionyſ. Lib.* 41. Serpentem inde Symbolum Medicinæ dixerunt. Ut enim ille fœniculi guſtatu ſenectam exuit, oculorumque aciem ſucco ejus reficit; ita ægroti, ope artis Medicæ; morbos depellunt; Theodor. *Lib.* 1. *Therapeut.*

τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν] Quod Simplicius, εἰς τὰς ἰδίας ὁλότητας reverti, dixit: Epicharmus, καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, πάλιν. γᾶ μὲν εἰς γᾶν, πνεῦμα δ' ἄνω. Similia apud Philon. & Eurip.

ἐνιαύσιος χρόνος] περιτελλόμενος, ἢ περιπλόμενος ἐνιαυτὸς, Hom: παρὰ τὸ ἰέναι εἰς ἑαυτόν. *Annus vertens, eſt natura, dum Sol, percurrens duodecim Signa, eodem, unde profectus eſt, redit:* Cenſorinus. Herodot. *Lib.* 1.

Cap. 3. Αςροκύων] Hæc lectio M. S. Cod. Aug. vera eſt: is eſt ἀςρῷος κύων: τὸ κατ' οὐρανὸν ἄςρον Cl. Alex: intelligitur Canis, quæ & Canicula, Sirius. Plut. *Lib. de Iſide:* λέγουσιν οἱ ἱερεῖς, καλεῖσθαι Κύνα μὲν τὸ Ἴσιδος ὑφ' Ἑλλήνων, ὑπ' Αἰγυπτίων δὲ Σῶθιν (pro quo alibi, apud Eundem, Σώθιν legitur) &, τῶν ἄςρων τὸ Σείριον, Ἴσιδος νομίζουσιν. Homerus, οὔλιος ἀςὴρ *Iliad.* λ'. ὁ τῆς ἠριγόνης κύων, Lucian. de quo Didymus ad *Lib. Iliad.* χ'. Nonn. *Dionyſ. Lib.* 47. Sirius aliquando pro Sole accipitur, Diod. Sicul. *Lib.* 1. Plut. *de Iſide.*

Cap. 4. πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν] Sc. σελήνην: quindecim gradibus confectis; id eſt, quando ☽ quindecim partibus a ☉ receſſit, poſt ☌ tendens ad ☍ : tum enim ὕπαυγος eſſe

definit, & fit orientalis a Sole, ſecundum Aſtrologos. Ptolem. *Lib.* 4. τετραβίβλου, *Cap.* περὶ συναρμογῶν. Theon in *Arati Phænom.* Plin. *Lib.* 2. *Cap.* 14. Interpretatio illa, quæ ιέ. μοίρας pro 15. diebus accipit, locum habere non poteſt: quia tum Luna Soli opponitur, & plenum lumen nobis obvertit: tantum abeſt, ut corniculata appareat. De hoc Horapollinis loco, quidam Vir Doctiſſimus, ſic ad me: Proponit Autor diſtantiam 15. partium, id eſt, graduum, non quod in illo poſitu duntaxat ☽ cornua ſurſum tendat; nam revera quum primum illa unico gradu a ☉is conjunctione diſcedit, ſtatim reſpectu noſtri cornua erigere incipit, etiamſi nondum appareat. Sed dum 30. diebus completis, ait, ☽ deorſum inflexa gerere cornua; cum vulgo loquitur, quod integro menſi 30. dies tribuere conſuevit. (Vide infra *Cap.* 66.) Supponit autem Solem in eodem poſitu, quo ſupra, id eſt, in Occidente, & Lunam ejus conjunctionem appetentem: tunc enim ☽ antequam ☉i in eodem longitudinis puncto jungitur, cornua ſua deorſum inflectit.

Cap. 5. τριακοσίων ξέ. ἡμερῶν] Plin. *L.* 18. *Cap.* 25. & *L.* 34. *C.* 7. Janum geminum a Numa rege dicatum ſcribit, qui pacis belliquè argumento colatur, digitis ita figuratis, ut CCCLXV. dierum nota, per ſignificationem anni, temporis & ævi ſe Deum indicaret. Jani ſimulachrum olim etiam ita effingebatur, ut dextrá τ, ſiniſtra vero ξέ, literas præferret: quo itidem numerus dierum anni exprimitur. Vide Suid. in *Dictione* γνώμη). Plut. in *Placitis Philoſoph.* & Cenſorin. *de Die Natali*, *Cap.* 6. 7.

Cap. 6. εἴδωλον ἡλίου] Clem. Al. *Strom.* 5. ὁ δ᾽ ἱέραξ, σύμβολον ἡλίου. πυρώδης γὰρ καὶ ἀναιρετικός. αὐτίκα τὰς λοιμικὰς νόσους ἡλίῳ ἀ-

νατι-

ναληθέασιν. Euſtath. α. Iliad. ἱέραξ δ' ἱέρωται ἡλίῳ Ἀπόλλωνι, διά τε τὸ ὀξὺ (Diod. S. *Lib.* 3.) τῆς κινήσεως, καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐτυμολογίας συγγένειαν. καὶ γὰρ ἵεται ῥᾷον ὁ ἥλιος.

ὀξυωπεῖν] Ælian. *Lib.* 10. *de Animal. Cap.* 14.

πολυχρόνιον] Ad annos uſque 700. Idem: quod in dubium tamen vocat.

ὑπλιάσας] ὡς ἐξ ὑπλίας νέων, Ibid.

αἷμα] σαρκῶν ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα, καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, Ælian.

Cap. 7. ψυχῆς περίβολος] Cor, mentis quædam ſedes eſt; in eo enim creditur eſſe animi virtus principalis: Gr. Nyſſ. *Hom.* 1. *in Paſcha.* Hippocr. *Lib.* περὶ καρδίης, ubi & de animi nutrimento. at Philo περὶ ὀνείρων, Cl. Al. *Str.* 5. & Galenus Libro, ὅτι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη τῇ τοῦ σώματος κράσεσιν ἕπεται, cerebrum animi domicilium dicunt. vide Theodoreti *Serm.* 5. *ad Græc. Infid.*

Cap. 8. ἐκκορὶ, κορὶ] Scholiaſtes Pindari, locum adfert ex Æſcyli *Danaidibus*, quo idem innuitur;

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος
Ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς νυμφίους,
Νόμοισι θέντων, σὺν κόροις τε καὶ κόραις
Κἂν τῷ βίῳ *ἀκορεῖ — *ἴσ. ἐκκόρει.

ἀντὶ τοῦ, κόρας κορώνας. παροτρύνοντες δ' ἔνιοί φασιν, ἐκκορεῖ κόρους κορώνας. Quibus verbis an mendum ſubſit, vide. velut Ibid. αἰσχύνην mendoſe legitur, pro αἰσχύνων, τὸ ἀτελίζων. De eodem ritu, Æliani verba *Lib.* 3. *Cap.* 9. *de Animal.* ſunt hæc: *In nuptiis olim Veteres, audio, poſt Hymenæum Cornicem invocare ſolitos fuiſſe; Hocque Concordiæ ſignum dare iis, qui liberûm quærendorum gratia conveniſſent.* Eandem porro

ro continentiæ laudem cornicibus, quam Autor noſter, tribuit Naz. *Paræneſi ad Virg.* Plutarch. *Gryllo* & Ælian. κορῶναι (inquit hic) ἀλλήλαις εἰσὶ πιςόταται. καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς· καὶ οὐκ ἂν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, κἂν ὅτι ἀποθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. Idem de turture ſcribit Baſil. M. *Homil* 8 *in Hexaëm.* Clem. Al. *Strom.* 2. Naz. *Car. ad Virg. Parænetico.*

μιᾷ κορώνῃ] Non alienum ab hoc loco, quod Ibidem legitur: εἴτε ἕδρας καὶ πτήσεις ὀρνίθων παραφυλάττοντες, οὐκ ἀσύμβολον εἰς μαντείαν ὀττεύουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσειε κορώνη μία.

Cap. 10. αὐτογενὲς] ὁ κάνθαρος, ἄθηλυ ζῶόν ἐστιν, &c. Ælian. *Lib.* 10. *Cap.* 15. Plut. *Lib. de Iſide* duobus in Locis. Iidem, Scarabæum viris bellicoſis ſculpturam annuli fuiſſe, inquiunt: quod maribus prorſus univerſis pro patria pugnandum ſit. Ammian. Marcell. *Lib.* 17. *per vulturem naturæ vocabulum pandunt: quia mares nullos poſſe inter has alites inveniri, rationes memorant Phyſicæ.*

Βοὸς] ὄνου, ſecundum Suidam; qui, idem vocabuli Etymo confirmat. Vide etiam locum Plinii, e *Lib.* 11. *Cap.* 20.

σφαιροειδὲς] Præter Plut. & Ælianum, niſi quod locus apud illum mendoſus, Euſeb. *Lib.* 3. *Evang. Præparat.* idem adfert e Libro Porphyrii περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς, ubi Ægyptios, etiam Cantharum ſive Scarabæum, tanquam vivam Solis imaginem, coluiſſe ſcribit: Αἰγύπτιοι δὲ ἐσέφθησαν, ὡς εἰκόνα ἡλίου ἔμψυχον.

αἴλουρον] Gell. *Lib.* 20. *Cap.* 8. Ælurorum oculos ad Lunæ vices (inquit) aut ampliores fieri, aut minores. Illud,

ἐν

ἐν πανσελήνῳ; hoc, ἐν τῇ μειώσει τῷ ἄστρου, Plut. Similia de Cercope, *Annal. Lib. I.* apud M. Glycam. de Ibide, quæ interlunii tempore cæca; & de muſtela, cujus hepar cum Luna variatur, Plut. *Lib.* 4. *Sympoſ. Q.* 5.

διὰ τὸ τριακονταήμερον] Herodot. Cleio, Αἰγύπτιοι δὲ τριακοντημέρους ἄγοντες τοὺς δυώδεκα μῆνας, ἐπάγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας, παρὲξ τοῦ ἀριθμοῦ. Vide Diod. Sicul. *Lib. I.*

Ἶβις] καὶ τῷ Ἑρμῇ δέ φασι, τῷ πατρὶ τῶν λόγων, φιλεῖται: Aelianus *Lib.* 10. *de Animal. Cap.* 29.

Cap. 11. πρὸς βορέαν) Plutarch. *Rom. Quæſt.* 93. θῆλυ πᾶν τὸ γένος ἐστὶ, καὶ κυΐσκονται δεχόμενοι τὸν ἀπηλιώτην, ὥσπερ τὰ δένδρα τὸν ζέφυρον, *Aegyptii perhibent, totum vulturum genus eſſe fœmininum, & concipere Subſolani ſtatu excepto, ſicut arbores Favonii admiſſo ſpiritu.* Aelian. *Lib.* 2. *Cap.* 46. *Vulturem non naſci marem ajunt: quam rem non ignorantes hæ beſtiæ, pullorumque ſolitudinem ac inopiam timentes, ad gignendos pullos talia machinantur: adverſæ Auſtro volant, qui ſi non ſpirat, ad Eurum ventum oris biatu ſe pandunt; ſpiritus venti influens, ipſas implet.* Vide Baſil. M. *Homil.* 8. *in Hexaëm.* Mich. Glyc. *Annal. Lib. I.*

ἡ γύψ] ὁ γύψ, maſculino genere, utuntur alii Scriptores, *Levit.* 11. *Deut.* 14. *Job.* 39. Baſil. M. *Homil. ead.* Ariſtot. 6. *Hiſt. Animal.* 5. Plut. Lucian. Xiph. &c.

αὐτὸ μόνον] *duntaxat*: ita loquitur Lucian. *Somnio.* & Philo paſſim.

ἐστι δὲ καὶ ἄλλα γένη ὀρνέων] Ita malim cum Aug. Cod. legere, quam cum Interpretibus γυπῶν: quamquam non ſim neſcius, Ariſtotelem duo vulturum genera facere, 8. *Hiſt. Animal.* 3. τῶν δὲ γυπῶν (inquit) δύο ἐστὶν εἴδη· ὁ μὲν μικρὸς καὶ ἐκλευκότερος· ὁ δὲ μείζων καὶ σποδοειδέστερος. Plin. *Lib.*

10. *Cap.* 6. *Vulturum prævalent nigri.* Cæterum aves cohortales quoque vento concipere, autor eſt Columella, *Lib.* 6. *Cap.* 27. Plinius *Lib.* 10. *Cap.* 60, *Quidam & vento putant ea* (ſcil. ova hypenemia) *generari: qua de cauſa etiam zephyria appellantur.* Ariſtot. *Lib.* 6. *Hiſt. Animal. Cap.* 2 ζεφύρια δὲ καλεῖται τὰ ὑπηνέμια ὑπό τινων, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐαρινὴν ὥραν φαίνονται δεχόμεναι τὰ πνεύματα αἱ ὄρνιθες. Auguſt. *Lib.* 21. *de Civ. Dei*, *Cap.* 5. *In Cappadocia etiam equas vento concipere, eoſdemque fœtus non amplius triennio vivere* ſcribit. De quo & Varro *Lib.* 2 *Cap.* 1. & Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 42. Ælianus oves non ignorare ait, Boream & Auſtrum non minus, quam qui eas ineant arietes, earum fœcunditatem promovere; & illum quidem ad maſculæ ſobolis generationem, hunc fœmineæ efficacem eſſe; ideoque, pro ſexus deſiderio, ad alterutrum ventum in coitu ſeſe obvertere, *Lib.* 7. *Cap.* 27.

γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον] Id eſt, ὑπ' ἀνέμου ὀχευομένων: *at vulturum, qui ex vento concipiunt, ova ad gignendum*, abſque negandi particula, cum M. S. rectius legeris. Phaſianinus, *Vulturum autem, in aëre coitum facientium ſub vento, ovorum generatio ad procreandum fit.*

ἄλλα γένη ὀρνέων] οἷον ἀλεκτορίδος, πέρδικος, περιστερᾶς, ταῶνος, χηνός, χηναλώπεκος, gallinæ, perdicis, columbæ, pavonis, anſeris, chenalopecis. Ariſtot. Plin.

οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν] γίνεται γὰρ τὰ ὑπηνέμια γόνιμα, ἐὰν ἔν τινι καιρῷ ὀχευθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρρενος, Ariſtotel. 3. *de Gener. Anim.* 1.

ἀφ' οὗ καὶ] Phaſianinus, *atque etiam exinde in omni dea id obſervant, vulturem ſubſcribendo.*

Cap. 12. συνεστάναι] Phaſianinus, *Ipſis etenim Ægyptiis mun-*

mundus ex hujuſmodi conſiſtere fœminis, non vero maſculis, videtur.

ἀρσενοθήλεις] Phaſianinus, *hermaphroditi* : qui ſunt Philoni ἀνδρόγυνοι & γύνανδροι. Plut. μητέρα τὴν Σελήνην τοῦ κόσμου καλοῦσι, καὶ φύσιν ἔχειν ἀρσενόθηλυν οἴονται. *Lunam mundi matrem appellant, & naturam ex utroque mixtam ſexu ei aſſignant.* Ammonius in *Lib. Ariſtot. de Interpret.* καὶ γὰρ εἰ ἀρσενικῶς Αἰγύπτιοι τὴν σελήνην ὀνομάζειν εἰώθασιν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν γῆν, οἶμαι, αὐτὴν παραβάλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς φωτιζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους λόγος τὸ μὲν ἄρρεν τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θῆλυ τῇ γῇ, τῇ δὲ σελήνῃ τὸ ἀρρενόθηλυ. Naz. εἰσήχθη τις ἡμῖν καὶ Μαρκίωνος θεὸς ἀρρενόθηλυς, *introductus nobis eſt Marcionis etiam Deus, maſculo-fœmineus.*

Cap. 13. ἐγκόσμιον] *Mundanum*, ſeu *qui in mundo eſt*, proprie ſignificat. Phaſianinus, *Deum totius orbis.* Bernardinus plane omiſit.

Cap. 14. κόλυμβον] *Urinatorem, natatorem*; κολυμβητὴν τὸν ὕφυδρον, Ælian. τὸν τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μετιόντα, Idem. κυβιστὴν, Naz. Phaſianin. *ſtagnum.*

κυνοκέφαλον] De Cynocephalo; Ariſt. *Lib.* 2. *Hiſt. Anim. Cap.* 8. Aelian. *Lib.* 4. *Cap.* 46. *de Animal. & Lib.* 6. *Cap.* 10. Diod. Sicul. *Lib.* 3.

ἐπειδὴ οβ΄. χώρας] Totidem ſunt Linguarum Idiomata, Epiphanio autore, *Lib. I. contra Hæreſ.*

γράμματα ἐπισταμένων] Ptolemæis regnantibus. Aelian.

Ἑρμῇ] εὑρετῇ τῶν παιδειῶν καὶ τῶν τεχνῶν, Diod. Sicul. *Lib.* 1. *Sect.* 2. Γραμματικῆς καὶ Μουσικῆς, Plut. *de Iſide.*

ἄργον] Lib. M. S. ἄρτον, quod probo, ut ſit hic ſenſus; *Cynocephalum neque piſcibus, neque pane veſci e piſcibus*

 con-

confecto. Quo panis genere victitaſſe Oritas, Plin. docet *Lib*. 7. *Cap*. 2. qui idem *Lib*. 18. *Cap*. 11. & oſtrearii panis meminit. Strabo *Lib*. 15. piſces ad Solem aſſatos, in mortariis, quæ e cetorum vertebris fiant, ab Oritis illis tundi; atque inde, frumento paululum admixto, panem confici ſcribit: οἱ σπόνδυλοι δ' αὐτοῖς εἰσὶν ὅλμοι, ἐν οἷς πλήσσουσι (πτίσσουσι) τοὺς ἰχθύας ἐν ἡλίῳ καλοπτήσαντες· εἶτ' ἀρτοποιοῦνται, σίτου μικρὸν καταμίξαντες. Athenæus *Lib*. 9. ex Mneſimacho, inter piſcis ſpecies, ἄρτους quoque ponit. Phaſianinus *Argum* piſcem accepit, quem nullus reperio: ἄρκτος vero apud Ariſtotelem, aliud. Bernardinus totum hunc locum, ut alibi alia (vitio forſan Exemplaris) prætermiſit.

καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς] Piſcem odii, τοῦ μίσους, ſeu (ut Horapollo noſter) rei abominandæ, τοῦ μύσους, Symbolum fuiſſe apud Ægyptios; Clem. Al. *Str*. 5. Plut. *Lib*. *de Iſide* oſtendit. Unde piſcium eſu abſtinuiſſe Sacerdotes, nihil mirum: idque cum alias ob fabulas, inquit Clemens *Str*. 7. tum potiſſimum, ὡς πλαδαρὰν τὴν σάρκα τῆς τοιᾶσδε καταςκευαζούσης βρώσεως. Sua etiam ætate piſcibus Ægyptios Sacerdotes abſtinuiſſe; ſcribit idem Plutarch. *Lib* 8. *Sympoſ*. *Q*. 8. (quod apud Interpretem deſideratur) *& piſcium nullum immolari, nullo rem ſacram fieri*. ἰχθύων θύσιμος οὐδείς, οὐδὲ ἱερεύσιμος. Piſcem coluerunt Syri tanquam Deum. Diod. Sicul. *Lib*. 2. Lucian. *de Syria Dea*.

περιτομὴν] Philo περὶ περιτομῆς. Cl. Al. *Str*. 1.

Cap. 16. ἵνα ᾖ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ] Lacuna in M. S. eadem, & lectio, forſan reſtituenda hoc modo; ἵνα ᾖ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ που καταῤῥυῇ, καταςκευάσματα ὑπάρχει, δι' ὧν &c. Phaſianinus, *Ne vero latius aqua utique decurrat, neve rurſus reſtrictius, præparationes quædam ibi fiunt, per quas aqua ipſa*

ad

ad horologium deſluit: ambobus etenim præparamentis opus eſt.

Cap. 17. θυμὸν) *Furorem*, Phaſian. *Animum, iram, furorem*, Bernardinus, quum vox Græca ſit πολύσημος. Elias Cret. Epiſc. *Leo ſic eſt a natura comparatus, ut & iracundia, & vitæ ſolivagæ ſtudio, & abhorrente a ſocietate ſui generis animantium inſtituto delectetur.* Quæ ad verbum leguntur *Homil.* 9. Baſ. M. & *Annalium* M. Glycæ *Lib. I.* ubi lacunam *p.* 68. e Cod. Aug. ſic exple, καὶ ὅθεν τοῖς παθαινομένοις ἡ ὑγεία προσγίνεται. Plura de Leone vide apud Ariſtot. & Aelian.

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην] Oppian. *Lib.* 3.

—— μεγάλην δέ τε κόρσην
Ὄμματα δ' αἰγλήεντα——
Fulgentes oculos, caput immenſum.

Ὧρος] Plut. *Lib. de Iſide*, Ὠρίωνα τὸν Ὧρον dicit: & *Lib.* 5. *Sympoſ. Q.* 4. τοὺς ἐνιαυτοὺς ἀρχαϊκῶς ὥρους λέγεσθαι: ut & Diod. Sicul. *Lib. I.* qui inde, τὰς κατ' ἔτος ἀναγραφὰς, ὡρογραφίας προσαγορεύεσθαι, inquit. τὸν δὲ Ὧρον μεθερμηνευόμενον φασὶν Ἀπόλλωνα ὑπάρχειν, Ibid.

ὡρῶν κρατεῖν] ὧραι, quatuor anni tempora; Olympi janitrices Homero: πυλωροῦσι γὰρ, Lucian. Unde Janus apud Ovidium,

Præſideo foribus cœli cum mitibus Horis,
Et redit officio Jupiter ipſe meo.

Homerus *Iliad.* θ'.

Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι·
Ταῖς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.

Cap. 18. Ἀλκὴν δὲ γράφοντες] ἀλκῆς μὲν σύμβολον καὶ ῥώμης αὐτοῖς ὁ λέων, Clem. Al. *Str.* 5. *Proverb.* 30. σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, ὃς οὐκ ἀποστρέφεται οὐδὲ καταπτήσσει κτῆνος. Quid veró ſit ὀσμὴ λέοντος, *Jobi* 6. *Capite*, docet Scholion M.S. e Chryſoſt. δυσῶδες γὰρ τοῦτο τὸ θηρίον μεθ' ὑπερβολῆς· ἐπειδὴ γὰρ ἔχει τὴν ἀπὸ τῆς φύσεως πλεονεξίαν, ἑτέρως αὐτὸν τῶν ἄλλων φαυλότερον ἐποίησεν ὁ θεός.

ἀνεῳγότας] Plut. oculos Leonis dormientis ſuffulgere, dormire autem momento temporis, ait. 4. *Sympoſ.* *Q.* 5. vide Ælian. *Lib.* 5. *Cap.* 39. *de Animal.* & Etymolog.

Cap. 19. τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν] Plutar. καὶ τὸν λέοντα τιμῶσι, καὶ χάσμασι λεοντείοις τὰ τῶν ἱερῶν θυρώματα κοσμοῦσιν, ὅτι πλημμυρεῖ Νεῖλος,

Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντι. id eſt, *Et Leonem venerantur, rictibuſque Leoninis januas templorum ornant, quia Nilus exundat* (ut *Seq.* etiam *Cap.* noſter Autor aſſerit)

Titanis primum curru tangente Leonem.

Cap. 20. φοβερὸν] *Amos* 3. λέων ἐρεύξεται· καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; *Leo rugiet, quis non timebit?*

Cap. 21. Νείλου] De hoc Strabo *L.* 17. Plin *L.* 5. *C.* 9. Sic autem dictum volunt, ſive παρόσον νέαν (ἤτοι ἐνιαυσιαίαν) ἰλὺν φέρει, quo alludit Plut. *Lib. de Iſide.* Non. *Dionyſ.* *Lib.* 3. Heliodorus Tricæ Epiſcopus *Lib.* 9. *Æthiopicôn.* ſeu ἀπὸ Νείλεως, ut Diod. Sicul. *Lib.* 1. ὃς μετὰ μάχην ἔκλισεν Εὐχέρειαν. ſeu ἀπὸ τοῦ νάειν λαιῶς, ὅ ἐστι ῥεῖν κατὰ συστροφήν. ſeu denique ὅτι κατ' ἔτος πλημμυρῶν, ὡρισμένον χρόνον νεάζειν δοκεῖ, Schol. *Theocr.* *Idyll.* 7. Diphthongo cur ſcribatur, Euſtathius ad *V.* 224. *Dionyſ. Periegetæ* indicat: τὸ γὰρ Νεῖλος, κατὰ τὴν δύναμιν τῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων, ποσούμενον, τὸν τξέ. ἀριθμὸν

μὴν συντελεῖ, ὁπόσαι εἰσὶ καὶ αἱ καθ' ἐνιαυτὸν ἡμέραι· καὶ οὕτω δείκνυται, ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ εἱρμὸν ἵνα φέρεται.

χολέδρας] χολέδραι, ὑδάτων δοχεῖα, δεξαμεναί, Ammon. ἀγωγοὶ ὕδατος, Herodian. ὑδραγωγοὶ, Sirac. 24. ὑδραγώγεια, Strabo *Lib.* 5. ὑδραγώγια, Harmenop. σωλῆνες & ὑδρορρόαι, Baſil. αὐλοὶ σωληνοειδεῖς, Philo. In Gloſſario, *Canalis*, ῥυσρυεξ: quod emendo, ῥοῦς, ῥύαξ. Eſt autem χολέδρα compoſitum παρὰ τὸ κοιλὸν, καὶ τὴν ἕδραν, in tubos cavatum, Siphon; vel παρὰ τὴν χύσιν, unde χολάδες etiam dicuntur ſecundum M. S. Lexicon Aug. τὰ ἔντερα. Phaſianin. *ſedes communes.*

τοὺς εἰσαγωγεῖς] κρουνοὺς, Baſil. Hinc aquam per tubos ſive canales illos ductam, εἰσαγώγιμον ὕδωρ idem Strabo vocat.

ἀφ' οὗ] Phaſianin. *qui mos in hodiernum uſque diem etiamnum apud eos firmus perdurat, qui vota pro humoris & aquæ abundantia ſuſcipiunt.*

μέση τῆς οἰκουμένης] Medium terræ ſive ab aquilis, ſeu a corvis, ſeu ab oloribus eſſe inventum, qui ab extremis illius partibus eo convolarint, ubi templum fuerit Delphicum; fabulantur Græci: quem inde ὀμφαλὸν γῆς, Pindarus *Pyth. Od.* 8. & 11. *Nem. Od.* 7. Euripides *Medea*, eosque ſecutus Plato *Lib.* δ' Πολιτειῶν, id eſt, *terræ umbilicum*, dixit. Hinc μεσόμφαλος ἕδρα τοῦ Ἀπόλλωνος, apud Clem. Al. ex eod. Eurip. Sic μεσόμφαλον ἄστρον ὀλύμπου, eſt Aries Nonno *Dionyſ. Lib.* 1.

Cap. 22. θηριατήριον] Plut. *Lib. de Iſide*, Ægyptios cœlum hac figura ſignificare ſcribit. Neque tamen quicquam impedit, eâdem Ægyptum notatam, quam cœli imaginem interpretabantur, ut eſt apud Hermetis *Æſculapium Cap.* 9. Videtur hac quoque zelotypus deſignatus: etſi Ho-

Horapollinis verba id non clare exprimunt.

Cap. 24. φυλακτήριον] ἀλεξιτήριον, ἀντιφάρμακον, περίαπτον.

Cap. 25. ἄπλαστον] καὶ ἀδιατύπωτον, Philo. παιδίον μὴ ἐξεικονισμένον, *Exod.* 21.

Cap. 26. ἀνεωγότας ἔχειν] Plut. *Lib.* 4. *Sympoſ.* *Q.* 5. Ælian. *Lib.* 13. *de Animal. Cap.* 13.

Cap. 27. γλῶσσαν] σοφῆς ὀχετηγὸν ἰωῆς, Non. *Dionyſ.* 26. εἴτε λόγοι] ἐν ἀνθρώπῳ δ' ὁ μέν ἐστιν ἐνδιάθετος, ὁ δὲ προφορικός· καὶ ὁ μὲν οἷά τις πηγὴ, ὁ δὲ γεγονὼς ἀπ' ἐκείνου ῥέων· καὶ τοῦ μὲν ἐστὶ χώρα τὸ ἡγεμονικὸν· τοῦ δὲ κατὰ προφορὰν, γλῶττα καὶ στόμα καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα φωνῆς ὀργανοποιΐα, Philo *Lib.* 3. *de Moſe.* Ariſtoteles illum τὸν ἐν τῇ ψυχῇ, hunc τὸν ἔξω λόγον vocat, 1. *Analyt. Poſt.* 8. Vide Baſil. M. *Homil. in principium Joannis*, & Naz. *Definit. Jamb.* Ælianum *Libr.* 10. *Cap.* 29. *de Animal.* His quidam addunt λόγον ἐγγράμματον, cujus hic manum Horapollo Symbolum facit; quam ἔγγραφον αὐδὴν ex Nonno dicere poſſumus: nam & ſcribendo, idque manus miniſterio, ſenſa mentis exprimimus.

ὕφαιμον] *Cruore ſuffuſum.* Huc pertinent illæ Græcorum phraſes, φονικὸν βλέπειν, Baſil. M. φοβερὸν, ὕποπτον, ἰταμὸν, δριμὺ, ὀρίγανον, Lucian. Ariſtoph. ταυρωπὸν ἀποβλέπεσθαι, Philo. ταυρηδὸν ὁρᾷν, & ſimiles. *Geneſ.* 4. ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου; dicit Caino Jehova: & Jacobus Leæ Racheli que, ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμὲ, ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, Ibid. 33. & 1. *Reg.* 18. de Saulo dicitur, καὶ ἦν Σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαβὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκεινα. Quo ſenſu Latini etiam, *torve aſpectare, torva tueri, oculis torvis tueri* dicunt.

ὀφθαλμὸν] *Nam & oculi nimis arguti, quemadmodum animo*

nimo affecti ſimus, loquuntur, Cic. 1. *de Leg.* Suntque animi tanquam fores, Polemoni: quos cor ſequi, ὄμμασι γὰρ καρδίη ἕπεται, dixit Theologus. Notum eſt illud Comici; *Non innueram*: & Apophthegma ſive Iſocratis ſeu Pericſis (utrique enim Plutarchus tribuit) de oculorum continentia. Cui ſimile illud Xenocratis; qui negabat quicquam referre, pedes ne an oculos in alienam domum defigeremus, apud Ælian. *Lib.* 14. *Var. Hiſt. Cap.* 42. qui, *Cap.* 22. *ejuſdem Libri*, exemplum adfert eorum, qui oculorum nutu & manuum geſtu, quum per tyrannum colloqui non liceret, animi cogitata, alii aliis, aperuerint.

Cap. 28. ͵αϙε΄] χίλια ἐνενήκοντα πέντε.

τριετοῦς χρόνου] Hanc & humanæ ſtaturæ menſuram dicunt, quæ annos tres nato media ſit. Baſil. Magn. *Homil.* 10. *Hexaëm.* τριετὲς τὸ παιδίον· ἐμέτρησεν ὁ πατὴρ, εἶδεν ὅτι τὸ διπλάσιον τούτου μέγεθος ἀπολήψεται ἐν τῇ τελειώσει.

Cap. 29. Φωνὴν ἢ μακρόθεν] Sonitus & tonitru ex eo ſunt genere, quæ ſane nullo modo pingi poſſunt. Sed quum in Obeliſcis, qui Romæ ſuperſunt, multæ conſpiciantur imagines rerum nec naturalium nec artificialium; quæ quid ſibi velint, hodie nemo facile dicat: fieri poteſt, ut eæ mutuo inter Ægyptios ac tacito conſenſu de hujuſmodi rebus, quæ ſub viſum non cadunt, acciperentur.

φωνὴν] ἡ φωνὴ pro tonitru accipitur *Exod.* 9. Ac Phyſici dicunt, fulgur tonitru poſterius erumpere, ut ſanguis vulnus ſequatur: prius tamen videri; auditu ſonum expectante, viſu lumini occurrente: Plut. *Lib. ad Princip. Inerudit.* Plin. *Lib.* 2. *Cap.* 54.

βροντὴν] τί μοι φιλοσοφήσεις περὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν, ὦ βροντῶν ἀπὸ γῆς σὺ, καὶ οὐδὲ μικροῖς σπινθῆρσι τῆς ἀληθείας λαμπόμενος;

τίνας ἀτμοὺς ἀπὸ γῆς αἰτιάσῃ, νέφους δημιουργούς; ἢ ἀέρος πύκνωσιν ἵνα, ἢ νεφῶν τῶν μανωτάτων (γράφ. καὶ πυκνοτάτων) θλῖψιν ἢ σύρρηξιν; ἵνα ἡ μὲν θλῖψις σοι τὴν ἀστραπὴν, ἡ δὲ ῥῆξις τὴν βροντὴν ἀπεργάσηται. ποῖον δὲ πνεῦμα στενοχωρούμενον, εἶτα οὐκ ἔχον διέξοδον; ἵνα ἀστράψῃ θλιβόμενον, καὶ βροντήσῃ ῥηγνύμενον. Naz. *de Theolog.*

Cap. 33. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν] Forte legendum ἐπειδὴ γὰρ ις'. σύμβολον ἡδονῆς εἶναι εἴπομεν: id enim antea dictum eſt. Phaſianinus; *Coitum vero indicare volentes, bis ſextum decimum numerum pingunt; maris & fœminæ geminatam voluptatem ſignificantes, quæ illa ætate per coitum filios gignit, ut demonſtratum eſt.*

Cap. 34. φοίνικα τὸ ὄρνεον] ὁ φοῖνιξ ὁ Ἀραβικὸς, ὄρνεον λέγεται εἶναι μονογενὲς, ἄζυγον ἐν τῇ δημιουργίᾳ, μετὰ ἔτη φ'. τοῦτο πάσχει, ὃ καὶ φαιδρὰν παριστᾷ τὴν ἀνάστασιν. αὐτοὶ γὰρ καὶ οἱ Ἕλληνες περὶ αὐτοῦ διηγοῦνται, ὅτι προσεγγίζοντος τὸ τέλος αὐτοῦ, ἔρχεται περὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου ἵσταται· εἶτα τεφροῦται, καὶ ἀπὸ τοῦ χοὸς αὐτοῦ σκώληξ γεννᾶται· καὶ αὐτὸς αὖθις εἰς πτηνὸν μεταβάλλεται τὸν φοίνικα. τοῦτο δὲ, ὡς εἴπομεν, μετὰ ἔτη φ'. εἴωθε γίνεσθαι. M. Glycas *Lib.* 1. *Annal.* Vide & Naz. *Carm. Parænet. ad Virg. V.* 526. Epiphanii Phyſiologum *Cap.* 11. ejuſdemque *Ancyrotum P.* 505. ubi mendoſe, θαυμάσαι δέ μοι ἄπασι (pro ἔπεισι) περὶ τῆς τῶν ἀπίστων Ἑλλήνων, legitur. Phœnicem in Ægypto viſum, Tiberio mortem denunciaſſe, ſcribit Xiphilin.

πολυχρονιώτατος] Inde natum Proverbium φοίνικος ἔτη βιῶναι, Lucian. *Hermotim.*

πάντων γὰρ ἐπιβαίνει] Hinc Sol Homero ὑπερίων dicitur, *Iliad.* τ'. *Odyſſ.* α'. Virg. 4. *Æneid.*

Sol, qui terrarum flammis opera omnia luſtras.

πα-

πολὺς] Lacunæ forſan inſerendum, τετέσι· πάντα περιέχων, id eſt (ut Phaſianin.) *omnia ambiens*: vel, ut Etymologiſtes, δι' ȣ τὰ ὅλα συνέχεται. Niſi pro πολὺς ſit legendum πολυόφθαλμος: id enim Græca lingua eſſe Oſirin, quo Solem intellexerint, affirmat Diod. Sicul. *Libr.* 1. quem conſule.

Cap. 35. ὑπ' Αἰγυπτίων] Malim legere τȣ̀ς Αἰγυπτίȣς: vel λέγονται γὰρ, &c. οἱ Αἰγύπτιοι, id eſt, *Dicuntur ſiquidem Ægyptii Sole magis gaudere, quam cæteræ gentes.* Phaſianinus: *Sole namque ſupra reliquos mortales, omnes Ægyptii gaudere traduntur.*

Cap. 36. ἡ Ἶβις] Plut. 9. *Sympoſ. Q.* 3. Mercurium primum Deorum in Ægypto literas inveniſſe inquit; itaque Ibin Ægyptios ſignum facere primæ literæ. Cur autem cordis Symbolum eadem fuerit; colligi poteſt e pictura illius avis apud Ælian. *Lib.* 10. *Cap.* 29. *de Animal.*

Cap. 37. ὅ,τι ἀφυὴς) Philo *Lib.* περὶ τȣ̃ μελονομασ. *P.* 66. φύσεως δὲ μὴ προϋπαρχȣ́σης, ἀνωφελῆ πάντα, &c. Xenocr. ȣ̂τος παρ' ἐμοὶ πόκος ȣ̓ κνάπτεται.

Cap. 38. μαθὼν γράμματα] Menander, λιμὴν ἀτυχίας ἐςὶν ἀνθρώποις τέχνη.

Cap. 39. Ἱερογραμματέα] Sacri Scribæ apud Ægyptios etiam futura vere prædicere poterant; Suidas, e *Lib.* 2. *Originum Fl. Joſephi Cap.* 5.

ὥσπερ οἱ κύνες] Plut. *Problem. Rom. Q.* 51.

ἀτενίζει] Recitat idem Plutarchus (& Ælian. *Lib.* 7. *Cap.* 13. *de Animal.*) exemplum canis, Cappari, qui ſacrilegum Athenis in Æſculapii templo prodiderit.

ἐλαφρότερον] μακρὸν, Ariſtot. 3. *de Part. Animal.* 12.

Cap. 40. Αρχὴν δὲ ἡ δικαςὴν] Thebis ſimulacra fuerunt

 dedi-

dedicata judicum manibus carentium; & princeps judicum oculos in terram dejectos habens: quo innuebatur, juſticiam donis & alloquiis non eſſe obnoxiam, Plut. *de Iſide.* Vide & Diod. Siculum *Lib.* 1. *Sect.* 2.

Cap. 41. Παστοφόρον] Diod Sicul. *Lib.* 1. *Pag.* 18. παστοφόρων meminit: ut Plut. *Lib. de Iſide*, ἱεραφόρων καὶ ἱεροστόλων, λινὰς ἐσθῆτας φορούντων. Ubi τὴν λινοστολίαν ſolam Iſiacos facere negat; ut nec barba pallioque graves, illico ſint philoſophi.

Cap. 42. Ὡροσκόπον] *Horoſcopum*, Phaſianinus.

ἀλλ' ἐπειδὴ] *Sed ob id, quia hominibus ab ipſis horis ac temporibus tribuuntur*, Phaſian.

Cap. 43. ὕδωρ] Sacerdotes, qui ſunt maxime obſervantes legum, luſtrandi ſui cauſa aquam inde petunt, unde Ibis biberit; quod infectam aut inſalubrem nullam hæc aquam tangat avis. Plut. *de Iſide*, & *Lib. de Solertia Animal.* Ælian. *Lib.* 1. *C.* 45. *de Animal.*

πῦρ] καθαρτήριον τῆς φαύλης ὕλης καὶ μοχθηρᾶς, Naz. Ejus θυμιατήριον, id eſt, *acerra*, fuit Symbolum, ut aquæ phiala.

Cap. 44. μῦσος.] Plutarch. μῖσος: Vide *Notas ad Caput* 14. & Lucian. *de Syria Dea.*

κενοποιὸν] καινοποιὸν:, Phaſianinus, *Eſſetque perinde, ac rem novam & inuſitatam moliri, ſi quis Sacerdos id facere tentaret: nam piſces apud eos ſe invicem abſumunt, ob id odio ſummopere habiti.*

ἀλληλοφάγον] Nemeſ. *de Nat. Hom.* καὶ γὰρ ἡ τῶν ἰχθύων φύσις ἀλληλοφάγος &c. *P.* 23. quem vide.

Cap. 45. ὁ ὄφις] Epiphan. contra *Ophitas*, ſerpentem caput inprimis munire teſtatur, non neſcium, ὅτι ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ πᾶσα ζωὴ αὐτοῦ τυγχάνει.

Cap.

Cap. 46. ταῦρον] ὃς βασιλεύει τῶν ἡμέρων ζώων, Macar. *Homil. I.*

μηδέποτε τὸ θῆλυ ἐπιβαίνειν μετὰ τὴν σύλληψιν] διδασκέσθω ὁ ἀνὴρ, inquit Philo, μὴ ἀτελεῖς γονὰς, ἀκαίρως καὶ ἀμούσως χάριν ἡδονῆς, προΐεσθαι. φιλήδονοι μὲν γὰρ, οἱ μὴ σπορᾶς ἕνεκα τέκνων, καὶ τοῦ διαιωνίσαι τὸ γένος, συνερχόμενοι γυναιξίν· ἀλλὰ θηρώμενοι, συῶν ἢ τράγων τρόπον, τὴν ἐξ ὁμιλίας ἀπόλαυσιν. Zenobiæ certe, Palmyrenorum reginæ, eam fuiſſe caſtitatem, ſcribit Treb. Pollio, ut ne virum ſuum quidem ſciret, niſi tentatis conceptionibus.

Cap. 48. τράγος] ἡγούμενος αἰπολίου, *Proverb.* 30. τὸν δὲ τράγον ἀπεθέωσαν, διὰ τὸ γεννητικὸν μόριον, Diod. Sicul *Lib. I.* hircum Mendeſii coluerunt, Clem. Al. *Protrept.*

Cap. 49. ὄρυγα] Ita recte Cod. Aug. non, ut in G. Morelii M. S. (quod Pierius tamen probat *Lib.* 25. *Hieroglyph.*) ὄρτυγα. Hæc fera olim in vivariis, ad quadrimatum usque, alebatur; Columella *Lib.* 9. *Cap.* 1. Cornu etiam ejus animalis in militia mirificus erat uſus, διὰ τὸ μέγεθος καὶ τμητικὸν, Diod. Sicul. *Lib.* 3. (ubi ὀρύχων, mendoſe pro ὀρύγων, legitur) & Agatharchides. Oryx Ariſtoteli μονόκερως eſt, *Lib.* 3. *de Part. Animal. Cap.* 2. & *Lib.* 2. *Hiſt. Animal. Cap.* 1. Oppian. *Lib.* 2. *Cyneget.*

Ἔστι δέ τις δρυμοῖσι παρέστιος ὀξύκερως θὴρ,
Ἀγχίθυμος ὄρυξ, κρυερὸς θήρεσσι μάλιστα.

&,

Ῥινόκερως δ' ὄρυγος μὲν ἔφυ δέμας αἰθυντῆρος
Οὐ πολλὸν μείζων ——

Cæterum Plutarchus *Lib. de Solert. Animal.* Orygem ea die & hora vocem ait emittere, qua ſidus oriatur, quod Si-

rium & Caniculam Græci appellent, Ægyptii Sothin. Cujus ſententiæ adſtipulatur Aelian. *Lib.* 7. *Cap.* 8. *de Animal.* Plin. *Lib.* 2. *C.* 40.

ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἄστρου] Ad Solis exortum converſus oryx, alvum dejicit, Aelian. *Lib.* 10. *Cap.* 28. *de Animal.*

πτηνῶν] κτηνῶν legendum eſſe, vel e Deuteronomii *Cap.* 14. liquet: neque enim oryx volucre, ſed quadrupes eſt. Phaſianinus, *Iccirco ſacerdotes quoque ſolum hoc animal ex omnibus aliis animantibus abſque jugulatione comedunt.*

πιὸν] Lege πιών. Mox pro ἀναταράσσει, Phaſianini Codex ἀνορύσσει: interpretatur enim, *labiis defodiens.*

Cap. 51. μυῖαν] τὸ θρασύτατον τῶν πτηνῶν, καὶ ἀναιδέστατον. Philo *Lib.* 1. *de Moſe.* Ælian. *Lib.* 2. *de Animal. Cap.* 29 & *Lib.* 7. *C.* 19.

Ἥτε καὶ εἰργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
Ἰσχανάᾳ δακέειν ——

Homerus *Iliad.* ρ'.

Cap. 52. μύρμηκα] De formicæ induſtria, *Proverb.* 6. 30. Baſil. M. *Homil.* 9. *in Hexaëm.* Ariſtot. 9. *Hiſt. Anim.* 38. Ælian. *Lib.* 4. *Cap.* 43. *de Animal.* ποθεινὸς εἶ; ἀλλὰ τοῦ μύρμηκος ἀπολείπῃ: inquit D. Chryſoſt: χρυσοφορεῖς; ἀλλ' οὐχ οὕτως, ὡς οἱ Ἰνδικοὶ μύρμηκες. De his, idem Aelian. *Lib.* 16. *de Anim. C.* 15. & Dio Chryſoſt. *Orat.* 35.

Cap. 53. χηναλώπεκα] Aelian. *Lib.* 11. *Cap.* 38. vulpanſerem φιλότεκνον & ipſe appellat, atque in tuendis pullis eandem, quam perdix (de qua Baſil. *Homil. in S. Baptiſma*) operam ponere, ac, ut illi elabantur, ſe venatoribus capiendam præbere, ſcribit.

Cap. 54. Πελεκᾶνα] De hac ave Phyſiologus Epiphanii

Cap.

Cap. 8. Mich. Glycas *Annal. Lib. I.*

Cap. 55. κυκȣφάν] Hanc ciconiam eſſe volunt, de qua Philo *in Expoſitione Decalogi.* Baſil. *Homil.* 8. *in Hexaëm.* Phyſiologus Epiphanii *Cap.* 25. Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 13. Aelian. 3. *de Animal.* 23. Illam coluerunt Theſſali, Clem. Alex. *Protrept.* quod ſerpentibus eſſet infeſta, eosque occideret; Plut. *Lib. de Iſide.* Steph. *de Urb.*

μόνον] Sunt qui meropes idem facere confirment. Ariſt. *Ibid.* Aelian. 9. *de Animal.* 30. Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 10. Legendum & apud Suidam arbitror τȣ̀ς μέροπας, pro ἀεροπόδας, in Dictione Ἀντιπελαργεῖν.

τίλλει αὐτῶν τὰ πτερὰ] τοῖς οἰκείοις πτεροῖς διαθάλπει, Baſil.

Cap. 56. ἱπποποτάμȣ] Plut. *Lib. de Solert. Anim. Ciconiæ, patres ſuos alunt: equi fluviales, ut cum matribus coire poſſint, eos necant.* Symbolice Hippopotamus eidem Plutar. *Lib. de Iſide* notat impudentiam. Vide Ariſtot. *Lib.* 2. *Cap.* 7. *de Animal. Hiſt.* Aelian. *Lib.* 7. *Cap.* 19 Strabonem *Lib.* 15. & Nonn. *Dionyſ. Lib.* 26. cujus adeo verſus ſubjiciam, propter conſenſum cum aliis Scriptoribus:

—— —— —— ἑῷος Ἰνδὸς Ὑδάσπης·
Κεῖθι μελαμψήφιδι διαξύων ῥόον ὁπλῇ
Νήχεται ὑδατόεις ποταμήϊος ἵππος ἀλήτης,
Οἷος ἐμȣ̃ Νείλοιο θερειγενὲς οἶδμα χαράσσων,
Ναιετάει βυθίοιο δι' ὕδατος ὑγρὸς ὁδίτης,
Μηκεδανοῖς γενύεσσιν· ἐπ' αἰγιαλοῖο δὲ βαίνει,
Αἰχμῇ καρχαρόδοντι διασχίζων ῥάχιν ὕλης·
Καὶ διερὴν ἀχάρακτον ἔχων γένυν ἅρπαγα καρπῶν,
Μιμηλῇ δρεπάνῃ σταχυηφόρα λήϊα τέμνει,
Ἀμητὴρ ἀσίδηρος ἀμαλλοφόρȣ τοκετοῖο.

One-

Oneſicratus apud Strabon. etiam in India naſci perhibet. junge etiam Ariſtot. 8. *Hiſt. Animal.* & Ælian. *Lib.* 5. *de Animal: Cap.* 54. Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 25.

εἰς ᾗ τὸ κατώτατον] Phaſianinus, *Itaque non ab re Ægyptii iidem ad inferiores ſceptri divini partes Hippopotami ungulas duas pingunt:* ut videatur legiſſe; ὥστε οὐκ ἀπὸ σκόπου οἱ αὐτοὶ Αἰγύπτιοι εἰς τὸ κατώτατον μέρος τοῦ θείου σκήπτρου γράφουσιν ὄνυχας &c. de quo, Suidæ locum habes *Supra Pag.* 187.

Cap. 57. περιστερὰν] De columbis, Ariſtot. 9. *Hiſt. Anim.* 7. Ælian. *Lib.* 3. *de Animal. Cap.* 44. Epiphan. contra *Ophitas.* Columbas tanquam deos coluerunt Aſſyrii, Lucian.

οὐ χολὴν ἔχει] Alas columbæ ſibi contingere, David ille Vates exorat *Pſal.* 54. Ita enim ſolenne eſt ſacris effatis obſcure Spiritus Sancti virtutem nominare: ſive quod ea avis felle careat, ſed quod pedoris inimica ſit, ut teſtantur qui id obſervarunt; Greg. Nyſſ. *de Virg.* Baſil. M. *Expoſ. Pſal.* 33.

Cap. 58. ἐν ὕδασι περιπατοῦντας] κατὰ κυμάτων πεζεύοντας, Naz. Unde Apoſtoli Chriſtum in mari ambulantem conſpicati, ſpectrum eſſe dixerunt, *Matth.* 14.

Cap. 59. κάκιστον] Ita & M. S. & Phaſianinus.

Cap. 61. ὁ γὰρ βασίλειος] *Siquidem domus regia in ipſo terrarum orbe unica exiſtit*, Phaſianinus.

Cap. 62. μέλισσαν] De apum natura, *Proverb.* 6. Baſil. M. *Hom.* 8. *in Hexaëm.* Theodoret. *Lib.* 5. *de Providentia.* Ariſtot. 5. *Hiſt. Animal.* 22. & *Lib.* 9. *Cap.* 40. Ælian. *Lib.* 1. *Cap.* 59. 60. & *Lib.* 5. *Cap.* 10. 11. *de Animal.* Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 5. &c. Virg. 4. *Georg.*

μόνον] Animantes aliæ ſub duce degunt, ut grues, apes: aliæ

aliæ nulli ſubditæ imperio ſunt, ut formicæ, & alia innumera pene genera. Ariſt. 1. *Hiſt. Anim.* 1.

ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος] ἐργασίας: Phaſianinus, *ex illius itidem apis mellificatione atque opere aſſiduo, nec non ex aculeo, operationem variarum rerum, quæ ad uſum humanum neceſſariæ ſunt, atque potentiam inprimis præparandam eſſe, ſtatuerunt. Quæ duo ad gubernationem civitatis maxime pertinere, & cæteris rebus conducibiliora eſſe judicaverunt.* Ammian. Marcell. *Lib.* 17. *per ſpeciem apis mella conficientis indicant regem: moderatori cum jucunditate aculeos quoque innaſci debere, his ſignis oſtendentes.*

εὔτοκον εἶναι πρὸς] τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, ſecundum interpretationem Phaſianini.

Cap, 65. ἑρμοῦ] ἔργου, id eſt, *operæ*, legendum; monet Pierius *Lib.* 35. *Hieroglyph.*

Cap. 66. καθὸ καὶ προέχει] *Cap.* 4. Hic locus obſcurior eſt, quia Autor vocibus *ortus* & *occaſus* non utitur in eadem ſignificatione, qua Aſtronomi. Senſus Amico noſtro videtur eſſe: Luna ſingulis menſibus viginti octo dies ἐν πλάτει ſumptos conſpicua eſt, reliquos vero dies (nam ſpacium unius menſis integri, cum vulgo, triginta dierum eſſe ſtatuit) ſub radijs ſolaribus occultatur. Solet enim in regionibus Auſtralibus, qualis eſt Alexandria Ægypti, ubi hic Autor vixit, altera fere poſt novilunium die Luna rurſus conſpici. Quando igitur menſem exprimit ea figura, qua Luna apparet, dum viginti octo dies complectitur; numerationis initium a primo apparitionis die facit, ſignumque menſis Hieroglyphicum eam vult eſſe figuram, quam Luna die apparitionis ſuæ ultima repræſentat.

Cap. 67. πολύγονον] Ova ſexaginta ut plurimum parit, Ariſtot. 5. *Hiſt. Animal.* 33.

N O T Æ

DAVID. HOESCHEL. AD II. LIBRUM HIEROGLYPH. HORAPOLLINIS.

Cap. 1. Θεὸν] Sydera enim pro Diis olim habita, Philo *Lib. I. de Monarchia & Expoſ. Decalogi*; quæ qui coluerint, eos peccaſſe quidem ait, ſed minus, quam qui lapides & ligna, metallum, atque id genus alia, adorarint.

χρόνον] De Sole & Luna, ἔςωσαν (inquit) εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας καὶ εἰς ἐνιαυτοὺς, *Geneſ.* 1.

νύκτα] Quod tum Stellæ maxime ſint conſpicuæ.

Cap. 3. χειμερίαις] χειμεριναῖς, M. S.

Cap. 4. καρδία φάρυγγος] Secus iis, οἵ τ' ἄλλα μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν, Hom. τὴν γλῶτταν τῇ καρδίᾳ πλουτοῦντες ἀντίφθογγον, *Nicetas.*

Cap. 5. ςόμα] *Principium & finem*, Phaſianinus.

Cap. 7. Αἰδοῖον χειρὶ] καὶ Ανάχαρσιν τὸν Σκύθην τοσοῦτον ὁ τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς ἀσκήσεως ἔρως κατέσχεν, ὡς καὶ κοιμώμενον τὰ χείλη αὐτοῦ καὶ τὰ αἰδοῖα κρατεῖν δι' οἰκείων χειρῶν. οὐ μόνον γὰρ ἐγρηγορῶν, ἀλλα καὶ ὑπνώττων ἐδείκνυε, πόσης ἀσφαλείας δέονται τὰ τοιαῦτα, M. Glyc. *Annal. Lib.* 3. Clem. Alex. *Str.* 5. Plut. *Lib. de Garrulitate.* ἐπιγράφεται καὶ αὐτοῦ εἰκόσι, Γλώσσης, γαςρὸς, αἰδοίων κρατεῖν, Laërt.

Cap. 8. νόσον ἀνθρώπου] *Ob hujuſmodi herbæ aſperum ſcilicet tetrumque odorem, quem vix homines ferre poſſunt*, Phaſianinus.

Cap.

Cap. 9. νωλιαῖον] Semen enim labi per ſpinam e cerebro videtur, Ariſt. *Problem.* 56. *Sect.* 10. Autor *Libelli* περὶ γονῆς apud Hippocratem, χωρέει γὰρ τὸ πλεῖστον τῆς γονῆς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς παρὰ τὰ οὖατα εἰς τὸν νωλιαῖον μυελόν. Idem, ſemen facit ἀπόσπασμα ὅλου τοῦ σώματος.

Cap. 10. Ορτύγος] Forſan hoc etiam loco, ὄρυγος legendum.

Cap. 11. δεξιούμενοι] *dextras jungentes*; hoc e M. S Aug. repoſuimus. Phaſianinus, *qui ſeſe circumplexi dextris excipiant*. Apud Aldum ἀξιούμενοι legitur, quod Mercerus expreſſit.

Cap. 13. ἀναμέτρησιν σημαίνει] *Illis enim numerum comprehendere facilius homines conſueverunt*, Phaſianinus.

Cap. 15. ἱέραξ] ἕστηκεν ἱέραξ ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς νότον, *Jobi* 39.

ἔτι καὶ ἄλλως] πῶς τὸ αὐτὸ, M. S. ſenſu eodem.

ἄνεμον σημαίνει] *Ita enim velox in volando, ſicut ventus, accipiter perhibetur*, Phaſianinus.

Cap. 19. Προτομὴ] *Ulcus*, Phaſianinus.

Cap. 23. Ακοὴ ζωγραφουμένη] Phaſian: *Audientem quippiam hominem arrectis auribus, ſeu auditum ipſum pingentes; opus quod futurum eſt, declaratur. Poſtquam enim, quæ facturi ſumus, audivimus; ad futurum opus nos ipſos accingimus.*

Cap. 24. Σφὴξ ἀεροπετὴς] Phaſian: *Ex Crocodilo veſpa per aërem volitans quum picta fuerit, nocentem ſanguinem vel cædem ſignificat.* Quam lectionem agnoſcit Pierius quoque *Lib.* 26. *Hieroglyph.* ſed *Infra Cap.* 44. Autor veſpam ex equino cadavere naſci ait: velut etiam Ælian. 1. *de Animal.* 28. Verſus apud Suidam,

Ιππων ȝ σφῆκες γʹνεὴ, ταύρων ȝ μέλισσαι.

Cap. 25. Νυκτικόραξ] νυκτὸς κόραξ, Apolin. *Pſal.* 101. De hoc, Baſil. M. *Homil.* 8. *Hexaëm.* Ariſtotel. 8. *Hiſt. Animal. Cap.* 3.

Cap. 26. Παγὶς ἔρωτα] Phaſian. *Laqueus pictus amorem ſignificat, in quo quædam veluti venatio exiſtit: ubi pedicis Cupidineis & laqueo amantes irretiti, quodammodo detinentur.*

Cap. 27. Λόγοι ϗ φύλλα] *Deſcripta folia, codicillique*, Picrius *Lib.* 47. *Cap.* 36.

παλαιότατον] παλαιότητα, Idem ex M. S.

Cap. 30. γραμμὴ ὀρθὴ] Vide eundem Joan. Pierium, *Lib.* 37. *Hieroglyph.*

Cap. 31. χελιδόνα] De hac, Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 7. Ælian. 3. *de Animal.* 25. Plut. *de Solertia Animal.* Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 33.

Cap. 32. περιστερὰν μέλαιναν] αἱ πελειάδες καὶ αἱ φάσσαι καὶ τὸ τρυγόνων γένος, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια, τὴν ἐπιμιξίαν οὐ ποιεῖται πρὸς πολλὰ ϗ ἀναίδην, ἀλλὰ πρὸς ἓν ϗ ὁμόφυλον, Cl. Al. *Str.* 2.

Cap. 33. ἰχνεύμονα] Idem ſcribit Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal. Cap.* 6.

Cap. 35. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ] *uterque enim necat*, exitium affert. Crocodilo autem inſidiari non ſcorpionem (quod ex hoc Autoris Commatio volunt eruere: niſi locus Æliani huc ſit arceſſendus, *Lib.* 2. *Cap.* 33. *de Animal.*) legimus, ſed ichneumonem: Plut. *Lib. de Solert. Animal.* Strabo *Lib.* 17. Oppian. *Lib.* 3. *de Venat.* Diod. Sicul. *Lib.* 1. Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 27. ſecundum quem ϗ ὁ δελφὶν τοῦ κροκοδείλου καταγωνιστής.

Cap.

Cap. 36. *ὀστάριον*] καὶ γὰρ ἡ γαλῆ ὀστοῦν ἔχει τὸ αἰδοῖον, 2. *de Hiſt. An.* 1. *Ariſtotel.*

Cap. 37. *χοῖρον*] Naz. —— ἐλομένωντε συῶν γένος —— & *Carm. ad Epiſcopos*, *V.* 41.

Πῶς δέ τε σῦς μονόφορβος ἐμὴν δηλήσαθ' ἀλωήν.

Vide legem contra ſues, apud Ælian. 5. *de Animal.* 45.

Cap. 38. *λέοντα*] Crebrior enim iracundia ejus, Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 16. συναπεγεννήθη ὁ θυμὸς τῷ λέοντι, Baſil. θὴρ, ἄσθμασι βρυχαλέοισι χολούμενος, Naz.

ἐκστοίζοντα] Phaſian. *diſcerpentem.* Sed e ratione, quæ Symboli redditur, conjicio legendum ἐξοστείζοντα: & mox ἐξοστείζομένους. ἐξοστείζειν proprie ſignificat exoſſare, ἐξαρθροῦν deartuare.

Cap. 39. *κύκνον*] *Olorum morte narratur flebilis cantus, falſo (ut arbitror) aliquot experimentis*, ait Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 23. negat Ælianus quoque ſe de eo quicquam affirmare poſſe, *Lib.* 2. *Cap.* 32. Naz. *Orat.* 2. *de Theologia*, *& Carmine ad Nemeſium*, *V.* 309. cantilenam illam cygnum expanſis ad auras alis efficere, ſcribit; quod ore modulari videri poſſit. εὐφωνίαν eidem tribuit D. Chryſoſt. *Comm. in* 2. *Cap. Epiſt. ad Philipp.* Plato *Phædone*, Ariſt. 9. *Hiſt. Animal.* 12. Cic. 1. *Tuſcul.* Dio Chryſoſt. *Corinthiaca.* Lucian. *Timone*, *&* *de Electro.*

Cap. 41. *ἄνδρα.*] Phaſian. *Virum, qui radio ſolari viſum hebetaverit, caligantibuſque oculis febrem contraxerit, & exinde mortuus tandem ſit, ſignificantes; cantharum, hoc eſt, ſcarabæum cæcum pingunt: hic enim radiis ſolaribus obcæcatus nonnunquam perimitur.*

Cap. 42. *ἡμίονον*] *Geneſ.* 36. οἱ ἰαμεὶν, id eſt, *muli*, di-

cuntur ab Onan primo inventi; in Eremo. Iidem, ὀρεῖς Philoni. Vide Ariſtot. *Lib.* 2. *de Generat. Animal. Cap.* 8. Ælian. *Lib.* 12. *Cap.* 16. Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 44.

Cap. 43. *Quæ puellos fœmineos*] Phaſian. *quæ fœminas primo, mox mares.*

ἄῤῥεν τίκτεται] Dicunt Phyſiologi, εἶναι τὸ μὲν ἄῤῥεν ἐκ τῶν δεξιῶν, τὸ δὲ θῆλυ ἐκ τῶν ἀριστερῶν, Ariſtot. 4. *de Generat. Animal.* 1.

Cap. 44. ἐκ γὰρ τούτου] Ovid. 15. *Metamorph.*

Preſſus humo bellator equus, crabronis origo eſt.

Cap. 45. ἐκτιτρώσκει] καὶ ἐκβάλλει δὲ ἵππος κύουσα, ἐὰν ὀσφρήσηται ὀσμὴν λύχνου ἀποσβεννυμένου, Ariſtot. 8. *Hiſt. Animal. Cap.* 24. Ælian. *Lib.* 9. *Cap.* 54. ἢ ψηλαφηθεῖσα, Plin. *Lib.* 28. *Cap.* 7.

Cap. 46. φύλλον δάφνης] ὀρίγανον, Ælian. *Lib.* 5. *Cap.* 46. *de Animal.*

Cap. 47. ἐκ τούτων] Ariſtot. 5. *Hiſt. Animal.* 19.

Cap. 48. τὴν χολὴν ἔχει] Idem 2. *Hiſt. Anim.* 15. πρὸς τοῖς ἐντέροις. Vide Supra Notas *ad Lib.* 1. *Cap.* 57. Galen. *Tomo* 3. *Lib.* περὶ μελαίνης χολῆς *Extremo*, flavam bilem, ξανθὴν χολὴν illis tribuere videtur.

Cap. 49. λίθον] ἀετίτην, Ælian. *Lib.* 1. *Cap.* 35.

Cap. 50. ὠτίδα] Avem tardam, aſionem: Plin. *Lib.* 10. *C.* 22. 23. Ælianus contra φίλιππον aſſeverat, *Lib.* 2. *Cap.* 28. *de Animal.* ſed ſolam ex avibus metuere canes, *Lib.* 5. *Cap.* 24.

Cap. 52. μὴ ἔχουσα πτερὸν] Ideo Ariſtoteli δερμόπτερον dicitur, 1. *Hiſt. Animal.* 5.

Cap. 53. ὀδόντας] *Volucrum nulli dentes, præter veſpertilionem,*

nem, Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 37.

μαστὸς] Idem *Lib. eod. Cap.* 39.

Cap. 55. διὰ τοῦ στόματος οὐ λαλεῖ] ἄστομος γὰρ: Plin. *Lib.* 11. *Cap.* 26. Ariſt. 4. *Hiſt. Animal.* 7.

Cap. 56. νεοσσίαν] περὶ ἀετῶν, Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 32. Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 3.

ὑψηλότερος] *Jobi* 39.

Cap. 57. φοίνικα] Ovid. 15. *Metamorph.* Lactantius *Carm. de Phœnice.* Vide Supra Notas ad 34. *Cap. Lib.* 1.

ὁ νεοσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα] De ſepultura Phœnicis, Herodotus *Euterpe.*

Cap. 59. ἔχιν] De coitu & partu viperarum, Baſil. M. *Homil. contra Fœneratores*, *de Invidia*, & 9. *Hexaëm.* Ælian. *L. I. C.* 24. *de Animal.*

Cap. 60. ἐν τῇ] deeſt forte ὠδῖνι. Phaſianinus, *partus tempore.*

Cap. 62. σαλαμάνδραν] τὴν οὐδὲ πυρὸς λωβήσαιτο λιγνὺς, Nicand. *Alexiph.* ζῶον ἐν πυρὶ σκαῖρον, ᾧ τὰ πάντα ἁλίσκεται: *animal in igne, quo omnia conſumuntur, ſaliens.* Naz. *in Vita Baſil. M.* & *Paræneſi ad Virg. V.* 580. Ariſtot. 5. *Hiſt. Animal.* 19. Ælian. *L.* 2. *C.* 31.

ἑκατέρᾳ] Phaſian. *Ipſa enim quum in igne fuerit, ab utroque capite quos attigerit flammis conficit, ignemque etiam tactum extinguit.* ζώων autem πυριγόνων, quæ in igne vivant, inde exempta moriantur, meminerunt Philo *Lib. de Noha*, *deque Gigantibus.* Macar. *Homil.* 14.

Cap. 63. ἀσπάλακα] De talpa, Epiphan. contra *Adamianos.* Galen. *Lib.* 2. περὶ σπέρματος. Cl. Alex. *Protrep.* Ariſtot. 1. *Hiſt. Animal.* 9. Oppian. 1. *de Venat.*

Cap. 64. ἀπρόιτον] Phaſian. *aditu difficilem, atque inacceſſi-*

ceſſibilem, ἀπρόσιτον.

Cap. 65. ἐξωλείας] ἐξορίας videtur legiſſe Phaſianinus, quum ita reddiderit; *Hominem, cui fraus propria pernicioſam relegationem attulerit, cuique fuga ſua noceat, ſignificare volentes, &c.*

κάστορα] De hoc, Ælian. *Lib.* 6. *Cap.* 34. *de Animal.*

Cap. 68. τὸ μᾶλλον ἀκούοντα] Plut. *Lib.* 4. *Sympoſ.* *Q.* 5. ὀξυηκοΐᾳ δὲ δοκεῖ διαφέρειν ὁ λαγώς· ἣν Αἰγύπτιοι θαυμάσαντες, ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν ἀκοὴν σημαίνουσι, τοὺς λαγωοὺς γράφοντες, id eſt, *Celeritate autem exaudiendi lepus aliis videtur anteire. Cujus admiratione ducti Ægyptii, in ſuis Sacris Literis, picto lepore, auditum ſignificant.*

τῶν ὤτων] Capras auribus ſpirare, autor eſt Archelaus (Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 50.) & Alcmæon; negat Ariſtot. 1. *Hiſt. Animal.* 11.

Cap. 70. ὑαίνης] De hyæna, Cl. Alex. *Lib.* 2. *Pæd. Cap.* 10. & Ariſtot. 6. *Hiſt. Animal.* 32. hyænam ſexum annua vice permutare, negant. Pro Autore noſtro faciunt Ovid. 15. *Metamorph.* Ælian. *Lib.* 1. *Cap.* 25. *de Animal.* Oppian. *Lib.* 3. *de Venat.*

Θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα περὶ στικτῇσιν ὑαίνης,
Ἄρσενα καὶ θήλειαν ἀμείβεσθαι λυκάβαντι,

Id eſt, ut Joan. Bodinus;

Majus eo referunt etiam miraculum, Hyænas
Alternis annis naturæ jura novare, ut
Ambiguus fiat modo mas, modo fœmina fœta.

δέρματα] *Mirum dictu, ſi pelles utriuſque contrariæ ſuſpendantur, decidere pilos pantheræ*, Plin. *Lib.* 28. *Cap.* 8.

Cap. 71. αὕτη γὰρ διωκομένη] Plin. *Ibid.*

Cap.

Cap. 73. διανθέντα] Phaſian. *qui detineatur, quique perexigua jactura ab eorum manibus ſeſe liberet.*

τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς] De quo Plin. *Lib.* 8. *C.* 22.

Cap. 75. οὐδὲν τῶν ἄλλο] Idem confirmat Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 44. autoritate Homeri *Iliad.* λ'. Quibus præterea Leo terreatur; vide apud Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 16.

Cap. 76. φαγὼν πίθηκον] Plin. *Ibid.*

Cap. 77. Ἀνθρώπον ἀπὸ ἐξωλείας] Phaſian. *hominem, qui ad bonam frugem ob primam relegationem a patria, quam paſſus fuerit, demum redierit, morigeratusque inde factus ſit.* ut rurſum ἐξορίας in ejus Codice ſcriptum fuiſſe, exiſtimem.

Cap. 80. ἔτος γὰρ] Phaſianinus, Codicis beneficio, lacunam ſic explet: *Hic enim ab aqua quum exierit, os hians prominentibus dentibus, hirudinibus refertum, gerit: intra quod trochilus, quum voluerit, penetrans ultro citroque libere commeat.* De quo, Herodot. *Euterpe*, Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 6. & *Lib.* θαυμασ. ἀκουσμάτων, Plut. *Lib. de Solert. Animal.* Ælian. *Lib.* 3. *Cap.* 11. & *Lib.* 8. *C.* 27. *de Animal.* Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 25.

Cap. 81. ἴβεως πτερῷ] Serpentes quosvis Ibidum pennas timere, Ægyptii aſſerunt: Ælian. *Lib.* 1. *Cap.* 38.

Cap. 82. δὶς οὐ κυΐσκει] Idem Ælian. Leænam quinquies parere inquit, *Lib.* 4. *Cap.* 34. nec non Oppian. *Lib.* 3. *Cyneget.* Sed Baſil. M. *Homil.* 9. *Hexaëmeri*, τὰ δὲ φθαρτικὰ τῶν ἄλλων, ὀλιγοτόκα. ὅθεν λέοντος ἑνὸς μόλις ἡ λέαινα μήτηρ γίνεται· ταῖς γὰρ ἀκμαῖς τῶν ὀνύχων διασπαράξας τὴν μήτραν, οὕτω προέρχεται, ὥς φασιν: idque ex Herodoti *Thalia.* Quod ipſius experientiæ teſtimonio refutatur.

Cap. 83. ἄρκτον]

Nec catulus, partu quem reddidit urſa recenti,
Sed male viva caro eſt: lambendo mater in artus
Fingit; & in formam, quantam capit ipſa, reducit.

Ovid. 15. *Metamorph.* Plut. *Lib. de Amore Prolis*, Ariſt. 6. *Hiſt. Animal.* 30. Oppian. 3. *Cyneget.* Plin. *Lib.* 10. *C.* 63. Fertur etiam Virgilius dixiſſe; *parere ſe verſus more atque ritu urſino.* Gell. *Lib.* 17. *C.* 10. Aliter J. Scalig. *Exoter. Exer.* 6.

Cap. 84. προβοσκίδα] προνομαίαν, Baſil. M. *Homil.* 9. *Hexaëm.*

ταύτῃ] Ariſtot. 2. *de Part. Animal.* 16.

Cap. 85. τὸν κριὸν] Arietem cornutum, & ſuis grunnitum, horret Elephas. Hoc modo Romani elephantos Pyrrhi, Epirotarum regis, in fugam vertiſſe, victoriamque ab illo reportaſſe dicuntur, Ælian. *L.* 1. *C.* 38. *de Anim.*

Cap. 86. χοίρου] Idem Aelian. *L.* 16. *C.* 36. Plut. *L. de Solertia Animal.*

Cap. 87. ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα] Malim legere, ἐκείνην γὰρ ὁρῶσα ἡ ἔχιδνα, φεύγει, *hæc ſiquidem, illo conſpecto, in fugam vertitur.* Theophraſt. *L.* 4. *de Cauſ. Plantarum*, *C.* 11. οὐ πᾶσι ταὐτὰ πρόσφορα κατὰ τὰς ἰδίας φύσεις. ὅπερ ἐν πολλοῖς μὲν φανερὸν, ἐκ πλείστης δ' ἀποφάσεως, ὡς εἰπεῖν τό γε γνώριμον, τὰ περὶ τὰς ἐλάφους, αἳ τοὺς ἔχεις ἐσθίουσιν, ὑφ' ὧν τὰ ἄλλα θνήσκουσι. Vide Baſil. M. *Expoſ. Pſalmi* 28. Lucret. *Lib.* 6. qui initium verborum Theophraſti interpretatus eſt;

Et magis eſſe aliis alias animantibus aptas
Res ad vitai rationem ——

ἔλαφον] Hanc Plutarchus dictam exiſtimat non a curſu, ſed

ſed ſerpentes attrahendi facilitate, ὐ παρὰ τ̀ ἐλαφρότητα, ἀλλὰ παρὰ τ̀ ἕλξιν τ̃ ὄφεως. De qua cervorum natura, præter jam dictos, Ælian. *L.* 2. *C.* 9. *L.* 8. *C.* 6. Plin. *L.* 8. *C.* 32. *L.* 28. *C.* 8. Oppian. *Lib.* 2. *de Venatione.*

Cap. 88. τ̃ ἰδίας τροφῆς] Ita M. S. Aug. Phaſianinus & Pierius *L.* 2. *Hieroglyph.* id eſt, *de victus ratione ſolicitum* &c.

κατορύττοντα τὰς ἰδίας ὀδόντας] Dentes, deciduos caſu aliquo vel ſenecta, defodiunt, Plin. *L.* 8. *C.* 3.

τύτας ὀρύττει] Hactenus M. S. omiſſis iis, quæ ſequuntur, ſenſus ejuſdem.

Cap. 89. κορώνlω] De cujus vivacitate Plut. 4. *Sympoſ.* 1. & Heſiodus apud Eundem *Lib. de Oraculorum Defectu*, Plin. *L.* 7. *C.* 48. Syneſ. *Epiſt.* 110. κορώνης ἐνιαυτὰς ἄρξαι.

Cap. 90. πάρδαλιν] Ariſtot. 9. *hiſt. Animal.* 6. Ælian. *L.* 5. *Cap.* 40. Plin. *Lib.* 8. *C.* 17.

ὁρμlω] ὀσμlω, *odorem*, rectius cum M. S. Auguſtano (ut ex iisdem Autoribus patet) legeris; quam ὁρμlω, id eſt, *impetum*, cum Aldo & Phaſianino, cæterisque Interpretibus. Ad pantheram ajunt pleraſque quadrupedes accedere, ſuavitate odoris illectas, maxime ſimias, Plut. *Lib. de Solert. Animal.* Ælian. *L.* 5. *C.* 40. 53. & *L.* 8. *C.* 6.

Cap. 91. αὐλητ̃] Mulcentur fiſtula paſtorali & cantu, Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 5. Plin. *Lib.* 8. *C.* 32. Aelian. *Lib.* 12. *C.* 46.

Cap. 92. ἔποπα] ὃν δὴ φασὶ διὰ λύπlω θρlωοῦντα ᾄδειν, Plato *Phædone.* Theocr. *Eidyll.* 5.

Οὐ θεμιτὸν, Λάκων, ποτ' ἀηδόνα κίσσας ἐρίσδεν,
Οὐδ' ἔποπας κύκνοισι ——

Cap. 93. ἀδίαντον] Ælian. *L.* 1. *C.* 35. *de Animal.* Plin.

Lib. 22. *Cap.* 21. Utrque adiantum, Callitrichon etiam dici, ſcribit.

Cap. 94. γέρανον γρηγορȣ̃σαν] De gruum excubiis, Baſil. M. *Homil.* 8 *Hexaëm.* Plut. *de Solert. Animal.* Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 10. Ælian. *L.* 3. *C.* 13. Plin. *L.* 10. *C.* 23. De earundem volatu, Naz. *Orat.* 2. *de Theologia*, Max. Tyrius λόγῳ μ'. Cic. 2. *de Nat. Deor.*

κατ' ὄρδινον] ἐκ περιτροπῆς, Baſil.

Cap. 95. πέρδικας] De harum intemperantia libidinis, Plin. *L.* 10. *C.* 33. Athen. *Lib.* 9. Ælian. *L.* 3. *C.* 16. Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 8. qui 2. *de Generat. Animal.* 5. cum diverſi etiam generis avibus illas coire, autor eſt.

Cap. 96. λιμῷ ἀποθνήσκει] Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 32. Plin. *L.* 10. *C.* 3.

Cap. 97. τρέφει τȣ̀ς νεοσσȣ̀ς] Baſil. *Homil.* 8. *Hexaëm.* ex Ariſtotele.

Cap. 98. εἰδότα τὰ μετέωρα] μετεωρολέσχην, Philo.

μὴ ἄρα χειμάζῃ] Baſil. M. *Epiſt.* 140. *M. S. ad Meletium Archiatrum*, ἡμῖν ᾗ ȣ̓δ' ὅσον τῶ γεράνοις ὑπάρχει, τὰ δυσχερῆ τȣ̃ χειμῶνος διαφυγεῖν, ἀλλ' ἕνεκα μὲν τȣ̃ προϊδέσθαι τὸ μέλλον, ȣ̓δὲν ἴσως τῶν γεράνων χείρȣς ἐσμὲν, τῷ ᾗ κατὰ τὸ βίον αὐτεξȣσίῳ τοσȣ̃τον τῶν ὀρνιθων ἀπολιμπανόμεθα, ὅσον καὶ τȣ̃ πέτεσθαι δύνασθαι μικρȣ̃ δεῖν. Nautas quoque obſervato avis hujus volatu, tempeſtatem præviſam effugere, teſtatur Ælian. *L.* 3. *C.* 14.

Cap. 99. τρία] Duo, ut plurimum, autore Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 11.

τȣ̀ς ὄνυχας ἀπολλύειν] Similia de aquilis, Plin. *Lib.* 10. *Cap.* 3.

Cap. 100. τὸ μηρὸν κάμπτει] ἐν τῷ καθέζεσθαι, Etymolog.

διὸ καὶ κάμηλος] οἷον κάμηρος ἢ κάμμηρος, ut illa marginis lectio

lectio ſit Scholion.

Cap. 101. ἀναιδεῖς] Oculos, animi eſſe indices; dictum jam ſupra. De quo Ariſt. 1. *Hiſt. Animal.* 10. Plin. *L.* 11. *C.* 37. *Neque ulla ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, ſed homini maxime, id eſt, moderationis, clementiæ, miſericordiæ, odii, amoris,* (ὀφθαλμὸς προκέλευθος ἐγίνετο πομπὸς ἐρώτων, Non. *Dionyſ. L.* 5.) *triſtitiæ, lætitiæ. Contuitu quoque multiformes, truces, torvi, flagrantes, graves, transverſi, limi, ſummiſſi, blandi. Profecto in oculis animus inhabitat. Ardent, intenduntur, nictant, connivent. Hinc illæ miſericordiæ* (Terent. *Andr. Act.* 1. *Sc.* 1.) *lachrymæ. Hos quum oſculamur, animum ipſum videmur attingere.*

Cap. 102. βάτραχον] Rana Græcis βάτραχος, quaſi ὁ τῇ βοῇ τραχὺς, Schol. Theoc. —— τὸ γὰρ μέλος οὐ καλὸν ᾄδει, Moſch. *Idyll.* 3. *V.* 115. Illa ranarum coaxatio, pluviæ imminentis ſignum Arato; Plut. *Quæſt. Natural.* 2. & *Lib. de Solert. Animal.* Aelian. *L.* 9. *C.* 13. De ranarum vero (neque enim illæ ſunt unius generis) in aëre generatione, Diod. Sicul. *Lib.* 3.

ἐκεῖνος γὰρ γονῇ ἄπους] Ovidius, [illegible] *Metamor.*

Semina limus habet virides generantia ranas,
Et generant truncas pedibus: mox apta natando
Crura dat; utque eadem ſint longis ſaltibus apta,
Poſterior ſuperat partes menſura priores.

Cap. 103. ἔγχελυν] Baſil. M. *Homil.* 9. *Hexaëm.* τὰς δὲ ἐγχέλεις οὐδὲ ἄλλως ὁρῶμεν, ἢ ἐκ τῆς ἰλύος συνισταμένας. Hanc nominis Etymologiam e Verſibus Ariſtophanis colligit Athenæus *Lib.* 7. *Dipnoſoph.* Unde corrigendus Etymologus, apud

apud quem ἔγχελυς, περὶ τὸ ἔχεσθαι ἐν τῇ ὕλῃ, legitur; pro, ἐν τῇ ἰλύϊ. Simile mendum (ut hoc corrigam παρέργως) *Pſalm.* ξή. *V.* 2. *Apolinarii*;

Βύσσῳ ἐν ὑλήεντι παγεὶς, βιότοιο χαλίζω·

Pro, ἰλυόεντι. Nam Septuaginta, ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. Cæterum anguillas, non niſi turbata aqua capi; ſcribit Clem. Al. *Strom.* 7. Eaſdem ſeorſim a cæteris piſcibus degere, neque unquam in eorum eſſe comitatu, Ælianus.

Cap. 104. νάρκην] *Torpedo piſciculos ſibi ad pabulum venatur, quoſque attingit, torpore immobiles efficit*; θηρεύει δ' εἰς τροφὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια, προσαπτομένη, καὶ ναρκᾷν καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα: Athen. *Lib. eod.* ex Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 37. De hac torpedinis ſolertia, Plin. *L.* 9. *C.* 42. Plut. *Lib. de Solert. Animal.*

Cap. 105. τὰ χρήσιμα] Ariſtot. 9. *Hiſt. Animal.* 37. ὁ πολύπους, ἀνόητος μέν ἐστι (καὶ γὰρ πρὸς τὴν χεῖρα βαδίζει τοῦ ἀνθρώπου καθιεμένην) οἰκονομικὸς δ' ἐστί. πάντα γὰρ συλλέγει μὲν εἰς τὴν θαλάμην, οὗ τυγχάνει κατοικῶν· ὅταν δὲ καταναλώσῃ τὰ χρησιμώτατα, ἐκβάλλει τὰ ὄστρακα, καὶ τὰ κελύ[illegible] καρκίνων καὶ κογχυλίων, καὶ τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθυδίων. id eſt, ut Plin. *Lib.* 9. *C.* 39. *Quum polypus alioqui brutum habeatur animal, ut quod ad manum hominis adnatat; in re quodammodo familiari callet. Omnia in domum comportat; dein putamina, eroſa carne* (ἐξαιρῶν τὰ σαρκία, Ariſtotel. *de Hiſt. Anim. Lib.* 8. *Cap.* 2.) *egerit.* Polypum, ad ſimilitudinem loci colorem mutare; cum iidem ſcribunt, tum Plut *Quæſt. Nat.* 19. Philo περὶ μέθης, Baſil. M. *Homil.* 7. *Hexaëm.* Naz. *Homil. & Carm.* εἰς ἑαυτόν, Clem. Alex. *L.* 3. *Pædag. C.* 11. Lucian. *de Saltat. & Dialogo Menelai ac Protei.*

Cap

Cap. 106. κάραβον] *Cancrorum genera, carabi, aſtaci, &c.* Plin. *L.* 9. *C.* 31. καράβους ὁμμεγέθεις ait Syneſ. *Epiſt.* 4. Lucian. *Dialogo Dorionis & Myrtales*, ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιὰν οἷος κάραβος.

Cap. 107. πίννας] *Concharum generis & pinna eſt*, Plin. *L.* 9. *C.* 42. Baſil. M. *Homil. contra Divites*, τὰ δὲ ἐκ θαλάττης ἄνθη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα, ὑπὲρ τὸ ἐκ τῶν προβάτων ἔριον. & *Hom.* 7. *Hexaëm.* πόθεν τὸ χρυσοῦν ἔριον αἱ πίνναι τρέφουσιν, ὅπερ οὐδεὶς τῶν ἀνθοβάφων ἐμιμήσατο;

Cap. 108. πιννοφύλαξ] Ariſtot. 5. *Hiſt. Animal.* 15. Athen. *L.* 3. Ælian. *L.* 3 *C.* 29. Oppian. 2. *de Piſcibus.* Cic. 2. *de Nat. Deor.* & 3. *de Finib.* ubi cuſtos ille pinnæ, *Pinnoteres* vocatur: ut & apud Plin. *L.* 9. *C.* 30. & 42. Scholiaſtem Ariſtoph. *in Veſpis*: ſed apud Plut. ὁ πινοθήρας, *Lib. de Solert. Animal.* niſi & ibi πιννοτήρης ſit legendum, quum mox dicat, πυλωρεῖ τὴν κόχλην &c.

Cap. 109. λάμιαν] ἡ λάμια, nomen piſcis, ſic dicti ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, a gulæ magnitudine: unde hoc loco pro ingluvie, ſeu gulæ inſatiata libidine accipitur. Aliquando ſignificat φάσμα (legendum forte & apud Etymolog. φάσμα τι vel φάσματα pro χάσματα, *P.* 555. *V.* 55.) ſeu eam, cui exemptiles oculos (ἀφαιρέτους ὀφθαλμοὺς) fuiſſe fabulantur: Philoſtr. *L.* 4. *Vitæ Apollonii.* Strabo *Lib.* 1. Plut. *Lib. de Curioſitate.* Lucian. *Philopſeude*, & Ariſtoph. Scholiaſtes. Eſt & nomen proprium Tibicinæ Demetrii, Plut. *Vit.* Clem. Alex. *Protrept.* Athen. *Lib.* 4. 14. Ælian. *Var. Hiſt. L.* 12. *C.* 17. Urbis denique nomen, Strabo, *L.* 9. De Lamia piſce, Plin. *L.* 9. *C.* 24. Oppiano λάμνη, *Lib.* 1. *Halieut.*

σκάρον] ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, dictus, Athen. *Lib.* 7.

μα-

μαςυκᾶται) Ariſt. 2. *Hiſt. Anim.* 17. & *L.* 8. *C.* 2. item 3. *de Part. Animal.* 14. Plin. *L.* 9. *C.* 17. *Solus piſcium dicitur rum nare, herbiſque veſci, non aliis piſcibus, mari Carpathio maxime frequens.* Vide Ælian. *L.* 1. *C.* 2. *L.* 2. *C.* 54. *L.* 12. *C.* 42. *de Animal.* Oppian. 1. *de Piſcib.*

Cap. 110. γαλεὸν] Muſtelum ore parere, fœtumque denuo abſorbere, ſcribit etiam Ælian. *L.* 2. *C.* 55. ideoque ab illius, tanquam impuri, eſu abſtinere ſacerdotes, *L.* 9. *C.* 65. & Ariſtot. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι γαλεοὶ καὶ ἐξαφιᾶσι, καὶ δέχονται εἰς ἑαυτοὺς, τοὺς νεοττοὺς, 6. *Hiſt. Animal.* 10.

Cap. 111. τοῖς ἔχεσι μίγνυσθαι] de murænæ cum vipera coitu, Ælian. *L.* 1. *C.* 50. *L.* 9. *C.* 66. *de Animal.* Plin. *L.* 9. *C.* 23. *L.* 32. *C.* 2.

Cap. 112. τρυγόνα] De turture, dum quid pro Autoris ſententia tuenda ſeſe offerat, notetur interea: illum ſapientiæ divinæ, columbam humanæ Symbolum; atque inter volucria illis ſolis locum in Hebræorum ſacrificiis fuiſſe, Philo *Lib.* τίς ὁ τῶν θείων κληρονόμος, *P.* 338. ubi *V. a fine* 2. pro διαιτητὴ & ἀπεικάζουσα, legendum, διαίτῃ τῇ μετὰ θνητῶν ἀσμενίζουσα, περιστερᾷ ταύτην ἀπεικάζουσι &c. Dignum etiam notatu, Reſurrectionis Typum quibuſdam turturem eſſe; quum Ariſtoteles illum hyeme latere, plumasque amittere (φωλεῖν τε καὶ πτεροῤῥυεῖν ἐν τῇ φωλείᾳ) ſcribat, 8. *Hiſt. Animal.* 16. Quæ ibidem de palumbis Interpres ſubjicit; in Græco non extant, pugnantque cum eo, quod in Epiphanii *Ancyroto* legitur, *P.* 505.

περιπεπλεγμένη ἀγκίστρῳ] ἀγκιστρωθεῖσα, Philo. τὸ ἄγκιστρον, hamus. αἱ ἄγκιστροι, καὶ τὰ ἄγκιστρα, Baſ. M. *Hom.* 10. *Hexaëm.*

Cap. 113. τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει] Ælian. *L.* 1. *C.* 27. & *L.* 14. *C.* 26. Plut. *Lib. de Solert. Animal.* Sed

Po-

Polypum brachia ſua rodere, falſum eſt, inquit Plin. *L.* 9. *C.* 29. & Ariſtot. 8. *Hiſt. Animal.* 2.

ἐὰν ἀπορήσῃ] εἴ τις αὐτῷ γένηται ἀθηρία, Ælian.

Cap. 114. τὸ μέλαν] Cic. 2. *de Nat. Deor. Aliæ fuga ſe, aliæ occultatione tutantur: atramenti effuſione, ſepia.* Similia apud Naz. *Orat. ad Cl. Epiſcopos, & Carm.* 1. *V.* 500. Ariſt. 4. *de Partib. Animal.* Aelian. *L.* 1. *C.* 34. Athen. *L.* 7. Plin. *L.* 9. *C.* 29. Plutarchus *Lib. de Solert. Animal.* atrum illum ſepiæ colorem, θόλον Græce dici ait.

Cap. 115. στρουθίον πυργίτην] Paul. Ægin. *L.* 1. *C.* 82. hunc inter aves concoctu difficiliores numerat, ἡ τῶν μικρῶν στρουθίων τροφὴ, ἐν οἷς εἰσὶ καὶ οἱ πυργίται, σκληροτέρα τυγχάνει.

ὀργῆς] Malim legere ὁρμῆς, *impetu*: niſi vocabulum ὀργῆς pro coeundi appetitu hic accipiendum ſit; παρὰ τὸ ὀρέγεσθαι, τὸ ἐπιθυμεῖν.

Cap. 118. λύραν] De Lyræ Symphonia, Philo *Lib.* ὅτι ἄτρεπτον τὸ θεῖον. Eodem inſtrumento Muſico Pythagorei ante ſomnum utebantur, Plut. *Lib. de Iſide.* Differt a Pſalterio, Baſil. M. *Hom. in I. Pſalm.* Terpander Lesbius Lyram ante quatuor contentam fidibus, ſeptem nervis primus inſtruxit, Strabo *L.* 13. Quod e Verſibus in eum ſcriptis intelligitur;

Σοὶ δ' ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν,
Ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

Clem. Alex. *Str.* 6. niſi quod prior Verſus ibi deſideratur. Numerum chordarum auxit poſtea Timotheus Mileſius, Plut. *de Muſica.*

Cap. 117. σύμβολα] Cic. 1. *de Divinat: Multis rebus inflammantur tales animi, qui corporibus non inhærent: ut hi,*

qui ſono quodam vocum, & Phrygiis cantibus, incitantur. Servum Gracchus cum eburneola ſolitus eſt habere fiſtula, qui ſtaret occulte poſt ipſum, quum concionaretur, peritum; qui inflaret celeriter eum ſonum, quo illum aut remiſſum excitaret, aut a contentione revocaret, *Lib.* 3. *de Oratore.* Naz.

—— —— —— ἰὸς δέ τε ἀνδρὶ μέριμνα,
Βαιὸν ἢ χρόνον ἔσχον ἐμοῖς μελέεσσιν ἀρήγων,
Ποιμενικὴν σύριγγα βοηθόον ἐσθλὸν ὀπάσσων.

Cap. 118. στρουθοκαμήλου] De quo Diod. Sicul. *L.* 2. & 3. Oppian. 3. *Cyneget.* Is eſt Ariſtoteli ὁ στρουθὸς ὁ Λυβικὸς, 4. *de Part. Animal.* 14. Æliano *L.* 14. *C.* 7. ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη. Syneſ. *Epiſt.* 134. στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίων εἴχομεν, *Struthiocamelos ex venatione, dum pax erat, habebamus.*

Cap. 119. χεῖρα ἀνθρώπου] Plutarch. *Lib. de Fraterno Amore:* αὐτάς τε τὰς χεῖρας εἰς πολλοὺς καὶ ἀνίσους δακτύλους σχίσασα (ſcil. ἡ φύσις) πάντων ὀργάνων ἐμμελέστατα καὶ τεχνικώτατα παρέσχεν· ὥστε Ἀναξαγόραν τὸν παλαιὸν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν αἰτίαν τίθεσθαι τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ συνέσεως. ἀλλὰ τούτου μὲν ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τοὐναντίον. οὐ γὰρ, ὅτι χεῖρας ἔσχεν ἄνθρωπος, σοφώτατον, ἀλλ' ὅτι φύσει λογικὸν ἦν καὶ τεχνικὸν, ὀργάνων φύσει τοιούτων ἔτυχεν, id eſt, Xyl. Interprete, *Ipſas manus, in multos atque inæquales ſciſſas digitos, Natura omnium inſtrumentorum accuratiſſime & artificioſiſſime paravit: adeo ut Anaxagoras ille priſcus humanæ ſapientiæ cauſam manibus imputaverit. falſo quidem hoc: non enim propter manus homo eſt ſapientiſſimus; ſed quia natura eum ratione & arte prædiderat, inſtrumenta quoque talia eſt nactus.* Eadem Galeni ſententia, *Lib.* 1. *de Uſu Partium Corporis Humani.* Vide etiam Plut. *Politic. Præcept.* & Ariſtot. 4. *de Part. Animal.* 10.

NICO-

NICOLAI CAUSSINI
OBSERVATIONES
ET NOTÆ SELECTÆ
IN
HORAPOLLINEM.

NICOLAI CAUSSINI OBSERVATIONES ET NOTÆ SELECTÆ IN HORAPOLLINEM.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ] Auctor hujus Libri vulgo Horus Apollo Niliacus appellatur. Suſpecta mihi ſemper fuit hæc vox Horus Apollo. Siquidem Horus apud Ægyptios idem eſt ac Apollo. Itaque exiſtimarim nomen Apollinis ad interpretationem dictionis Hori prius tanquam gloſſema additum, tandem in ipſum nomen irrepſiſſe. Nam apud Photium & Suidam *Ὡραπόλλωνα* quoque ſcriptum reperio. Sed quis hic Horus ſive Horapollo, valde ambiguum eſt. Parum certe viderunt, qui huic auctori Suidæ præfixere, *Ὧρος, Ἀλεξανδρεὺς, γραμματικὸς, παιδεύσας ἐν Κωνσταντίνου πόλει. ἔγραψε περὶ διχρόνων. ὅπως τὰ ἐθνικὰ λεκτέον. λύσεις προτάσεων τοῦ Ἡρωδιανοῦ. πίνακα τοῦ ἑαυτοῦ. περὶ ἐγκλιτικῶν μορίων. ὀρθογραφίαν κατὰ στοιχεῖον. περὶ τῆς ει διφθόγγου. ὀρθογραφίαν περὶ τῆς αι διφθόγγου, κατὰ Φρυνίχου, κατὰ στοιχεῖον. ἀνθολόγιον περὶ γνωμῶν.* Hæc inquam Horo noſtro non conveniunt, primum quia Niliacus eſt, non Alexandrinus; deinde quia Aegyptiace ſcripſit, ut author eſt Philippus, non Græce; Tertio quia Suidas, qui hujus Grammatici Alexandrini Opera tam accurate numerat, ut ne Tractatum quidem de Ei diphtongo omittat, hujus Operis *Ἱερογλυφικῶν* nuſ-

nuſquam meminerit. Eadem de cauſa puto falli Cœlium Rhodiginum, qui putat hunc auctorem fuiſſe Horapollinem, Grammaticum ex Ægypto nobilem, arte clariſſimum, nec ullo veterum tempeſtate Theodoſii gloria inferiorem. Nam is Ὡραπόλλων, ut diſcimus ex Suida, Panopolitanus fuit, & Græcorum Commentariorum ſcriptor, idem opinor ac ille, cujus Πατρικὰ Ἀλεξανδρείας ſecum Helladii Beſantinoi & Andronici Hermopolitani Codice conjuncta vidiſſe refert Photius in *Biblioth. pag.* 1597. *Edit. Paul Stephani.* Reſtat igitur ut dicamus, Horum alium eſſe ab iſtis auctoribus Græcis, Horo & Horapolline, atque ut conjicere licet, longe antiquiorem. Dicitur porro Niliacus, non communi nomine quaſi idem eſſet ac Ægyptius, (ut nonnulli voluerunt) ſed a Nilo urbe Ægypti, cujus meminit Hecatæus apud Stephanum de *Urbibus.* Nilus enim tria ſignificat, fluvium, urbem, & templum. Νεῖλος, πόλις Αἰγύπτου, καὶ ἱερὸν Νείλου. Hic cum de Sacris Literis ſuæ gentis ſcripſiſſet, Philippus Græcus auctor, ejus libellum Ægyptium in Græcam linguam vertit, ut in operis limine comperimus: Is autem Hori Niliaci Interpres poſterioribus fuiſſe temporibus, quibus jam ſe mundiſſimis Græcorum elegantiis Barbaries illeverat, facile comprobatur ex ſtylo; nam ὄρδινον pro *ordine*, πάτρωνα pro *patrono* uſurpat, & ſimilia, quæ non niſi apud recentiores Græcos invenias.

Cap. 1. Libr. 1. τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον] Philo Byblius non dicit immortale, quod Ægyptiorum narrant Fabulæ, ſed vix naturali nece confici.

Cap. 3. Σῶθις] Sothis apud Ægyptios ſidus magni nominis, quod idem eſt cum Canicula. Ab ejus ortu Heliaco

liaco Ægyptii Neomeniam Thoth primi magnæ Periodi Canicularis putabant: ab hac ipſa mundi ſtatuebant primordium: quod Porphyrius in *Libello*, quem *de Nympharum Antro* compoſuit, docet his verbis: Αἰγυπτίοις δὲ ἀρχὴ ἔτους, οὐχ Ὑδροχόος ὡς Ῥωμαίοις, ἀλλὰ Καρκίνος. πρὸς γὰρ τῷ Καρκίνῳ ἡ Σῶθις, ἣν Κυνὸς ἀστέρα Ἕλληνές φασι. Νουμηνία δὲ αὐτοῖς ἡ Σώθεως ἀνατολὴ, γενέσεως κατάρχουσα τῆς εἰς τὸν κόσμον. *Ægyptiis principium anni eſt, non Aquarius, ut Romanis, ſed Cancer. in Cancro enim eſt Sothis (quam Canis ſidus Græci dicunt) Neomenia autem eſt ipſis Sothidis ortus, quæ generationis mundi ducit initium.* Hæc autem Sothis, a rege Petoſiride apud Vettium Valentem vocatur Σὴθ, idque genere maſculino, cum dicit τοῦ Σὴθ ἀνατολή. Eadem quoque Ἀστροκύων dicta; ubi inſigne mendum irrepſerat Ἀστρομύων pro Ἀστροκύων, quam lectionem aperte indicat Porphyrius *de Antro.* Notat porro Caniculam præcipue habere duas ſtellas, unam in capite, quæ Iſis vocatur, & alteram in lingua, quæ Sirius proprie & Canis nuncupatur. Unde apud Diodorum inter titulos Iſidis hic legitur:

Ἐγώ εἰμι ἐν τῷ ἄστρῳ τῷ Κυνὶ ἐπιτέλλουσα.
Ego ſum in aſtro Canis refulgens.

Hæc docte ſimul & acute vidit Hadrianus Junius. Sed in eo diſſentire cogor ab homine erudito, quod eandem ſtellam neget appellari *Mæram*, & *Nearam* apud Hyginum reponat. Ego *Mæra* veriſſimam lectionem puto, & ex Nonno Dionyſiacῶν ſcriptore comprobo; ſic enim *Lib.* 12. ſcribit,

—— πυρώδης ἀστέρα Μαίρης.
—— *igneæ aſtrum Mæræ.*

Ubi

Ubi *Neæræ* nomen convenire non poteſt. Et certe Etymologia congruit; nam μαίρειν eſt lucere. Porro de hujus ſideris fulgore & ſignis præclare cecinit Homerus Ἰλιάδ. X.

> Λαμπρότατ☉ μὲν ὄγ᾽ ἐςὶ, κακὸν ᾗ τε σῆμα τέτυκται,
> Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι.

At Manil. *Aſtronom. Lib. 5.*

> *Exoriturque Canis, latratque Canicula flammas,*
> *Et rabit igne ſuo, geminatque incendia Solis.*

Quod autem dicit in hujus ſideris exortu Ægyptios σημειοῦσθαι περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόντων, id eſt, *Prognoſticon facere de iis, quæ toto anno futura ſunt*, alludit ad Καλανδολόγια, quæ nos vulgo *Almanachs* nominamus. Mos iſte, ut apparet, ab Ægyptiis manavit ad Græcos; qui cum ſæpe iis divinationibus abuterentur, minime mirandum eſt, ſi perſtringantur à Patribus, ut judiciariæ Aſtrologiæ Commentarii. Nicephorus Homologeta in Canon. Τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Παύλου, καὶ τὰ λεγόμενα βροντολόγια, καὶ σεληνοδρόμια, καὶ Καλανδολόγια, οὐ χρὴ δέξασθαι· βέβηλα γὰρ πάντα. id eſt, *Revelationem Pauli, & commentarios de fulminibus, de prædictionibus menſium, & auſpiciis Calendarum, admittere non oportet: ſunt enim profani omnes.*

Cap. 5. Ετ☉ &c.] Pleraque ſunt in hoc Capite ſubobſcura, quæ liquidius mihi videntur explicanda. Primum enim quis eſt ille *annus Dei*? pro quo fœda imprimis nota apud Cenſorinum legitur *annus diei.* Sed Græca totam illam fuliginem facile detergunt, cum dicunt, ἔτ☉ τοῦ Θεοῦ τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν, *annum Dei* tre-

centis

centis & ſexaginta quinque diebus abſolvi. Ex quo apparet annum eſſe civilem, & hic Solem, κατ' ἐξοχὴν θεὸν nominari. Non ob eam rationem, quam Ludovicus Carrion *Libro Secundo Emendationum* annotavit, quod primi homines exiſtimarint Deos Solem, Lunam, Terram, Aſtra, eosque primum nominarint θεὰς, quia perpetuo curſu viderent ferri; unde & Apollo, ὁ θεός. Hæc ratio (inquam) non evincit; quia ad Græcos potius pertinet quam Ægyptios: deinde θεᾶ nomen omnibus ſtellis volventibus facit eſſe commune. Longe aptior mihi videtur ratio illa, quæ colligitur ex Plutarcho *in Libro de Iſide & Oſiride:* ubi notat ipſius Oſiridis, per quem Solem intelligebant, Natali auditam fuiſſe vocem, quæ ſignificaret natum eſſe μέγαν θεὸν; ex quo hæc appellatio placuit, & ad ipſius poſtea numinis honorem uſurpata eſt. Accedit quod Iſin & Oſirin, Solem videlicet & Lunam, ſupra cæteros omnes Deos colerent Ægyptii, eiſque omnes honores deferrent. Unde & Apion Pliſtonices Oſiridis ſive Serapidis ſimulachrum, ex novem cubitorum ſmaragdo conflatum, ſtupendo apud eos miraculo commemorat. Mos erat autem omnibus gentibus, ut Deos Patrios, Tutelares, & quos Theodoretus *in Oratione de Martyribus* πολιούχους nominat, ſine additamento *Deos* vocitarent. Sic Attici Minervam, τὴν θεὸν, & Lacedæmonii Caſtores, vocarunt τὼ σιὼ, & Ægyptii Oſirin, τὸν θεόν, Iſin, τὴν θεόν. Jam quod gravioris eſt difficultatis, cur annum communem per quartam arvi partem, quæ centum duntaxat cubitos complectebatur, expreſſerunt, & eundem annum Τέταρτον, quaſi quadrantem diceres, nominarunt? Obſervo ex Cenſorino *Libro de die Natali*, duplicem Ægyptio-

rum annum fuiſſe, unum quidem minorem trecentorum & ſexaginta quinque dierum: Alterum Κυνικὸν, Canicularem, qui quatuor Solis annos complectebatur, uno inſuper die intercalari addito, ut Horus definit, ſi non ex civili ratione, ſaltem ex arcana Sacerdotum obſervatione: Nam primis temporibus nulla fuit apud Ægyptios intercalandi conſuetudo. Hunc annum ex ortu Caniculæ quater repetito definiebant; Atque ut trecentis & ſexaginta quinque diebus abſolutis, ſex præterea horæ ad curſum, qui ex motu Solis definitur, ſingulis annis redduntur; illæ vero poſt quatuor annorum converſionem diem ſolidum efficiunt; Ægyptii (inquit) quarto demum ortu Sothidis, ſive Caniculæ, intercalabant, & ſolidum annum tunc abſolutum putabant; quod inerat re vera quadriennium civili quadriennio, uno die majus propter hanc intercalationem. Hæc ex Cenſorini verbis colliges, quæ ita ſe habent. *Ad Ægyptiorum verum annum magnum Luna non pertinet, quem Græce* κυνικὸν, *Latine Canicularem vocamus, propterea quod initium illius ſumitur, cum primo die ejus menſis, quem vocant Ægyptii* Θωὼθ, *caniculæ ſidus exoritur. Nam eorum annus civilis ſolos habet dies trecentos ſexaginta quinque, ſine ullo intercalari: itaque quadriennium apud eos uno circiter die minus eſt, quam naturale quadriennium; eoque fit, ut anno milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo primo, ad idem revolvatur principium: hic annus etiam* ἡλιακὸς *a pleriſque dicitur, & ab aliis* ὁ θεοῦ ἐνιαυτός. Hæc ille; ex quibus jam facile eſt Hori ſymbolum interpretari: Annum vertentem, hoc eſt civilem, ſignificantes quartam arvi partem pingunt, & annum volentes dicere, τέταρτον, quadrantem, dicunt. Quorſum? niſi quia civi-

civilis annus eſt quarta pars anni magni; & præterea in unoquoque anno quarta diei pars redundat, quam rationem ſubintexit, cum dicit, κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς Σώθεως μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς τέταρτον ἡμέρας προστίθεσθαι, *ab uno Sothidis ortu ad alterum* (præter annum) *quartam diei partem apponi*; ex quo, inquit, quarto quoque anno ſupervacuum diem computant.

Cap. 8. μέχρι νῦν οἱ Ἕλληνες ἐν τοῖς γάμοις &c.] Scopulus eſt hic locus, ad quem multi offenderunt. Nil opus eſt omnium commemorare ſententias. Cælius Rhodiginus, & Geſnerus, qui in grandem illam voluminum molem omnia pene congeſſerunt, hunc antiquitatis ritum non omiſere, ſed verbis adeo corruptis expreſſerunt, ut nihil minus videantur, quam hujus Auctoris ſententiam intellexiſſe. Arripuerunt enim ex communi Interprete hæc verba, ἐκκορὶ *nimirum* κορὶ *cornicem appellantes*; quibus nihil diſtortius. Pierius paulo liquidior ſententiis, in hac tamen verborum interpretatione, quæ maxime deſiderabatur, filum abrumpit: *Græci* (inquit) *ut Hori Interpres obſervavit, nuptialibus feſtis* ἐκκορὴ κορώνη *clamitare conſueverant, cum tamen ignorarent Cornicem in nuptiis omine auſpicatiſſimo nominari ſolitam.* Tum ſuſpicatur mendum, & aliter apud Æſchylum in *Danaidibus* ſcribi fatetur, ſed quod affert non plus habet perſpicuitatis. Nam ut rem accuratius inſpiciamus, Tragœdia Æſchyli, quæ laudatur, non extat, licet tantum nobis rivulos ex hoc fonte in Pindari Scholiaſte conſectari, qui ad *Pythiorum Oden Tertiam pag.* 217. ſub finem explicans illud Poëtæ,

—— ἅλικες
Οἶα παρθένοι φιλοῦσιν ἑταῖραι
Ἑσπερίαις ὑποκου-
ρίζεσθαι ἀοιδαῖς.

Coætaneæ ut Virgines ſociæ ſolent in veſpertinis cantibus dicere juvenilibus jocis. Interpres (inquam) ad hoc verbum quærit, quid ſit ὑποκουρίζεσθαι; reſpondet idem eſſe ac juvenilius animi cauſſa laſcivire, & ludere, νεωτερίζεσθαι τὴν ψυχὴν τε καὶ παίζειν. Alii cenſent puellas ὑποκορίζεσθαι dictas fuiſſe, ἀντὶ τοῦ ἀμφοτέρους κόρους ὑμνεῖν, νυμφίον, καὶ τὴν νύμφην; *Quod ſponſum & ſponſam celebrarent.* Tertiam ſubinfert rationem, quod canentes bene ominatis vocibus inclamarent, σὺν κούροις τε καὶ κόραις, *Cum pueris & puellis*; quod initium cantilenæ nuptialis eſſe liquidum eſt. Hic proferuntur Æſchyli verba ex *Tragœdia Danaidum*, mire à Pierio truncata, atque depravata:

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος,
Ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους,
Νομοῖσι θέντων, σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Horum ſenſus eſt: *Deinde vero prodit lucidum ſolis jubar, interim excito benevolos conjuges, Legibus eorum qui ſtatuerunt* (hanc cantilenam) σὺν κόροις τε καὶ κόραις. Hæc Æſchylus; nam quæ ſequuntur, κἂν τῷ βίῳ ἀκούσει ἀντὶ τοῦ κόρας κορώνας, non jam videntur Æſchyli, ſed ex alio capite ducta ſunt, & tam fœde diſcerpta, ac mutila, ut nihil ad hujus loci interpretationem inde deduci poſſit. Hadrianus Junius, vir eruditiſſimus, longe ſagacius locum illum pervidit *Animadverſorum Lib.* 1. *Cap.* 1. ubi Cælii Rhodigini, qui hæc

hæc ipſa Hori verba citavit, mentionem faciens, *Diſpeream* (inquit) *ſi ſe ipſus intellexerit, tantum abeſt ut Hori ſententiam pervidiſſe illum putem.* Tum emendans contextum proculdubio depravatum, legit, ἐκκόρει κόρη κορώνην, & interpretatur, *Everre Virgo cornicem, atque elimina.* Jubetur autem (inquit) Virgo Cornicem everrere, quod ſiniſter eſſet ſolitariæ Cornicis occurſus, velut viduam portendentis vitam. Hæc laudatus Criticus ſatis appoſite, quæ prima quidem ſpecie, probabilitate ſenſum percellunt; ſed tamen accuratius ſpectata aliquid relinquunt dubitationis. Nam primum vox ἐκκορεῖν, *everrere*, proprie eſt ſordibus purgare, ac emundare, & non niſi durius ſignificat eliminare. Deinde cur jubetur everri & eliminari cornix, cum potius ad nuptias poſt Hymenæum invocaretur? nec dicas invocatas fuiſſe duas cornices, non ſingularem. Ælianus enim *Libro tertio de Animalibus Capite nono*, ubi de hac invocatione Cornicis ſcribit, non aliter, quam Horus, ſingulari numero uſurpavit; cum ait conſueviſſe Veteres, ἐν τοῖς γάμοις μετὰ τὸν Ὑμέναιον κορώνην καλεῖν. Cum igitur conſtet invocatam fuiſſe cornicem, non poteſt dici everri & eliminari, ſiquidem invocare, & eliminare, plane repugnant. Et cum fateatur Horus, ὁμονοίας χάριν celebrari illud ἐκκορεῖ κόρη κορώνην, plene invocatam potius, quam expulſam Cornicem ſignificat, nec jam unius numero Cornicis rationem habet in hoc Adagio, quæ ſolitaria credebatur infauſta, ſed κορώνην dixit nomen ſpeciei, non numeri; ab omni enim numero abſtrahit. Dicam ego, quod ſentio; cum verbum κορεῖν frequentius *ſaturare* ſignificet, ita hæc Hori verba interpretanda exiſtimo, ἐκκόρει κόρη κορώνην, *Exſatura ô puella Cornicem.*

 Neque

Neque hoc levi conjectura adductus effutio; nam puellæ nubiles ut ominatas conſequerentur nuptias, jubebantur opimum prandium dare Cornici; quod ex Phœnice Colophonio, qui citatur ab Athenæo *Libro octavo* colligere licet, ubi Coroniſtæ, hoc eſt Circulatores, Cornici loquutulejæ, quam circumferebant, emendicant ſtipem, & prandium ad fores patrisfamilias: Accedit autem virgo nubilis, & ficus affert pro prandio Cornicis; ex quo æruſcatores illi precantur, ut illuſtrem & locupletem maritum nanciſcatur; quod Cornicem conjugii Hieroglyphicum tam impenſe colat. Verſus autem Phœnicis ſunt, ubi diu Metragyrtæ illi rogarunt,

Ω παῖ θύραν ἄγκλινε· πλοῦτος ἤκουσε,
Καὶ τῇ Κορώνῃ παρθένος φέρει σῦκα.
Θεοὶ, γένοιτο μετάπεμπτος ἡ κόρη,
Κἀφνειὸν ἄνδρα κὠνομαστὸν ἐξεύροι·
Καὶ τῷ γέροντι πατρὶ κοῦρον εἰς χεῖρας,
Καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γοῦνα καταθείη.
O puella fores aperi. Plutus audivit,
Et Cornici Virgo affert ficus.
O Dii, fiat multis procis expetita puella,
Et locupletem virum & celebrem nanciſcatur,
Senique patri filiolum in manus;
Et matri filiolam in genua deponat.

Hæc opinor multum ad hujus loci interpretationem faciunt, & ſimul gravium Auctorum, de Cornice in nuptiis invocata, & de puellarum erga Cornicem cultu, judicia ſatis confirmant; quibus etiam addi poteſt, quod habet Pauſanias in *Meſſenicis* de Cornice ænea, in funda-

mentis

mentis Coroneæ urbis inventa, quam licet colligere ibi gentilitio ritu cultam fuiſſe. Videre eſt quoque apud Feſtum hujus ſuperſtitionis relicta Romanis veſtigia. Nam erat (inquit) *Corniſcarum Divarum Lucus trans Tiberim, Cornicibus dicatus, quod in Junonis tutela eſſe putabantur.* Cujus rei nulla commodior eſt ratio, quam quæ ab Horo affertur, quod Cornix ſit conjugalis amoris Symbolum. Mares enim fœminis connubio juncti nunquam ad alteram divertunt Cornicem, ac ne ipſa quidem fœmina quoad vivit ad alterum marem; quod ſi mors divortium fecerit, qui ſuperſtes eſt e conjugibus, perpetuum ſibi indicit cælibatum.

Cap. 11. οὐρανίαν δὲ, οὐ γὰρ ἀρέσκει &c.] Noli exiſtimare Uraniam Ægyptium eſſe vocabulum, ſed ne Græcum quidem, hoc præſertim ſenſu. Nam præter nomen Muſæ proprium, οὐρανία nihil ſignificat, niſi forte ludum pilæ, cujus meminit Julius Pollux: Ἡ δὲ οὐρανία, ὁ μὲν ἀνακλάσας αὑτὸν, ἀπορρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν οὐρανόν. τοῖς δ' ἦν ἀλλομένοις φιλοτιμία, πρὶν εἰς γῆν αὐτὴν ἐμπεσεῖν, ἁρπάσαι. *Urania eſt ludi pilæ genus, cum hic quidem reclinans ſeſe, pilam in cœlum projicit: illis vero aſſiſtentibus cura eſt, priuſquam terram contingat, arripere.* Quem ludum invenias deſcriptum ab Homero. Horus igitur οὐρανίαν dixit pro cœlo, ad imitationem alicujus verbi Ægyptii generis foeminini. Sed ne longius inquiramus, Pindarus certe *Olymp. Od.* 1. ſi non οὐρανὸν, ſaltem αἰθέρα foeminino genere protulit, ἐρήμας δι' αἰθέρος. Mox ſubobſcura ſunt hæc verba: δραχμὰς δὲ δύο, διότι παρ' Αἰγυπτίοις μονάς ἐστιν αἱ δύο γραμμαί. μονὰς δὲ παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις· εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι, γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ, καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ

ἡ μο-

ἡ μονάς. Quæ Pierius ita reddit: *Si drachmas duas oſtendere voluiſſent, Vulturem ponebant. Cauſſam nonnulli commenti ſunt: quia unitas apud Ægyptios duarum drachmarum inſtar æſtimatur, unitas vero cum binario totius eſt numeri generatio. Merito itaque ſi drachmas duas indicare vellent, Vulturem pingebant, quandoquidem & generationis & matris prærogativa polleat, perinde ac unitas ipſa una cum binario numeros omnes generat.* Hæc περιφραστικῶς & parum fideliter: nam cum Horus dixiſſet Monadem eſſe generationem & principium numerorum, hic ſemper addit, *Unitas cum binario*; ſed binarii nuſquam Horus meminit: non enim binarius principium dicitur numerorum, ſed ipſa unitas. Deinde multum laborat in explicandis illis duabus drachmis, per quas putat cor ſignificari, cum tamen hic de ea re nulla ſit quæſtio. Ego ſic exiſtimo, δράχμας pro γραμμὰς in hunc locum irrepſiſſe; nam quod de lineis, non de drachmis ſit ſermo, declarat quod ſtatim ſequitur, παρ' Αἰγυπτίοις μόνας ἐστιν αἱ δύο γραμμαὶ, *apud Ægyptios duæ lineæ unitatem ſignificant.* Cur autem hoc binario linearum unitatem ſignificarent, hic nodus eſt, qui ut facilius ſolvatur, primum ſtatuendum, quod ex Pythagora, Damaſcio, Syneſio & cæteris notum eſt, Deum appellari Μονάδα, *Unitatem:* Signum autem Dei, & magni myſterii, apud Ægyptios fuit duplex linea, quarum altera alteri in perpendiculi modum ductæ ſubſterneretur. Cujus rei cum ab iis ratio quæreretur, nulla alia ſuppetebat, niſi quod hæc divini cujuſdam myſterii ſignificatio eſſet. Quamobrem & per eaſdem lineas in crucis modum compoſitas, quas ita reverebantur, & *Magnæ Unitatis*, hoc eſt, Dei Hieroglyphicum ducebant, incerti quid pingerent, Crucis ſacroſanctum

ctum myſterium apud hanc gentem adumbratum graves Auctores tradunt. Iſidorus *Lib.* 1. Origenes *Cap.* 3. Ruffinus *Lib.* 11. *Cap.* 29. Socrates *Lib.* 5. *Cap.* 17. Sozom. *Lib.* 7. *Cap.* 15. Niceph. *Lib.* 21. *Cap.* 16. adduntque ſub Theodoſio Imperatore cum ſolo æquarentur templa, in Serapidis Sacrario Hieroglyphicas compertas eſſe Literas, quæ Crucis præferrent formam.

Cap. 12. Ηφαιστον μὲν γράφοντες, κάνθαρον &c.] Non poſſunt iſta congruere: Nam quomodo uni duo Symbola inter ſe oppoſita reſponderent? Scribe, Ηφαιστον μὲν γράφοντες, κάνθαρον ζωγραφοῦσι, Αθηνᾶν μὲν καὶ Ηφαιστον γῦπα καὶ κάνθαρον. *Vulcanum indicantes, Scarabæum pingunt, Minervam vero ſimul cum Vulcano, Vulturem & Scarabæum.*

Cap. 13. Θεὸν μὲν ἐγκόσμιον] Merceri verſio, *Deum pulchre ornatum:* Repono, *Deum mundo inhabitantem.* Divinam enim providentiam ſignificat per Univerſum commeantem. Quinque autem illæ Stellæ ſunt, opinor, reliqui Planetæ, excepto Sole & Luna; Nam Stellæ nomine cenſeri non ſolent.

Cap. 14. ἰχθυώμενον ἄργον] ἰχθυώμενον ἄρτον hic aliquis verterat, *panem ex piſcibus*: Imo intellige *panem juſculo piſcis intinctum.* Nam quod ait Clitarchus, Oritas panem ex piſcibus feciſſe, hoc perrarum eſt, nec Ægyptiis conſuetum.

Cap. 15. βασίλειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς &c.] Videre eſt hic in picturis (editionis ſcilicet Merceri) cynocephalum cum regia corona, & Interpres quidem pingit, *regium inſigne capite geſtantem:* quam ſententiam ſecutus eſt quoque Pierius: *Ad cynocephali*, inquit, *ſpeciem addebant, ut manus in cœlum ſublatas haberet, & diadema regium capite geſtaret.* Nuſquam tamen hoc apud Horum invenies, a

quo hoc Symbolum depromtum eſt: fefellit Eruditos Viros hic textus, βασίλειον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα, itaque ſtatim arripuerunt, quod occurrebat, & βασίλειον *coronam* interpretati ſunt; ſed nunquam cynocephalos coronatos Horus Apollo conſtituit. Quid igitur dicendum? τὸ βασίλειον nomen, & βασίλειος, regium vel regale proprium ſignificat. Itaque non modò ad coronam ſignificandam traducitur, ſed ad illud omne, quod regem ſpectat: unde βασίλειος, & βασίλειον dicitur, quod in quaqua re obtinet principatum; & eſt veluti aliorum principium, atque exemplar. Igitur Hieroglyphicorum Scriptores Prototypa Imaginum & Symbolorum, quorum primaria & uberior eſt ſignificatio, appellant βασιλεῖς. Ut enim rex vivus & ſpirans longe præſtantior eſt imagine, quæ ad ejus ſpeciem expreſſa eſt, (Nam quidquid perfectionis eſt in imagine, longe excitatius lucet in exemplari tanquam in fonte & origine) ita fit, ut Luna appelletur βασίλειος, hoc eſt exemplar, & ἀρχέτυπος, Cynocephalus vero fit τὸ βασιλευόμενον. Et ita Cynocephalus dicitur habere βασίλειον in capite; quia Prototypum ſuum, Lunam ſcilicet, in imagine ſuo capiti imminentem defixis intuetur oculis. Et ne videar illud gratis aſſumere, ex ipſo Auctore comprobo, ubi ad *Hieroglyphicum* 11. *lib.* 1. cum dixiſſet, vultures omnes eſſe fœminas, itaque ad ſignificandum quidquid eſt muliebre, recte aſſumi vulturem, quia in eo genere præſtantiſſimum eſt, & quaſi regula cæterorum, utitur eodem nomine βασιλείου: ſic enim habet; καὶ τὸ τῶν γυπῶν ἐστὶ (ὡς προεῖπον) γένος, θηλειῶν ἐστὶν γένος μόνον. δι' ἣν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ, Αἰγύπτιοι γύπας ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν. *quin & vulturum genus, ut jam expoſui, fœminas tan-*

tantum complectitur. Quam ob cauſam & cuivis fœminei ſexus animanti Ægyptii vulturem ut in eo ſexu principem ac primarium apponunt. Nemo hic βασίλειον Coronam & Diadema, niſi abſurde, interpretatus fuerit.

Cap. 16: ἐν τοῖς ὑδρολογίοις αὐτῶν Αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον) Ægyptiorum Horologiis ſive Clepſydris inſculptum fuiſſe conſtat Cynocephalum, e cujus natura guttatim aqua deflueret, ſed miræ his in verbis ambages, ἕως τῆς οὐρᾶς τρίχα διείραντες. Interpretes ſic reddunt: *Remedium hoc excogitarunt, ut quicquid pilorum eſt ad caudam uſque abradentes, pro hujus craſſitudine ferream quandam fiſtulam ad aquam excernendam fabricentur.* Quæſo, quid hic faciunt pili, & quorſum abradi dicuntur? Exiſtimarunt credo in clepſydris vivum animal ſtatui, non effigiem animalis inſculpti, cum de abradendis pilis ad emiſſionem aquæ loquantur. Num tota hæc verſio magnas ineptias admittit? Si licet in re valde perplexa conjicere, ubi illi legunt τρίχα διείραντες, & perperam vertunt *pilos abradentes*, nam διείρειν nunquam *radere* ſignificat, exiſtimo reſtituendum τρίπα vel τρύμα διείραντες. Errore Librariorum forte ſcriptum eſt κ pro π, ut ſæpe fit, & τρίκα poſitum pro τρίπα: Hic aliquis Tyro in Græcis pulchram emendationem facere ſe exiſtimavit, ſi τρίχα pro τρίπα reponeret; & ita latam errandi anſam dedit. Nomen autem τρίπα Græcis recentioribus idem eſt, ac τρύμα ſive ὀπὴ *foramen.* Et eo quidem utitur Corona Pretioſa, Liber Græcus, qui ſæpe citatur in Meurſii Lexico. Nemini porro mirum videbitur, ſi Philippus Hori interpres, Græcus recentior, hoc vocabulum uſurparit, cum ὄρδινον pro *ordine*; πάτρωνα pro *patrono*, & ſimilia habeat. Exiſtimo igitur germanam vocem eſſe τρίπα, & ita lego, ἕως τῆς οὐρᾶς

τρίπα διείραντες πρὸς τὸ ταύτης πάχος σίδηρον κατασκευάζουσι πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. Cynocephali effigiem, vel potius vaſculum in ejuſdem animalis formam edolatum, ad caudam uſque, vel ad membrum & naturam, quæ per caudam ſignificatur, perforant, per foramen autem ferream fiſtulam ſeu canalem trajiciunt, quo æquabilior fiat per ferreum ſive æreum Epiſtomium, aquæ defluentis emiſſio: διείρειν autem τρίπα recte dicitur, quaſi inſubulare vel ſubula facere foramen. De iſta Clepſydræ fabricatione & foramine, ſic ſcribit Ariſtoph. Scholiaſtes in Veſpis, κλεψύδρα ἀγγεῖον τετρημένον, ἐν ᾧ ὕδωρ ἔβαλλον καὶ εἴων ῥεῖν ἄχρι τῆς ὀπῆς. *Clepſydra vas perforatum, in quod aquam effundebant, & ſinebant fluere uſque ad foramen.* Et rurſus ab eo appellatur ἀγγεῖον ἔχον μικροτάτην ὀπὴν, πρὸς πυθμένα. Apuleius quoque formam ejus attigit, cum ſic deſcribit: *Hic rurſus præconis amplo boatu citatus accuſator quidam ſenior exurgit, & ad dicendi ſpatium vaſculo quodam in vicem colli graciliter fiſtulato, ac per hoc guttatim defluo, infuſa aqua populum ſic adorat.* Porro de uſu Clepſydrarum in foro ſupervacaneum arbitror hic pluribus inculcare. Lege ibidem, ἵνα μὴ εὐρύτερον τὸ κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, & Latine redde, *ne vero latior ſit machina:* ubi Interpres cum ſua Periphraſi ſenſum non aſſequitur, *Ne foramen illud acute artificioſeque confectum.* Non enim de foramine intelligendum, ſed περὶ μορίου, de illa animalis parte ſculpta in Horologio & in modum tubi fiſtulata, vel de vaſculo in Cynocephali formam artificioſe dolato. Cæterum de hac diviſione horarum ex Cynocephali obſervatione mentionem fecit Victorinus in Commentariis ad Rhetoricos Ciceronis.

Cap. 21. ἐν καλοῦσιν Αἰγύπτιοι νοῦν] Congruentia dicit Heſychio

ſychio, qui in Dictione νῦς, ait eam ſignificare ψυχὴν, ποταμὸν, & μονάδα. Hic igitur fluvius eſt Nilus.

Cap. 34. πλημμύραν] Mercerus hic interpretatur *inundationem*: ex qua certe interpretatione ratio, quæ affertur ab Oro, inepta limato ſaltem Lectori videbitur, & ridicula. Nota ex Heſychio, πλημμύραν duo ſignificare, ῥεῦσιν ὕδατος, & πλῆθος. In hoc loco deſignat *multitudinem*, non *inundationem*. Unde manifeſta ratio eſt, cur Phœnix πλῆθος ſignificet, quia Solis Hieroglyphicum eſt, qui πολὺς nominatur. Poſſet quidem inundationem ſignificare, ſed in alium ſenſum torquenda eſſet hujus Symboli ratio.

Cap. 35. διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται] De hac Phœnicis ætate non conſentiunt Auctores. Mille annos eidem tribuit Nonnus. Septem millia Chæremon Ægyptius, ut eſt apud Joannem Tzetzem. Trecentos & quadraginta Albertus. *Cum Phœnicis vita magni anni fieri converſionem rara fides eſt inter auctores* (inquit Solinus) *quamvis eorum plurimi magnum annum non quingentis & quadraginta, ſed duodecim millibus nongentis quinquaginta quatuor annis conſtare dicant*. Difficile eſt in re tam fabuloſa aliquid certum ſtatuere. Quod autem ait, *fertur ſiquidem Sole*, &c, id Ægyptiis, non Phœnici tribuendum. Itaque, quod inconcinne hic Author dixit, λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν ὑπὸ Αἰγυπτίων, corrigendum, λέγονται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν Αἰγύπτιοι.

Cap. 38. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι] Cave ἱερογραμματεῖς confundas cum Arpedonaptis, quorum meminit Clemens Alexandrinus *Stromatum Libro Primo* cum luculento Democriti teſtimonio, qui ſuam eruditionem intemperantius prædicans ſcribit: καὶ λογίων ἀνθρώπων πλείστων ἐσήκουσα,

ϰὴ γϱαμμέων συνθέσι@ μ῍ ἀποδέξι@ ἐδεὶς με παρῆλλαξεν, ἐδ' οἱ Αἰγυπτίων καλεόμϑυοι Αρπεδονάπ]αι. *Et homines doctos audivi plurimos, & in componendis cum demonſtratione lineis nemo me adhuc ſuperavit, nec qui Ægyptiorum quidem vocantur Arpedonaptæ.* Ubi Arpedonaptas colligas eſſe Ægyptiorum Mathematicos. At ἱερογραμματεῖς de genere erant Sacerdotum; & iidem qui apud Aſſyrios ἱερῶν λόγων ἑρμηνευταὶ, ut author eſt Lucianus in Macrobiis. Siquidem Ægyptiorum ſacris & doctrinis præfecti nunc ἱερόφοροι & ἱεροςόλοι appellantur, ὅτι τὸν ἱερὸν λόγον περὶ θεῶν, πάσης καθαρεύοντα δεισιδαιμονίας, καὶ περιεργίας, ἐν τῇ ψυχῇ φέροντες, ὥσπερ ἐν κίςῃ, ϰὴ περιςέλλοντες, *Quod ſacram doctrinam ab omni ſuperſtitione & curioſitate puram, in animo ſuo, tanquam in ciſta, geſtant, atque continent*, ut diſerte notavit Plutarchus: nunc ἱερογραμματεῖς, qui non tantum Sacrarum Literarum Notarii fuerunt, ut quidam apud Diodorum interpretati ſunt, ſed Sacræ Doctrinæ Interpretes: eoſdem vates fuiſſe innuit Suidas, cum ait, οὗτοι παρ' Αἰγυπτίοις ἦσαν δεινοὶ, ϰὴ περὶ τ̃ μελλόντων τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν, additque unum ex iis Regi Ægyptiorum prædixiſſe, futurum Iſraelitam virtute & gloria clariſſimum, qui Ægyptiorum imperium deprimeret: Moyſen ſcilicet innuebat. Iidem etiam erant Phylacteriorum ſcientiſſimi; quorum author pervetuſtus fertur Jachim in ea gente περιάπτων ϰὴ ἐπαοιδῶν ἔμπειρ@. At vero cum Horus deſcribat, ἱερογραμματέα τέλειον, πολλὰ μελετῶντα, ὑλακτῦντα τε συνεχῶς, ϰὴ ἀπηγριώμϑυον, μηδενὶ χαριζόμϑυον, facile oſtendit ſacros illos Scribas, legibus & diſciplinæ præfectos fuiſſe. Tales enim erant antiquitus Ægyptiorum Sacerdotes. Hi namque, ut Senatus Principes, Regi præſto ſemper ade-

rant,

rant, qua opera, qua conſilio, qua doctrina ipſum adjuvantes; tum ex Aſtrologia & Aſtrorum inſpectione futura divinando, tum ex Sacrorum Librorum annotatis res geſtas cum utilitate interpretando. Unde a cunctis oneribus erant immunes, & primas a Rege honoris & poteſtatis obtinebant: πάντων ἀτελεῖς, καὶ δευτερεύοντες μετὰ τὸν βασιλέα, ταῖς δόξαις καὶ τῇ ἐξουσίαις. Præterea ſceptrum commune cum Regibus habebant, quod ad honorem agriculturæ, ſicut & Æthiopes, in formam aratri effingebant, ut licet ex Diodoro colligere. Et illi quidem primis temporibus Ægyptiorum Sacerdotes hanc dignitatem obtinuerunt. Nam poſtquam ſub Romanorum imperio Ægyptus eſſe cœpit, nihil his hominibus contemptius; quippe qui ex ſacrificis, in viles Chaldæos, haruſpices, & aliptas degenerarunt; quod licet ex Hadriani Epiſt. apud Phlegontem colligere, quæ refertur a Flavio Vopiſco in *Saturnino*, ſtatim a principio. Ubi præcautione opus eſt, ad diluendam Hadriani Imperatoris calumniam, qui perverſe & malitioſe Chriſtianos cum Iſiacis Sacerdotibus confundit, & iiſdem Serapidis cultum imponit his verbis: *Ægyptum, quam mihi laudabas Serviane chariſſime, totam didici levem, pendulam, & ad omnia famæ momenta volitantem. Illi qui Serapin colunt Chriſtiani ſunt; & devoti ſunt Serapi, qui ſe Chriſti Epiſcopos dicunt.* Hæc admodum perfidioſe, niſi velis hac ratione excuſare, quod de Apoſtatis loquatur; qui, ut eſt in Actis Epimachi Ægyptii Martyris, apud Græcum Martyrologum, τῷ Χριστιανισμὸν κρύπτοντες τὴν ἀσέβειαν ὑπεκρίνοντο, *tecto Chriſtianiſmo impietatem ſimularunt.* Pergit Hadrianus, *Nemo illic Archiſynagogus Judæorum, nemo Samarites, nemo Chriſtiano-*

rum

rum Presbyter, (quod de hæreticis Chriſtianæ pietatis ſimulatoribus intelligendum) *non Mathematicus*, *non Aruſpex*, *non Aliptes*. Ex quibus intelligere licet, ad quas ſordes impiorum ſacrificorum natio devenerit. Hoc ipſum plenius oſtendit Divus Cyprianus, ubi Senatorem a Chriſtiana fide Apoſtatam, atque ad Serapidis & Iſidis cultum nefarie abreptum inſectatur, ſimul Ægyptios Sacerdotes, in quorum Collegium cooptatus fuerat, deſcribit his verbis:

Namque Sacerdotes tunicis muliebribus idem
Interius ritum cultu interiore fatentur,
Idque licere putant quod non licet: unde per orbem
Leviter incedunt, mollita voce loquentes,
Lapſatoſque tenent extenſo pollice lumbos,
Et proprium mutant vulgato crimine ſexum:
Cumque ſuos celebrant ritus, bis eſſe diebus
Se caſtos memorant; At ſi tantummodo tunc ſunt
Ut perhibent caſti, reliquo jam tempore qui ſunt?
Sed quia coguntur ſaltem ſemel eſſe pudici,
Mente fremunt, lacerant corpus, funduntque cruorem.

Quæ illic Cyprianus de veſtibus, & flagitioſiſſimis moribus proſequutus eſt, copioſe deſcribit Apuleius, ubi nominat induſia, mitellas, crocotas, virgatas veſtes, cœnoſa pigmenta, & cætera: *Die ſequenti*, inquit, *variis coloribus induſiati, & deformiter quiſque formati, faciem cœnoſo pigmento obliti, & oculis obunctis graphice prodeunt, mitellis, & crocotis, & carbaſinis, & bombycinis linteis. Quidam tunicas albas in modum lanciolarum quoquoverſum fluente purpura depictas, cingulo ſubligati, pedes luteis indu-*

ti

ti calceamentis. Mox de eorum phanaticis furoribus diſſerit plenius: Quorum rituum pleraque etiam primis temporibus in uſu fuiſſe, declarat Herodotus, ubi animadvertit eos deraſos fuiſſe, circumciſos, veſte linea, & calceis papyraceis indutos, frigida interdiu ter, noctu bis lotos, & in Deorum ſuppliciis frequenti diverberatione ſua ſponte cæſos. Proximi erant Sacerdotibus ἐνταφιασταὶ & ταριχεύται, qui cadavera maxime Sacrorum Animalium curabant, quos, ut ait Diodorus, πάσης μὲν τιμῆς καὶ πολυωρίας ἀξιοῦνται, τοῖς τε ἱερεῦσι συνόντες, καὶ τὰς εἰς ἱερὸν εἰσόδους ἀκωλύτως, ὡς ἱεροὶ, ποιοῦνται. *Omni honore atque cultu dignantur: Nam ſacerdotibus familiares ſunt, & in ſacrarium ut qui ſacri ſunt, libere ingrediuntur.* Tanta autem ſuperſtitione & apparatu ſacra animalia funerant, ut Curatorem funeris unius animalis, totas facultates ſuas ſatis luculentas impendiſſe, & inſuper quinquaginta talenta a Ptolemæo fœneratum memoret Diodorus. Verum quoniam inter officia Sacerdotum eſt aliquod diſcrimen, operæ pretium eſt, de hac re audire Clementem Alexandrinum, qui totam hanc Sapientum & Sacerdotum Ægyptiorum ſeriem diſertiſſime tradit *Stromatum libro ſexto p.* 465. Primus, inquit, procedit is, qui vulgo ᾨδὸς nominatur, unum aliquid afferens ex Symbolis Muſicæ. Eum dicunt oportere duos Libros tenere ex Libris Mercurii, ex quibus unus quidem continet hymnos Deorum, alter vero rationes vitæ regiæ. Poſt Cantorem vero procedit, ὁ Ὡροσκόπος, ὡρολόγιον τε μετὰ χεῖρα καὶ φοίνικα Ἀστρολογίας ἔχων σύμβολα. *Horoſcopus geſtans in manu Horologium & palmam Aſtrologiæ Symbola.* Eum quatuor Libros Mercurii de Aſtrologia oportet ſemper promptos in ore habere. Deinceps autem ὁ Ἱερογραμματεὺς, ἔχων πτερὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, βιβλίον ἐν

χερσὶ, καὶ κανόνα, ἐν ᾧ τό τε γραφικὸν μέλαν, καὶ σχοῖνος, ᾗ γράφουσι. *Prodiit*, inquit, *Scriba Sacrorum alas habens in capite, & librum in manibus, & regulam, atramentum præterea ad ſcribendum, & ſtylum junceum, quo ſcribunt.* Hunc oportet ſcire ea, quæ vocantur Hieroglyphica, & Mundi Deſcriptionem, & Geographiam, & ordinem Solis & Lunæ, & quinque Errantium Stellarum, Aegyptique Chorographiam, & Nili deſcriptionem, tum inſtrumentorum, ornamentorumque ſacrorum, tum locorum conſecratorum, menſuras præterea, & quæcumque ad templa & res ſacras attinent. Deinde ſequitur, Στολιστὴς ἔχων τε τῆς δικαιοσύνης πῆχυν, καὶ τὸ σπονδεῖον, *Stoliſtes ſeu Ornator, qui juſtitiæ cubitum & calicem ad libandum geſtat.* Is ſcit omnia, quæ ad diſciplinam & ſacrificia, primitias, hymnos, preces, pompas denique & dies feſtos ſpectant. Poſt omnes exit Propheta, προφανὲς τὸ ὑδρεῖον ἐγκεκολπισμένος, ᾧ ἕπονται οἱ τὴν ἔκπεμψιν τῶν ἄρτων βαστάζοντες. *Qui ſpectabilem in ſinu geſtat hydriam, quem ſequuntur, qui emiſſos panes portant.* Is, ut qui ſit Sacrorum Præfectus, ediſcit Libros decem, qui vocantur Sacerdotales, de Diis & legibus, & univerſa Sacerdotum diſciplina. Meminit quoque eo loco Παστοφόρων, qui ſex Mercurii Libros de Medicina ediſcunt, hoc eſt, de Anatomia, & morbis, inſtrumentiſque Medicis, tum de medicamentis, oculis, & mulieribus. Eos autem eſſe ex ordine Sacerdotum declarat hic locus *Libri Tertii Pædagog. Cap.* 2. ubi deſcribens eum, qui idola oſtendit, παστοφόρος γὰρ ἦν τις ἄλλος τῶν ἱεροποιούντων: ex quo apparet fuiſſe quemdam Æditūum, de quo dico ad *Symbolum* 41. *Lib.* 1. Ex eo Clementis loco facile confutes eos, qui exiſtimarunt omnes Ægyptiorum Sacerdotes communiter vocari Prophetas;

quod

quod ſenſiſſe videtur Diogenes Laertius, cujus auctoritate adductus Criticorum aliquis, in hoc Antinoi monimento, ΑΝΤΙΝΟΩ ΣΥΝΘΡΟΝΩ ΤΩΝ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΘΕΩΝ Μ. ΟΥΛΠΙΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ, προφήτην, hic dicit eſſe ἱερέα, abuſus communi nomine proprii loco, nec ſatis ea diſcriminans, quæ apud Ægyptios (ut doctiſſime oſtendit Clemens) inter ſe diſtincta erant.

Cap. 39. καὶ ἀνατετμημένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα] Turbatum eſt in hoc loco, & puto reſtituendum ἀνατεταμμένα. Quam enim ridiculum eſt, hæc verba de Pollinctore accipere, & cum Interpretibus dicere, *Quod nuda & reſecta, quibus juſta facit, ſimulacbra contemplatur?* Et ubi Pollinctor juſta facit, hoc eſt, ſepelit ſimulachra? & ſimulachra in partes conciſa? Eſto, Pollinctores funerarint ſacra animalia, prius diſſecta unguentisque oblita, non tamen hoc ſimulachris aureis & marmoreis unquam factum legitur; quod per ſe ineptum eſt. Hæc igitur verba de Cane intelligenda ſunt, γυμνὰ καὶ ἀνατεταμμένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα, *nuda & explicata ſpectat, quæ cuſtodit, Deorum ſimulachra.* Nam κηδεύεσθαι non ſemper funerare, ſed curare & ſervare ſignificat. Quod autem canes cuſtodiæ Templorum & Simulachrorum adhiberentur, ne quid auri argentive ex iis abraderetur, aut etiam gemmæ, quibus parietes ſacri apud Ægyptios collucebant, furto ſubducerentur, ex Horo colligere licet, & Æliano de *Animalibus*. Porro quos hic ἐνταφιαστὰς ſeu Libitinarios deſignari vides ab Horo, publici funeris Curatores, eorundem cætum apud Chriſtianos in Orientali Imperio ἀσκητήριον dictum fuiſſe notat Vir Eruditus; non tamen evincit iis, quas affert, rationibus. Nam quod ex

Novella Juſtiniani 59. citat, ἑκάςῃ κλίνῃ ἀσκητήριον δίδοσθαι, ἀσκήτας aliquot exequiis mortuorum fuiſſe deputatos confirmat, non tamen inde recte colligit, ἀσκητήριον fuiſſe proprie quod funera curabat, quaſi definire vellet, ἀσκητὴν eſſe ἐνταφιαςὴν; quod minime dici poteſt, ubi propria verbi ſignificatio quæritur. Neque enim ſi Apelles ſit pictor & orator, ideo pictorem definiens, dicam, *Pictor eſt orator.*

Cap. 40. περιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν ςολὴν &c.] Recte hic animadvertit Vir de noſtra Societate Eruditus, unam copulativam καὶ pervertere ſenſum. Depingenda eſt ut Regis ſtatua veſte ad pedes ſtrata, quam canis cuſtodiat, & reſtituendum, προςιθέασι τῷ κυνὶ βασιλικὴν ςολὴν παρηκειμένην καὶ σχῆμα γυμνόν.

Cap. 41. Παςοφόρον ἢ σημαίνοντες] Interpres vertit, *ſacrum pallium geſtantem*, perperam meo quidem judicio. Nam ſi verbi ſignificatio ſpectanda eſt, D. Hieronymus in *Iſaiam* paſtoforium interpretatur thalamum, in quo habitat præpoſitus templi; in quo παςοφόρος *ædituus* eſt aliquis potius, quam *ſacrum pallium geſtans;* quæ verba nimis generalia ſunt & obſcura. Fefellit Interpretem, quod apud Julium Pollucem παςὸς dicitur, παρὰ τῇ εὐνῇ παραπέτασμα, *velum quod thalamo obtenditur;* ubi cum aliqui Codices Latini *pallium* reddiderint, hic de veſte communi accepit: ſed debebat animadvertere quod habet Etymologicum Magnum, παςὸς, ἡ ἐκ πετασμάτων ποικίλων κατεσκευασμένη σκηνή. Ubi paſtos non pallium tantum, ſed thalamus ipſe nominatur, quo ſenſu etiam paſtoforium dicitur. Verum hic aliud latet, quod neque Clementis Alexandrini Interpretes pervidere: παςοφόρος, ut conſtat ex eodem Clemente, eſt

eſt ex Sacerdotibus Ægytiorum, & ut facile intelligi poteſt, Ædituus aliquis; nam dicitur advenas in templum introducere & idola monſtrare, σεμνὸν δεδορκὼς, καὶ παῖανα τῇ Αἰγυπτίων ᾄδων γλώσσῃ. Nunc Docti Viri quærunt, quorſum dicatur παστοφόρος; neque enim Deorum thalamos & ædes portat, ſed cuſtodit: Manuſcriptus aliquis Codex apud Clementem Alexandrinum habet, πλαστοφόρος, diſtortius quidem, ſed apparet ex eo locum eſſe depravatum: Ego legendum exiſtimo παστόφρουρος, *templi cuſtos*; quo nihil aptius ad Clementis & Hori mentem video: nam ὑπὸ τούτου φυλάττεται τὸ ἱερόν.

Cap. 49. Ἀκαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρυγα ζωγραφοῦσιν &c.] Magna in hoc Hierolyphico enodando Interpretum eſt diſſenſio. Alii ſiquidem de Oryge, alii de Coturnice intelligunt. Multum refert utrum de quadrupede, an de ave ſermo ſit; quod tamen unius litteræ ambiguitate decepti homines, alioqui non imperiti, confudere. Codex Italus, qui Romæ prodiit excuſus anno 1599, nomen ὄρυγος de textu expunxit; reliquit tamen illi locum ad marginem, ne plane abraſum videretur: Deinde repoſuit ὄρτυγος, Coturnicem pro Oryge. Qua in ſententia fuit quoque Pierius *Lib.* 27. haud ita diligens in Hori mente perſcrutanda. Mihi vero mirari contigit, quomodo Viris Doctis hæc interpretatio exciderit, quæ ut alia omittam, vel hoc uno argumento refelli quam facillime poteſt, quod id ipſum animal, de quo hic ſermo eſt, Horus dicat ἐμπροσθίοις σκέλεσιν ἀνορύσσειν τὴν γῆν, *anterioribus cruribus, ſive pedibus, terram effodere.* Quæſo, cur anteriores hic pedes nominantur, niſi quia ſunt & poſteriores? at ſi anteriores ſunt & poſteriores, apparet animal eſſe quadrupes,

 quod

quod in avem tam cito efformavit Pierius. Deinde ſi avis eſt, & Coturnix, quomodo huic, tanquam equo, inſidentes facit Reges? quod abſurdum eſt. Omnino de Oryge totum Symbolum intelligendum; Primum, quia id omnium pene Codicum fides poſtulat, & ὄρτυγος nomen, ut apparet, non niſi timide in alienam ſedem irrepſit. Secundum, quia quæ hic Orygi tribuuntur ab Horo, eadem quoque comprobat Ælianus de *Animalibus*. Neque enim tantum Orygem dicit, Solem Orientem averſari, ſed etiam adverſus ejus exortum alvum dejicere; quo fit, ut Serapidis cultores tam præpoſterum animal male oderint. Bene igitur in hac parte Mercerus, qui Aldi Codicem ſequutus nihil mutavit. Sed hic poſtea laudatus Interpres poſtquam ad hunc textum devenit, καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν πτηνῶν ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν, hoc eſt (ut ipſe interpretatur) *Quare & ſacerdotes unam hanc inter volucres non ſignatam comedunt*: tum idem Mercerus in hunc locum annotat; *Mirum ſane eſt, quod hoc loco Orygem inter volatilia annumeret, quod a nemine quod ſciam, eſt proditum.* Putavit ita Vir minime malus, Oryges alatos ab Horo conſeri, nec mirum eſt, ſi hoc tantopere demiratur, ſed non minus mirandum, quomodo Vir tam emunctæ naris, & in tot Authorum commentationibus volutatus, tam facilem locum ſuo nitori reſtituere non potuerit. *Itaque totum hunc locum* (inquit) *corruptum exiſtimarim, nec qua ratione poſſit reſtitui, ſuccurrit, niſi forte pro* τῶν πτηνῶν, *legimus* τῶν θηρῶν. Si tam audacter in Auctoribus mutare licet, *omnia* (fateor) *erunt protinus alba.* Sed ubi prudentium Criticorum in dictionum mutationibus hæc audacia? Ego exiſtimo, unius & admodum affinis literulæ mutatione poſ-

poſſe totam hanc plagam ſanari, ſi dicamus πληνῶν poſitum pro κληνῶν, quæ germana eſt lectio. Sed reclamabit aliquis ex Grammaticorum natione, τὸ κτῆνος dici de pecudibus; quod in Orygem ferum animal cadere non poteſt. Hic quiſquis ita objecerit, ſatisfactum ſibi abunde exiſtimet, ſi Orygem inter pecudes eſui aptas videat annumerari a Columella, ubi ſic ſcribit: *Feræ pecudes, ut capreoli, damæque, nec minus Orygum cervoriumque genera, & aprorum, modo lautitiis & voluptatibus Dominorum ſerviunt, modo quæſtui ac reditibus.* Unde etiam Juvenalis: *Et Getulus Oryx hebeti lautiſſima cœna Cæditur.* Eſt enim Oryx de genere caprearum ſylveſtrium, biſulcus, & unicornis, ut ex Ariſtotele & Plinio licet colligere. Oppianus tamen non unum duntaxat cornu, ſed plura videtur illi tribuere, dum canit: Ὀξεῖαι κεράων ἢ μετήοροι ἀντέλλουσιν αἰχμαί. Nunc quod reliquum eſt difficultatis, expediamus: διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὡροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, ἐπικαθίσαντες τούτῳ τῷ ζώῳ, διὰ μέσου αὐτοῦ ὡς τινῶν γνωμόνων τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν ἐγνώριζον. *Quapropter antiqui Reges cum ſibi ortum nunciaret horarum obſervator, huic inſidentes animali, per medium ipſum velut gnomones quoſdam ortus rationem ac tempus accurate certoque cognoſcebant.* Primum malim καθίζειν active ſumere, & de Horoſcopo intelligere, quem Reges jubent Orygem conſcendere, ut certius Solis ortum dignoſcat. Quod autem habet διὰ μέσου αὐτοῦ, τὸ *per medium ipſum* ſubobſcurum eſt; neſcio enim, quid ſibi cogitatione pinxit Mercerus, quaſi per medium hoc animal, cui inſident intuentes Reges, ortus ſpeculentur: Hic μέσον accipiendum eſt, pro re interiecta & interpoſita ad aliquid efficiendum, vel certe uno verbo cla-

clarius dicendum διαμέσου αὐτοῦ, hoc eſt, *ipſius interventu, ipſo mediante.* Nam διάμεσος dicitur antiquis, ut recentioribus μεσίτης, qui ad negotium aliquod conciliandum intervenit, & ſic ὄρυξ hic διάμεσος nominatur, quod beneficio hujus naturalis propenſionis, qua Solis primas faces prævidet, tempora diſcernant Horoſcopi. Jam quod ad interpretationem eorum verborum attinet, διὸ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν κτηνῶν ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν, *Sacerdotes unam hanc inter volucres non ſignatam comedunt:* Viſa eſt Interpreti ſuſpecta vox ἀσφράγιστος, & forte (inquit) legendum ἀσφάγιστος; ſed omnino retinenda vetus lectio ἀσφράγιστος. Declarat Herodotus, ubi oſtendit, vetitum eſſe Sacerdotibus ſub pœna capitis, ne victimam aliquam immolent, quam prius ſigillari annulo non ſignarint, ἀσήμαντον δὲ θύσαντι θάνατος ζημίη ἐπικέεται. Horus hic Orygem ſolum excipit, eam opinor ob cauſſam, quod quæ Deorum ſigillo eſſent impreſſa, in Deorum poſſeſſionem tranſcribi viderentur: at nefas erat, Orygem execratum animal Dei, maxime Solis, nota inurere, & quaſi ejuſdem peculium facere.

Cap. 59. Βασιλέα δὲ κάκιστον] Si recte expendatur Hieroglyphicum, nomen κάκιστον ſenſui repugnat. Itaque Pierius legit κάλλιστον: Mallem tamen κράτιστον, cum potentiſſimum regem deſignari dicat, qui univerſo terrarum orbi imperitet.

Cap. 69. αὐτότοκον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον] Quid facit hic αὐτότοκον, quod Mercerus vertit *ad partum facile & maxime proclive;* at Trebatius, *eſt hoc animal rotundum & promiſcue parit?* Nugæ: Lege, αὐτόκυπτον καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον, *ſuapte natura cernuum & inflexum animal:* quo nihil ad ſenſum accommodatius.

Cap.

Cap. 2. Lib. 2. Καὶ ἀετοῦ νεοσσὸν &c.] Hoc Hieroglyphicum ut breve, ita difficile eſt: Primum Mercerus emendat ἀετοῦ νεοσσὸς pro νεοσσόν. Ego veterem lectionem retineo, cum bis in Horo conſtanti Veterum Codicum fide ita legatur. Non advertit Mercerus, quod doctiores Grammatici notant, recentiores Græcos (ex quorum numero eſt hic Auctor Hori μεταφραστὴς) nonnunquam accuſativis nominativorum loco abuſos. Sic Nicetas in *Alexio Angelo* θυγατέρα dixit pro θυγάτηρ: τῷ βασιλεῖ δὲ τῷδε καὶ τρίτη θυγατέρα ἦν Εὐδοκία τοὔνομα. Sic Corona Pretioſa, Græcus Liber, θυρίδα in nominandi caſu pro θυρὶς habet. ἀρρενογόνος autem non tantum *maſculus* eſt, ſed *mares generans*. Vox κυκλονηδὸν omnino depravata eſt: Mercerus reponit κυκλοειδές, & interpretatur *orbiculatum:* Sed quis tales ſenſus probare poſſit? Quod *aquilæ pullus orbiculatum quid ſignificet.* Vide num legendum ſit τυλοειδῆ: τυλοειδὴς eſt *calli ſpeciem habens*, & per Metaphoram *robuſtus:* ſic autem Aquilæ pullus innuet maſculum, fortem, & robuſtum, qui ex diuturno labore callum contraxerit. Non occurrit, quomodo aliter hanc cicatricem obducamus.

Cap. 3. Δύο πόδες] Hoc Hieroglyphico ubi legitur, Δύο πόδες συνηγμένοι καὶ βεβηκότες δρόμον ἡλίου τὸν ἐν ταῖς χειμεριναῖς τροπαῖς σημαίνουσι, *Gemini pedes ſimul compacti & progredientes, ſolis curſum cum in ſolſtitio eſt hyberno, ſignificant*, variæ ſunt lectiones. Et primum quidem Manuſcriptus liber, pro δύο πόδες habet δύο πολύποδες. Pierius *Hieroglyphicωn Lib.* 27. *Cap.* 29. non eſt admodum pugnax, quo minus duo Polypi ad hibernum ſolſtitium denotandum ſimul colligati exprimantur: *Impreſſorum*, inquit, *Codicum lectio, quæ eſt* δύο πόδες, *nequaquam diſpli-*

 cet:

cet: ſed ſi progreſſum exprimere volüeris, videndum eſt, ſi pedes illigatos pinxeris, qua ratione id tuearis. Hæc ille, quorum nullam auctoritatem, nullam affert rationem. Et certe nullus opinor Veterum invenietur, qui ullam partem Polypi ad Solem ſignificandum unquam uſurparit; quamquam ut nihil eſt in iſtis Symbolis tam alienum, quod non aliquo cultu orationis, & rationis ſpecie ſplendeſcat, poſſet illud fortaſſe dici, Polypum recte Solis in hyberno ſolſtitio tarditatem ſignificare, quod ſit, ut ait Ovidius,

— crinali corpore ſegnis.

Vel ut canit Oppianus:

Παντοίας ϛροφάλιγγας. ὑπὸ σκολιοῖσιν ἱμᾶσι.
Τεχνάζων.

Verum quid opus eſſet geminos Polypos ad hoc Symbolum pingere? & ſi ſua natura tardi ſunt, cur vincula, quæ ad frænandam celeritatem expreſſa ſunt, injicerentur? Puto probabilius eſſe, ſi pro δύο πολύποδες, legatur δύο πολλȣ̃ πόδες, id eſt, *duo Solis pedes*, pro *düobus Polypis*; nam Sol πολὺς appellatur, ut conſtat ex eodem Horo. Quid eſt autem aptius ad Solem in ſolſtitio hyberno tarde progredientem ſignificandum, quam Hori ſive Apollinis ſtatuam, cujus pedes inter ſe vincti ſint & impliciti, depingere? At urget Pierius, & quærit, quomodo ſi pedes vincti ſint, progredientur? Difficilius quidem, ſed tamen progredi poſſunt; quod cernitur in ergaſtulariis, qui ita vinciuntur compedibus, ut aliqua ex parte movere ſe, & progredi poſſint; & recte quidem hoc pacto curſus Solis ſignificatur, qui non eſt omnino nullus, ſed tar-

tardior, ut ſtare quodammodo loco videatur. Quamobrem puto legitimam eſſe lectionem, δύο πολλȣ̃ πόδες συνειργόμενοι, pro συνηγομένοι, ἢ βεβηκότες.

Cap. 20. Ιππ☉ ποτάμι☉] Quomodo Hippopotamus horas ſignificet, quærit Pierius *Hieroglyph. Lib.* 29. Et multum quidem laborat, ut explicet, conjecturæ vero, quas affert, paulo videntur debiliores. *Quia depaſcit ſegetes*, inquit, *ante determinatas in diem*, *vel quod interdiu in imis aquis latet*, *noctu in terram egreditur*. Hæc, inquam, rem acrius perpendenti non ſatisfaciunt. Primum nota, in Græco eſſe ὥραν, non ὥρας: ὥρα autem κατ' ἐξοχὴν, ut conſtat, ſæpe vernum tempus ſignificat. Et ita ὥρας, hoc eſt, veris Hippopotamus Symbolum eſſe dicitur, quia vere, ubi primum herbæ pubeſcunt, incipit e Nilo egredi & pabulari, ut habet Nicander in *Theriacis*,

Χιλοὶ ὅτε χλοάȣσιν, νέην δ' ἀπεχεύατο ποίην.
Pabula ubi vireſcunt, *& novam fundunt herbam.*

Dixit autem ἀπεχεύατο pro ἀπεχεύαντο per Enallagen. Aliter etiam explicari poteſt; ſi dicas ὥραν irrepſiſſe pro ἀρὰν, ut Hippopotamus execrationem ſignificet, quo nullum animal execrabilius; nam Patrem interficit, & Matrem comprimit.

Cap. 29. Γράμματα ἑπτὰ ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα] Parum accurate hoc Philippus expreſſit, cum nullam rationem ſubjiciat, nec quos digitos quasve literas intelligat deſignet; itaque vix conjecturæ anſam reliquit.

Cap. 30. Γραμμὴ ὀρθὴ μία ἅμα γραμμῇ &c.] Hoc & hujuſmodi ſigna, ſunt ex hominum impoſitione leviſſimo plerumque fundamento, haud diſſimilia iis, quæ Nicolaus

Smyrnæus Aſtabaſdas collegit de ſignis numerorum.

Cap. 37. Ὅτε βύλονται ἄνθρωπον ἐξώλη σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι] Ægyptiis igitur, Judæis, & Perſis execrationi fuit, contra Samiis honori, qui ſuem pro tutela navium ſumpſerunt: Τὰ Σάμια πλοῖα συὸς τύπον εἶχον ἐν ταῖς πρώραις, Heſychius. Inde explicatur obſcurum Proverbium, quod eſt in Stromateo, Ναῦς δέ τις ὠκύπορος Σαμίη ὑὸς εἶδος ἔχουσα.

Cap. 38. ἐκστοΐζοντα τοὺς ἰδίους σκύμνους] Hic ἐκστοΐζειν Mercerus dicit eſſe ἐκ στοᾶς ἐκβάλλειν; ſed hoc ſine ullo teſtimonio: Lege potius ἐκσίζειν, quod eſt etiam flagellare.

Cap. 51. Ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι] Πάτρωνος nomen recentioribus Græcis uſurpatum, ut apud Latinos. Scholiaſt. Eurip. Πάτρων, ἐλευθερώσας τὸν ἀργυρώνητον. Heſychius putat quoque centum primos Romuli Senatores πάτρωνας nominatos.

Cap. 53. Γυναῖκα θηλάζουσαν — τρυγόνα ζωγραφοῦσιν] Gravis hic Merceri hallucinatio, & ubi turtures viſi cum mammis & dentibus? Omnino vel nomen τελγὼν poſitum eſt pro veſpertilione, quod unum inter volatilia proprie dicitur τελγεῖν, ut author eſt Julius Pollux, vel Turturis & Veſpertilionis Symbola ſibi invicem proxima, in hac imagine ita fuerunt confuſa, ut τρυγὼν ἀντὶ νυκτερίδος poneretur: Soli enim inter volatilia Veſpertilioni dentes & mammæ tribuuntur ab Auctoribus.

Cap. 57. γεννᾶται δὲ τοιούτῳ τρόπῳ· ὅταν μέλλῃ τελευτᾶν &c] Quod ait hic, Phœnicem ſe in terram ſummo impetu projicere, unde & vulnus accipit; ex ſanie vero vulneris defluente alium gigni, qui ſimul cum patre moribundo Heliopolin proficiſcitur; hoc neque Chæremon Ægyptius,

qui

qui citatur à Tzetze, neque Philoſtratus & Herodotus, aut ex Latinis Solinus, Lactantius, Manilius, Ovidius & cæteri, qui Phænicis meminerunt, tradidere: Patrem tamen eundem orbiculari myrrhæ ligno veluti ovo includere, & ad aram Solis deferre meminit Herodotus; ſed melius Lactantius de cineribus & reliquiis patris accipit his verbis,

Unguine balſameo myrrhaque & thure ſoluto
Condit, & in formam conglobat ore pio:
Quam pedibus geſtans contendit Solis ad ortum,
Atque aræ reſidens ponit in æde ſacra.

Licitum cuique fuit, in re tam ignota pro arbitrio fingere; itaque pluribus diſcutiendum non puto.

Cap. 62. αὕτη γὰρ ἑκατέρα τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ] Miratur Geſnerus, vir multæ lectionis, Salamandras hic dici bicipites, & merito: plagam vidit, non tamen ſanavit. Exiſtimarim ego ſic legendum, αὕτη γὰρ ἑκατέρω τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ. *Ignem utrimque*, hoc eſt, ab utroque latere cingentem, *extinguunt*, & id capite, a quo maxime frigidus humor inſtillatur, quo Scholiaſtes Nicandri ignem extingui voluit. Porro, quando audis hominem πυρὶ καιόμενον exhiberi per Salamandram, intellige flammis obſeſſum, non conſumptum.

Cap. 78. Καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις] *Juncturam pedis conſequi deprehendes*, inquit Mercerus: valde obſcurum eſt quid velit. Significat potius vinculum & (ut ait Vetus Gloſſarium) faſciolam aut funem articularium, quam juncturam pedis: Innuitque bovem ita religatum, ſuum trahere vinculum, nec recte coërceri.

Cap. 94. αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάσσουσι κεντυρίουσαι κατ' ὄρδινον] Vox Romana, Græca civitate donata, qua uſus eſt etiam Macarius Xinus adverſus *Sarracenos*, & Conſtantinus in *Tacticis*, λοχαγὸς δὲ λέγεται ὁ πρῶτος τοῦ στίχου, ἤγουν τοῦ ὀρδίνου.

Cap. 104. Ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς — νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν &c.] Aliorum quidem Auctorum hoc nemo tradit, ſed uno omnes ore contradicunt: Itaque hic Auctor Ori Interpres νάρκην fortaſſe poſuit pro Nautilo ſeu Nauta piſce, cujus mira in natando induſtria, de qua vide Ariſtotelem *Lib.* 9. *de Animal. Cap.* 37. & Oppian. *Lib.* 1. Ἁλιευτικῶν.

Cap. 109. Ἄνθρωπον λάμειαν ἔχοντα] Vide, num λαιμὸν ἔχοντα ſit legendum; λαιμὸς eſt gula: vel certo παροιμιακῶς *Lamiam babere* dicuntur, qui gulam habent aut ventrem inſatiabilem. Nam λάμια apud Heſychium eſt bellua, vel mulier inſigni voracitate. Quod autem hic tradit de Scaro, id ipſum habet Ariſtoteles: *Scaro diverſa omnino ventris ſpecies eſt, & ruminare ſolus piſcium quadrupedum ritu creditur.*

Cap. 112. αὕτη γὰρ καταχεθεῖσα, ῥίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ ἄκανθαν] Non de turture ave, ſed de paſtinaca piſce intelligit, quem Græci τρυγόνα nominant: Spina autem caudæ, eſt radius ſive ſtimulus, quem hic piſcis habet inſignem. Dioſcor. *Lib.* 2. *Cap.* 22. τὸ κέντρον τῆς οὐρᾶς nominat: βέλος ῥίγιστον Oppianus; qui ejus venenum diſerte deſcribit *L.* 2. *de Piſcatu.* Lege igitur, *hamo*, ἀγκίστρῳ, non *laqueo*, ut reddit Mercerus, *implicatam Paſtinacam.*

JOAN-

JOANNIS CORNELII
DE PAUW
OBSERVATIONES
IN
HORAPOLLINEM.

JOANNIS CORNELII DE PAUW
OBSERVATIONES
IN
HORAPOLLINIS
LIBRUM PRIMUM.

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ] Ita efferendum eſt hoc nomen cum M. S. Auguſtano, Suida, Photio & Euſtathio. Errant, qui ΩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ſcribunt diviſim. Nam iſta Iſodynama, quæ conjuncta bene ſonant, disjuncta ſonant male. Patet ex Linguæ Analogia & exemplis ubique obviis, quæ convaſare nolo. Unum eſt, quod ſilentio præterire non poſſum, quia plane gemellum eſt huic Noſtro: Ut Ωρος Ægyptiace eſt Απόλλων, ita Ανουβις Ægyptiace eſt Ερμῆς: Ex iſtis duobus unum Ερμάνουβις ſimiliter factum eſt; quod ſi ſepares, & contra ipſos Græcos inſurgis, & Linguæ Genio impingis colaphum. Hoc certum & perſpicuum. Quare ineptum eſt ΩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, & redonandum Naſutulis, a quibus profectum eſt primum. *Horapulus*, quod ex Poghini Libro M. S. adducit Hæſchelius, longe tamen pejus. Nam id nihil ſignificat, & Amanuenſium meras exhibet inanias. Quod autem Viri Eruditi de Recentiorum Μοσχόπουλος pro Μόσχος, Αρμενόπουλος pro Αρμένος, Ξανθόπουλος pro Ξάνθος &c, notant, intelligendum eſt caute. Nam nomina illa voces non ſunt ſingulæ, ſed binæ. Græcis ſcilicet Recentioribus πουλος eſt Latinorum *pullus*, ut ſcimus ex Gloſſis Græco-

barbaris: Iſta vox cum aliis vocibus ab illis conjuncta ſæpe; atque hinc Μοσχόπυλος idem, quod Μόσχος πύλος, Αρμένοπυλος idem, quod Αρμένος πύλος, & ſic in cæteris. Unde apparet, quid ad ipſum *Horum* faciat *Horapulus*; pro quo, ſi nomen fuiſſet uſu receptum, ſcribendum eſſet ſaltem *Horopulus*, ut ab Aliis jam obſervatum. Sed ut dixi, nugax eſt omnis iſta ſcriptio & abjicienda prorſus.

Cap. 1. πῶς αἰῶνα σημαίνουσι;] Verum eſt, quod Mercerus notat de his Inſcriptiunculis: Recentiores ſunt, & ratio earum habenda eſt nulla.

τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην] *Caudam ſub reliquo corpore latentem.* Interpres male. Baſiliſcus ſerpens eſt magnitudine duodecim digitorum, qui incedit medio erectus: Vide Plin. *Lib.* 8. *Cap.* 21. Hic ita pingebatur ab Ægyptiis æternitatem deſignare volentibus, ut ſub corpore erecto lateret cauda, ne finis æternitati contrarius appareret ſcilicet. Apage flexus multiplices, & quicquid eo pertinere poſſet.

οὐραῖον] Mercerus ex Libro Morellii οὐβαῖον: quod mihi impenſe placet. Nam ſic vocem habemus peregrinam. Junge Bochartum in *Hierozoïc. Part.* 1. *P.* 22. & *Part.* 2. *P.* 402.

θεοῖς περιτιθέασιν] Interpres, *diis circumponunt.* Utrumque pravum eſt; quia nimis exiguus eſt Baſiliſcus, quam ut Diis circumponi poſſit. Scribe παρατιθέασιν: Sic quod verum eſt, dicitur. Mox in fine Capitis recte ſcriptum, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασιν.

τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον] Hoc nullibi ſcriptum, ſed contra apud Plinium & Ælianum ſcripta, quæ mortalitatem ejus evincunt ſubitam: Sciunt omnes. De Ibide notat Ælianus

Lib.

Lib. 10. *Cap.* 29. *de Animal.* Ὡς μὲν οὖν μακροβιώτατόν ἐστι τὸ ζῶον καὶ δὴ εἶπον· λέγει γὰρ Ἀπίων, καὶ ἐπάγεται τοὺς ἐν Ἑρμοῦ πόλει ἱερέας μάρτυρας δεικνύντας οἱ ἶβιν ἀθάνατον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ τῆς ἀληθείας ἀφεστάναι πάμπολυ· καὶ ἐμοὶ γὰρ πάντως ἂν καὶ κατεφαίνετο ψευδὲς, εἰ καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ. An ſimile quid de Baſiliſco cum ſuis Ægyptiis confinxit Horapollo? Haud puto; quia *Cap.* 34. hujus Libri, ubi de Phœnice agitur, legimus diſerte, ψυχὴν μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τοῦτο τὸ ζῶον. Quod certe ſcribere non potuiſſet Autor, ſi Baſiliſcum feciſſet immortalem. Quid igitur? Locum corruptum auguror & Amanuenſium fidem habeo ſuſpectam: Scribi poteſt perbene ad mentem Philippi & ipſius Horapollinis, τοῦτο γὰρ μόνον οὐκ ἀθάνατον. Alia genera Serpentum ſunt ſatis longæva; hoc unum præ cæteris adeo longævum eſt, ut videatur fere immortale: Vocula omiſſa taxat, & tollit quod nimium eſt. Hoc certe non diſplicet: Et ſic optime etiam quadrat, quod de Baſiliſco ex Philone Byblio notant Viri Eruditi.

ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζώῳ δίχα καὶ τοῦ δακεῖν, ἀναιρεῖ] Signate Ælianus *Lib.* 2. *Cap.* 5. *de Animal.* καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μήκιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ᾽ ἤδη ἐκ τῆς τοῦ φυσήματος προσβολῆς αὖος ἐστίν. Nam Emphaticum eſt illud αὖος ἐστίν, & ex Atticorum loculis petitum, ut ſciunt, qui Linguam callent. Bochartus in *Hierozoïc. Part.* 2. *P.* 401. depravate citat αὐτός ἐστιν, idque in καυτὸς vel καυστὸς mutat parum perite.

Cap. 2. ταῦτα πάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν] Interpres, *ea rurſum in eundem reſolvi, & tanquam imminutionem ſumere.* Neutrum placet; quia Articulo αὐτὸν relato ad vocem κόσμῳ, non dicitur, quod dicendum erat. Omnia,

quæ in Mundo generantur, non redeunt diſſoluta in Mundum; nam inde non exierant; ſed in ſe ipſa & genera ſua, unde proceſſerant, & quorum partem ab æterno conſtituebant: Quare generatio & diminutio illa expreſſa Serpente, qui caudam ore comprimens, in ſe redit. Notiſſimum eſt hoc Philoſophorum Dogma, & ab Hæſchelio etiam commemoratum in Notis: Id autem hic expreſſum ſine dubio, antequam Amanuenſes mutaverant, quod ipſe Philippus ſcripſerat. Lege igitur, *ταῦτα πάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς ἑαυτὰ λαμβάνειν*: Sic illud ipſum habebimus denuo. Pro *ἑαυτὸ* Græci etiam dicunt *αὐτὸ*: Quare & *αὐτὰ* pro *ἑαυτὰ* legere potes, ſi velis.

Cap. 3. *ἶσιν, τουτέστι γυναῖκα*] Illud *τουτέστι γυναῖκα* aperte probat, *ἶσις* vel *ἶσιν* Ægyptiis denotaſſe *fæminam*. Nam alias inepta eſt interpretatio, & nugas agit Philippus.

Σῶθις] *Σῶθις* Viri Eruditi *canem* denotare aiunt apud Coptos. Sit ita, per me licet: Aliter tamen Veteres Ægyptii, ſi Plutarchum audiamus, qui in Libro *de Iſid. & Oſirid.* ſcribit, *Σωθὶ σημαίνειν κύησιν ἢ τὸ κύειν*: in quo nihil eſt, quod ad vocem *κύων* pertineat proprie & jure ſuo. Quod ſubjicit ibi Autor, *διὸ καὶ παρατροπῆς γινομένης τοῦ ὀνόματος, Ἑλληνιστὶ κύων κέκληται τὸ ἄστρον, ὅπερ ἴδιον τῆς Ἴσιδος νομίζουσιν*, luſus ingenii eſt, quo rem ipſam tangit, non vocabuli indolem. Nihil apertius; nihil indubitatius.

διόπερ οὐκ ἀλόγως τὸν ἐνιαυτόν.] Malim *διόπερ οὐκ ἀλόγως καὶ τὸν ἐνιαυτὸν, ἶσιν λέγουσιν.* *Qua de cauſa non abſque ratione annum etiam vocant iſin.* Iſis multa ſignificabat apud Ægyptios: *mulierem*; *Deam*; *ſidus, in quo anima Deæ*; *annum.* Attende; videbis particulam requiri, ut oratio recte procedat.

βάσιν

βάεσιν] Cur Aldinum βάϊσιν aſpernantur Viri Eruditi? id ego certe non aſſequor, ubi βάϊν præceſſit, & hoc uſu tritum eſt, illud non item. Vide etiam ſequentia.

Cap. 4. πεντεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχουσι] Haud dubie legendum πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν: id ipſa verborum συνέχεια probat. μοῖραι ſunt gradus, non dies: id certum quoque.

πληρώσασαν] Præſens hic, & idem, quod πληροῦσαν, *complentem*: Mercerus peſſime *completis*. Nam id falſum eſt, ut quisque animadvertit ſtatim.

εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν] Ex his & ſuperioribus commode illuſtrari poteſt illud Plinii de Simiis *Lib.* 8. *Cap.* 54. *Luna cava triſtes eſſe, quibus in eo genere cauda ſit, novam exultatione adorare.* Cum Luna deorſum cornua inflectit, *cava* eſt, & ſuum illud inane nobis oſtendit: Similiter Cælum dicitur *cavum* apud Varronem *Lib.* 4. *de Ling. Lat. Cælum dictum ſcribit Ælius Gallus, quod eſt cælatum; aut a contrario nomine, quod apertum eſt: Non male. Quod poſt, verior Ælius; multo potius cælare a cælo, quam cælum a cælando. Sed non minus illud alterum de cælando, ab eo potuit dici, quod interdiu cælatur, quam quod noctu non cælatur omnino. Ego magis puto a chao cavum; & hinc cælum,* κοῖλον: *quoniam ut dixi, hoc circum ſupraque, quod complexu continet terram, cavum,* κοῖλον. *Itaque dicit Andromeda, Nox tu, quæ cava cæli ſignitenentibus conficis bigeis. Et Agamemnon, In altiſono cæli clypeo. Cavum enim clypeum. Et Ennius item ad cavationem, Cæli ingentes fornices.* Ita legendus eſt ille locus: de quo Nos alibi accuratius. Salmaſius ad Solinum de iſtis Plinii mira: videbimus loco ſuo.

Cap. 5. Ετ☉ τὸ ἐνιϛάμϑυον] *Annum ineuntem & inceptum.* Interpres non bene, *inſtantem annum.* Sciunt Græce docti.

ἡ ἄρϑρα, πηχῶν ἑκατόν] Ita Ægyptii: aliter Græci. Vide Suidam in V. Αρϑραία μάνλις, & Leopardum *Lib. 5. Cap. 22. Emendat.*

τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν] Hæc mutila ſunt, & Autorem reddunt ſibi adverſum. Scribendum abſque dubio, τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν καὶ τετάρτϑ. Unoquoque anno quartum diei accedit; & ſic annus Solaris proprie & accurate loquendo non eſt dierum 365, ſed 365 & quadrantis diei. Hoc Autor dixit; hoc ſequentia aperte ſibi requirunt. Numeris indicati erant dies: id vitium excluſit; Nota *ſcilicet*, qua indicata erat pars quarta diei, ab imperitis neglecta fuit, tanquam calami ductus ſupervacaneus & fortuitus. Nihil manifeſtius: Et ſic, ut nunc video, locum hunc etiam conſtituit Salmaſius ad Solinum *pag.* 389.

ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδ☉ πλεοϛὴν ἡμέραν ἀριθμϑσιν Αἰγύπτιοι] Quarto quoque anno igitur Ægyptii pro quinque diebus ἐπαγομϑύοις computabant ſex dies ἐπαγομένϑς, ut ſic quatuor illos quadrantes colligerent. Quadrantis ratio ſingulis annis haberi non poterat in computando, quia annus dies, non dierum requirit partes: Expectandum igitur; donec quatuor quadrantes diem efficerent unum; quem non intercalabant Ægyptii, ſed ſuis ἐπαγομένοις apponebant. Hoc aperte docet hic locus Horapollinis. Minus perite Diodorus Siculus *Lib.* 1. *Biblioth.* τὰς γὰρ ἡμέρας ϑκ ἄγϑσι κατὰ τὴν σελήνην, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἥλιον, τριακονθημέρϑς μὲν τιθέμενοι τϑς μῆνας, πέντε δὲ ἡμέρας καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μησὶν ἐπάγϑσιν, καὶ τϑτῳ τῷ τρόπῳ τὸν ἐνιαύσιον κύκλον ἀναπληρϑσι.

Nam ita currebat tempus, ſed non computabatur. Ab uno ortu Caniculæ ad alterum Caniculæ ortum ſunt dies trecenti ſexaginta quinque cum unius diei quadrante: Hoc tempus quotannis ſibi obſervabant Aſtronomi, ſed Ægyptii in vita communi non computabant quotannis; quia, ut modo dixi, annus civibus computatus dies integros, non diei particulas deſiderat. Hoc perſpicuum eſt, & illud Diodori, πέντε ἡμέρας καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μησὶν ἐπάγουσιν, minus accuratum eſſe probat. Atque hinc conſtat etiam, quam recte ſcriptum ſit apud Plinium *Lib.* 2. *Cap.* 47. *Omnium quidem, ſi libeat obſervare minimos ambitus, redire eaſdem vices quadriennio exacto Eudoxus putat, non ventorum modo, verum & reliquarum tempeſtatum magna ex parte. Et eſt principium luſtri ejus ſemper intercalari anno Caniculæ ortu.* Annus quartus iſtius Periodi minoris, annus intercalaris eſt, in quo quadrantium fieri debet collectio: Hoc quarto anno, ſtatim a luſtro quadriennali completo incipit luſtrum quadriennale novum, ipſo Caniculæ ortu. Nihil apertius, aut facilius. Salmaſius ad Solinum multus eſt ſuo more in redarguenda loci Pliniani ſcriptura: quo jure nunc omnes & ſinguli vident. Taceo, quod de Eudoxo ibi verba fiant, qui intercalationem certe non metuebat, aut annum illum quartum *intercalarem* dicere recuſaſſet. Sed hoc in tranſitu: Plura alias.

Cap. 6. ἢ Ἄρεα, ἢ Ἀφροδίτην] Hæc ocium agunt hic, & tutius abeſſent. Nam aliis interjectis de Marte & Venere demum agitur *Cap.* 8. In Antiqua Editione, qua uſus eſt Mercerus, antequam Aldinam nactus fuerat, non comparebant iſta, ut colligere poſſumus ex Nota ejus.

πλαγίως περιφέρεται] Elegans eſt περιφέρεται, & rem Graphice

phice demonſtrat: Videmus quotidie.

πρὸς τοῦτο] τοῦτο reſpicit accipitrem, & ſibi requirit ζῶον, quot latet in ζῶα; πρὸς autem comparat, & alia animantia cum accipitre confert: Vertas igitur, *cum hoc collata*. Interpres habet *eadem ratione*; quod Græca non promunt, & minus exercitatos inducere poſſet in errorem.

ἐν τῷ ἄνω ἐσχηματίσθαι] Hoc minus exaſciatum eſt, & leviter corruptum: Scribe, ἐς τὸ ἄνω ἐσχηματίσθαι. Sic apte ſequitur εἰς τὸ κάτω, quod gemellum illud ſatis aperte deſiderat: Et ſic εἰς etiam nitet magis, quam ἐς. Aldinum autem Exemplar ſequor, cum τὸ κάτω tibi commendo. Nam id ſingulum recte jungit ſingulo. Si τὰ κάτω malles, etiam τὰ ἄνω ſcripſerim: tu fac, quod velis. Supra *Cap.* 4. εἰς τὸ κάτω νεύειν & πρὸς τὸ ἄνω ἐσχηματίσθαι ſimiliter habuimus.

Cap. 7. Εἰ γε μὴν] Hoc Caput Mercerus in ſecunda Editione ſua perperam connectit cum Capite præcedenti. Nam ibi poſt νίκην ſtatim in principio nulla ψυχῆς fit mentio: Methodum noſti.

ἐστι γὰρ τὸ μὲν βαΐ, ψυχὴ] Aliter Bochartus ex Lexico Coptico: Vide ejus *Hierozoicon Part.* 1. *Pag.* 115.

ψυχὴν ἐγκαρδίαν] *Animam in corde habitantem.* Merceri *animam cordatam* ambiguum eſt.

διὰ τὸ καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν] Ita Codex Auguſtanus cum Codice Morelliano, ſi particulam καὶ excipias, quæ a Morelliano aberat: utrumque ſatis aptum eſt, quanquam καὶ tutius certe omitteretur. Aldinum, τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθὲς, haud dubie diverſa lectio eſt, quæ in Libris diverſis olim reperta fuit: τὸ ſæpe idem, quod ὃ, ut nemo neſcit; Eo ſenſu accipiendum eſt in verbis iſtis, quæ ſic ſatis commoda ſunt: *unde & accipiter, quod plane cum*

anima

anima conſentit, aquam &c.

Cap. 8. βασανιζομένη] Verbum honeſtum: *examinata, explorata.* Apud Heſychium eſt, Βασαγικόρος. ὁ θᾶσσον συνεσιάζων παρὰ Ἱππώνακτι. Ubi ſcribendum forte Βασανικόρος. Sed hæc alias & loco ſuo.

ἐπειδὰν ᾖ γυνήσῃ, ὅπερ σπανίως γίνεται, δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκὰ] Hæc depravata ſunt. Nam qui jungi poſſunt duo maſcula, vel duo fæminea? Negatio excidit haud dubie, & ſcribendum, ἐπειδὰν ᾖ γυνήσῃ, οὐκ, ὅπερ σπανίως γίνεται, δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκά. Ut quisque videt, γυνήσῃ præcedentia reſpicit primo & principaliter.

οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια ἑτέρᾳ κορώνῃ] Ita Hæſchelius ex Codice Auguſtano, cui Morellianus ſuffragabatur. Aldus in ſuis Membranis repererat, ἡ θήλεια κορώνῃ ἑτέρᾳ. Legere optimum ſit, οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια κορώνῃ ἑτέρᾳ.

ἐκκορεῖ, κορεῖ, κορώνην λέγουσι ἀγνοοῦντες] Quid? an Græci ignorabant, quid acclamatio iſta ſibi vellet, & ea utebantur nihilominus? Credat Judæus apella, non ego: Sic omnium bipedum ſtupidiſſimi fuiſſent Græci, qui rem omnem ab Ægyptiis addiſcere potuiſſent millies. Locus haud dubie eſt corruptus, quem diu emendare debuiſſent Viri Eruditi, ne adeo inſulſa viderentur calculo ſuo probaſſe. Faciamus, quod decet. ἐκκορεῖ, κορεῖ, κορώνην Græcum eſt, & voces exhibet, quas ipſi pueri in Græcia intelligebant. Scribe, ἐκκόρει κόρε κορώνην. κορέω & κορεύω eſt *devirgino*, ut διακορέω & διακορεύω: pro illis ἐκκορέω & ἐκκορεύω dixerunt etiam multi. In Dicto certe Vulgari, quod hic habemus, ἐκκόρει nihil aliud eſt, quam διακόρει: *devirgina puer cornicem.* κόρος ſponſus eſt juvenculus, cui acclamatio Cornicem optat, id eſt, uxorem fidiſſimam. &

ab omni impudicitia plane alienam. Nihil ſuavius, nihil apertius; inprimis ſi Æliani locum notiſſimum jungas. Et quid igitur? Iſtane ignorarunt Græci Græcis innutriti? Apage ineptias plus quam ineptas. Ut ipſa acclamatio corrupta fuit, ita corruptum quoque eſt illud ἀγνοȣ̃ντες: Scribe meo periculo abſque mora, λέγȣσι ἐυνοȣ̃ντες. Quod dicebant, animo benevolo dicebant, & fauſta precantes benevolis: Hoc certius certo. Cum Amanuenſium errore ſolenni Græca leviter deformata eſſent, Critici Diobolares pro Ægyptiis & peregrinis iſta habentes, εὐνοȣ̃ντες bono animo mutarunt in ἀγνοȣ̃ντες: Hoc quiſque ſentit ſtatim. Et ſic locus hic facilis eſt & manifeſtus. Addamus ei alterum ſimilem, qui apud Pindari Commentatores extat, & elegantiſſimus certe eſt, ſi legatur, ut primum calamo exiit. Verſus Æſchyli ex Danaidibus, tres Senarii ſunt puri puti,

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίȣ φάος,
Ἑως ἐγείρω πρευμενεῖς τȣ̀ς νυμφίȣς
Νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Νόμοισι θέντων, *more eorum, qui eos poſuerunt prius:* θέντες intelliguntur illi, qui ad thorum deduxerant novos nuptos, ut illic primo cubarent una: Hi eos poſuerant & depoſuerant ibi: Et hoc τιθέναι pulchre opponitur alteri ἐγείρειν. Nihil ſimplicius, aut venuſtius. *In illa* deducentium turba ſemper erant pueri & puellæ: Eo pertinet Æſchyli σὺν κόροις τε καὶ κόραις, & illud Commentatorum antecedens, ἡ τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς εἶπεν, διὰ τὸ τȣ̀ς ὑμνοῦντας ἐπευφημιζομένους λέγειν σὺν κούροις τε καὶ κόραις. Res eſt indubitata. Quæ ſequuntur poſt Tragici Verſus, verba ſunt

In-

Interpretis Græci: Lege, κἀν τῷ βίῳ, ἀκορεῖ ἀντὶ τȣ̃ κόρευε κορώναν. Quod ἐκκόρειν eſt in Dicto præcedenti, ἀκόρειν eſt in Dicto illo: α, ut notum, centies auget, non privat; hinc ἀκορεῖν plus eſt, quam κορεῖν, & Emphatice accipi debet ibi: Sciunt Græce docti, & præter imperitos ea de re dubitabit nemo: *Strenue devirginat* (Talaſſius) *pro puella cornicem.* Hoc Dictum autem in vita communi erat frequens: Quo ſpectat Scholiaſtæ καὶ ἐν τῷ βίῳ. Vita ſæpe mores communes denotat: Comici βίον μιμȣ́μενοι ſunt apud Hephæſtionem Noſtrum: Alia prætereo. Eodem pertinent ſequentia; quæ ita conſtituenda ſunt, παροτρύνοντες ἢ ἔνιοί φασιν, Εκκόρει κόρε κορώναν. Et hoc eſt ipſum illud Dictum, quod hic habemus. Nunc omnia clarent etiam in Scholiis. Nam illud αἰσχύνην ἐξευτελίζων recte conſtituit Hæſchelius: αἰσχύνων ſequitur apud ipſum Pindarum. Quæ Alii de his cônſcribillarunt, non ſunt unius aſſis, & eo ablegari debent, quo alia inepta quævis. Cur autem Nicolaus Cauſſinus ex Phænice Colophonio adducit ea, quæ nihil ad rem pertinent, neglectis illis,

Ἀλλ' ὦ 'γαθοὶ ἐπορέξαθ', ὧν μυχὸς πλȣτεῖ,
Δὸς ὦναξ καὶ σὺ πολλά μοι νύμφη,
Νόμος Κορώνη· χεῖρα δ' ȣ̃ν ἐπαιτȣ́σῃ,
Τοιαῦτα εἰδὼς δός τι καὶ καταχρήσει.

quæ eo pertinent plane? An quia in iſtis etiam poſt Eruditiſſimi Caſauboni induſtriam videbat nihil? Fallor, aut ita eſt. Et, quæſo, quid ὦναξ ibi? quid alia perplexa & male coagmentata? abſque ullo dubio Verſus inſigniter ſunt corrupti, qui nunc in tranſitu conjectura, niſi fallor, inſigni faciam, ut iterum ſint ſynceriſſimi. Lege,

Ἀλλ' ὦ 'γαθοὶ 'πορέξαθ', ὧν μυχὸς πλουτεῖ·
Δος ὦ νεᾶνις καὶ σὺ πολλά μοι νύμφη·
Νόμος Κορώνῃ χεῖρα δοῦν' ἐπαιτούσῃ·
Τοιαῦτα γ' εἰδὼς, δός τι καὶ καθὰ χρὴ σέ.

νεᾶνις νύμφη, *ſponſa juvencula*; hoc aptum eſt, & ipſe Phænix, ſi reviviſceret, pro ſuo agnoſceret lubens: Cum ſcriptum eſſet compendiarie, ὦ νανις vel ὦ ναις, ex eo prodiit ſtatim Rex ille infauſtus obſtetricante Amanuenſium imperitia. δοῦν' ἐπαιτούσῃ ſcriptum pro δοῦναι ἐπαιτούσῃ ob Verſum. Alia aperta ſunt, & morari non poſſunt quemquam. Sed hoc in tranſitu, ut dixi: Reliqua, quæ in fragmento illo minus expedita ſunt, tentabimus ſuo loco.

Cap. 10. Μονογενὲς] *Ab uno genitum, ab uno ortum.* Interpretis *unigenitum* non dicit, quod debet.

μόνη γὰρ γένεσις αὐτοῦ] Ita legendum. *Una enim & ſimplex generatio ejus, talis eſt.* Cum γένεσις arcte cohæret μόνη, & unum illud ac μονογενὲς explicat. μόνου diverſa lectio eſt, quæ ita non convenit certe.

πλάσας δὲ σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ σχῆμα] Sic etiam Alii, ut notum: Et quid igitur eſt, quod apud Ariſtotelem legimus *Lib. 5. Cap. 19. de Hiſtor. Animal.* οἱ δὲ κάνθαροι ἣν κυλίουσι κόπρον, ἐν ταύτῃ φωλεύουσί τε τὸν χειμῶνα, καὶ ἐντίκτουσι σκώληκας, ἐξ ὧν γίνονται κάνθαροι? An in pilulis latere & hyemem tranſigere poſſunt ſcarabæi? Id ego certe non capio, nec alius etiam capiet. Nam quod orbiculatum eſt, ipſa forma ſua latebras excludit. Hoc omnes ſentiunt ſtatim. Locus Philoſophi depravatus eſt: Viſne ſuſpicionem? Legendum forte, ἐν ταύτῃ φωλεύουσί τε τὰ γόνιμα, καὶ ἐντίκτουσι σκώληκας, ἐξ ὧν γίνονται κάνθαροι. τὰ γόνιμα

ſunt

ſunt ſemina, ex quibus generantur vermes, ſcarabæorum initia. φωλεύουσι eſt *abſcondunt*, *occultant*: agendi notionem verbum ſæpe habet. Heſychius in Lexico: Φωλεύει. κρύπτει. Suidas: Φωλεύουσι. κρύπτουσι. Noſter *Lib.* 2. *Cap.* 90. Ανθρωπον ἐμφωλεύοντα ἑαυτῷ κακίαν. Alia adſcribere nolo. In pilula igitur, quam volvunt, ſemina abſcondunt, vermeſque ingenerant ſcarabæi: Hoc aptum & bonum. Facilis autem eſt conjectura noſtra: Nam ex γόνιμα ſtatim fieri poteſt χειμῶνα vel χιμῶνα, ut vulgo ſcriptum, tranſpoſitis modo literis.

ἐνάτη ἢ ἡ ὀγδόη] εἰκοστῇ pro ὀγδόῃ requiritur haud dubie: Ex notis numeralibus error. Junge Ælianum *Lib.* 10. *Cap.* 15. *de Animal.* Ubi τῇ ἐπὶ ταύταις eſt *die ſequenti*, non *deinde*, ut imperite vertit Interpres.

ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν] Subaudiendum eſt κατὰ, ut ipſi pueri ſciunt. Mercerus ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ impenſius probans, neſcio, quid ſibi velit.

γένεσιν κόσμου] *Mundi ortum.* Die vigeſimo nono, quo Luna Solis congreſſum appetit, Mundus hic viſibilis & ὑλικὸς ortus eſt ſecundum Ægyptios. Scis, quid de Mundi ortu fabulantur illi: hujus tota machina producta fuit die vigeſimo nono, cum dies viginti octo latuerat, & ipſo illo puncto diei vigeſimi noni, quo Sol cum Luna congreditur, ſe viſendam præbuit nativitatiſque habuit horam. Plura forte alias. Mercerus, qui *Mundi generationem* explicat *rerum, quæ in Mundo gignuntur, ortum ac productionem*, immane quantum a vero abeſt, ut nunc omnes vident.

ἀκτινωτὴ] De radiis accipiendum ſuſpicor, quibus cutis earum diſtincta: radios quaſi exhibet corporis pictura.

ἀμαυρότεραι] Minores & ita exiguæ, ut evaneſcant fere: ἀμαυρὸν & ἀμαυροῦσθαι eleganter etiam de illis dicitur, quæ rediguntur quaſi ad nihilum. Interpres peſſime, ut nemo neſcit, qui feles & eorum oculos norit.

ἔχει δὲ πᾶς κάνθαρος καὶ δακτύλους τριάκοντα] Hoc falſiſſimum eſt, ut ſciunt ipſi pueri: Non dubito, quin Amanuenſes hic iterum egerunt res ſuas. Aut vocula excidit, & legendum eſt, ἔχει δὲ πᾶς οὗτος κάνθαρος &c, aut literarum compendia male expreſſa ſunt, & ſcribendum, ἔχει δὲ οὗτος κάνθαρος &c. Nihil apertius.

ἡ μονόκερως καὶ ἰδιόμορφος] Quid hoc? an duo alia Scarabæorum genera non erant etiam ἰδιόμορφα? De eo dubitet nemo. Nam inde diſcrimen, & accurata diſtinctio. Et quid igitur, rogo iterum, ἰδιόμορφος de tertio genere? an quia unum illorum αἰλούρῳ, alterum ταύρῳ erat ſimile, hoc vero animantium nulli, vox ſeparatim de eo uſurpata? Hoc aliquid eſt, ſed quod longius arceſſitum non ſatisfacit mihi. Et ſit tamen ita; quid, quæſo, ſequens Ibidis mentio ad hoc præcedens? eane vicina ſunt, & apte connecti poſſunt? Cras credam, non hodie. Quid plura? Locum leviter corruptum puto, & mutata unica literula ſcribendum, ἡ μονόκερως καὶ ἰβιόμορφος, *unicornis eſt & Ibidem refert.* Sic pulchre Ibidis memoria ſuccedit, & in unoquoque genere ſimilitudo eſt apta: Primum αἴλουρον refert, & quia αἴλουρος Solis Symbolum eſt, dicatur Soli: Alterum refert taurum, & quia taurus Lunæ eſt vehiculum, dicatur Lunæ: Tertium Ibidem refert, & quia Ibis Mercurio ſacra eſt, Mercurio etiam cenſetur ſacrum. Vides? Certa eſt conjectura mea, & de qua dubitabit nemo.

Cap.

Cap. 11. ὅταν ὀργώσῃ] Novum hoc ab ὀργόω, pro quo ὀργάω uſu tritum eſt. Pierius Valerianus *Hieroglyph. Lib.* 18. *Cap.* 4. ὀργάζῃ legit; quod ego non ſumam mihi, ubi duo Cod. M. S. pro hoc noſtro ſtant. Aldinum ὀργύσῃ non eſt unius aſſis, & natum forte ex ὀργήσῃ.

πρὸς βορέαν ἄνεμον] Ita perbene Cod. Aug. & Morell. ἄνελκον Aldi ipſo inepto ineptius eſt. Sed an forte in Libris quibuſdam ſcriptum, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν, ἀνέλκουσα ὑπὸ τούτου ὀχεύεται, *naturam ſuam pandens Boreæ, ab eo attrahens comprimitur*? Sane ἀνέλκουσα non illepide adumbraret conceptionis mirificæ blanditias & modum: ἀνέλκειν ſæpe eſt attrahere, & ita accipi poſſet hic: Hoc certum. Cum autem ita ſcriptum eſſet, facile ex eo fieri potuit ἀνέλκουσ. & ἀνέλκον: Quare fortaſſe vera eſt hæc mea ſuſpicio; quæ tamen alterum ἄνεμον, quo nihil certe facilius, nequaquam proſcribit, aut proſcribere poteſt. Pro ἐπὶ ἡμέραις mox Cod. Aug. paulo emaculatius ἐπὶ ἡμέρας: ipſi Tyrones ſciunt.

ποθοῦσα παιδοποιΐαν] Hæc iterum Cod. Aug. & Morell. lectio eſt. Aldus ediderat, ποιοῦσα παιδοποιΐαν: quod certe flacceſcit, & a Sciolis profectum eſt, quibus γάμον γαμεῖν, νόσον νοσεῖν, & alia id genus, placebant vehementius. Vertas, *fætus procreandi deſiderio:* ipſum illud deſiderium facit, ut & potus & cibi ſiat immemor. Sentiſne? hoc ποθοῦσα hic ſtatuminat plane.

ἄλλα γένη γυπῶν] Perbene uterque Liber M. S. ὀνέων habet pro γυπῶν: Vide modo ſequentia, & ſi dubites, ad Pyrrhonis Scholam extemplo te confer, ut ſemper & de omnibus dubites poſthac.

γυπῶν ἢ ὑπηνέμιον ποιουμένων] His omnes Vultures diſtin-

ſtinguit Autor ab omnibus aliis alitibus: nihil apertius, ut dixi.

ἐξ ἱκανῦ διαςήματ@·] Copula adeſſet peropportune: ϗ ἐξ ἱκανῦ διαςήματ@·. Vide modo.

ποριζομένη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα] ποριζομένη vox eſt ſuſpecta mihi; quia hic agitur de viſu vulturis, quo victui neceſſaria deſtinat ſibi e longinquo: Nihil apertius. Interpres, *atque e ſatis longo intervallo quæ ſibi uſui ſint, comparet edulia*: Quod certo certius ineptum eſt. Nam id faciunt omnes volucres, ut nihil de aliis animantibus dicam. πορίζεσθαι aliquando eſt *invenire & quærere excogitando:* An iſtam σημασίαν inflexit Philippus, & de vulture, qui oculis edulia ſibi deſtinat, eo ſenſu τὸ ποριζομένη adhibuit? Non puto, nec putabunt, qui Græca callent. Quid igitur? Fallor, aut vox leviter corrupta eſt, & ipſe Philippus ſcripſit, χωριζομένη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα: *ſibi ſecernens ad victum neceſſaria.* Oculis ſecernit e longinquo edulia mox petenda: Nihil naturalius, nihil facilius. Victum quærens, e longinquo diſcernit, quæ victui eſſe poſſunt.

ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγκυος μένει &c.] Ælianus *Lib.* 2. *Cap.* 46. *de Animal.* γῦπα δὲ ἄῤῥενα ἐ φασι γίνεσθαί ποτε, ἀλλὰ θηλείας ἁπάσας· ὅπερ ἐπιςάμενα τὰ ζῶα, ϗ ἐρημίαν τέκνων δεδιότα, εἰς ἐπιγονὴν τέκνων τοιαῦτα δρᾷ· ἀντίπρωροι τῷ νότῳ πέτονται· εἰ δὲ μὴ ᾖ νότ@·, τῷ εὔρῳ κεχήνασι, ϗ τὸ πνεῦμα εἰσρέον πληροῖ αὐτὰς, ϗ κύουσι τριῶν ἐτῶν. Quorum poſtrema non vertit Interpres. An quia incredibile videbatur ei, tam diu uterum geſtare vultures? Ita videtur certe. Scis, quid de Elephanto ſcribat Ælianus, ſcribant alii: Id incredulitatem ejus auxit. Ego tamen Græca ideo non negli-

gligam, aut Æliani Codicibus mox omnem ſic denegavero fidem: Aliud eſt, quod facit ut dubitem, an Autor unquam ſcripſerit, quod nunc in Libris ſcripſiſſe dicitur. Quæ de ſubventanca vulturum conceptione narrat, ex Ægyptiorum ſcriniis petita ſunt, ut conſtat ex hoc ipſo loco, & Plutarcho in *Quæſt. Roman.* Hoc certum & exploratum. Jam autem diſerte hic notat Noſter, vulturem non diutius, quam centum & viginti dies uterum geſtare: A quo cum iſtud Æliani abeat immenſum, fors Amanuenſes dederunt, quod ipſe Autor non dederat. Visne conjecturam? Legendum forte, καὶ κύουσι τρίτον ἔτους, *& tertiam anni partem uterum geſtant.* Sic elegantiſſime conſpirant iſta Æliani cum his Horapollinis, & vultures non onerantur nimio uteri labore: Facillimus autem eſt error, ut quisque videt ſtatim. Inquies apud Philen legimus ex Æliano, quem ubique ſequitur,

> Θῆλυς δὲ πᾶς γύψ, καὶ σπορᾶς ἄνευ κύει.
> Χαίνων γὰρ ἀντίπρωρος ὕψου πρὸς νότον,
> Συλλαμβάνει τὸ πνεῦμα, καὶ τρίτου χρόνου,
> Στρουθοὺς πτερωτοὺς ἄρ᾽ ἀπὸ μήτρας ἐξάγει.

Fateor: Sed quid obſtat, quominus ille in Libros inciderit, qui eundem errorem præferebant, quem nunc præferunt Noſtri. Nihil certe, nihil. Nam & Phileti, & Aliis omnibus, qui Antiquiora deſcribebant, id contigit ſæpe: De Plinio notiſſima res eſt, & cujus exemplum inſigne adferemus in his ipſis Obſervatiunculis. Quo recentiores autem ſunt Autores, & propius ad tempora noſtra accedunt, eo probabilior eſt errorum conſenſus & gemina Librorum depravatio: Hoc certum & dubii

pers. Quare illud Philetis apud me certe ponderis eſt perexigui, nec ſcripturam Æliani ſuſpectam ſtatuminare poteſt. Et ſane ut dicam, quod ſentio, non modo Philen, ſed pleroſque etiam alios, qui ea tempeſtate vivebant, depravato Æliani loco inductos fuiſſe puto, ut de vulturum uteri geſtatione ſcripſerint, quæ Antiquis plane ignota fuerant. Nam hinc etiam eſt meo judicio illud Glycæ in *Annalibus*: οἱ δέ γε τὰς φύσεις τῶν ζώων διασκεψάμενοι, τελείη χρόνον τοὺς γῦπας ἐγκυμονεῖν τερατεύονται. καὶ πῶς, ἄκουε· οὐκ ἔστιν ἄῤῥενα γῦπα θεάσασθαι. ἀσυνδυάστως γὰρ αὐτοὺς τίκτειν νόμοι φύσεως παρακελεύονται· ὅθεν καὶ πᾶν τὸ γένος αὐτῶν ἡ τοῦ θήλεος φύσις ἠνέγκατο. ὅπερ ἐπιστάμενοι γῦπες, καὶ τὴν ἐρημίαν δεδιότες τῶν τέκνων, εἰς ἐπιγονὴν ἅπαν τὸ γένος στρατεύεται, καὶ δρῶσι δὲ σόφισμα ἄριστον. τῷ νότῳ καὶ γὰρ ἀντιπρόσωποι πέτανται· εἰ δὲ μὴ νότος εἴη, τῷ συγγενεῖ εὔρῳ ἁπλοῦσι τὰς πτέρυγας, εἶτα κεχήνασι, καὶ τοῦ πνεύματος ἐμφοροῦνται εἰσρέοντος, καὶ τίκτουσι ζῶα, μὴ μέν τοι γε ὠὰ ὑπηνέμια. διὸ πλείστου χρόνου δεῖται ἡ φύσις πρὸς ζώου τελεσιουργίαν. χαλεπὸν γὰρ, καὶ λίαν ἐργῶδες τῇ φύσει οὐσιῶσαι τὸ πνεῦμα, καὶ πρὸς ζῶον πλαστουργεῖν τὸ λεπτότατον. Locum Æliani aperte reſpicit, & τερατώδη iſtam uteri geſtationem cenſens, nihilo minus excogitat bonus, quæ eam probabilem efficiant & naturæ legibus conſentaneam. Baſilius Magnus, quem in verbis præcedentibus ſecutus eſt fide, de iſtis ne γρῦ: Vide *Homiliam* ejus 8. *in Hexaëmer*. Quod certe notandum. In Geoponicis, illo bonorum & malorum cumulo, legimus *Lib.* 14. *Cap.* 26. tanquam ex Ariſtotele; Ἀριστοτέλης φησὶ, γῦπας μύρου ὀσμῇ ἀπόλλυσθαι, κανθάρους δὲ τῇ ὀσμῇ τῶν ῥόδων. εἶναι γὰρ τούτοις σωτήριον τὴν δυσωδίαν. γῦπας δὲ μὴ συγγίνεσθαι, ἀλλὰ ἀντιπρώρους τῷ νότῳ πετομένους ἐγκυμονεῖν, καὶ διὰ τριῶν ἐτῶν τίκτειν. Quæ ejusdem ſunt notæ, & eandem erroris habent ſcaturiginem.

nem. Nam falſiſſimum eſt, quod de Ariſtotele dicitur, qui priora, non poſteriora ſcripſit in Libris ſuis. Ipſe Philoſophus de vulture *Lib.* 6. *Cap.* 5. *de Animal.* τίκτουσι δὲ δύο ᾠὰ οἱ γῦπες. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὅσα σαρκοφάγα, οὐκ ὤπται πλεονάκις ἢ ἅπαξ τίκτοντα· ἡ δὲ χελιδὼν δὶς νεοττεύει, μόνον τῶν σαρκοφάγων, id eſt, ut recte vertit Interpres, *Pariunt vultures ova bina: Cætera quæ carne veſcuntur, non plus quam ſemel anno parere exploratum eſt; Hirundo una bis anno nidificat.* Nihil apertius eſt; peſſimeque nugas ſuas Philoſopho adſcripſit homo ineptus. Interpres ibi διὰ τριῶν ἐτῶν τίκτειν Latine reddidit *per tres annos parere:* quod nimis inſulſum eſt hercule, & ineptiarum alit ineptias. Nam ſic vultures deterioris fuiſſent conditionis, quam ipſa Latona, cui partus fuit longe difficillimus propter negatum, in quo pareret, terræ angulum. Vertas miſſis nugis, *ſed facie Auſtro obverſa volare, atque ſic prægnantes fieri, & poſt tres annos parere.* Annos tres uterum geſtant, & illis exactis pariunt. Uſum præpoſitionis tenent Græce docti. Et ſic igitur Recentiores, Æliani Codicibus decepti, ut firmiter mihimet ipſe perſuadeo; ſed pleríque, ut antea dixi, non omnes. Nam meliora certe edoctus fuit Joannes Tzetzes ex Scriptore huic Noſtro affini, ut conſtat ex *Chiliad.* 12. *Cap.* 439. ubi inter alia hæc leguntur,

Πέντε δ' ἡμέραις πρὸς πυγὴν πετόμενοι ἀνέμοις,
Κυρίως συλλαμβάνουσι γονὴν ὑπηνεμίαν·
Ἐν ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἡμέραις δὲ γεννῶσι
Τὰ ὑπηνέμια ᾠά· ἐν δὲ τοσούταις ἄλλαις
Ἐκ τῶν ᾠῶν ἐκλέπουσι, καὶ νεοσσοὺς ποιοῦσιν·

Εν ἑκατὸν ἡμέραις ἢ καὶ εἴκοσιν ἑτέραις,
Μέχρι καὶ πτήσεως αὐτῶν, ἐκτρέφουσιν ἐκείνους.

πρὸς πυγὴν πετόμενοι ἀνέμοις, *volantes ventis, qui ad nates ſtant.* ἄνεμοι πρὸς πυγὴν ſunt venti averſi & poſtici, qui vulgo dicuntur οὔριοι Moneo, quia Interpres πρὸς πυγὴν perperam ſeparavit ab ἀνέμοις, vertens, *Quinque autem diebus natibus volantes contra ventos.* Nam ſic Græca non poſſunt eſſe bona. Periti vident.

θηλυκῶς μέντοι τὸ οὐρανόν] Hæc tuto abeſſe poſſunt, & minus certe conveniunt, quia pro τὴν οὐρανὸν Philippo placuit τὴν οὐρανίαν: Fors a manu recentiori acceſſerunt, ideoque in Aldi Membranis non comparebant.

ἀποτελεῖται] Recte Interpres *perfecta ſit*: Nam Præſens non quadraret, & ipſum Præteritum hic in Præſenti latet. Alias legendum ſit ἀποτελέσθη vel ἀπετελέσθη.

βασίλειον]. Regium inſigne ita dicitur, ut nemo neſcit: Hic vox latius accipitur, & quodvis inſigne denotat, quo res a rebus principaliter diſtinguuntur. Ut ſexus fæminei inſigne, quo ab altero virili apertius diſtinguatur, Vultur apponitur cuivis fæminæ: Hoc appoſitiſſimum eſt.

μηκύνω τὸν λόγον ——] Hæc mutila cenſent Viri Eruditi, & in Libris M. S. ut mutila repræſentantur: Male, niſi fallor. Nam cui bono repetitio illa, μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι? Nonne Philippus id omne enarraverat antea, & quidem accurate? De eo dubitat nemo. Et cur igitur, rogo adhuc ſemel, id repetitum hic, & quidem ita jejune? Hoc ego non aſſequor, & alii etiam non aſſequentur, quibus ingenium eſt paulo felicius. Dicam, quod ſuſpicor. Menda leviſſima obſidet

locum,

locum, quam Critici inſulſi non potuerunt deprehendere; quo factum, ut verba male diſtinxerint, & ſic magis adhuc corruperint, mutilaque cenſuerint tandem: Si ſcripſeris, ἀφ' ὃ καὶ πᾶσαν θεὰν, ἵνα μὴ περὶ ἑκάστης γράφων μηκύνω τὸν λόγον, Αἰγύπτιοι μητέρα ἔσαν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι, ſententia erit apta numeroſque habebit ſuos, nec quicquam aderit, quod putide repetitum videatur cuiquam. Quid autem facilius hac conjectura noſtra? Ex ἐν implicite ſcripto facimus ἔσαν explicite ſcriptum: Imo hoc placet. Hæſchelius ad Marginem Editionis ſuæ ita ſupplebat lacunam, — τὸν λόγον, σημαίνοντες, τὴν γῦπα γράφουσιν Αἰγύπτιοι.

μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου] Ad vulturem hoc referendum; non modo mater eſt vultur, ſed etiam mater matrum; quia mares non ſunt in iſto genere. Nihil ſignatius. Quod de *matre ſexus fæminei* addit Mercerus, ineptum eſt & Græca non ferunt: Nam ſic ſcribendum fuiſſet, μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκὸν ζῶον. Pueri vident, & ſentiunt etiam, quam marcidum ſit illud ipſum.

ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι] Quo reſpicit τούτων? An ad ſuperiora illa, διότι καὶ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται? Nihil aliud reſtat, & niſi eo reſpiciat vocula, miſere inter verba ſociata relinquitur ſibi. Hoc ipſum tamen durum, & vix tolerabile. Niſi fallor, locus male habet: An forte legendum, ἐπεὶ τοσούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι, *quoniam tot & tantorum generatio inde eſt?* Sic vocula apte ad præcedentia illa referri poteſt, & orationis ſtructura non eſt prava. Scriptura compendiaria vitio originem dedit.

δραχμὰς ȣ̃ δύο &c.] Hæc ego non intelligo: Quid

 drachmæ

drachmæ ad Ægyptios? quid drachmæ ad unitatem? Ego in his talpa ſum, nec juvant Viri Eruditi; Nam Nicolaum Cauſſinum, qui vocem δραχμὰς ter mutat, ipſa ſcripturæ pervicacia refellit. Visne conjecturam? Dabo, ſed ea conditione, ut meliora proferas, ſi hora benignior tibi obtigerit. Græci drachmam una quadam linea videntur repræſentaſſe; & duas proinde drachmas lineis duabus: Hæ autem duæ lineæ erant nota unitatis apud Ægyptios; de qua hic verba faciens Philippus, non Interpretem, ſed Periphraſtem egit, & ut Græcis ſuis rem perſpicue exponeret, ſignum illud unitatis vocavit duas drachmas, earumque lineolis unitatis lineolas deſignavit. Sic omnes intelligebant ſtatim, quid Symbolum ſibi vellet, & duæ Ægyptiorum lineolæ duabus Græcorum lineolis deſignatæ, non poterant cuiquam e Græcia eſſe ignotæ. Sentisne? Certe vel hoc verum eſt & locus ſubindicat certo, vel aliud quiddam ſubeſt, cujus notitiam Amanuenſium ignavia mihi invidit. Quæ de ipſo Monadis ſigno apud Ægyptios notat Cauſſinus, Myſtica ſunt, & ego non curo, quia auctoritate carent.

Cap. 12. κάνθαρον καὶ γῦπα] Ordinem nota: in Vulcano maſculum præcedit, in Minerva fæmineum. Nihil decentius.

ἔκτε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ] Ita perbene legitur ex Libris melioribus: ὑπάρχοντος, quod Morellianus præterea exhibebat, ſententia non requirit. Hactenus nihil evidentius. Sed quid ſequens, ἐπὶ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γεγράφασιν? An id probabat naturam maſculam Deæ? Nihil inſulſius. Nam omnia in vulturibus fæminea, ut jam audivimus ſæpe. Et ſic apparet, ipſos illos Libros meliores eodem vitio

tio laborare, quo alii deterioris notæ, & vel temporis injuria, vel deſcriptorum ignavia feciſſe etiam vocum aliquot jacturam. Legendum ſaltem, ut ſcias, quid Autor voluerit, ἐπὶ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς τὸν κάνθαρον, καὶ ἐπὶ τοῦ Ηφαίστου τὴν γῦπα γράφουσιν. οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι. Hoc ego video, hoc tu vides: Sic mares junguntur fæminis, & naturæ communio indicatur certa. Cauſſinus de his peſſime: Aperta res eſt.

μόνοι θεῶν] Interpres, *hi ſoli ex Diis:* quod falſum eſt. Nam præter Minervam & Vulcanum plures fuerunt Dei ἀρσενοθήλεις in Ægypto. De Luna ipſe Horapollo *Cap. præced.* ἥτις (ſcilicet κανθάρων δευτέρα γενεὰ) καὶ τῇ Σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ' οὗ καὶ τὸν ἐν οὐρανῷ ταῦρον, ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες Αἰγυπτίων. Quæ aperte naturam maſculam vindicant Lunæ: Nam quo pertinebunt cæteroquin tauri vires? Alia Autorum loca de Luna mare ſciens prætereo: Notiſſima enim ſunt: Neque cumulo, quæ de aliis Ægyptiorum Diis maſculo-fæmineis aliunde afferri poſſent: Nam ea etiam ſatis nota ſunt in hac literarum luce. Sufficit, quod ſic conſtet de Interpretis ineptiis; qui cum aliis Viris Eruditis non intellexit vocem μόνος, cujus σημασία hic non excludit, ſed eximit, & aliquid præſtans notat & egregium. Vulcanus & Minerva Dei ἀρσενοθήλεις non ſunt ſoli, ſed inter Deos ἀρσενοθήλεις primarii ſunt ac præcipui; pro Diis maſculo-fæmineis habentur κατ' ἐξοχήν: Hoc aptum & ad Ægyptiorum Dogmata accommodatum eſt. Sic autem vox illa etiam alibi accipienda eſt: Adſcribamus ex Hymnis, qui Orpheo tribuuntur vulgo, exempla quædam: In Hymno Νεμέσεως eſt,

Ἀΐδια,

Αἰδία, πολύσεμνε, μόνη χαίρουσα δικαίοις.

In Hymno Νόμου,

Αὐτὸς γὰρ μοῦνος ζώων οἴηκα κρατύνει.

In Hymno Λευκοθέας,

Μούνη γὰρ θνητῶν οἰκτρὸν μόρον ἐιν ἀλὶ λύεις.

In ſequenti Παλαίμονος,

Φαινόμενος σωτὴρ μοῦνος θνητοῖς ἀναφαίνῃ.

In Hymno Περσεφόνης,

Εὐφεγγὴς, κερόεσσα, μονὴ θνητοῖσι ποθεινή.

Alia omitto, & ipſe quærere potes: Sunt enim plura. In omnibus autem iſtis aliquid eximium indicatur voce, & de uno ac ſolo minime cogitandum eſt: Nam cæteroquin improba & inepta eſſent, quæ ibi dicuntur ab initiatis: Id omnes ac ſinguli vident. Et ſic etiam in aliis Autoribus ad τὸ ὑποκείμενον accommodanda eſt vocis ſignificatio, quam nunc primus, niſi memoria fallat, tibi aperio. Unum exemplum adhuc afferam ex ipſo Horapolline noſtro: Ubi de Cucupha ſermo eſt, gratum animum eo indicatum fuiſſe legimus, διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκτραφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν. Quod falſum eſt, ſi Interpretes ſequaris, ſed verum, ſi ſequaris me: Inter aves ſcilicet pias, maxime pia eſt illa, ideoque excellentiæ nota non immerito ei tribuitur. Videsne?

Cap. 13. Θεὸν τὸν ἐγκόσμιον] Recte vertunt, *Deum qui in mundo eſt*; *Deum mundo inhabitantem*: ψυχὴν ἐγκαρδίαν ſimiliter habuimus ſupra *Cap.* 7.

τὴν νίκην πρεσάσει, ἢ &c.] Hæc notes: Totum hoc Univerſum Circus eſt, in quo immenſa Corpora Cæleſtia cum

cum omnibus aliis inter ſe curſu certant: Huic certamini præeſt Deus ἐγκόσμιος, qui victores declarare & victoriæ præmia diſtribuere poteſt ſolus: Illa ipſa autem ſpes victoriæ eſt, quæ facit, ut ſidera & Orbis univerſus in partibus ſuis, celerrime & abſque ulla intermiſſione ſe continuo moveant: Hoc ſibi volunt illa, de quibus Alii, quantum memoria repeto, ne hilum: Quare notandum eſt, ut dixi, hoc Ægyptiorum Dogma ſingulare.

πέντε μόνοι &c.] Saturnum & Martem numero ſeptenario eximit Mercerus: quod ego probare non poſſum. Haud dubie Solem & Lunam ſupra Planetarum conditionem extulerunt Ægyptii, & inde factum eſt, ut quinque remanſerint numero. Et ſic etiam Cauſſinus perbene.

Cap. 14. περὶ τῆς τοῦ θεοῦ συνόδον] Mercerus, *cum Deæ congreſſu*: Recte. Nam de Dea ſermo eſt, non de Deo. Scribe igitur in Græcis, περὶ τῆς τῆς θεοῦ σύνοδον, ne diſſona ſint, quæ conſona eſſe debent. ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ſic ſequitur etiam apte. Nihil evidentius. Mox ἐν τῷ μέρει τῆς ὥρας ſignificat *partem horæ*: Interpres nimis dilute, *aliquanto tempore*.

ἔτι γὰρ καὶ ἐκ τῆς] γὰρ non eſt apud Aldum, & abundat certe, vel potius in γὲ mutandum eſt: ἡ δὲ præceſſit, ut vides.

τούτους δὲ τρεφομένους —— οὕτω καὶ τούτους] Mira conſtructio, quæ Tautologiam exhibet manifeſtam: Nam οὕτω καὶ τούτους ingrate repetitur, ubi τούτους τρεφομένους præcedit. Dicam, quod ſuſpicor: Aliquando pro genitivis abſolutis adhibentur nominativi abſoluti, & oratio eos paulo liberius

aſciſcit arbitrio ſuo: Res eſt Eruditis nota, & quæ ſæpe imperitis Amanuenſibus obfuit. Simile hic obſervaſſe videor mihi. Legas enim, οὗτοι ᾗ τρεφόμενοι ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντες, οὐ, καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷ, οὕτω καὶ τούτους, ἀλλὰ &c, videbis ſtatim orationem ſatis bene procedere & nihil in ea apparere ſuperfluum. Nominandi enim caſus ſunt pro caſibus gignendi, & præponuntur apte, ut mox quarto ſit locus. Nihil apertius. Et ſic manifeſtum eſt, quo Aldinum τυγχάνοντες pertinuerit: In eo ſcilicet veræ lectionis ſunt veſtigia, quæ penitus Amanuenſium ſocordia non potuit delere. Si caſus accuſandi adhibuiſſet Philippus ſtatim in principio Pericopæ, haud dubie ſcripſiſſet uno ac ſimplici ductu, τούτους ᾗ τρεφομένους ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντας οὐ καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷν, ἀλλὰ &c. Hoc certum & perſpicuum eſt: Potes autem jungere cum his noſtris verba Euſtathii ad *Iliad.* *B.* *V.* 353. Ut jam monuimus, Amanuenſes inſulſi hanc conſtructionem paulo ſecretiorem interpolarunt ſæpe. Supra *Cap.* 10. habuimus, ὑφ' ἰῶ ἀπομένον, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος: Ubi dubito, an ſimile non irrepſerit mendum: Nam de ipſa Sphæra ibi adhuc ſermo eſt præcipuus; ideoque longe ſignatius & convenientius certe legeretur, ὑφ' ἣν ἀπομένουσα, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος, eadem ſtructura, quam hic enodavimus tibi. Locum perpende, quæſo; videbis.

τότε ὅλος ἀποθνήσκει] Legendum potius, τότε ὅλον ἀποθνήσκειν. Nam a præcedentibus pendent.

Αἰγύπτια ἐπισαμένων] Malim Αἰγυπτίοις: De literis Ægyptiis nihil præceſſit, ſed de literis ſimpliciter; & mox etiam ἐπισαμένης γράμματα ſimiliter ſequitur: Quare abun-

dat

dat & nimium eſt Αἰγύπτια. Alterum Αἰγυπτίοις contra aptum eſt & Emphaſin habet; quia illa Cynocephalorum familia, quæ eo erat ingenio, ut literas addiſcere poſſet quaſcunque, apud Ægyptios inveniebatur ſolos, aut inveniri credebatur ſaltem. Recte igitur Aldus cum Libris ſuis: Junge Ælianum *Lib.* 6. *Cap.* 10. *de Animal.*

ϗ εἰ γράφει] Ita legendum eſt abſque ullo dubio: Nam ideo atramentum & ſtylus Cynocephalo appoſita.

ἰχθυώμενον ἄργον] Codex Auguſtanus perbene ἰχθυώμενον ἄρτον: quod Cauſſinus veriſſime explicuit. Nam quæ de Ichtyophagis Oritis ſcribuntur, non conveniunt Ægyptiis: Dein ἄρτος ἰχθυώμενος non eſt panis ex piſcibus confectus, ſed panis, cui aliquid de piſcibus accedit: Attende modo; ipſa locutio Cauſſinum juvat.

οἱ ἱερεῖς ἐκτός] Interpres *externi Sacerdotes*: Qui ſunt illi, & cur de illis hic ſermo? Ineptiæ & ineptiæ meræ. Poſt ἱερεῖς collocandum eſt punctum, & ἐκτὸς cum ſequentibus connectendum. Quid autem vocula iſta? An *præterea*? an *extra illud, quod jam dixerat*? Sic certe ſententia eſſet apta: Sed uſus obſtat, quo non probata eſt ſignificatio illa. Quare legendum ſuſpicor, αὐτὸς γινώσκεταί τε περιειλημμένος &c. quod perſpicuum eſt, & omnes intelligunt ſtatim: Ex ductibus literarum implicitis error.

τῷ ῥύπῳ παραφερόμενον] Quid illud παραφερόμενον ad ῥύπῳ? Interpres, *nec tamen ullis a nativo colore transfertur aut inquinatur ſordibus*: Vide, quo circuitu utatur, ut παραφερόμενον accommodet ad ſententiæ normam. Id omne tamen ineptum & jejunum: Nam nunquam ita locuti ſunt Græci. Sed eſto; ita locuti ſint ſæpe; quid tota illa ſententia ad natationis induſtriam? An qui in natando non

contrahunt ſordes, doctius & melius natant, quam qui eas contrahunt? Ne ita ſentias, ſi cachinnos non exſpectes. Et quid igitur verborum murmur ad rem ipſam? Nihil plane, nihil. Non dubito, quin locus egregie depravatus ſit ab Amanuenſium furfure: Scribe, ut ipſe Philippus ſcripſerat olim, διότι τὰ μὲν ἄλλα ζῶα κολύμβῳ χρώμενα, ῥῷ παραφέρεται. μόνον δὲ τοῦτο, εἰς ὃν τόπον στραφῇ, προελθεῖν, κολυμβᾷ, καὶ μηδὲν τῷ ῥῷ παραφερόμενον. Recta via natat, quo velit, nec unquam ab aquarum fluxu agitur tranſverſus: Hoc egregium eſt; hoc dicit, quod debet. ῥῷ pro ῥύπῳ ſcribebant Veteres, & in Libris Antiquis αι & ε confunduntur millies: Inde prima depravationis cauſa.

Cap. 15. σχήματι τοιῷδε] In aliis Libris τρόπῳ τοιῷδε: Ex qua lectionis diverſitate, ad Marginem annotata, haud dubie ortum eſt illud σχήματα, quod ad finem Capitis præcedentis, paulo remotius a voce παραφερόμενον, apparebat in Libris Aldinis: Auguſtanus & Morellianus id non habebant. Vide Merceri Notas.

βασίλειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα] βασίλειον hic ſumitur pro regio inſigni; de quo non incondite Laurentius Pignorius ad *Menſam Iſiacam*: Quamquam mihi, ubi hunc locum Horapollinis jungo cum figura Cercopitheci & Cynocephali, qui in dicta Menſa Iſiaca viſuntur, fit probabilius, inſigne regium apud Ægyptios fuiſſe Lunæ exorientis ſignum, quod ipſum orbem Lunarem complectebatur, tanquam ex eo egredientem: Nam ſic Schemata illa intelligo. De Luna nova habuimus ſupra, eam ἐν τῇ ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσχηματίσθαι: Talis autem figura eſt, quæ orbem con-

tinet

ſinet totum, vel ex qua orbis exſurgit totus. Et ſic Lunam habemus, quæ primo exilis, tandem continuo creſcens ad orbem redigitur plenum ac perfectum: In quo certe aliquid eſt, quod quævis læta promittebat regi, & proinde efficere potuit, ut illud pro inſigni regio habitum fuerit perquam accommode & perquam venuſte. Sic locus hic appoſitiſſimus eſt, de quo Cauſſinus adeo inepte, ut nihil ineptius excogitari poſſit: Neque juvat bonum locus ille ſuperior de Vulture. Nam ibi ad vocem βασίλειον accedit γῦπα, & longe alia eſt locutionis indoles: Pueri vident, & in re clara verbis parco lubens.

τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς, ὁ κυνοκέφαλος &c.] Diſtinctio male habet: Scribe, τοῦτο γράφουσι τὸ σχῆμα, ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται, ὡς εἰπεῖν προσευχόμενος τῇ θεῷ. Articulus ὃ arcte cohæret cum τὸ σχῆμα, & ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ita accipiendum, ac ſi poſt ὃ collocatum eſſet. Interpres locum fortaſſe non intellexit ſatis: Nam ideo a verbis ſingulis diſceſſionem fecit, niſi fallor. Vide modo.

ἐπειδὴ ἀμφότεροι φωτὸς μετειλήφασι] Locus ſuſpectus: Nam quid ἀμφότεροι hic? Idne præcedentia nos exſpectare jubent? Nequaquam certe, quicquid Interpres comminiſcatur ſibi. Dicam ſuſpicionem meam: Legendum autumo, ἐπειδὴ ἀμφοτέρου φωτὸς μετείληφε. Sic apte dicitur, cur Lunam orientem adoret Cynocephalus: Quia ſcilicet ortu ejus particeps fit utriuſque luminis. Sole occidente mox Lunam videt orientem, & ſic pro uno lumine luminibus fruitur duobus: Emphaticum eſt ἀμφοτέρου & venuſtum: Hoc quiſque videt ſtatim. Cum autem id mutatum eſſet in ἀμφότεροι, mox μετείληφε tranſire debuit in μετειλήφασι volens nolens: Nihil apertius.

Cap. 16. Ισημερίας δύο πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφαλον &c.] Illud πάλιν leviter tranſpoſitum eſt. Nam ad latus Cynocephali incedere debet, de quo antea fuit ſermo, non de Æquinoctiis. Lege, Ισημερίας δύο σημαίνοντες, πάλιν κυνοκέφαλον &c.

ζωγραφῦσι ζῶον] Sententiam male onerat ζῶον: Diſtinguendum puto, κυνοκέφαλον καθήμενον ζωγραφῦσι. ζῶον ἐν ταῖς δυσὶ τῶν ἰσημερίαις &c.

ἵνα ᾖ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ &c.] De his & ſequentibus, quæ difficillima ſunt, ita ſentio. Legendum eſt primo, ἵνα ᾖ μὴ εὐρύτερον τὸ κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, δι' ὃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ὡρολόγιον ἀποκρίνεται, μὴ ᾖ πάλιν ςενώτερον, ἀμφοτέρων τῶν χρεία, τὸ μὲν τῶν εὐρύτερον, ταχέως ἐκφέρον τὸ ὕδωρ, ὀυχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ, τὸ ᾖ ςενώτερον, κατ' ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολύον τὸν κρυνὸν, ὁμοίως· Hoc certum & perſpicuum: Sic εὐρύτερον & ςενώτερον dicuntur recte de iſto Cataſceuaſmate, quæ de ipſa aqua certe dicuntur perperam. τὸ ὕδωρ male repetitum has tenebras induxit: Nam ſic locus viſus eſt mutilus, & omnia confuſa fuerunt & turbata. ἀπολύον τὸν κρουνὸν eſt *aquam emittens*: quod ſcilicet ἐκφέρον τὸ ὕδωρ dixit paulo ante, hic ἀπολύον τὸν κρυνὸν dicit eodem ſenſu. Interpres minus bene & ambigue. ὁμοίως præcedentia reſpicit, ὀυχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ, quæ hic repetenda ſunt ἀπὸ κοινῦ: Id autem ex corrupto ἕως protraximus, in quod tranſierat Amanuenſium imperitia, qui ſcripturæ compendia & literarum ductus implicitos non intelligebant. Nihil pronius aut facilius, ut ſciunt periti. Dein ſcribendum, τῆς ὀυρήθρας τρύπαν διείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος, σίδηρον κατασκευάζυσι πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. *Meatus urinarii ſciſſuram perforantes, pro hujus craſſitie ferream*

ream fiſtulam fabricantur in uſum modo dictum. Οὐρήθρα meatus urinarius eſt a veſica ad caulis caput, cujus aperturam τρύπαν vocat Autor: Hanc ad vivum expreſſam perforabant, & ad facti foraminis magnitudinem redigebant magnitudinem fiſtulæ ferreæ, quæ aquam per caulem deduceret, ut ſic deducta curſum teneret certum. Jam nihil apertius. Pro οὐρήθρας compendiarie exaratum erat οὐρας: hoc imperiti Scribæ deſcripſerunt imperite. τρύπα autem & τρύπαν, ſi literæ copulentur, a τείχα non multum abludit, & facile etiam ſeducere potuit ignavos. Erunt, qui ſcripturi ſunt, τῆς οὐρήθρας τρῆμα: Quod certe non diſplicet etiam mihi, ſi pro ταύτης πάχος legatur τοῦτο πάχος: Nam articulus nominis conditionem & ſexum debet ſequi. Tu fac, quod velis; utrumque bonum eſt, & rem exprimit apte. διείρειν eſt trajicere & perforare, pulchreque dicitur de ipſa τρύπῃ in imagine expreſſa: Hoc certum. In Aldino Exemplari erat διαφέροντες; quod eodem pertinuit: Nam haud dubie detortum eſt ex διαπείραντες, quod non diverſum eſt a διείραντες. Nunc omnia clarent, quæ hactenus fuerunt obſcuriſſima, nec alii Viri Eruditi potuerunt ope ingenii illuſtrare: Præter Mercerum, Hæſchelium & Cauſſinum, videndi ſunt Geſnerus in *Hiſtoria Animalium*, & Salmaſius in *Exercitat. ad Solinum pag.* 454. Qui omnes a veritatis ſcopo aberrarunt longe. Apage, apage illud τείπα, quod abblandiri potuit Cauſſino: Nam ea barbaries non eſt in his Philippi. Dein οὐρᾶς de Cynocephali pene ineptiſſimum eſt; quia ipſe caudam habet proprie dictam: Vide Pignorii *Menſam Iſiacam*, ut alia præteream. Homo cauda caret; & ideo pars illa, quæ caudam refert, quanquam pro cauda minime ſit,

ita dicitur non invenuſte. Nihil certius. Quid autem Polyhiſtoris illud, ἐκ τῆς οὐρᾶς τρίχα δείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος σίδηρον καθασκευάζουσι? An τρίχα δείρειν apte dicitur? An fiſtula, quæ craſſitiem habebat unius pili, aquam commode tranſmittere poterat, & cum præcedenti στενώτερον omnique cohærentia loci convenit ſuſpicio illa? Dicam libere; nihil anilius, nihil exoletius. Alia prætereo, & cum nugis diutius confligari nolo. Cæterum in Codice Morelliano poſt στενώτερον ſcriptum erat τὸ ὕδωρ μομᾷ: quod ego ignoro, quid ſibi velit. Viſne conjecturam? Fors Lector diligens ad τὸ ὕδωρ adſcripſerat in Margine vocem μώμα, qua indicabat vocabulum illud ſpernendum & inducendum eſſe ibi: τὸ ὕδωρ μώμα, *illud* ὕδωρ *ſperne ac ride.* μωμεύειν, μωμέειν & μωμάειν in uſu promiſcuo fuerunt olim. Et hoc ſatis probabile eſt profecto: Nam tales annotatiunculæ & ἐπικρίσεις millies in contextum inſinuarunt ſeſe, & eo ipſo Autorum loca miſere deturparunt: Eruditiores ſciunt, & Nos ea de re ſuo loco plura.

ὡς καὶ οὐδὲ] Quantivis pretii eſt illud ὡς, quod ex Codice Auguſtano promſit Hæſchelius: Nam abſque eo ſententia eſt imperfecta.

Cap. 17. Θυμὸν] *Animi præſtantiam; animi magnitudinem:* Interpretes male. De Leonis iracundia agitur *Cap.* 38. *Lib.* 2.

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην] Paulo aliter Ariſtoteles in *Phyſiognom. Cap.* 5. φαίνεται τῶν ζώων ἁπάντων λέων τελεώτατα μετειληφέναι τῆς τοῦ ἄῤῥενος ἰδέας. ἔστι γὰρ ἔχων στόμα εὐμεγέθες· τὸ δὲ πρόσωπον τετραγωνότερον, οὐκ ἄγαν ὀστῶδες, τὴν ἄνω τε γένυν οὐ προεξεστηκυῖαν, ἀλλὰ ἰσοῤῥοποῦσαν τῇ κάτω· ῥῖνα δὲ παχυτέραν, ἢ λεπτοτέραν· χαροποὺς ὀφθαλμοὺς, ἐγκοίλους, οὐ σφόδρα περιφερεῖς, οὔ-

τε

τε ἄγαν περιμήκεις, μέγεθος δὲ μέτριον· ὀφρῦν εὐμεγέθη, μέτωπον τετράγωνον, ἐκ μέσου ὑποκοιλότερον, περὶ δὲ τὰς ὀφρῦς καὶ τὴν ῥῖνα ὑπὸ τοῦ μετώπου οἷον νέφος ἐπανεστηκὸς, ἄνωθεν δὲ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ῥῖνα ἔχει τρίχας ἐγκλινεῖς, οἷον ἀνάσιλον. Ita legendus eſt ille locus. ἀνάσιλον crines ſunt a vertice in frontem reflexi: Autor Etymologici Magni: Ἀνάσιλον. τρίχωμα, τὸ ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ μέτωπον ἀνεστραμμένον. Ita ſcribendum eſt: Nunc ordine contrario legitur peſſime, τὸ ἀπὸ μελώπου ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἀνεστραμμένον. Heſychius ſuo loco: Ἀνάσιμον. τρίχωμα, τὸ διὰ τοῦ μετώπου ἐπὶ κορυφὴν ἐστραμμένον. Ubi idem mendum eſt, & vox capitalis præterea male exprimitur: Nam ἀνάσιλον vel ἀνάσιλλον haud dubie ſcribendum. Paulo ante in eodem Lexico legitur: Ἀναστεσυλιᾶσθαι. ἐστεμμένας ἔχειν τὰς τρίχας· ἀνάσιλλος στέφανος. Ubi reponendum ἀναστεσιλλᾶσθαι vel ἀναστεσιλλῶσθαι: Nam ab ἀνάσιλλος verbum deducitur. Nihil apertius. Illud ἐστεμμένας quantivis pretii eſt, & totum ἀνάσιλον pulchre repræſentat nobis: Unum ſcilicet capillitium, quod a vertice in frontem retrahitur, ἀνάσιλον proprie dictum non efficit, ſed crines in orbem omnes ita diſpoſiti, ut coronam quaſi referant, ipſa æqualitate ſua orbiculari: Eo pertinet illud ἐστεμμένας; Circulus crinium coronæ circulum imitatur, ipſique crines ſunt coronarii. Et ſic intelligendum etiam eſt ſequens ἀνάσιλλος στέφανος: Pro ἀνάσιλλον dictum etiam ἀνάσιλλος, quod στέφανος redditur propter ipſas τρίχας ἐστεμμένας. Dubito tamen, an non legendum ſit, ἀνάσιλλον, στεφάνη: Nam & ἀνάσιλλον pro ipſo capillitio ſyncerius certe eſt, & στεφάνη, non στέφανος, de iſta capillorum ſtructura uſurpari ſolet: Vide modo Pollucem *Lib.* 4. *Segm.* 144. *&* 146. Quicquid ſit, elegans eſt Heſychii Gloſſula, quæ omnem ἀνάσιλλου ſtructuram aperit nobis:

Quare peſſime egerunt, qui in iſtis Grammatici pro ἐστεμμένας repoſuerunt ἐστραμμένας. Nam ſic ἀνάσιλλου pars maxima perit, & ejus dimidia vix remanet, quæ non niſi per Metonymiam ita dicta: Crines ſcilicet a vertice in frontem deducti præcipue efficiunt, ut totum capillitium coronæ ſimilitudinem referat: hinc nomen totius datum eſt parti. Nihil vulgatius. Quid autem ἐστραμμένας eſt poſitum nude? Nugæ, nugæ, & nihil aliud. Quare peſſima eſt mutatio illa, & longe ablegnda ad ipſos corvos. Apud Plutarchum & Appianum de Surena legimus: μέγιστος ἦν ὁ Σουρήνας καὶ κάλλιστος, αὐτὸς ἦν τῇ κατ' ἀνδρίαν δόξῃ τὴν θηλύτητα τοῦ κάλλους οὐκ ἐοικώς, ἀλλὰ Μηδικώτερον ἐσκευασμένος ἐντρίμμασι προσώπου, καὶ κόμης διακρίσει, τῶν ἄλλων Πάρθων ἔτι Σκυθικῶς ἐπὶ τὸ φοβερὸν τῶν ἀνασίλλων κομώντων. Ubi haud dubie legendum eſt τὸ ἀνάσιλλον κομώντων: Quod Appiani Interpres veriſſime ita reddidit, *quum alii Parthi ad terrorem capillitium in frontem reflectere ſoleant.* Nam id ἀνάσιλον exigit, & crines in frontem retorti præſtant revera; ut conſtat inter alia aperte ex eo ipſo, quod hic de Leone ſcribit Philoſophus adhibita eadem voce: Capilli a vertice in frontem reclinati, & ad ipſam ſuperciliorum nubem accedentes, faciem Leonis terribilem efficiunt & ejus ἀνδρείαν quaſi repræſentant inter alia. Nihil certius. Salmaſius in Epiſtola ad Colvium de *Virorum Cæſarie* iſta Appiani & Plutarchi ita Latine reddidit peſſime, *cum cæteri Parthi Scythicum in morem ad terrorem refluo retro crine comarent.* Nam ſic omnis ille horror abeſt, & omnia invertuntur plane. Sed ille in ἀνάσιλλῳ prorſus cæcutiit cum aliis Viris Doctis, qui Ariſtotelis locum rectiſſime emendantes, explicuerunt tamen peſſime, depravatis Heſychii & Ety-

Etymologi Annotatiunculis decepti. Quid, quæſo, ἀνάσιλον erit in loco Philoſophi, ſi crines denotet a fronte in verticem adductos? Idne verbis convenit? idne convenit rei? Nugæ, nugæ, quæ ſeſe ſubvertunt ipſæ: Hoc apertiſſimum eſt, & probat, quam vere correximus Grammaticorum loca. De Salmaſio plura alias: Nunc iſta non agimus. Pergamus: Qui recalvaſter eſt, nudo vertice crines reſiduos habere ſolet circa verticis ambitum; qui cum coronam quaſi efficiant, & in orbem tanquam corona cingant caput, hinc factum eſt, ut recalvaſter dictus ſit ἀνάσιλος vel ἀνάσιλλος: Suidas in V. Ἀναφαλαντίαν: Ἀναφαλαντίαν, οὐκ ἀναφάλαντον λέγουσι. καὶ Ἀνάσιλλον, τὸ αὐτό. Et in V. Ἀνάσιλος: Ἀνάσιλος. ἀναφαλαντίας, ἄκοσμος τὴν κεφαλήν. Ubi Salmaſius perperam reſcribit ἄκομος τὴν κεφαλήν: Nam ſic ipſum ἀνάσιλον tollit, & una cum eo ſignificationem vocis. Nihil perſpicuum magis. Igitur ἀναφαλαντίας dicitur ἀνάσιλος ob ipſam calvitiei coronam, & amiſſa capillorum parte τὴν κεφαλὴν eſt ἄκοσμος: Hoc ſentis jam. Cum Suidæ loco Pollucem junge *Lib.* 2. *Segm.* 26. De eo nos accuratius aliquando: Nam vix dubitamus, quin illud φάλα γὰρ κόσμος τις, quod longe ineptiſſimum præcedentibus ſubjicitur, a ſecunda manu acceſſerit poſtea: Lexicorum fata noſti. Apud ipſum Pollucem *Lib.* 4. *Segm.* 137. *&* 138. ubi hiſtrionum perſonas enumerat, pro ἀνάσιμος bis legitur in Libris M. S. ἀνάσιλλος: Perperam & imperite. Ἀνάσιμος ille erat ὑπέρογκος, id eſt, faſtigium habebat ſummum in capite ſupra ipſam perſonam, ut diſerte notat Onomaſtici Autor: Hinc ἀνάσιλλος eſſe non poterat. Nam ipſa frons & vertex ſub faſtigio & ὄγκῳ latebant plane. Nihil indubitatius. Recte additur ibi, ἐκ μέσου ἀνατέτανται αἱ τρίχες, *cri-*

nes ex medio capite porrigebantur; quia faſtigium, ut dixi, prohibebat quominus a fronte & vertice porrigi poterant: Incipiebant igitur, ubi incipiebat faſtigium, & eadem altitudine apparebant, qua apparebat στέφωπυ pars ſuprema. Hoc quisque intelligit, & aperte refellit Eruditiſſimum Jungermanum, qui admiſſo ἀνάσιλλος, ita conſtituebat illa, ἐκ μετώπυ ἀνατέτανται αἱ τρίχες. Nihil tale Polluci in mentem venit, aut venire potuit unquam. ἀνατείνεσθαι aliquando eſt porrigi, & ita accipi debet ibi: Fors tamen melius ſcriberetur ἀποτέτανται; hoc ego diſſimulare nolo: Sed de Polluceis ſuo loco plura. In Gloſſis Labbæi legimus, *Reburrus*. ἀνάσιλλος, ἀναφάλαντος. Quid illa? Dicam, quod ſuſpicor. *Burrus* eſt, qui a cibo & potu rubet: Feſtus Pompejus diſerte, *Burrum dicebant Antiqui, quod nunc dicimus rufum: Unde ruſtici burram appellant buculam, quæ roſtrum habet rufum. Pari modo rubens cibo ac potione ex prandio burrus appellatur.* Idem *reburrus*; ut *ſimus*, *reſimus*, *calvus*, *recalvus*, aliaque id genus habemus multa: Hoc certum. Sed quid illud ad ἀνάσιλλον & ἀναφάλαντον? Fallor, aut vox Latina hiſtrionis perſonam reſpicit, & ad Scenam referenda eſt: Scilicet Momus & irriſor erat ille *reburrus*, qui ideo faciem habebat perquam rubentem, ut ſic ipſo colore animaret jocos ſuos ac ſales; Ille autem Græce expoſitus ἀνάσιλλος & ἀναφάλαντος, quia ſimul erat recalvaſter, & ut res ſuas melius ageret, ad ruborem faciei accedebat capitis calvities. Quid quæris? Hoc appoſitiſſimum eſt: Et ſic Interpretatio Græca ad ipſam perſonam pertinet, non ad primitivam vocis σημασίαν. Perſona rubicunda & recalva dicebatur *Reburrus*, eamque ἀνάσιλλος & ἀναφάλαντος deſignant: Similia apud

apud Pollucem extant plura, nec alia haud dubie Latinorum fuit conditio, de quibus nos ſuo loco accuratius. Sic lux etiam nunc Iſidoro, apud quem ſcribitur in Gloſſis, *Reburrus*, *hiſpidus*: Scilicet hiſtrio ille *Reburrus*, & rubens erat, & recalvaſter, & barba præterea piliſque horridus: Eo reſpiciens Iſidorus, *reburrum* explicuit *hiſpidum*, ut Græci reſpectu ſimili ἀναφάλαντον. Nihil accommodatius. Quæ Alii de his narrant, inepta ſunt, & adverſis frontibus inter ſe pugnant. Vide modo Salmaſium ad *Vitam Carini*. Certe eleganter adornata fuit, ſi verum eſt, quod ſuſpicor, perſona illa Satyrica: Nam & calvities, & facies hiſpida, & color rubentior, mire conveniunt dicaci & irriſori. Id omnes ſentiunt ſtatim. Addamus tandem illud: ἀνάσιλος & ἀνάσιλλος promiſcue ſcribitur, ut conſtat ex jam allatis: Iſta vox compoſita eſt, & a ſimplici σιλὸς originem ducit præcipuam; σιλὸς, σιλλὸς, ἀνάσιλος, ἀνάσιλλος, ut φάλακρος, ἀναφάλαντος, aliaque ſexcenta: σιλλοὶ autem dicti Satyri & irriſores ab ipſa calvitie, quæ illis propria quaſi eſt: Heſychius in Lexico, Σιλλὸς, ἀνάφαλαντος, μῶμος, κακολογία, ἢ χλευασμός. Inde verbum σιλλεῖν & σιλλοῦν pro dicteria fundere: Idem Heſychius, Σιλλοῖ, μωκᾶται, ψέγει, κακολογεῖ. Et, Σιλλεῖ, ἀναξαίνει, λυπεῖ. Qui ab ἴλλος deducunt σιλλὸς, ridiculi ſunt, & ipſorum σιλλῶν merentur dicteria: Idem autem σιλὸς, quod σιλλὸς, ut diximus jam: Et quid igitur? An a σιλὸς fortaſſe ſit Σιληνὸς, qui & dicax, & recalvaſter? Certe hoc longe magis arridet mihi, quam alia Aliorum commenta: σιλὸς, σιλέω, Σιληνὸς. Nihil appoſitum magis. Sed hæc ſufficiant hic; quæ occaſione loci Ariſtotelici paucis exponere, Lector, mihi viſum fuit e re tua.

ἥλιος δὲ ὁ Ὧρος ἀπὸ τοῦ τῶν ὡρῶν κρατεῖν] Hæc Philippus de ſuo adjecit, & Græcorum indolem aperte reſpirant: Ægyptii Ὥρου Etymon nunquam ab ὥραις deduxiſſent.

Cap. 18. λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι] In quibus non modo vires, ſed etiam νάρκη θοὴ, ut eſt apud Oppianum *Lib.* 3. *Cyneget*. *V*. 53. *& ſeq.*

Ἔκλυον αὖ κἀκεῖνο λεοντοκόμων αἰζηῶν,
Δεξιτερὴν ὑπὸ χεῖρα φέρειν αἴθωνα λέοντα
Νάρκα θοὴν, τῇ πάντα λύειν ἀπὸ γυῖα θηρῶν.

Sed locus eſt ſuſpectus: Nam ἀπολύειν γυῖα θηρῶν de νάρκῃ, ubi nihil aliud accedit, certe perquam ingratum eſt & durum. Ipſe Oppianus *Lib.* 2. *Halieut*. *V*. 81. *& ſeq.* de Torpedine piſce

Οἷον δ' ὀρφναίοισιν ἐν εἰδώλοισιν ὀνείρων
Ἀνδρὸς ἀτυζομένοιο καὶ ἱεμένοιο φέβεσθαι,
Θρώσκει μὲν κραδίη, τὰ δὲ γούνατα παλλομένοιο
Ἀσεμφὴς ἅτε δεσμὸς ἐπειγομένοιο βαρύνει·
Τοίην γυιοπέδην τεχνάζεται ἰχθύσι νάρκη.

Alia ſimilia prætereo. Dein, quis præter Oppianum illud prodidit de Leone? Nemo, hercule, nemo. De Hyæna tale quid narratur, ut notum: Sed omnia in iſto animali prodigioſa, & tot tantiſque deliramentis obſeſſa, ut deſit ipſe finis: Sciunt, qui Animalium Hiſtoriam tenent. In Leone nihil tale, & indoles ejus generoſa, multumque a fabellis trivialibus abhorrens: In memoriam modo revoca, quæ de Leonis magnanimitate & vi aperta legiſti aliquando apud Ariſtotelem, Plinium, Alios. Quare ego certe νάρκα probare non poſſum. Sunt, qui pro eo [illegible]o-

nunt

nunt σάρκα: Sed id minus adhuc probaverim. Quid igitur? Scribendum ſuſpicor plane ἄλκα: Sic nihil convenientius, & nihil appoſitum magis ad hunc ipſum locum. In anticis maximum eſt Leonis robur, & ea ita a natura comparata ſunt, ut dextra adhuc fortiora ſint ſiniſtris: Hoc omnes intelligunt; hoc omnes probabunt. ἄλξ pro ἀλκὴ ipſis Tyronibus notum eſt ex Homero: Literæ autem Verſuum initiales, errores excluſerunt infinitos in Libris, ut Eruditi ſciunt; Unde factum, ut cum hic Νάλκα pro Αλκα male appicta litera exaratum eſſet, mox Criticorum ingenio in locum ejus ſucceſſerit Νάρκα: Quid, quæſo, pronius aut facilius?

Cap. 19. τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν] *Templorum januis*: quicquid claudit, κλεῖθρον dicitur; hinc κλεῖθρον pro janua, quæ domus eſt clauſtrum: Heſychius in Lexico, Κλεῖθρα· μοχλοὶ ἀσφαλείας, πύλαι. Alia omitto. Cuperus in ſuo *Harpocrate* de ſera hic perperam cogitat: Quod Noſter vocat κλεῖθρον, Plutarchus vocavit θύρωμα in verbis ab Hæſchelio adductis: Sed ea etiam infeliciter tentabat Vir Doctus.

Cap. 21. εἰς λέοντα γενόμενος] Hæſchelius ad Marginem Editionis ſuæ: λέοντι *M. S. ubi præpoſitio* ἐν *deeſt*. Sit ita, per me licet; Alias pro γενόμενος forte ſcriptum in Libris quibuſdam συγγενόμενος: Nam ſic λέοντι præpoſitionem non requirit.

τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου] Cod. Morell. τοῦ θεοῦ pro τοῦ Νείλου: quod plane ineptum eſt. Pro ποταμοῦ olim ſcribebant π̄ο̄τ̄ο̄ῦ: An inde enata eſt lectio illa? Hoc verum eſſe poſſet: Nam & alii errores ex iſta contractione. Videbimus ſuo loco.

ἢ τὰς χολέδρας] Nec χολέδρας, nec χολύδρας Græcum eſt: Tu ſcribe deleta litera, ἢ τὰς χολέρας. Heſychius optimus Grammaticorum, Χολέρα. σωλὴν, δι' ἧ τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῶν κεράμων φέρεται ἐξακοντιζόμενον. Nihil potc expreſſius. χολὰς & χόλιξ inteſtinum, ἀπὸ τῆς χολῆς: Qui accurate volebant loqui, χολάδας dicebant τὰ ἔντερα, χόλικας vero τὰς τῶν βοῶν κοιλίας: Vide Ammonium περὶ Ομ. ἢ Διάφ. Λέξ. Ariſtophanes ibi in *Babyloniis*, Η βοϊδαρίων τις ἀπέκτεινε ζεῦγος χολίκων ἐπιθυμῶν. Verſus eſt Anapæſticus Tetrameter Catalecticus, qui ab ipſo Ariſtophane dicitur Ariſtophaneus: Viri Eruditi in Fragmentorum Sylloge inepte ex uno Verſu bono duos fecerunt malos. Igitur ſi non omnes Græci, ita ſaltem politiores Attici vocabula diſtinguebant. Fel. inteſtina permeans, ipſis inteſtinis indidit nomen, & a χολῆς vel χόλε dicta ſunt χολάδες & χόλικες: Hoc certum. Qui a χύσις & χύειν Etymon deducunt, ridiculi ſunt, & ipſo literarum ſono refelluntur. Ab eodem χολὴ vel χόλος quin χολερὸς deductum ſit, nullus ego dubito: Nam eo pertinet χολερὰ νόσος, pro quo nunc abſolute dicitur χολέρα, *morbus bilioſus*: Quicquid ſcilicet ad bilem pertinet, dictum χολερὸν: Unde τὰ χολερὰ olim etiam abſque dubio τὰ ἔντερα & inteſtina: Nam ad τὸν χόλον vel inprimis ſeſe referunt, ut conſtat ex nominibus, quibus indicantur vulgo. Sic autem pro τὰ χολερὰ etiam uſurpatum αἱ χολέραι, ex voce adjectiva, ſicuti moris erat, facta voce ſubſtantiva. Vides, quo hæc tendant? Sic tandem ſcimus, quam appoſita ſit vox χολέρα pro tubo: Ita ſcilicet dictus eſt, & eleganter dici potuit tubus, a ſimilitudine inteſtinorum, quam aperte refert, & ipſa forma exprimit ſua. Nunc & Heſychio & Philippo lux certa.

λεοντο-

λεοντομόρφους] Idem illud notatum Plutarcho in *Sympoſiac. Lib. 4. Quæſt. 5.* ſed loco inſigniter corrupto, quem hic in tranſitu corrigam. Legitur vulgo: κρῆναι γὰρ καὶ καταχάσματα τῶν λεοντείων ἐξίασι κρουνοὺς, ὅτι Νεῖλος ἐπάγει νέον ὕδωρ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρούραις, ἡλίου τὸν λέοντα παροδεύοντος. Quæ vertit Interpres: *& quod Leontini fontes & hiatus ſuos nova aqua repletos inveniunt, Nilo exundante, quando Sol per Leonem tranſit.* Adeo inepte, ut nihil magis. Scribe miſſis nugis periculo meo, κρῆναι γὰρ καὶ κατὰ χάσματα τῶν λεόντων ἐξίασι κρουνοὺς, ὅτι Νεῖλος &c. *per rictus Leonum emittunt latices ſuos perennes &c.* Ex λέοντων errore ſolenni factum eſt λεοντείων: χάσμασι λεοντείοις in altero loco Plutarchi rectum eſt, ut ipſi decennes vident.

κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος ——] Locus mutilus & truncatus, quem ego reſtituere non poſſum: πλεονασμὸς hic eſt benigna humoris copia; aquæ ubertas magna: Hoc certum videtur mihi ac perſpicuum, ubi ad verborum cohærentiam attendo. Sententia fuerit: Quapropter in hodiernum uſque diem ſibi precantes aquæ ubertatem, Symbolo iſto utuntur. Et ſic Merceri τῷ αὐτῷ σημείῳ χρῶνται locum habere poſſet. κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος idem eſt, quod εὐχόμενοι πλεονασμὸν ὑγρότητος: Cum Symbolo iſto utuntur Ægyptii in Canalibus & Aquæductibus ſuis, eo ipſo aquæ ubertatem ſibi exoptant. Ita intelligendus eſt locus. In Codice Morellii poſt hæc verba ſcriptum erat, καὶ ἐν χωρείων γέμοντες τὸ οἶνον ζῶον λέοντα :. Quæ in ſuis Membranis etiam repperit Pierius Valerianus. Nam eo referendum eſt, quod *Lib. 1. Cap. 13. Hieroglyph.* legimus: *Illud non omittam, quod Horus Apollo tradit, in ſupplicationibus pluvias expoſcentibus, pleriſque in locis Leonum ora vi-*

no prolui fuiſſe morem. Sed advertendum eſt, vulgatos Hori Codices hoc loco depravatos eſſe. Quid de iſtis dicemus? Latina Pierii ineptias alere, certum eſt; quid Græca faciant, incertum, quia ſcriptura eorum eſt incerta. Viſne conjecturam? Dabo: Autor Græcus, quem Stephanus Le Moyne trivit, apud Cuperum in *Harpocrate* de hac Ægyptiorum ſuperſtitione iſta ſcribit hiſce gemella: ἐν Αἰγύπτῳ ἡ τοῦ Νείλου ἀνάχυσις καὶ ὑπερέκλυσις κατ' ἐκεῖνον εἰώθει γίνεσθαι τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ὁ ἥλιος ἐν τῷ λέοντι ἐστὶ· τηνικαῦτα γοῦν οἱ Αἰγύπτιοι πάντε δημόσια καὶ μεγάλα λουτρὰ ἤνοιγον, καὶ τοὺς ἁπανταχόθι κρουνοὺς τῶν ὑδάτων, εἰς σύμβολον τοῦ ἐπισαμένου λεοντοπροσώπους ἐποίουν· κἀκεῖθεν ἐπεκράτησε, καὶ τὸ τοὺς ὑπολην‌ίων κρουνοὺς λεοντοειδεῖς κατασκευάζειν, εἰς μίμησιν τῆς Νειλῴου ὕδατος προχύσεως προσκαλουμένων ἡμῶν οἱονεὶ καὶ τὴν τοῦ οἴνου δαψιλῆ καὶ ἄφθονον διαῤῥοήν. Ex quibus colligo, ſimile quid de vaſorum torcularium tubis in iſto Codicum additamento fuiſſe dictum: Nam τὸν οἶνον, quod eo pertinet, Græca diſerte habent. Fallor itaque, aut iſta etiam ſunt mutila, & partem modo exhibent rei dicendæ: Scribendum enim ſuſpicor, καὶ ἐγχώριοι γε νῦν ὄντες τὸν οἶνον, ζῶον λέοντα—— Quæ, ut vides, æque ac verba præcedentia, ſunt lacera & acciſa: Dicere voluit, qui hæc ſcripſit; Quare & indigenæ nunc viventes vinum, Leonis imaginem vaſorum torcularium tubis affingentes, in dolia excipiunt. Sic ſententia eſt manifeſta, & quod Autor ille dixerat, etiam dixerunt ea: Hoc quiſque videt. Notandum autem illud προσκαλουμένων ἡμῶν cum ſociis ſuis: Nam ex iſtis apparet, illud κατ' ἀρχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος recte a nobis expoſitum eſſe paulo ſignatius & exquiſitius.

τὸ μὲν ὑδρεῖον] Ita legendum eſt abſque ullo dubio cum

Ex-

Libris M. S. Apage, apage Merceri νέον, quod hic expreſſit in Verſione ſua.

γεννέτειραν τ8 εἶναι] Hæc longe ineptiſſima ſunt, ſi Viros Eruditos audias. Dicam paucis, quod verum eſt: τ8 εἶναι referendum eſt ad præcedens ὑγρῷ, & verba hoc, & nihil aliud, ſignificant; *Linguæ vero, quia hanc perpetuo in humido exiſtentem, etiam genitricem ipſius humidum eſſe aſſerunt.* Lingua humido gaudet, & facit, ut ſibi humidum perpetuo adſit: ipſius εἶναι τὸ ὑγρὸν genitrix eſt. τὸ εἶναι vicem ſubſtantivi gerit, & idem eſt, quod τὸ ὄν: Nihil frequentius apud Græcos: Quare γεννέτειραν τ8 εἶναι explicari poteſt γεννέτειραν τ8 ὄντος. Niſi forte ipſum ὄντος pro εἶναι ex Philippi calamo exierit, & literarum nexus deceperint Amanuenſes ignavos. Eruditi videant. Mihi τ8 εἶναι non diſplicet: Lingua facit, ut ſit humidum, & ut perpetuo id ſuppetat ſibi. Imo hoc accommodatius, ut nunc animadverto, quam alterum: Nam lingua in ore non eſt proprie genitrix τ8 ὄντος ὑγρ8, ſed τ8 εἶναι ὑγρὸν. Hoc ſciunt, qui linguæ munus norunt. Quare locutio conciſior ita accipienda eſt, nec de alia lectione cogitandum.

ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ Αἴγυπτος τὸ ὕδωρ &c.] Hæc potiſſimum reſpiciunt illa, 8ρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ βλύζ8σαν: Junctim ſcilicet duo iſta Symbola, hydriarum trium & cæli terræque aquam ſcaturientium, hiſce omnibus explicantur. Quod moneo, ne male accipias, & quædam deeſſe putes.

ἐπεὶ μέση τῆς οἰκ8μένης ὑπάρχει] Vitium alit ἐπεὶ, & locum deturpat: Nam illud αἰτιατικὸν hic prorſus inſulſum eſt. In re clara verbis parco; & Viri Eruditi certe culpandi, qui adeo inficeta potuerunt vertere & probare.

Tu ſcribe abſque mora, *μόνη δὲ ἡ Αἰγυπτίων γῆ, ἥπερ μέση τῆς οἰκουμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ* &c. *ſola vero Ægyptiorum terra, quæ Orbis media eſt, ſicuti &c.* Sic nihil decentius: Ex utroque conſtat juxta Autorem Noſtrum, quod Ægyptus aquam ſibi procuret ipſa, & ſcaturigines habeat domeſticas: Nam & media æſtate aſcendit Nilus, & Ægyptus in ipſo Orbis umbilico ſita eſt. Vident omnes, qui aliquam habent rerum naturalium notitiam. Ipſe error facillimus eſt & fratres habet longe plurimos: Eruditi ſciunt.

Cap. 22. *θυμιατήριον καιόμενον* &c.] Ex his Gulielmus Xylander Plutarchum emendat in *Libro de Iſide & Oſiride pag.* 355. Sed nimis arbitrarie & minus perite: Tu ſcribe mecum, *τὸν δὲ οὐρανὸν, ὡς ἀγήρω διὰ ἀϊδιότητα, καρδίᾳ θυῶν ἐσχάρας ὑποκειμένης.* *θύος* & *θύον* idem ſæpe, quod *θυμίαμα*: hinc *θυῶν ἐσχάρα* focus, in quo fiunt ſuffitus & adolentur thura; adjectio eſt elegans, quia ara major, in qua victimarum fit oblatio, etiam *ἐσχάρα* dicitur. *ἐσχάρα θυῶν* igitur ipſum *θυμιατήριον* eſt, & acerram denotat venuſte.

Cap. 23. *ὀνοκέφαλον*] *Hominem aſinino capite*: De Animali non cogitandum hic cum Interpretibus, nec de ſolo aſinino capite, ac ſi *ὀνοκέφαλον* pro *ὄνου κεφαλὴν* ſcriptum eſſet. Ut *κυνοκέφαλος*, & alia gemella extant, *ὀνοκέφαλος* hic fictum. Aſininum caput pro capite humano ſumtum loco Symboli, ad denotandam hominis ſtupiditatem: Hoc aptum. Alia non ſunt unius aſſis.

Cap. 24. *χωρὶς γραμμάτων*] *ἀποτροπαίων καὶ μυστικῶν*: Talia multa. Literas hic a Symbolis debemus accurate diſtinguere.

Cap.

Cap. 25. ὡς ἢ ἐκλιπόντι τῷ &c.] Dubito, an hæc ſatis ſincera ſint: Forſaſſe ſcribendum, γεώδει τινὶ ἐμφερὴς, οὗ ἢ ἐκλιπόντος τῷ ποταμῷ, συνεκλείπει. Vocem γεώδει reſpicit οὗ: Si limus, ſi terreſtre illud fluvio deſit, ipſa rana deeſt ſimul. Attende, & cum his compara Ælianum in *Animal. Hiſtor. Lib.* 2. *Cap.* 56.

Cap. 27. ὕφαιμον ὀφθαλμὸν] Non arridet mihi oculus iſte ſubcruentus. Nam quid ſignificat hic? Nugæ, nugæ. Scribendum ſuſpicor, γλῶσσαν ζωγραφοῦσι, ἢ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν. Infra linguam pingebant oculum, ut ſic πρωτεῖα & δευτερεῖα ſeſe proderent. Mox eadem de cauſa manum habemus ſub lingua, γλῶσσαν καὶ χεῖρα ὑποκάτω. Quid, quæſo, convenientius?

οὕτω γὰρ οἵ τε λόγοι τελείως τῆς ψυχῆς &c] Ineptiunt Græca & cum Græcis Latina: Scribe una litera mutata, ἦτοι γὰρ οἵ τε λόγοι &c. Articulus præcedens ὀφθαλμοῖς commodiſſime reſpicit: Oculi ſunt animi ſermones. Nihil certius aut appoſitum magis.

εἴπερ ἢ ἑτέρα λαλιὰ παρ' Αἰγυπτίοις ὀνομάζεται] Hæc etiam inepta ſunt in utraque Lingua: Scribe, ἥπερ ἢ ἑτέρα λαλιὰ παρ' Αἰγυπτίοις ὀνομάζονται. *Unde & alter ſermo apud Ægyptios vocantur.* De oculis adhuc ſermo, qui ἑτέρα λαλιὰ dicuntur Ægyptiis, quia per illos loquitur ipſe animus. Hoc indubitatum eſt.

Cap. 29. οὐαὶ] Vide Bochartum in *Hierozoic. Part.* 1. *pag.* 866. Ex ſono vox ita videtur facta.

ἀέρος φωνὴν] Non inelegans hoc: Similiter accipiendus locus ille Euripidis in *Hippolyto Coronato Vers.* 1200. *& ſeq.*

Ενθέν ὡς ἠχὼ χθόνιος, ὡς φωνὴ Διὸς,
Βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν.

Διὸς φωνὴ *tonitru* eſt: Interpres ibi perquam dilute, *ſicut vox Jovis.* Quanquam revera dubito, an id pro loci iſtius indole non ſit nimis ſublime, ſatiſque cum ἠχὼ χθόνιος conveniat: Scis, quid mihi in mentem veniebat aliquando? Scribendum ſuſpicabar, ὡς φωνὴ λιὸς, *ut vox Leonis.* Λ & Δ in Libris M. S. millies confunduntur, & minus tritum eſt λὶς: hinc error leviculus fortaſſe. Sed ea de re plura ad ipſum locum.

γράφουσι, τουτέστι βροντὴν] Tonitru ſcilicet pingunt, id eſt, nubes colliſas igneque coruſcantes.

Cap. 30. τὰς πρώτας τροφάς] Mercerus *primam educationem*: Ambigue & male. Vertas, *primam alimoniam; primum victum.* Ægyptii παπυρόφαγοι ſatis noti ſunt ex Herodoto & Æſchyli Scholiaſte. Cum Dioſcoride aliter tamen Plinius; ſed falſo, ut a Viris Eruditis jam obſervatum. Vide *Lib.* 13. *Cap.* 13. *Natural. Hiſtor.* ἀρχαιογονία a Mercero recte vertitur *antiqua origo*: quod γενικῶς accipiendum eſt, & quicquid perquam vetuſtum eſt, indicat. Dalecampius ad locum Plinii id εἰδικῶς ad ipſam Ægyptiorum originem refert; *originem ſuam ſignificantes:* Improvide & nullo judicio. Nam ex papyri eſu non poterant Ægyptii antiquitatem ſuam probare, quia aliæ Gentes ſic ſtatim papyro oppoſuiſſent glandes ſuas: Hoc certum & perſpicuum.

Cap. 31. ἀρχὴν ςόματος] *Primas partes oris*, quæ ſunt ante fauces & guttur. Mercerus minus apte, *oris initium.*

ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται] Nihil ineptius, ut ipſa diſtin-

diſtinctio probat, quæ in his adhibetur. Scribendum abſque dubio eſt, ἐπειδὴ παραγεῦσις τούτοις τελεῖται. *his enim fit guſtus primus*, & imperfectus. Minus eſt παραγεύω, quam γεύω; παραγεῦσις, quam γεῦσις: Sciunt, qui Linguam callent. Illud τούτοις ad præcedens γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων referendum eſt junctim: Nam ſolos dentes reſpicere non poteſt. Sic locus perſpicuus eſt & aptus.

Cap. 32. καὶ πρὸς τέκνα φύσεως] φύσις πρὸς τέκνα nova locutio eſt, quales in hoc Opuſculo occurrunt plures: Niſi locus corruptus ſit ab Amanuenſibus, qui ſcripturæ compendia non intelligebant, & ipſe Philippus ſcripſerit manu ſua, ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας καὶ τῆς τέκνων φύσεως, οἱ ἄνδρες ἔχουσι. Et hoc certe improbabile non eſt: Nam, ne quid diſſimulem, locutio illa nimis nova eſt, ideoque peccat. Attende, attende modo.

Cap. 33. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν εἴπομεν εἶναι] Ineptum eſt ἡδονῶν, & a verbis ſequentibus plane abhorret: Scribe, ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῆς εἴπομεν εἶναι. Sic recte ſubjicitur, ἡ δὲ συνουσία ἐκ δύο ἡδονῶν &c. De una ἡδονῇ etiam ſermo fuerat antea. Mercerus in Codice ſuo invenerat; ἐπειδὴ γὰρ δεκαὲξ ἡδονὴν εἴπομεν εἶναι: Quod appoſitiſſimum quoque eſt. Nam Sexdecim voluptatem voluptatiſque eſſe indicem Capite præcedenti dixerat Noſter προηγουμένως. Quare ita legere poſſumus perbene. Scis, quid cenſeam? Utraque lectio in Libris olim comparuit jure ſuo.

ἔκ τε τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῆς γυναικὸς] Pravum hoc, ubi ἡδονῶν præcedit: Hoc quiſque videt. An ſcribendum, ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἐκ τῆς τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῆς γυναικὸς? Ita videtur: Nam articulus τῆς poſitus ſemel, utramque & maris & fœminæ voluptatem reſpicere poteſt abſque ullo periculo.

Alias

Alias legendum, ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ὅτε ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός. Sic ejecta præpoſitione, quam literæ præcedentes potuerunt gignere, ἡδονῶν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς arcte cohærent, & oratio eſt rotundiſſima.

Cap. 34. πλημμύραν] Verum eſt, quod Cauſſinus de hac voce ſcribit: Idem Heſychius in Lexico, Πλημμυρεῖ. πέπληθεν. Et, Πλημμυρόν. μεστὸν, πεπληρωμένον. Deducta eſt hæc ſignificatio ab altera prima. Nam πλημμύρα proprie eſt *inundatio*: μύρω, ῥέω; πλημμύρω, τῇ πλήμῃ μύζω. Suidæ Lexicon, Πλήμη. ἡ πλημμύρα τῆς θαλάσσης. Ubi male dubitant de ſcriptura: Nam πλήμη idem, quod πλήσμη. Heſychius, Πλῆμα, πλήρωμα. Et, Πλημοχόη. τῇ ὑστεραίᾳ ἡμέρᾳ τῶν μυστηρίων κοτυλίσκους πληροῦσιν, οὓς καλοῦσι πλημοχόας. Utrumque fit a πλέος: Quare in iſtis vocibus eadem eſt tranſlatio, quæ in voce πλημμύρα, & ſicuti hæc ab inundatione ad repletionem transfertur, ita illæ a repletione ad inundationem: Hoc quiſque ſentit. πλήμνη aliter vulgo accipi ſolet pro rotæ modiolo: Quare Antiqui Critici in iſto Heſiodi Verſu, Αὐτὸς δ' ἐν πλήμνῃσι διιπετέος ποταμοῖο, non ita improvide pro πλήμνῃσι repoſuerunt πλήσμῃσι. Sed ea de re alias: Nunc iſta non agimus.

καὶ πάντας ἐξερεύνᾳ ὁ ἥλιος] Codex Morellii πάντα: Ita legendum abſque dubio. Genus maſculum non convenit.

εἶθ' οὕτω πολὺς ——] Locus lacunoſus, etiam apud Aldum: Epithetum haud dubie intercidit, quo Sol propter ipſum illud πλεῖον peculiariter indigitatus eſt. εἶθ' οὕτω πολύς ἐστι, ὥστε —— ὀνομάσθη, *dein ita abundans eſt Sol, & copia exuberat ſua, ut —— vocatus ſit.* Vides? Sic una vox, vel unum Solis Epithetum deſideratur, quod ego reſtituere non poſſum; quia incertum eſt, quodnam ex longe plurimis

mis ſumſerit Noſter: Eruditi ſciunt, nec ipſis Tyronibus ignota res eſt. Mens Autoris patet, & verborum ratio conſtat: Hoc ſufficit, & nunc præſtitimus primi: Nam Alii aliena narrant. Pro ὀνομάσθη in Libris quibuſdam ſcriptum erat ὀνομάζηται & ὀνομάζεται: Quæ diſcrepantia annotata excluſit ineptiſſimum illud ὀνομασθήσεται, vel ut in hac Noſtra Editione excudendum fuerat, ὀνομασθήσεται: Nam ita & Hæſchelius & Aldus ediderunt ex Libris ſuis. Alterum Merceri correctio eſt, & ſeſe in contextum inſinuavit male.

Cap. 35. διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται] Annorum numerus procul dubio eſt corruptus: Nam ubi *Lib.* 2. *Cap.* 89. Cornici tribuuntur anni quadringenti, & *Lib.* 1. *Cap.* 1. Baſiliſcus propter longiſſimum vitæ ſpatium dicitur μόνον ὡς ἀθάνατος, numerus hic annorum nimis certe exiguus eſt pro Autore Noſtro, qui *Cap. præced.* Phænicem dixerat πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον. Quid igitur? Nullus ego dubito, quin Amanuenſes Numerorum notas male expreſſerint, & ipſe Horapollo vel ſeptem annorum millia, vel annos ſaltem mille quadringentos ſexaginta unum, Phænici pro vitæ ſpatio adſignaverit: Videndus eſt Tacitus loco notiſſimo, Aliique Viri Eruditi, qui iſta examinarunt: Res eſt ſatis trita, nec hic explananda mihi.

λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων &c.] Hæc longe ineptiſſima ſunt, & Viri Docti corrigendo non extricarunt, ſed intricarunt. Rationem reddit Autor, quare Phænicem poſt mortem honorent Ægyptii, ut ipſa animalia ſacra, eoque pertinent hæcce: Scribe igitur, λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ὀρνέων ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' Αἰγυπτίων. Sic nihil aper-

tius: Quia ardentius, quam omnes aliæ volucres, Solem, qui ſummus eſt Ægyptiorum Deus, colit Phænix; eum vel inprimis poſt mortem honorandum ſibi exiſtimarunt Ægyptii: Hoc ipſi pueri capiunt. Pro *ἀνθρώπων* olim ſcribebatur *ανων*; Id in *ὀρνέων* contracto latere credidit Stipes: Critici ſciunt, & pluſculi inde errores, de quibus nos alias. Sed ſequentia etiam laborant & ope indigent noſtra: Scribe commate poſt Αἰγυπτίων collocato, *δι' ὃν καὶ ὁ Νεῖλος αὐτοῖς πλημμυρεῖ, ὑπὸ τῆς θερμότητος τούτου τοῦ θεοῦ.* Sic ratio beneficii conſtat, ab ipſo Numinis beneficio deſumta: *per quem*, Solem, *& Nilus illis exundat, calore ſcilicet iſtius Dei.* *δι' ὃν* exponitur ſequenti *ὑπὸ τῆς* &c. Quare ſubaudiendum eſt *δηλονότι*, ut in Verſione expreſſimus: Et ſic ipſi politiores ſæpe, ut ſciunt, qui Linguam callent. Nunc planus & perſpicuus eſt locus.

ἀποδοθήσεται] Nihil ineptius iterum: Lege *ἀπεδόθη*; pro quo in Libris quibusdam ſcriptum *ἀποδέδοται*, quod ipſa varietate ſua produxit vulgatum *ἀποδοθήσεται*, ſimiliter ut de præcedenti *ὀνομασθήσεται* notavimus.

Cap. 36. *τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής*] In M. S. Morellii *ἀμερὴς*; quo nihil inſulſius. Fors in Libro Antiquiori ſcriptum fuit *ομερης* pro *ὁμοιομερὴς*: Inde enatum poſtea *ἀμερής*. Sed *ἐμφερὴς* optimum tamen, nec dimittendum: Æliani locus vice Commentarii eſſe poteſt.

Cap. 37. *εἰς πάντα τὰ φυτὰ*] *In omnia, quæ oriuntur ex hac terra: εἰς πάντα τὰ φυόμενα.* Interpres nimis indige, ut ipſa adjuncta probant.

Cap. 38. *διὰ τὸ τούτοις πάντα παρ' Αἰγυπτίοις*] *τούτοις*, ſcilicet atramento & junco: *κόσκινον* præcedens reſpicere non poteſt Articulus. Oratio minus apta eſt, & quæ hic dicit

Phi-

Philippus, parum concinne dicit.

ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον ἔτος διακρίνει] Eo pertinet cribrum, quod bona & mala diſcernit: Sequentia ad σχοῖνον & μέλαν pertinent. Nam ἱερογραμματεὺς deſignatus vel atramento & junco, vel cribro. Liber ille Sacer γράμμασι Αἰγυπτίοις conſignatus erat: Et eo pertinebant etiam σχοινίον & μέλαν. Sic aperta hæc.

καὶ βίβλος, ἱερὰ καλουμένη ἀμβρὴς] Peſſima diſtinctio: ἀμβρὴς haud dubie vocabulum Ægyptiacum eſt, quod ſocium habere nequit peregrinum. Scribe igitur, ἔστι γὰρ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι καὶ βίβλος ἱερὰ, καλουμένη ἀμβρής. Liber ille Sacer Ægyptiace dicebatur ἀμβρής. Heſychius in Lexico, Ἀμβρίζειν. θεραπεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς. Sed id plane aliud, niſi fallor, & huc non pertinet.

Cap. 39. εἰς τὰ ἄλλα θεῶν εἴδωλα] Ita edidit Hæſchelius: Aldus & Mercerus ἄλλα non habent. Quid vox iſta ſignificat hoc loco? Nihil plane, nihil. Dicam, quod ſuſpicor: Scribendum videtur, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτενίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ ἁπλᾶ θεῶν εἴδωλα. Dii proprie videri non poſſunt, & tamen videntur aliquando: Cum ſcilicet aliquid aſſumunt, quod aërium eſt, & in oculos incurrit; ſed ita tenuiter, ut niſi acutiſſimi ſint, deliteſcat plane. Hoc θεοῦ εἴδωλον vocat, & ἁπλοῦν θεοῦ εἴδωλον, per oppoſitionem τῶν ἄλλων εἰδώλων, quæ in templis ſtant, & propter materiam rudem ac craſſam vix pro θεῶν εἰδώλοις haberi poſſunt: Illa ſimplicia ſunt εἴδωλα, hæc fabrefacta; Illa vera, hæc ficta. Sentiſne? Appoſitum eſt ἁπλᾶ eo ſenſu, & dignum Antiquitate credula. Sic autem aliquid dicitur, quod ſententiam præſtat bonam, & canibus tribuit præcipuum quid: Scimus enim, quid in Hecates Sacris poſ-

ſit oculus caninus, & unus Theocritus id docet in Pharmaceutria ſua. Videt igitur canis, & præ aliis animantibus videt τὰ ἁπλᾶ θεῶν εἴδωλα: Hoc ſentit quiſque. Ut diximus jam, Aldus & Mercerus abſque ἄλλα ſimpliciter ediderunt εἰς τὰ θεῶν εἴδωλα: quod eodem tamen modo accipiendum eſt. Nam illa *ſimulacra Deorum* fabrefacta, de quibus Interpretes Noſtri, non magis ad hunc locum pertinent, quam radii textorii pertinent ad Solem.

ἐνταφιαςὴν ὁ τῶν ἱερῶν] τῶν ἱερῶν opportune additur hic: Nam in eo vertitur rei cardo. Plures erant ἐνταφιαςαὶ apud Ægyptios, ut notum. Sacra autem Animalia intelliguntur, nec de aliis *Sacris* hic cogitandum eſt. Nihil apertius.

τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα] εἴδωλα hic idem, quod præcedens ἱερὰ; Sacra ſcilicet Animalia pro Deorum, quibus conſecrata erant, habebantur ſimulacris: Sic Canis Anubin repræſentabat, Hircus Panem, alia Animalia alios Deos Deaſque. Quare paulo ſecretius hic locutus eſt Philippus, vel ipſe potius Horapollo, quem Philippus debuit ſequi; & ipſa illa voce λόγους ἱεροὺς expreſſit, qui de Animalibus Sacris circumferebantur: Multa de illis Ægyptii, ut ſciunt Eruditi. Cauſſinus de his adeo inepte, ut nihil ineptius excogitari poſſet: Id omnes vident nunc.

ἐλαφρότερον ἔχει, εἴτε θάνατος &c.] Interpres dicit, quæ Græca non dicunt: Accipe uno verbo, quod verum eſt. In Græcis poſt ἔχει copula intercidit, quæ cum Interprete reſtituenda eſt; & locus integer ita Latio reddendus: *Splenem vero, quoniam hoc animal maxime præ cæteris bona valetudine gaudet, & ſive mors ei, ſive rabies acciderit, ex*

uno

uno ſplene id contingit. ἐλαφρότερον ἔχειν id ſignificat apud Græcos, quod dixi: De canum autem ſanitate, & morborum, quibus vexantur, numero exiguo, aliquid Ælianus in *Hiſtor. Animal. Lib.* 4. *Cap.* 40. Alia prætereo: Hinc ἐλαφρότερον ἔχειν de illis venuſte uſurpatum. Nunc nihil evidentius. Hæſchelius ἐλαφρότερον etiam ad ſplenem referebat, & ex Ariſtotele id exponebat μακρόν: Vix dicam, quam inepte. Nam quid μακρὸν ad rem dicendam? Apage, apage nugas vere nugas.

οἱ θεραπεύοντες ϑ τὸ ζῶον τοῦτο] Hic etiam τῶν ἱερῶν ἐνταφιασαὶ intelliguntur.

ὄσφρησιν ϑ ϗ γέλωτα ϗ πταρμόν] Hæc igitur a contrario ſumta. Nihil frequentius in vita communi.

Cap. 40. Ἀρχὴν ϑ ἢ δικαστὴν &c.] Hæc male a præcedentibus ſeparantur, cum quibus aperte cohærent: Vide modo initium Capitis.

περιτιθέασι τῷ κυνὶ ϗ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην; σχῆμα γυμνόν] Haud dubie legendum, βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχήματι γυμνῷ: Præpoſitionis Metatheſis non placet hic. Cauſſinus cum Socio ſuo copulam male tranſponit: Nam περιτιθέασι βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην mera balbuties eſt, & duo illa, περιτιθέασι παρακειμένην, ita comparata ſunt, ut alterum manifeſte evertat alterum. Vident, qui Græca callent.

γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα] Ut videret, an corpore eſſet integer: Morem noſti. Ut canis videbat Deorum imagines, quas alia animantia videre non poterant; ita Judex videbat Regem nudum, quem aliorum civium videre poterat nemo; hoc lege, illud natura prohibente. Iſta eſt inter hæc connexio, & ita accipiendum illud, εἰς τὰ θεῶν

 εἴδω-

εἴδωλα ὀξυωπεῖ cum aliis eo pertinentibus.

Cap. 41. Παστοφόρον ἢ σημαίνοντες &c.] παστοφόρος hic Sacerdotem Æditaum notat: Origo nominis haud dubie a thalamo portatili, qui pro Sacello erat, & de loco in locum ferebatur a Miniſtris ſacris. Hi enim eo ipſo thalami Cuſtodes & Æditui: Res eſt aperta. Hinc παστοφόριον pro ferculo, quod ſuſtinebat παστὸν, cum portabatur: Heſychius in Lexico, Παστοφόριον, τὸ τὸν παστὸν φέρον, ἡ οἰκονομία, ἡ συναγωγὴ, ἡ ναὸς διανθής. Ubi Salmaſius imperite ſcribit, Παστοφόριον, τῶν παστὸν φερόντων ἡ οἰκονομία. Ut παστοφόριον eſt thalami ferculum, ita σκευοφόριον eſt vaſorum ferculum: Vide Pollucem *Lib.* 10. *Segm.* 17. Alia non tango in præſenti; hoc ſufficit. Reliquæ ſignificationes, quas tradit Heſychius, faciles ſunt & notæ. παστοφόριον & templum, & partem denotat templi: Iſidorus in Gloſſis, *Paſtorium*, *atrium templi.* Ubi recte Viri Eruditi legunt, *Paſtophorium*, *atrium templi.* Idem alibi, *Sabarium*, *atrium templi.* In quo iidem Viri Eruditi *paſtophorium* perperam quærunt: Nam aliud plane eſt *Sabarium*, & nihil cum *paſtophorio* habet commune. Lege, *Sabatarium*, *atrium templi.* Sabata & Sabbata ignorat nemo: Inde *Sabatarium & Sabbatarium.* de Martialis *Sabbatariis* taceo, quia notiſſimi ſunt. Addamus tertium: Apud eundem Iſidorum legitur, *Safarium*, *atrium templi.* Id ad *paſtophorium* etiam redigere voluerunt Viri Docti: Absque judicio iterum, & male. Dicam uno verbo: Legendum eſt, *Sacrificarium*, *atrium templi.* Ut a *ſacer ſacrarium*, ſic a *ſacrificus ſacrificarium*, locus, in quo verſantur Sacrifici, ipſum atrium templi. Quid ais? Hæc appoſitiſſima ſunt, & non mutant, ſed explicant ſcripturam vulgatam: Ta-

lia

ſta ſcilicet in Gloſſis ſunt ὄςα κόνις, de quibus nos alibi ſaturantius.

Cap. 42. ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις &c.] Mercerus, *ſed quod hominibus cibi ſtatis horis parentur & apponantur.* Quod ineptum eſt & nullius plane momenti: Nam quid illud ad unum Horoſcopum, & unum hominem, qui Horoſcopum repræſentat? Eodem tamen pertinent Græca, quæ ad Merceriana quam proxime accedunt, ſi præciſe non ſint eadem. Dicam, quod verum eſt: Una vocula excidit, quæ compendiarie exarata, Articulo τοῖς nimis erat affinis: Lege, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὡρῶν πορίζονται, *quia victus hiſce hominibus ab horis quæritur:* Quia horas inſpiciendo & denunciando, victum ſibi quærunt, ut omnes alii artifices eo, quod exercent, artificio: Sic omnia ſunt plana. ἀπὸ τῶν ὡρῶν elegans eſt eo ſenſu, cum cæteroquin inconditum eſt: Ratio autem & Symbolum, & rem Symbolo deſignatam pulchre declarat. Quare non eſt dubitandum. Sed & legere potes, ſi velis, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τούτοις ἀνθρώποις &c. Nam id minus quidem ornatum eſt, ſed bonum tamen. Philippum noſti.

Cap. 44. μῦσος] Plutarchus μῖσος; quod etiam mallem fere hic: Ad ἀλληλοφάγον & κενοποιὸν attende, ipſumque μισεῖσθαι.

ἰχθὺν] Ita ſcribendum: ἰχθὺων ex correctione natum eſt. τῶ ἰχθὺω ſcilicet more ſolenni appoſitum erat νν, quo ſyllaba poſtrema male picta corrigebatur: Id ſciolus ignorans, poſtea ex ἰχθύωνν fecit ἰχθύων. Talia in Libris, quot ſunt in littore arenæ.

κενοποιὸν] Hanc vocem Interpretes non intelligunt. A Medi-

Medicorum filiis petenda eſt ejus ſignificatio: habent illi cibos διαχωρητικοὺς καὶ τῆς κοιλίας ὑπακτικοὺς, qui ventrem ſolvunt & inaniunt; hos Noſter dixiſſet κενοποιοὺς, & eo ſenſu ſcripſit hic, ἰχθὺν πάντα εἶναι κενοποιόν: Parum ſcilicet nutriunt, & alvum ſolventes multa ſecum auferunt piſces. Sentiſne? Hoc appoſitum, & μίσους etiam Symbolum. Quæ Hæſchelius ad *Cap.* 14. ex Clemente Alexandrino de piſcibus adducit, eodem pertinent: ἡ σὰρξ πλαδαρὴ eſt caro flaccida & mollis, qualem gignere ſolent nutrimenta illa. Conſule ipſos Medicos & Philoſophos.

Cap. 46. ὑγιᾶ φύσιν] *Naturam rigidam:* Sequitur κατὰ φορεῖον, & τὴν θήλειαν φύσιν. Interpres inepte.

Cap. 47. ἀκούει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος. συνιεὶς τὸ ὀργᾶν &c.] Verba ſunt male coagmentata: In Aldino Exemplari pro τὸ ὀργᾶν ſcriptum erat τε ὀργᾶν. Cur Viri Eruditi non ſumſerunt utrumque, & quæ olim juncta fuerant, junxerunt denuo? Ego certe lego, —— ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος, συνιεὶς τε τὸ ὀργᾶν, διὰ δρόμου &c. Sic nihil aptius.

παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ] Non deterius eſſet, ſed paulo melius, παραγίνεται ἐς τὴν συνουσίαν, *ad coitum accurrit.* ἐς finem denotat eleganter, ad quem actio tendit, ut ſciunt ipſi Tyrones. Mercerus in Verſione ſua ἐν τῇ συνουσίᾳ cum verbis ſequentibus junxit; quod etiam non ineptum eſt.

Cap. 48. τράγος δὲ ἑβδομαῖος &c.] Junge Geſnerum *Lib.* 1. *de Quadruped.* ubi male Ælianum pro Horapolline citat. Mira eſt iſta hirci ſalacitas.

Cap. 49. ἀκαθαρσίαν] Recte Mercerus, *impurum ſceleſtumque animum:* Hoc convenit Orygi, & quæ de eo narrantur hic: Sic ἀκάθαρτος *improbus, ſceleſtus* eſt Græce.

Quare

Quare longe eliminandum eſt illud *immunditiam* in Capitis Epigraphe.

ὄρυγα ζωγραφοῦσιν]. Ægyptium hoc animal, ut non obſcure conſtat, ſi cum his jungas locum Plinii *Lib.* 2. *Cap.* 40. *Hiſtor. Natur.* ubi Caniculam deſcribens, de Oryge notat hæcce: *Orygem appellat Ægyptus feram, quam in exortu ejus contra ſtare & contueri tradit, ac velut adorare, cum ſternuerit.* Ita Ægyptii vocabant feram, & ipſum nomen Ægyptium animali domeſtico haud dubie inditum: Nihil apertius aut ſignatius. Et ſic apparet, quam miſere ineptiant Viri Eruditi, qui Orygis nomen ab ὄρυξ & ὀρύττειν deducere volunt, cum ſit peregrinum plane, & procul a Græcia ſub cælo Ægyptio natum. ὄρυξ inſtrumentum foſſorium eſt Græce; ſed id nihil commune habet cum voce ὄρυξ, quæ feram denotat: Nam ejus origo ex terra Nilotica. Hæc accurate diſtinguenda ſunt, ne diverſiſſima peſſime confundantur. Apud Herodotum pro ὄρυγες habemus ὄρυες: Unde illud? Haud dubie ab ambigua pronunciatione vocis peregrinæ, quam ita efferebant multi, ut non ορυκς dicerent, ſed ορυς: Nam hinc diverſa ſtatim vocis declinatio. Hoc quisque videt, & Etymologos ineptos etiam aperte refellit: Nam ορυς ab ὀρύττειν & ὄρυξ longius certe divertit. In Gloſſis Labbæi legimus, *Sublones*, ὄρυγες, θήλια ἐργαλίατα. Quæ manifeſte corrupta, ita refingunt Viri Eruditi, *Sublones*, ὄρυγες θηλεία, ἐργαλεῖα τε. Partim bene, partim male. Illud, ὄρυγες θηλεία, bonum eſt: Nam ὄρυξ utrumque notat, & feram, & inſtrumentum foſſorium, ut vidimus jam: Prior ſignificatio a voce Ægyptia venit; poſterior a voce Græca. Recte etiam ita exponitur τὸ *ſubulones:* Nam a *ſubula* ſic dicuntur feræ, quæ cornua habent inſtar ve-

 ruum:

ruum : Jam autem & Oryges unicornes, quorum meminit Ariſtoteles & Plinius ; & Oryges bicornes, quorum meminit Oppianus, ejuſmodi cornua habent : Quare *ſubulones* haud dubie dicti ſunt ea de cauſa. Hæc bona ſunt. Sed quid eſt ſequens illud ἐργαλεῖα ? An *ſubulo* ἐργαλεῖον denotare poteſt ? Abſit, abſit : Nam id *ſubula* dicitur, ut conſtat luculente ex iisdem Gloſſis, ne alia commemorem. Et hoc igitur ineptum eſt & pravum. Legendum moneo, *Sublones*, ὄρυγες θηρία, ἐργάται. Qui *ſubula* utuntur, & *ſubulam* ut operarii tractant, dicti *ſubulones* : Jam aperta ſunt Grammatici verba. τῷ λία correctionis loco adſcriptum fuerat ται : Inde iterum error. Ipſa *ſubula* & ὄρυξ toto cælo differunt : Nam *ſubula* pungitur, *oryge* foditur. Viri Eruditi utrumque inſtrumentum peſſime confundunt, ut ſic ab oryge commodius deducant nomen feræ : Sed ea de re alibi plura. Cæterum quod de Oryge, Caniculam *in exortu, cum ſternuerit, veluti adorante*, ſcribit Plinius, referri etiam poteſt ad animalis malitiam, de qua hic agitur ex profeſſo : Nam, ut ipſe Plinius notat, Canicula Solis calores accendit, & ſic facit, ut multorum malorum ſit autor. Quare Caniculam, quæ ex Sole benigno facit Solem malignum, ſternutamento veneratur Oryx. Hæc pulchre conſpirant, & omnem controverſiam tollunt, quæ inter Plinium & Horapollinem exoriri poſſet. Qui ira correpti ſunt, vix ſternutare poſſunt : Hinc ſternutamentum in Oryge, pro ſigno animi exultantis & læti accipitur : Quod Salmaſius ad Solinum *pag.* 336. non animadvertit. De ſternutamento etiam Alii : Vetus Arati Scholiaſtes παλμῷ tamen adſcribit, quod Illi πταρμῷ ; Sed corruptus eſt, & nomen ὄρυγος male etiam ibi transformatum

tum in ὄρτυγος: Quæ utraque menda perbene correxit Vir Eruditus *pag.* jam *citat.* Et tamen locus nondum eſt perpurgatus: Emendemus cum hac occaſione in tranſitu: Legendum, καὶ ἡ κυνὸς ἐπιτολὴ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν φαίνεται, καὶ ταύτην ἀρχὴν ἔτους τίθενται, καὶ τὸ Ἴσιδος ἱερὸν εἶναι τὸν κύνα λέγουσι, καὶ τὴν ἐπιτολὴν αὐτοῦ, ἐφ᾽ ἣν καὶ τὴν ὄρυγα — —, θύουσι, τῷ πταρμῷ τοῦ ζώου τούτου σημειούμενοι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ ἄστρου. Poſt ὄρυγα aliquid deeſt, quo Orygis lætitia exprimebatur & animus bonus exoriente Cane. Nihil apertius. θύουσι τὴν ἐπιτολὴν gemmula eſt: Sic γάμον θύειν dixerunt terſiores, ut notum.

κραυγὴν ποιεῖται] κραυγὴ hic eſt clamor, qui animum prodit iratum ac triſtem; a κράζειν deducitur κραυγὴ, quod eſt aſperius clamitare: Sic commode ſequitur, οὐκ εὐλογῶν αὐτὴν, οὐδὲ εὐφημῶν. Et hic clamor opponitur ſternutationi, quæ ſignum animi expliciti & remiſſi.

ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας] Nihil ineptius aut inficetum magis: Pueri vident. Locus haud dubie eſt corruptus. An cum Samuele Bocharto in *Hierozoico* legendum eſt ἀσαφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας, id eſt, ut ipſe interpretatur, *abſcondit pupillas ſuas*? Abſit, abſit: Nam illud ἀσαφεῖ plane inconditum eſt Græciſque ignotum. Aliud latet: Scribere potes non inepte, συγκρύπτει ἑαυτοῦ τὰς κόρας. Cum ungulis terram effodit, pupillas oculorum abſcondit una: Hoc Græcum & bonum. Et cur tamen τὰς κόρας συγκαλύπτει ſcripſit Philippus, ubi id, quod locutione illa indicatur, exprimere poterat & melius & facilius? Ne quid diſſimulem, hoc facit, ut de ipſa ſuſpicione mea ambigam. Et certe aliquid commendabilius mihi, dum hæc ſcribo, in mentem venit: Legendum ſcilicet arbitror plane, συστρέφει

ἑαυτοῦ τὰς κόρας, *contorquet & in gyrum agit pupillas ſuas.* Sic appoſitiſſime ſequitur, ὡσπερεὶ ἀγανακτῶν καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν: Nam certiſſimum ἀγανακτήσεως indicium eſt illa pupillarum συστροφὴ, quæ ſimul impedit omnem videndi actum. Nihil notius aut indubitatius. Et ſic pulchre τῷ συστρέφειν opponitur ſuperius ἀτενίζειν :. Cum κραυγὴν ποιεῖται, εἰς τὸν θεὸν ἀτενίζει: Cum τὴν γῆν ἀνορύττει, τὰς κόρας ἑαυτοῦ συστρέφει. Utrumque accommodatiſſimum eſt, & veluti penicillo animal iratum nobis depingit. Quare hoc ratum ſit, moneo, accedente ipſius etiam ſcripturæ depravatæ conſenſu.

ἐπικαθίσαντες τούτῳ τῷ ζώῳ] Quid Reges in Oryge? Nonne id indecorum, & regia majeſtate indignum? Ita viſum certe Bocharto in *Hierozoico*, qui ideo Regem cum Horoſcopo mutat. Sed quid etiam ille in Oryge? An ut Solis ortum accuratius indicaret fera? Nugæ, nugæ, quas refellere etiam eſt nugari. Locus manifeſte corruptus eſt, quem ita legere debes totum: διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὡροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, ἐπικαθίσαντες τοῦτο τὸ ζῶον διὰ μέσου, αὐτῷ, ὥς τινι γνώμονι, τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν ἐγνώριζον. *quare Antiqui Reges, Horoſcopo ortum illis nunciante, animal hoc in medium collocantes, eo, veluti gnomone quodam, ortus certitudinem explorabant.* ἐπικαθίζειν διὰ μέσου, in medium adducere; εἰς μέσον παριέναι, prodire in medium, ipſi Tyrones tenent. In terminationibus vocum millies errarunt Scribæ; hinc & τούτῳ τῷ ζώῳ pro τοῦτο τὸ ζῶον, & αὐτοῦ ὥς τινων γνωμόνων perperam ſcriptum pro αὐτῷ ὥς τινι γνώμονι: Numero plurium hic locus eſt nullus, ut quiſque videt. Facillima eſt correctio, quæ accedente diſtinctione bona, ſententiam verborum efficit apertam ac faci-

facilem. Quæ Nicolaus Cauſſinus hic comminiſcitur, ejuſdem Commatis ſunt, cujus reliqua ejus Viri, id eſt, diſtorta atque inepta. Salmaſius tamen ad Solinum *pag.* 462. non nominato Cauſſino, ad normam eorum callide accommodavit ſua. Hominis Eruditi commenta etiam probare non poſſum: Nam primo διὰ μέσȣ ἀυτȣ̃ ea notione, qua id cum Cauſſino accipit, perquam ſuſpectum eſt mihi, nec μεσίτης & μεσηρεύειν ſtatuminare poſſunt: Vide modo Labbæi Gloſſas, ut alia nunc prætercam, & de ipſa locutionis indole nihil dicam, quæ ſi δι' ἀυτȣ̃ ſit *per eum*, non amat certe ſuſpectum illud μέσȣ. Dein ἐπικαθίσαντες τȣ̃το τὸ ζῶον ita nude & ſimpliciter, noſtro ἐπικαθίσαντες τȣ̃το τὸ ζῶον διὰ μέσȣ, quod veſtitum eſt & plenum, protinus aſſurgit lubens: Fateor, Vir Eruditus hanc nuditatem ipſe animadvertens, addit, poſſe etiam legi, ἐπικαθίσαντες τȣ́τῳ τὸ ζῶον, hoc eſt, ut ipſe ſupplet, τῷ ἡλίῳ: Sed id plane abſurdum eſt, & verbis vim infert manifeſtam. Vox enim ἥλιος ita non præceſſit, ut τȣ́τῳ in hac Pericope ad eam referri poſſit: Pueri vident, & proximum ἀνατολὴν rem extra dubium collocat. Dein, ſi ἥλιος etiam ſubaudiri poſſet, ἐπικαθίσαντες τȣ́τῳ ego certe non probaverim: Quid enim? An Soli apponebatur Oryx, ut Soli eſſet proximus, & ad latus conſiſteret ejus? Hoc locutio innuit, & longe ineptiſſimum eſt, ut vides. Quare ſic alterum ἀντικαθίσαντες, quod ipſe tamen reſpuit, advocandum eſſet ſane. Sed cui bono tot ambages, ubi noſtrum illud facillimum eſt & aptum? Apage, apage eas cum ipſis illis ineptiis, quibus nexæ ſunt. Aliter de his Geſnerus in *Libro de Animal. Vivipar.* quem conſulere potes, ſi velis: Ego poſt locum recte conſtitutum Aliorum ina-

niis diutius immorari nolo. Unum illud adjiciam adhuc: Cum Salmaſius vulgatam ſcripturam etiam propterea aſpernatur, quod Oryx animal ſit nimis exiguum, quam ut homo ejus dorſo inſidere poſſit, non vulgariter certe errat: Nam ut nihil aliud dicam nunc, vide modo, quæ *pag.* 157. de Orygis magnitudine antea notavit ipſe; Sic Virum Grammaticum hic, ut centies alibi, deprehendes ſibi adverſum planeque diſſimilem.

τοῦτο μόνον τῶν πτηνῶν] Veriſſime Hœſchelius κτηνῶν, quod diu ante jam placuerat Geſnero: Vide *loc. citat.*

ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν] Illud ἀσφράγιστον recte explicuit Cauſſinus in *Notis*, & poſt Cauſſinum Salmaſius in *Exercitat. Plinian. Pag.* 157. Sed quid ſequens ἐσθίουσιν? An animalia ita explorabantur & ſignabantur, ut eſſent eſui? Neſcio, ubi id didicerit Noſter; neſcio, unde Viri Eruditi reſciverint id moris fuiſſe olim. Quid multa? Ego nunquam a Philippo profectum puto, quod ab Amanuenſibus nunc ei adſcribitur: Legendum eſt, ἀσφράγιστον θύουσιν. Sic cum Herodoto conſentit Autor, qui animalia ſacrificanda ita ſignata & explorata fuiſſe ſcribit, ut pro integris Diiſque acceptis haberi poſſent: Jam autem Oryx non ſignatus mactabatur Lunæ, quia inimicitiæ inter Deam & Orygem erant capitales & perpetuæ; atque adeo ſignum, quo probari poterat numini acceptus, plane abſurdum fuiſſet & ἀτοπὸν. Hoc aptum eſt, & illud ipſum, quod Herodotus voluit.

ἐπειδὴ ἀντιδικίαν τινα] Ita Codex Auguſtanus & Morellianus: Nam a Libro Aldino aberat vox ἀντιδικίαν; quam in ſuis Membranis etiam repperit Pierius Valerianus, ut apparet ex *Cap.* 47. *Lib.* 24. *Hieroglyphic.*

ὑδρ-

ὑδραγωγῦ τόπυ] Hæc Libri Aldini lectio eſt, quam caſu ſecuti ſumus, non certo conſilio: Nam Hœſchelius ex Codice Auguſtano ediderat ὑχραἰωγῦ τόπυ; quod verum eſſe poteſt, quanquam nunc alibi forte non occurrat.

πιὸν] Hœſchelius legendum ait πιὼν: Perperam & inepte. Nam ἔχον ſimiliter præceſſit, & ſubaudiendum eſt ζῶον vel κτῆνος: Nihil apertius.

τοῖς χείλεσιν ἀνατα ράσσει] Illud χείλεσιν diſplicet Bocharto, qui in ejus locum ſubſtituit χηλαῖς: Non poterat infelicius. Nam ſic peſſime ſequitur, τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, quod aliquid indicare debet a præcedenti diverſum: Oryx bibens, antequam os ex aqua educat, labris aquam turbat; mox ore ex aqua educto, pedibus in eam immittit pulverem: Hæc apta ſunt; hæc prius χείλεσιν, & poſterius ποσὶν aperte ſtatuminant. Et qua fronte igitur ab ipſo ποσὶν auxilium petere potuit Vir Doctus? Id ego mehercule ignoro, & mera ſocordia factum eſt.

καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλην] Leve mendum, ſed ſatis inficetum: Nam quid ὕλην hic? Nihil, mihi credas, nihil; nec remota comminiſcor, quibus vocem defendam: Scribendum abſque dubio, καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ἰλὺν. Iſta centies confuſa: In aqua eſt ἰλὺς, in terra κόνις: Hinc mox ἐπιπέμπει κόνιν ſequitur appoſitiſſime.

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καθῆκον ἐργάζεται &c.] Mercerus, *Nam ne hoc quidem officium Deæ præſtat*: Apage illud *Deæ*, quod ab his plane alienum eſt. καθῆκον hic eſt officium, quod fera debet feræ: Hoc Oryx aquam turbans, peſſime temerat, quum ipſa Dea omnia omnibus præſtet luculente. In verbis contiguis animus Deæ beneficus in omnes animan-

mantes, non invenuſte opponitur Orygis animo in omnes feras malefico. Nunc ſententia eſt apta & bona. Ex his conſtat autem, Ægyptios Lunam habuiſſe pro terræ præſide.

Cap. 53. ὅτε πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ αὐτȣ͂] Scribendum eſt αὐτῶν, ubi τέκνα ſequuntur & præcedunt.

διασωθῇ] Pierius Valerianus *Lib.* 20. *Cap.* 11. *Hieroglyphic.* ex Codice M. S. διαϛωθῇ legit; quod ego, quid ſit, neſcio.

ἔδοξε σεβάζειν] Ita Mercerus etiam ex Libro Morelliano, & Pierius ex Codice ſuo: Vide locum citatum. Non improbo. Sed cur lectionem Aldinam, quæ ex Libris quoque petita, ſic Viri Eruditi aſpernantur adeo faſtidioſe? Idne meretur? Sane συμβάλλειν elegans eſt, & ſi non ſuperet alterum, ſaltem æquat: De Symbolis hic agitur, quæ ad res ſignificandas ſumta & electa: Quid igitur συμβάλλειν? Nonne appoſitiſſimum eſt, & ipſum σύμβολον ſiſtit nobis? Ita ſentient haud dubie omnes, qui Linguæ proprietatem callent.

Cap. 54. ἀφόδευμα ξηρὸν περιτιθέασιν] *Stercus aridum circumponunt*, aggerunt: Merceri *circumlinunt* nimis indigum eſt.

πῦρ ὑποβάλλȣσι] Pierius ex Libro M. S. πῦρ ἐμβάλλȣσι: Minus bene. Vide *Lib.* 20. *Cap.* 6. *Hieroglyphic.*

κατακαιόμενος τὰ ἑαυτȣ͂ πτερὰ] Sic etiam Pierii & Morellii Membranæ: Aldus ex ſuis ediderat, κατακαιόμενα τὰ ἑαυτȣ͂ πτερά: Recte, ſi caſus nominandi pro caſibus gignendi poſitos cenſeas. Vide quæ ſupra notavi ad *Cap.* 14.

ποιεῖται τὸν ἀγῶνα] *Certamen inſtituat*, cum venatoribus ſcilicet, qui eum aggrediuntur. Pelicanus animal eſt *inno-*

no-

nocuum, & hominibus nunquam adverſum, niſi quando de ſua & pullorum ſalute agitur: Tunc enim & ſe & ſuos atrocius defendit. Atque hinc Sacerdotes Ægyptii eo veſci non debent, & ab animali plane innocuo abſtinent. Ita hæc accipienda ſunt: Quo poſito, Interpres, qui hæc obſcure verterat, ſuperius illud εὐσυλληπτότερος male profecto vertit *facile*, cum ipſa ſententia haud dubie requirat *facilius & minori moleſtia*: Diu ſcilicet ſe defendit Pelicanus, & aggredientes quovis modo repellere ac eludere ſtudet, ſed non obſtante iſto conatu, tandem capitur aduſtis alis, cum cæteroquin forte non fuiſſet captus. Sic certamen habemus, quod Interpretis commentum plane tollit.

κατ' εὔνοιαν] Nihil ineptius: Scribendum eſt ſine dubio, κατ' ἄνοιαν, ut habebant Morellii & Pierii Membranæ: Vide eum citato *Hieroglyphicorum* loco. Quod Vulpanſer facit, certo judicio facit; quod Pelicanus, imprudentia ſola: Hinc unus commiſeratione dignus eſt, alter indignus. Ad principium modo Capitis recurre: Si κατὰ εὔνοιαν Pelicanus ageret prudens, quod agit, non deterior eſſet, aut eſſe deberet ejus conditio, quam illa Vulpanſeris.

Cap. 55. κουκούφαν] Quid vox ſignificat? An *Ciconiam?* Abſit, abſit: Nam de ejus pietate erga parentes agit Noſter *Lib.* 2. *Cap.* 58. ibique πελαργὸν vocat, quem Græci ita vocarunt omnes. Res eſt aperta, ut mirer Hœſchelium & Mercerum hic potuiſſe de Ciconia cogitare, ubi iſta legebant poſtea in hoc ipſo Libello: Nihil inſulſius, nihil indignius Virorum Eruditorum ingeniis. Aliud haud dubie quærendum. Laurentius Pignorius in *Notis ad Ta-*

 bul.

bul. Iſiac. ſola vocis & literarum ſimilitudine ductus, per κουκοῦφαν intelligit *Vpupam*, & ipſum illud nomen hic delitescere cenſet: Amanuenſes ſcilicet κουκοῦφαν ſcripſiſſe ſuſpicatur pro οὐποῦπαν, poſtquam barbaries Latina miſcuerat Græcis. Et eo refert, quæ de upuparum in parentes pietate extant apud Plinium & Ælianum. Quam ſententiam ſequitur etiam Bochartus, ſed alia ratione & alio modo: Vocem enim κουκοῦφαν retinet, eamque Ægyptiacam cenſet auctoritate Vocabularii Coptici, in quo κουκοῦφα Arabice redditur *Upupa*. Vide eum in *Hierozoic. Part.* 2. *Pag.* 348. Quid dicemus de iſtis? Nobis ſcilicet non probari ea, ſed falſa etiam videri & abſona. Nam quod de οὐποῦπα voce Latinogræca ſuſpicatur Pignorius, plane commentitium eſt, ubi inter Latinogræca nihil tale reperitur ullibi: Quod autem de Coptico κουκοῦφα ſcribit Bochartus, ab ingenio Autoris Noſtri plane abludit; qui cum ubique utitur vocabulis Græcis, cur, quæſo, hoc uno loco uſus fuiſſet vocabulo Ægyptiaco? An forte vocem non intelligebat peregrinam, vel domeſticam non tenebat, qua peregrinam exprimeret? Ne ita ſentiamus: Nam en, ut alia prætercam, quæ iſtam ſuſpiciunculam refellunt, *Lib.* 2. *Cap.* 92. legimus diſerte, Πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου βουλόμενοι σημῆναι, ΕΠΟΠΑ ζωγραφοῦσιν. Et *Cap.* 93. *ſeq.* Ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα καὶ ἑαυτὸν θεραπεύοντα βουλόμενοι σημῆναι, ΕΠΟΠΑ ζωγραφοῦσι καὶ ἀδίαντον τὴν βοτάνην. Quare & ἔποψ ei perquam notus fuit, & vocem, qua Ægyptii ἔποπα exprimebant, intellexit probe: Hæc certa ſunt & explorata, nec a quoquam convelli poſſunt. Quid plura? Dicam tandem, quid videatur mihi: Pro voce Græca Noſtrum hic vocem Græcobarbaram dediſſe ſuſpicor:

cor: κουκούβα noctua eſt Græcis recentioribus, ut omnes ſcimus ex Lexicis Græcobarbaris; Illud nomen adhibuit Philippus, & κουκούφαν hic ſcriptum pro κουκούβαν, ut alibi millies β & φ commutarunt vices ſuas: Nihil notius, nihil certius. Inquies: Si hic in deſignanda noctua uſus ſit vocabulo Græcobarbaro, cur *Lib.* 2. *Cap.* 51. utitur vocabulo mere Græco? Et hoc rogantem rogabo te viciſſim; Cur *eodem Capite* utatur voce πάτρων, *Capite* autem 94. κατ' ὀρδινον, ubi meliora Græca ei haud dubie erant ad manum? Hæc ſcilicet ab arbitrio Scriptoris pendent, & certa regula metiri non poſſunt. Sed regeres forte; nihil de illa noctuarum pietate apud alios Autores occurrere. Largior: Sed quid tum: An inde ſequitur, Horapollinem & Interpretem ejus Philippum de ea nihil ſcripſiſſe vel ſcribere potuiſſe hic? Cave, ita ſentias, ſi a peritioribus irrideri nolis.

νεοσσίαν αὐτοῖς ποιήσας] Nota genus maſculum, niſi legendum ſit potius, νεοσσίαν αὐτοῖς ποιήσασα.

τίλλει αὐτῶν τὰ πτερὰ, τροφάς τε χορηγεῖ, μέχρις &c.] Hoc diverſum eſt ab eo, quod vulgo de Ciconia refertur: Nihil certum, aut perſpicuum magis. Sed quid ſuperius γηράσασιν, ubi ad hæc ipſa attendas? Dicam, & dicam tribus verbis: Aves in ſenectute difficilius pennas mutare ſolent, quam in ætate vegeta: Eo reſpicit Philippus, ideoque parentes commemorat ſenes; qui ſcilicet tunc pennas mutantes juvari debent a filiis, cum antea vegetiores eorum auxilio non indigerent, ſed ſeſe juvare poſſent ipſi. Vertas igitur præcedentia illa, *poſteaquam a parentibus educatum fuerit, ipſis ſeneſcentibus parem refert gratiam*, & ipſum γηράσασιν cum his arctius junge, ut ſic alterum expli-

cet alterum. Interpres peſſime *ſenio confectis*; quod ad Ciconiarum pietatem vacillantes perperam adegit: Hoc quisque videt nunc. Cæterum quod ab Horapolline hic de Noctua narratur, perquam ſimile eſt ei, quod ab Æliano in *Hiſtoria Animalium* de Merope narratum fuit, ſi verum eſt, quod de loco ejus ſuſpicor. Age, adſcribamus eum hac occaſione, ut ſic ab inſigni menda, qua laboravit in hunc uſque diem, liberetur tandem opera noſtra: Ita *Lib.* 11. *Cap.* 30. legitur vulgo: Ὁ μέροψ ὄρνις ταύτῃ τοι δοκεῖ δικαιότερος εἶναι τῶν πελαργῶν· οὐ γὰρ ἀναμένει γηράσαντας ἐκτρέφειν τοὺς πατέρας, ἀλλὰ ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ὠκύπτερα οὗτο ἐργάζεται, καὶ ἔστι δικαιότερος καὶ εὐσεβέστατος ὀρνίθων ἁπάντων. Sed quid illud ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ὠκύπτερα, quod ipſum Meropem reſpicit tenellum & in prima ætate conſtitutum? An ſimulac pennæ majores naſcuntur ei, parentibus jam præſto eſt, & præſto eſſe poteſt? Mirum. Nam tum pulli alii parentum adhuc indigent ope. Sed eſto: Quid illud ad parentum ætatem? Quomodo inde probatur, Meropes filios ante ſenectam parentibus adeſſe? Præceſſit γηράσαντας; Huic aliquid ſubjici debet, quod parentum ætatem reſpicit minime ſenilem: De eo dubitare poteſt nemo; Et ſic vides, tranſitum eſſe ineptum a parentibus ad pullos. Quid multa? Scribendum eſt minima mutatione, ἅμα τῷ ῥεῦσαι τὰ ὠκύπτερα, *ſimulac defluant pennæ*. Hoc aptiſſimum eſt; hoc pulchre ad hæc Noſtra appropinquat: Elegantiſſime autem ῥέειν de pennis, comis, ac foliis deciduis adhibetur apud Græcos, ut Eruditiores ſciunt, & nos alibi videbimus forte pluribus. Et ſic igitur ibi legendum eſt peraccommode & perelegantcr. Sed inquies, apud Ariſtotelem *Lib.* 9. *Cap.* 13. *de Animalib.* legimus, περὶ μὲν

οὖν

οὖν τῶν πελαργῶν, ὅτι ἀντεκτρέφονται, θρυλλεῖται παρὰ πολλοῖς, φασὶ δέ τινες καὶ τοὺς μέροπας ταὐτὸ τοῦτο ποιεῖν, καὶ ἀντεκτρέφεσθαι ὑπὸ τῶν ἐκγόνων, οὐ μόνον γηράσκοντας, ἀλλὰ καὶ εὐθὺς, ὅταν οἷοί τ' ὦσι· τὸν δὲ πατέρα, καὶ τὴν μητέρα μένειν ἔνδον. Quæ ſcripturam vulgatam apud Ælianum tueri poſſunt. Fateor: Sed ne multis te morer, illa etiam depravata ſunt, & eodem auxilio indigent. Quæſo, quid eſt ὅταν οἷοί τ' ὦσι poſt γηράσκοντας? Nonne ineptias alit, & relictis parentibus turpiter etiam ad filios properat? De eo iterum dubium eſt nullum. Quid autem ſequens, τὸν δὲ πατέρα καὶ τὴν μητέρα μένειν ἔνδον? An junior pater & mater, ſimulac filii eos alere poſſunt, non amplius egrediuntur domo, & reliquum vitæ tempus ibi manent ſepulti? Hoc verba innuunt, & longe ineptiſſimum eſt. Quid igitur? Locus Ariſtotelis abſque dubio etiam eſt corruptus, & ſcribendum, ut una cum altero Æliani reſplendeſcat denuo, οὐ μόνον γηράσκοντας, ἀλλὰ καὶ εὐθὺς, ὅταν οἷοί τ' ὦσι, ὁ δὲ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ μένωσιν ἔνδον. Hoc iterum aptiſſimum eſt, ut ipſi Tyrones vident. Diximus jam, Amanuenſes in terminatione vocum erraſſe millies: Id factum quoque in iſto loco. Ratio corrigendi facilior non eſt, quam illa ipſa. Pulchre ad rem Plinius *Lib.* 10. *Cap.* 33. *Nec vero iis minor ſolertia, quæ cunabula in terra faciunt, corporis gravitate prohibitæ ſublime petere. Merops vocatur, genitores ſuos reconditos paſcens, pallido intus colore pennarum, ſuperne cyaneo, primori ſubrutilo. Nidificat in ſpecu ſex pedum defoſſa altitudine. Recondi* Plinio eſt, quod ἔνδον μένειν Ariſtoteli: Alias φωλεύειν Græcis, *latere* dicitur Latinis. Locutio eſt Eruditis nota. Iſidorus ex iſtis Plinii ſcribit, *Meropes parentes ſuos recondere & alere*; quod ineptum eſt & hominis ingenio dignum. Sed ea de re alias,

lias. Nunc omnia clarent in hoc Capite, & apparet etiam, quam recte in Notis ad *Cap.* 12. expoſuimus illud μόνον, quod ſine dubio hic poſitum eſt pro μᾶλλον.

Cap. 56. πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἐπίγαμον ἥκει] An vox ἐπίγαμον accipienda eſt παθητικῶς: *ad matrem uxoris loco mox habendam accedit?* Ita videtur: Nam alias ſtructura verborum non eſt apta: Id omnes vident, qui Linguam intelligunt. Et tamen, non diffitebor, ſuſpecta eſt mihi iſta patiendi σημασία: An forte una litera peccat, & ἐπίγαμος vel ἐπιγαμῶν ſcribendum eſt, quod utrumque filium improbum reſpiciat? Certe id magis ego probarem: Prius Epithetum, poſterius participium eſt. Mercerus ad Marginem Editionis ſuæ adſcripſerat ἐπὶ γάμον: quod adjunctum illud πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα vix admittit, ideoque non adblanditur mihi.

εἰς δὲ τὸ κατώτατον μέρος ὄνυχας δύο &c] τὸ κατώτατον μέρος idem eſt, quod κάτω paulo ante: Gradum autem ſupremum hic ſumſit Autor, ut improbitatem Equi Fluviatilis eo ipſo magis deteſtaretur. Quæ bona ſunt, extolli ſolent & ſuperiora occupant, quæ mala, deprimuntur & inferiora petere debent: Eo pertinet Autoris dictum. Ungues Hippopotami κάτω βλέπουσιν, & εἰς τὸ κατώτατον μέρος vergunt, ut ſic diſcant omnes, quo loco ac numero habenda ſit improbitas ejus inſignis, cui τὰ κάτω & τὸ κατώτατον deſtinata ſunt: Hic verus ſenſus eſt eorum. Ineptiſſime Phaſianinus, qui ingeniolum ſuum ſecutus eſt, non Libri Antiqui ductum: De ſceptri parte ſuperiore nihil in præcedenti Sectione: Adhæc, ſi Suidam ſequamur, totus Hippopotamus in ſceptro inferiore, ut tota Ciconia in ſceptro ſuperiore, non ungues Hippopotami ſolæ. Quare riſum

riſum debet homo, & Hœſchelius nimia facilitate ſua errat etiam lepide: Qui tales Interpretes ſequitur in adornandis Græcis, rectæ rationi indicit bellum. Unum adjiciam, quod nunc opportune adhuc mihi in mentem venit: Fortaſſe pro *καλώτατον* ſcriptum fuit olim *κακώτερον* literis implicitis; ut *τὸ κάτω* ſic dictum fuerit *μέρος κακώτερον* propter rationem jam dictum: Et hoc perquam probabile profecto. Nam, ne quid diſſimulem, *κατώτατον* nimium quid importat. Attende, attende modo.

Cap. 57. *περιστερὰν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ* &c.] Hoc mirum profecto, ubi Columbarum caſtitas adeo celebratur: Sed genera Columbarum ſunt plura, ut novimus, & quanquam omnes dicantur *περιστεραὶ*, in varias tamen familias ſeſe diſpeſcunt, quæ ſuis quæque nominibus gaudent. Palumbes, Turtures, Columbæ; *φάτται, τρυγόνες, περιστεραὶ*, ſunt maxime celebres: Harum diverſi mores, & diverſa ingenia: Vide Ælianum *de Animalib. Lib.* 3. *Cap.* 44. ubi caſtum illud ad ſolas Palumbes, Turtures & Columbas albas reſtringitur: Alii aliter; de quibus hic agendi locus non eſt, & Nos plura fortaſſe aliquando. Vulgo enim non diſtinguuntur, quæ diſtinguenda ſunt. Hic Noſter haud dubie Autores ſecutus eſt ſuos, & hæc ipſa ſcribens, de Columbis ſenſit, quæ certe non ſunt ita pudicæ, ut Turtures & Palumbi, ipſo uſu magiſtro: Et ſic *περιστερὰ* hic accipiendum eſt proprie de Columba urbana & domeſtica; quam tamen accuratius debuiſſet indicare, ſi colores inter ſe diſtinxerit, ut fecit Ælianus cum Anteambulonibus ſuis; inprimis ubi *Libro Secundo Cap.* 32. habemus *περιστερὰν μέλαιναν*, ut maximum pudicitiæ ſignum: Sed de ea ſuo loco.

τοὺς

τȣ̀ς ἐσθίοντας τȣ̃το μόνον, ȣ̓ μεταλαμβάνῃ τ̃ȣ τοιαύτης κακίας] Locus aperte corruptus: Nam ita non loquuntur Graeci, aut locuti ſunt unquam. Scribe, vel τȣ̀ς ἐσθίοντας τȣ̃το μόνον, ȣ̓ μεταλαμβάνῃ ἡ τοιαύτη κακία, vel οἱ ἐσθίοντες τȣ̃το μόνον, ȣ̓ μεταλαμβάνȣσι τ̃ȣ τοιαύτης κακίας. Periti vident ſtatim.

Cap. 59. Βασιλέα ἢ κάκιςον] Peſſimum eſt illud κάκιςον, & locum tueri non poteſt. Pierius Valerianus *Lib.* 15. *Cap.* 8. *Hieroglyphic.* in locum ejus ſubſtituit κάλλιςον: Sed id nimis delicatum eſt, & ipſa pulchritudine ſua officit ſibi. Mercerus in Exemplari, quo uſus fuerat ante viſum Exemplar Aldinum, invenerat κάϱιςον: ex quo faciebat κϱάτιςον, quia ſcriptum eſt in Enarratione, τ̀ȣ βασιλέα τȣ̃ κόσμȣ κϱατεῖν: Speciofe quidem, ſed male, ut mox videbimus. Ego non dubito, quin legendum ſit ἄϱιςον, quod Exemplar Merceri totidem literis exhibebat: *Regem optimum.* In vicinia eſt ratio.

τ̀ȣ βασιλέα τȣ̃ κόσμȣ κϱατεῖν] De iſtis Coſmocratoribus poſtea agitur loco ſuo, & hic loqui non potuit Noſter: Menda delitefcit, quam, ut tot alias, non deprehenderunt Viri Eruditi. Dicam tribus verbis: Scribendum eſt, αἰνιττόμενοι γϱάφειν, τὸν βασιλέα τῷ κόσμῳ κϱατεῖν, *volentes eo indicare, Regem decenter imperare.* τῷ κόσμῳ idem, quod κατὰ κόσμον; bono ordine, ratione certa ac honeſta: Eo pertinet Circulus, & forma orbicularis, cujus tenor eſt certus, & nec ſiniſtrorſum nec dextrorſum deflectens: Eo pertinet cauda ore repreſſa, quæ continentiam & temperantiam indicat. Sic tandem Symbola habemus τȣ̃ βασιλέως ἀϱίςȣ: Hoc nemo negabit. Apage, apage igitur alias Aliorum nugas.

παϱ'

παρ᾽ Αἰγυπτίοις ἐςὶ μασί] Junge Bochartum in *Hierozoic. Part.* 1. *pag.* 1066. *& Part.* 2. *pag.* 764.

Cap. 60. βασιλέα φύλακα] Lectio ſuſpecta: Nam *Rex Cuſtos* abſolute ineptias alit, & longe diverſiſſima perperam miſcet: Alius eſt βασιλεὺς, alius φύλαξ, ut nemo neſcit. Dein, poſt βασιλέα φύλακα, quod rem ſignatam exhibet, incondite ſequitur φύλακα ζωγραφῦσιν de ſigno: Nam aliter hæc ordinari ſolent, nec ita idem per idem dici. Non celabo, quod ſuſpicor, ut arbitreris Lector: φιλόκαλον ſi compendiarie & more priſco ſcribatur, adeo ad φύλακα appropinquat, ut Scribæ cæcutientes facile in eo potuerint labi: Hinc credo, ipſum Philippum ſcripſiſſe primum, ἑτέρως ἢ βασιλέα φιλόκαλον δηλῦντες, τὸν μὲν &c. Sic nihil decentius. Ad ipſum ἑτέρως attende, & Symbolum præcedens, quod βασιλέα ἄριςον repræſentat nobis; ſpes blanda mihi ſuboritur, fortaſſe non diſplicituram tibi ſuſpicionem meam.

ὄφιν ἐγρηγορότα] Capite ſcilicet erecto & ore ſibilante: Alter caudam ore comprimens dormitabat quaſi.

φύλακα ζωγραφῦσιν] ἐν μέσω τῶ εἰλίγματι: Vide *Caput præcedens.* Ubi nomen Regis in Symbolo iſto, ibi Cuſtos in hoc.

φύλαξ ἐςὶ τῦ παντὸς κόσμυ] *cuſtos eſt omnis ordinis boni.* Interpres inepte: Sic iterum omnia peſſime confunduntur. κόσμος eſt ordo bonus, & quidem ille rerum publicarum καθ᾽ ἐξοχήν: Sic φιλόκαλον apprime etiam convenit, ut vides. Sequentia cum his cohærent, & mutila ſunt, niſi fallor: Scribe, καὶ ἑκάςοτε τὸν βασιλέα, ἐπεγρήγορον δεῖ εἶναι. Ex literarum affinitate error.

Cap. 61. τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες &c.] Hic demum

mum habemus Coſmocratora & totius orbis terrarum quaſi dominum. κόσμος hoc loco idem, quod ἡ οἰκουμένη. Res eſt evidens.

ὁ γὰρ βασίλειος οἶκος, παρ' αὐτοῖς —— ἐν τῷ κόσμῳ] Locus mutilus: Inepta ſunt, quæ Mercerus, quæ Phaſianinus habent. Fors unum κράτος intercidit, & legendum eſt, ὁ γὰρ βασίλειος οἶκος παρ' αὐτοῖς κράτος ἐστὶν ὁ κόσμος, *domus enim regia pro modo ejus imperii, totus orbis eſt habitatus.* περὶ, ut notum, ſæpe comparat & pro rei menſura eſt. Sic nihil aptius: Ut oſtendant κοσμοκράτορα verum eſſe κοσμοκράτορα, in anguis circulo domum ejus regiam pingunt, quæ ſcilicet eſt ipſe orbis habitatus. Hoc bonum eſt; hoc omnes intelligunt. Et ſic igitur legendum fortaſſe: Simulac ἐστὶν in ἐν tranſierat, ὁ κόσμος in τῷ κόσμῳ tranſire debuit una. Facillima eſt correctio, ut quisque videt.

Cap. 62. ἐκ τοῦ μέλιτος —— &c.] Sententia eſt ſatis aperta: De verbis non laboro incaſſum. Hœſchelius hæc ita ſupplebat ad Marginem Editionis ſuæ: ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ μέλιτος γλυκύτητος καὶ ἐκ τοῦ τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως, ὅτι χρὴ τὸν βασιλέα χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς τὰς πράξεις καὶ διοίκησιν.

Cap. 64. Παντοκράτορα] *Omnipotentem:* Interpres male. De Deo hic abſque dubio agitur, non de hominibus, ut in præcedentibus Sectionibus: Singula in his accurate diſtinguenda ſunt, ne turpiter ineptiant.

οὕτω παρ' αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διῆκον ἐστὶ πνεῦμα] *Ita apud eos anguis Symbolum eſt ſpiritus per totum univerſum ſeſe diffundentis.* αὐτοῖς Ægyptios reſpicit: πνεῦμα autem eſt ſpiritus ille vitalis, qui cuncta permeat, & permeando animat: *Iſte ſpiritus eſt anguis*, Metaphorice ſcilicet & Symboli-

bolice. Nam ἐςὶ hic aſſimilat, & rei ſignum eſt, non ipſa res ſignata. Sic nihil apertius: Viri Eruditi cum Interprete haud dubie in his cæcutierunt. Unum illud adjiciam: Quia κοσμοκράτωρ & βασιλεὺς τοῦ παντὸς κόσμου præceſſit, pro τοῦ παντὸς κόσμου convenientius fuiſſet hoc loco τοῦ παντὸς abſolute: Sic enim totum hoc univerſum ab orbe terrarum habitato accuratius fuiſſet diſtinctum. Sed paulo intricatius in his locutus eſt Autor, & vocem κόσμου varie adhibuit, ut ex jam dictis liquet.

Cap. 65. ἀπὸ τῆς τοῦ ἑρμοῦ ὁμοιότητος] Incepta lectio: Haud dubie legendum, ἀπὸ τῆς τοῦ ἔργου ὁμοιότητος. Puer viderit.

Cap. 66. σελήνης σχῆμα —— ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ &c.] De his ita Salmaſius ad Solinum *pag.* 454. *Mirum eſt hoc Hieroglyphicum, & ſi quid judico, male deſcriptum. Dicit Ægyptios, ut menſem exprimant, pingere Lunæ faciem, quæ viginti & octo dies habeat æquinoctiales ſolos. Hoc ridiculum. Quomodo enim in facie Lunæ tot illi dies pingi potuerunt? Deinde, cur æquinoctiales ſoli? Præterea, non ſolus dies æquinoctialis viginti quatuor horis conſtat, ut ibi dicitur. Veriſſima emendatione locum inquinatiſſimum ſic emaculo:* Μῆνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ πρέπει, ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἀριθμὸν, ἡμέρας σημαίνοντα, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης, ζωγραφοῦσι. *Ut menſem ſignificarent, pingebant Lunæ faciem habentis viginti octo numerum, qui numerus dies deſignabat, quibus Luna apparet. Addit,* ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης, *ne quis de die naturali caperet, qui ortu & occaſu Solis terminatur.* Vidiſtine audacius aut inſolentius quid? Sic ex quovis facere licet quidvis, & Veteres olim non ſcripſerunt nobis, ſed nos hodie ſcribimus illis. Apage tam diram corrigendi audaciam: Locus corruptus eſt procul

dubio, ſed remedio adeo inſolito ac violento non eget. Viginti octo dies æquinoctiales non habet menſis aut habere poteſt, ſive Solis ſive Lunæ ſpectemus curſum: Ineptum igitur eſt, εἴκοσι κὴ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημερινάς: Alia apta ſunt & proba. Lege minima mutatione, ἔχον εἴκοσι κὴ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημοίρας μόνας. Sic illa etiam optima evadunt. In Luna cava depicti erant viginti octo dies æquales & ejuſdem menſuræ: Singuli enim ex viginti quatuor horis conſtabant. Et his deſignabantur dies viginti octo, quibus Luna apparet: Alii duo erant omiſſi, quia illis Luna non apparet. Hoc apertum & dubii expers: Et ſic igitur mirum hoc Hieroglyphicum deſinit eſſe mirum. Nam quod de modo adumbrandi ſcribit Vir Eruditus, erroneum eſt & nullius plane momenti: Haud dubie id omne ſatis venuſte adumbratum ab Ægyptiis, quanquam Horapollo non exprimat modum. Nec de eo debemus eſſe ſoliciti, ubi certum eſt, naturam non obſtare, quominus dies illi in ſemicirculo Lunæ cavæ potuerint adumbrari. Viſne aliquid, quod ſatis accommodum eſt? Totum ſemicirculum in partes viginti octo diviſerint, iiſque vel numerum viginti quatuor, vel aliquid, quod pro numero eſſe poterat, inſcripſerint; Sic pulchre dies viginti octo æquales, horæque ſimiles viſentium oculis fuerunt exhibita: Hoc nemo negabit. Sed quaqua ratione id factum, parum mehercule refert, ſi factum modo fuerit, fierique potuerit, ut extra dubium eſt certe. De aliis Viri Eruditi ne γρῦ: Inepta enim ſunt præ illis, quæ cum Horapollinis Interprete leviter emendato nunc tibi diximus primi: Nihil apertius, nihil indubitatius. Quare & chartæ & tempori parcendum eſt.

Cap.

Cap. 67. διὰ τὸ, πολύγονον] Sequitur πολύτεκνον, quod eodem pertinet & vocem otioſam efficit: Cur autem duas voces adhibuit Autor, ut unum πολύγονον explicet, & alterum ἅρπαγα ne una voce illuſtrare dignatus eſt? Hoc ego certe non aſſequor. Quid multa? Aut ego egregie memet decipio, aut pro πολύγονον hic olim alia vox comparuit: Legendum ſuſpicor, vel διὰ τὸ, πολύκλονον καὶ πολύτεκνον &c, vel διὰ τὸ, πολύφονον καὶ &c. Crocodilus animal eſt vere noxium rapinis & cædibus ſuis: Hinc ἅρπαγα πολύφονον vel πολύκτονον Crocodilo adumbrarunt. Vides? Sic ſingula numeros habent ſuos, & unum contra jus faſque prærogativam non habet præ altero.

Cap. 68. ἐπειδήπερ παιδὸς σώματος ζώου &c.] Locus manifeſte corruptus, quem Conradus Geſnerus in Libro de *Animalib. Vivipar.* veriſſime ita conſtituit & vertit: ἐπειδὴ πρὸ παντὸς σώματος ζώου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται, *Quoniam ante reliquum corpus oculi hujus feræ ex profundo aquæ emicant.* Nihil apertius aut convenientius. Et ſic etiam Samuel Bochartus in *Hierozoico Part.* 2. *pag.* 781. quem conſulas, velim.

Cap. 69. αὐτότοκον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον] Nihil ineptius eſt, quam quod Mercerus hoc loco habet, & Græca etiam promunt. Quid enim? An τὸ αὐτότοκον Symbolum eſt τῆς δύσεως, quæ interitum indicare ſolet, ut ἡ ἀνατολὴ ortum? Nugæ, nugæ, quæ non immerito jam diſplicuerunt Geſnero: Legit ille in Libro de *Animalib. Ovipar.* καλωπὸν γὰρ καὶ καλωφερὲς τὸ ζῶον. Non male quidem, ſed minus tamen ſignate, & minus etiam modeſte. Rectius Cauſſinus, αὐτόκυπτον γὰρ καὶ καλωφερὲς τὸ ζῶον. Quod calculo meo probarem, niſi, antequam ejus Animadverſiunculas conſulueram,

ram, legere in mentem veniſſet mihi, αὐτόκυφον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον. Id optimum enim eſt, & alterum haud dubie poſt ſe relinquit: Heſychius in Lexico, Κυφὸν. καμπύλον, κυρτὸν, διὰ γῆρας ἐπικεκυρτωμένον. Hinc αὐτόκυφον, quod ſua natura cernuum eſt, non ſenio: Vox eſt elegantiſſima, cui ſimiles ſunt pluſculæ; Vide modo Lexicographos. αὐτόκυπτον iſta formæ lenocinia non habet: Id fatebuntur omnes, qui Linguam callent.

Cap. 70. ἄτοπον παρασκευάσῃ] Ita Hœſchelii Editio, quam male ſecutus ſum. Nam cum Aldo & Mercero haud dubie legendum, ἄτονον παρασκευάσῃ, *invalidum reddiderit.* Nota eſt ſignificatio vocis, & ejus contrarium habuimus ſupra *Cap.* 62. Alterum Codici Auguſtano non adſcribo, ſed Typothetarum inertiæ.

AD LIBRUM SECUNDUM.

σοι παραστήσομαι] Ita omnes Libri hic conſtanter: Ex quo ipſoque hoc Procemio recte colligunt Viri Docti, προσφώνησιν deeſſe ſtatim in principio Libri Primi. Vide Hœſchelium ibi in Notis. Codex Auguſtanus & Morellianus *Cap.* 35. *Lib.* 1. etiam habebant σοὶ; quod ibi certe non quadrat: Nam ſi in ipſo Opere id adhibuiſſet Philippus, non uno illo loco, ſed aliis pluſculis occurreret haud dubie.

ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων &c.] Hæc recte intelligenda ſunt. Præcedit, περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιῆ σοι παραστήσομαι: quod perbene vertitur, *reliquorum tibi veram idoneamque in medium afferam rationem.* λοιπὰ ſunt Horapollinis reliqua, quæ una cum eorum idonea ratione exponeret Libro hoc Secundo: Nihil perſpicuum magis. Iſtis autem verbis per

mo-

modum oppoſitionis ſubjiciuntur hæcce, ἃ ϗ &c: quæ ita Latio reddenda ſunt; *Quæ vero & ex aliis Commentariis ſubjunxi, non continentia aliquam enarrationem, ſubjectæ materiæ ratio effecit, ut ſubjungere debuerim.* ἄλλων ἀντίγραφα, vel ἄλλα ἀντίγραφα hic vocat Aliorum Scripta, in quibus cum de re Hieroglyphica reperiſſet quædam, non potuit non ea apponere hiſce Horapollinis: Argumenti enim id exigebat ratio, cui vulgo obtemperandum eſt ut alteri ἀνάγκη. Omnia autem iſta, Symbola ſunt nuda, nec ullam rationem continent, cur rei Symbolicæ inſervierint, & ita publice uſurpata fuerint: ἐξήγησιν vocat rationem illam; quæ particula γὰ ubique exprimitur in iſtis Horapollinis: Hæc vero nulla, ſi unum & alterum excipias, in omnibus ſequentibus ad Numerum 31 usque: Quare illa haud dubie depromta ſunt ἐξ ἄλλων ἀντιγραφῶν, & cum Horapollineis nequaquam miſceri debent. Nunc apertum eſt, quid iſta ſibi velint: Mercerus alieniſſima confinxit ſibi, nec ea intellexit hactenus quisquam.

Cap. 1. ποτὲ ϗ δείλην] Ita Hœſchelius ex Libro Auguſtano; cui accinebant Pierii Valeriani Membranæ: Vide *Lib.* 44. *Cap.* 37. *Hieroglyphic.*

Cap. 2. κυκλωνηδὸν] Vox manifeſte corrupta: Merceri κυκλοειδὲς, Cauſſini τυλοειδῆ non ſunt unius aſſis. Mihi hic tenebræ ſunt meræ: Nam quid etiam ϗ ſtatim in principio? Itane incipiunt Sectiunculæ? Fallor, aut Amanuenſes ſtrenue hic egerunt, quod ſolent. An forte ϗ ἀετὲ νεοσσὸν jungendum eſt cum verbis præcedentibus, ποτὲ ϗ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄῤῥενος, & reliqua ita ſcripta, Ἀῤῥενογόνον ϗ κύκλῳ ἡδὺν. σημαίνει σπέρμα ἀνθρώπου, Sectiunculam conſtituunt ſeparatam? Sic certe ex tenebris lux oriretur mihi.

σπέρμα..

σπέρμα ἀνθρώπου denotare poteſt τὸ ἀῤῥενόγονον: Hoc certum. Dein, id denotare etiam poteſt τὸν κύκλῳ ἡδὺν omnibuſque acceptum; quia & mares & fœminæ τῷ σπέρματι delectantur. Ut autem animam hominis maſculi deſignare potuit Stella, ita & Aquilæ pullum: Nihil in eo, quod mordeat. Ipſa autem Inſcriptio non turbat: Nam ea, ut aliæ omnes, a Recentioribus profecta eſt haud dubie. ἢ ex ipſa illa confuſione enaſci potuit, & ſic in ſpongiam incumbere debet; niſi forte in τὸ mutandum ſit, & ductus literarum impliciti Scribas cæcutientes deceperint. Quid ais? Hæc certe non diſplicent mihi. Imo diſplicent: Nam, ut nunc animadverto ſtatim, σπέρμα ἀνθρώπου pro Symbolo haberi non potuit vi ſua. Quo modo id adumbratum? qua ratione diſtinctum ab aliis ſeminibus vel liquoribus? Ut vides, nihil in eo, quod ſeſe prodat certo, & ipſum ſemen Symbolo denotandum erat, non pro Symbolo adhiberi poterat. Quare ea de cauſa ſuſpicionem meam non probo, & nunc plane ſcribendum eſſe autumo, vix litera mutata & ſola diſtinctione ejecta, καὶ ἀετοῦ νεοσσὸν ἀῤῥενογόνον, καὶ κύκλῳ ἡδὺν σημαίνει, ἢ σπέρμα ἀνθρώπου. Hæc ſcilicet τὸν ἀστέρα etiam reſpiciunt, & enarrant porro, quid ἀστὴρ apud Ægyptios ſignificaverit. νεοσσὸς ἀῤῥενογόνος eſt pullus maſculus: Et hunc deſignabat Stella, ut ἀνθρώπου ἄῤῥενος deſignabat animam. De κύκλῳ ἡδὺν dubitare poteſt nemo: Stella enim talem adumbrat certo. Poſtremum ab arbitrio Symbolis utentium pependit, ut alia millena: Sic nihil in his ſpinoſi. Unum illud ſilentio præterire non poſſum: Quod Cauſſinus hic notat de νεοσσὸν pro νεοσσὸς longe ineptiſſimum eſt, & cachinnos meretur ſolutos. Quid enim? An quia Ætas Recentior

θυ-

θυρίδα dixit pro θυρὶς, & in vocibus iſtius Commatis ex caſu quarto fecit caſum primum, idem illud obtinuit & obtinere debuit in νεοσσὸς ſimilibusque? Fateor, hoc lepidiſſimum eſt hominis commentum, & ipſi pueri in hac Literarum luce ridebunt forte.

Cap. 3. Δύο πόδες συνηγμένοι καὶ βεβηκότες] Nimium fere eſt illud συνηγμένοι; pro quo magis etiam arridet mihi συνειργμένοι vel συνειργόμενοι: Duo pedes inter ſe vincti & tamen progredientes, repræſentant Solſtitium hybernum. Si compedibus vinctos, qui in ergaſtulis non progrediuntur, ſed reptant, propoſueris tibi, nihil apertius aut decentius: Quare Viros Eruditos hæſitaſſe miror. Et hoc recte etiam animadvertit Cauſſinus; qui in aliis iterum cæcutivit ſupra omnes alios: Quis, quæſo, Soli unquam tribuit pedes? An qui ludentes ei tribuerunt pectines & radios textorios? Nugæ, nugæ. Sed a Sole ad ſtatuam *Apollinis* confugit bonus: Credo, ut ibi tutus eſſet ab ineptiarum & ſocordiæ pœna. Nam nihil inſulſum magis hoc loco. Dein, quis Solem abſolute vocavit πολλὸν? Quis per πόλλυ πόδας intellexerit Solis pedes? Nemo hercule, nemo: Phy ineptiæ! Illud πολύποδες, quod in quibuſdam Libris M. S. fuiſſe dicitur, longe melius eſt haud dubie, quam Patris Jeſuitæ ſomnia: Nam ut tarditatem Solis digne exprimerent, non modo ſumſerunt animal tardum, ſed duos ex iſto genere copularunt; qui euntes & proſerpentes, ſi copulati fuerint, ita ſeſe brachiis ac flagellis irretiunt, ut vix ire & proſerpere poſſint vel tantillum. Sciunt, qui in vita communi non ſunt hoſpites. Et hoc igitur Symbolum eſſe poterat ſolſtitii hiemalis. Sume Lector, quod placet: Mihi δύο πόδες hactenus vide-

tur potius cum plerisque Membranis. Pro πολύποδες olim compendiarie ſcribebatur ποδες: Hinc ſtatim apparet, unde oriri potuit iſta diverſitas in Libris; una ſcilicet virgula male adjecta eam excluſit: Nihil frequentius iſto genere erroris, ut ſciunt Periti. Certe duplex olim Lectio hoc loco: Nam hinc quoque altera illa diverſitas in συνηγμένοι & συνειργμένοι vel συνειργόμενοι: Scilicet συνηγμένοι melius eſt, ſi πολύποδες legas, συνειργμένοι autem vel συνειργόμενοι, ſi πόδες, ut jam monuimus: Et ſic vel hoc vel illud ſumtum pro utriuſque lectionis indole ab Eruditis olim Criticis; quorum veſtigia ſequi non potuerunt Amanuenſes imperiti: Nam, ut vides, utrumque in Libris, quos Hœſchelius & Pierius contulerunt, ab illis perperam confuſum eſt.

Cap. 5. Πολέμου ςόμα δηλοῦσιν &c.] Heſychius, Στόμα, τὸ κατεργαςικώτατον μέρος τοῦ πολέμου. Appoſitiſſime ad hunc locum.

Cap. 6. Ανθρώπου ςόμαχον δηλοῖ δάκτυλος] An quia ſe contrahit & explicat ventriculus, ac ſi digitus eſſet? Scis, quid de parte, qua viri ſumus, dicat Martialis: Ventriculus etiam erigitur & ſubſidet pro cibi menſura. Alii per ςόμαχον intelligunt canalem, cujus ductu cibus in ventriculum delabitur, cumque digito aſſimilatum putant: Minus bene, ſi quid in his video.

Cap. 9. Οσφὺν ἢ ςάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι &c.] Illud ὀσφὺν mihi perquam ſuſpectum eſt: Nam cur ſpinam dorſi ſumſerunt ad lumbum denotandum? Hoc certe non ſapit Symbolorum indolem, & doctrina eorum reſpuit. Dicam, quod ſentio: Scribendum ſuſpicor, Ισχὺν ἢ ςάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι ζωγραφεῖν, τὸ νωτιαῖον &c. ςάσις ἀνθρώπου eſt.

eſt corporis humani firmitas, qua ſtabile eſt ſibi: Interpres balbutit enim cum ſtatu conſtitutioneque ſua: Huic ςάσει perbene jungitur ἰσχὺς; Hoc vident omnes: Et ſic ſuſpicio ſeſe commendat ſtatim. Literæ initiales poſtea appingendæ errores pepererunt innumeros: Et ſic ὀσχὺν pro ἰσχὺν pictum aliquando hic.

τινὲς γὰρ λέγουσι τὸ σπέρμα. &c.] Hæc ἐξήγησις eſt, quæ Horapollinem citat, ſi mentem ſuam accurate expreſſit Philippus in principio hujus Libri, ut certe videtur: Quanquam, ne quid diſſimulem, dubium inducere poſſet illud τινὲς λέγουσι. Nam ipſe Horapollo ita non ſolet certe.

Cap. 10. Ὄρτυγος ὀςέον ζωγραφούμενον, διαμονὴν &c.] Celebris eſt Coturnicum pugnacitas? An eo alludit Symbolum, & referendum eſt τὸ δυσπαθὲς? Haud puto, & cum Hoeſchelio hic etiam ὄρυγος legendum eſſe aio, quod ita perſpicue in M. S. ſuo repperit Pierius Valerianus, ut conſtat ex *Lib.* 28. *Cap.* 34. *Hieroglyphic.* Ubi lectionem optimam de teſtudine peſſime explicat, quæ ſcilicet ἀπὸ τοῦ ὀρύττειν ſic dicta fuerit: Nihil ineptius, nihil falſius. Tu vide de Orygis cornu ipſum Hoeſchelium ad *Cap.* 49. Libri Primi, ut ſic de oſſe hic melius judices. Eo pertinet etiam, quod apud Ælium Lampridium legimus de Commodo in ejus *Vita*: *Virium ad conficiendas feras tantarum fuit, ut elephantum conto transfigeret, & orygis cornu haſta tranſmiſerit.* Ubi Salmaſius cum *baſto* ſuo miſere ineptit: Nam id inſtrumentum non eſt, quo Orygis cornu aut ſolidius quicquam tranſmitti poteſt. Sed ea de re alias plura.

διότι δυσπαθές ἐςι τὸ τοῦ ζώου ὀςέον] Hæc Horapolline non indigna eſt ἐξήγησις.

Cap. 11. δεξιούμενοι] Ita legendum eſt abſque ullo dubio;

bio : Apage, apage illud ἀξιώμενοι, quod in Verſione Merceri expreſſum eſt, ut vides.

Cap 13. Ἀνθιῶτε δάκτυλος ἀναμέτρησιν σημαίνει] Junge *Numer.* 6. Et hinc apparet, Philippum ex Diverſorum Commentariis hæc nuda Symbola excerpſiſſe, prout ſeſe offerebant : Nam cæteroquin junxiſſet ea. Sed quid dicendum de Enarratione, quam Phaſianinus huic Symbolo apponit? Eam ego hominis ingenio adſcribendam eſſe puto, donec Libri inveniantur, qui talia exhibeant Græce : Et idem judicium ferendum de illis, quæ Numero 8 & Numero 21 allevit bonus. Indolem Interpretis exempla, quæ Hœſchelius attulit in Notis, ſatis ſuperque probant mihi, neque dubito.

Cap. 14. Γυναῖκα ἔγγυον βελόμενοι &c.] Pro ἔγγυον Hœſchelii & Pierii Codices ἔγκυον : Vide *Lib.* 44. *Cap.* 13. *Hieroglyphic*: Quæ ſcriptura non lenocinatur mihi : Nam ſic Symbola non quadrant, ſi quid in his video. Mulier deſponſata eleganter Solis Circulo, cui junctus eſt ἀστὴρ cum altero Sole bipartito, indicatur ; quia in matrimonio & familia conjugata unus eſt Sol, maritus ſcilicet, cui adhæret ἀστὴρ cum Sole bipartito, id eſt, uxor, quæ omne decus & lumen a marito mutuat, ita tamen, ut poſt integrum Solem Sol etiam videatur bipartitus. ἀστὴρ eſt reſpectu Viri, Sol bipartitus reſpectu aliorum, qui in eadem familia vivunt. Vides? Symbola ſunt venuſta, ſi ἔγγυον legas ; quæ ſi ἔγκυον ſumſeris, plane abſurda videntur mihi. Ego certe Aldinam non muto.

μετὰ ἡλίε δίσκε] Ne bis κύκλον diceret Philippus, vocem δίσκε adhibuit: Sunt iſta Synonyma, ut nemo neſcit. Aldus his ſtellulam appoſuit : Qua de cauſa perſpectum non eſt mihi.

σημαίνουσιν] Hoc vitium alit manifeſtum: Recte Mercerus ζωγραφοῦσιν: Ineptos Amanuenſes decepit σημαίνειν identidem repetitum.

Cap. 15. ἔτι ἢ ἄλλως] Codex Auguſtanus, πῶς τὰ αὖθι: Sic Inſcriptiunculam habemus, cui Capitulum ſubjiciendum eſt novum. Nihil apertius.

οἷον πτέρυγας ἔχων ἄνεμον σημαίνει] Cum Mercero ſcribendum eſt, οἷον πτέρυγας ἔχοντα ἄνεμον σημαίνει. Puer viderit. Bonus Phaſianinus ex corrupta lectione ἐξάγουσιν adornavit contra mentem Philippi.

Cap. 17. Βοὸς ἄῤῥενος] Ita etiam Pierius Valerianus ex Codice ſuo: Vide *Lib.* 3. *Cap.* 21. *Hieroglyphic.*

Cap. 18. ποινὴν σημαίνει] Scribitur etiam πονεῖν, ut Hœſchelius notat ad Marginem Editionis ſuæ: Perperam haud dubie & inepte. Nam ſic in hoc & præcedenti Capite bis idem diceretur contra ipſam verborum normam. Res eſt perſpicua.

Cap. 20. Ἵππος ποτάμιος γραφόμενος ὥραν δηλοῖ] Hæc dubio procul corrupta ſunt. Nam quid ὥραν hic? An *pars diei*? Nihil inficetius, nihil a vero alienius. An igitur *tempus vernum*? Haud puto. Nam id nimis ambiguum eſt & nimis etiam venuſtum pro Philippo Noſtro, qui ver haud dubie hic vocaſſet ἔαρ, ut Lectorem non relinqueret incertum. Sciunt, qui Linguam callent. Et eſto tamen; ὥραν pro vere uſurpaverit: Quid Hippopotamus ad denotandum tempus vernum? Illudne convenit, quod Cauſſinus comminiſcitur? Non credo. Nam ſic Hippopotamus non magis, quam quodvis aliud animal, quod herbas pabulatur, pro veris Symbolo fuiſſet ſumtus; ut nunc nihil de noxa dicam, quæ in temporis lætiſſimi

Yy 3 indi-

indicio eum aliis omnibus non injuria debuiſſet poſtponere. Dein, ſi a pabulo repetenda eſſet Symboli origo, æſtatem potius, quam ver, deſignaſſet Hippopotamus: Nam ad depaſcendas ſegetes maturas e Nilo egredi dicitur inprimis & præcipue: Ælianus *Lib.* 5. *Cap.* 53. *de Animal.* Οἱ ἵπποι οἱ ποτάμιοι τοῦ Νείλου μὲν εἰσι τρόφιμοι, ὅταν δὲ τὰ λήϊα ἐνακμάζῃ, καὶ ὦσιν οἱ στάχυες ξανθοὶ, οὐκ ἄρχονται παραχρῆμα κείρειν αὐτοὺς καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ παραμείβοντες ἔξωθεν τὸ λήϊον, στοχάζονται πόσον αὐτοὺς ἐμπλήσειε μέτριον· εἶτα λογισάμενοι τὸ ἀποχρῆσον σφίσιν, ἐμπιπλοῦσι, καὶ ἀναχωροῦσιν ἐπὶ πόδα ἐμπιπλάμενοι, τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ κατὰ νώτου λαβόντες. πεφιλοσόφηται δὲ ἄρα τοῦτο αὐτοῖς, ἵνα εἴ τινες τῶν γεωργῶν ἐπίοιεν ἀμυνόμενοι, ὧδε ἐκ τοῦ ῥᾷστου ἐς τὸ ὕδωρ καταδράμοντες ἔχοιεν τοὺς πολεμίους ἀντιπροσώπους, ἀλλ' οὐκ ὄπισθεν οἱ ἵπποι οὗτοι δοκοῦντες. Ita legendus eſt ille locus, qui in Libris Noſtris nunc circumfertur mendoſus. Nota in tranſitu illud, *παραμείβοντες ἔξωθεν τὸ λήϊον, στοχάζονται πόσον αὐτοὺς* &c. Nam ſic lux tibi in iſtis Plinii *Lib.* 8. *Cap.* 25. de Hippopotamo: *Depaſcitur ſegetes, deſtinatione ante, ut ferunt, determinatas in diem, & ex agro ferentibus veſtigiis, ne quæ revertenti inſidiæ comparentur.* Non omnes arvi ſegetes ore decerpit Hippopotamus, ſed quantum ſibi ſufficiat pro pabulo diurno, ut ſic revertens inveniat ſubinde, quod unius diei expleat famem: Ita Ælianus non obſcure, & Plinius nunc diſerte. Scis, quid ſit *in diem vivere*: Eadem ratione loquendi *ſegetes deſtinatione ante determinatas in diem* dixit Hiſtoriæ Naturalis Autor. Nihil apertius, nihil indubitatius: Id tamen non intelligebat Magnus Polyhiſtor, qui ideo, *ſegetes deſtinatione ante, ut ferunt, determinatas, indidem & ex agro ferentibus veſtigiis*, Plinio obtrudebat invito. Sed de his

plura

plura alias. Ex dictis apparet, non magis vernum, quam æſtivum tempus ſignificaturum fuiſſe Hippopotamum, ſi pabuli habenda eſſet ratio. Et ſic nihil ad rem facit commentum illud Cauſſini; de quo ipſe Autor dubitavit provide. Nam hinc eſt, quod ſtatim ad correctionem accedat, & pro ὥραν legendum ſuſpicetur ἀρὰν: Longe melius certe & acutius: Quare non repugnabo, ſi ita cum Cauſſino legere velis. Alias dicendum Scribas ignavos vocem decurtaſſe, & in Libris Antiquioribus pro ὥραν exaratum fuiſſe φθορὰν; quod certe magis adhuc adblanditur mihi propter illud ipſum, quod de Hippopotami noxa omnes Autores ſcribunt uno ore. Elige Lector, alterutrum haud dubie verum eſt.

Cap. 24. Σφὴξ ἀεροπετὴς, ἤτοι αἷμα &c.] Hæc certo certius inepta ſunt: Nam quid veſpa volans ad ſanguinem Crocodili & cædem? Nugæ, nugæ. An ſcribendum mutata diſtinctione, Σφὴξ ἀεροπετὴς ἤτοι αἷμα κροκοδείλε, βλαπτικὸν ἢ φόνον σημαίνει. *Veſpa per aërem volitans vel Crocodili ſanguis, noxium vel cædem denotat.* ut ſic duo Symbola, & duas res Symbolis denotatas habeamus hic? Non diſpliceret ſuſpicio, ſi ſanguini Crocodilino non obſtaret, quod ſemini humano obſtitiſſe vidimus: Quomodo ſcilicet Crocodili ſanguis pro Symbolo eſſe potuit? Eſtne in eo aliquid, quo ſtatim ab alio quovis ſanguine diſcerni poſſit? Nihil minus, nihil minus: Sanguis enim Crocodili pictus non magis videbitur ſanguis Crocodili, quam alterius cujuſcunque animalis. Et hoc iterum oſtendit, aliud quid deliteſcere hoc loco: Scribendum autumo plane, Σφὴξ ἀεροπετὴς ἤτοι λῶμα κροκοδείλε, βλαπτικὸν ἢ φόνον σημαίνει. Sic nihil evidentius aut appoſitum magis: σφὴξ ἀεροπετὴς

βλαπ-

βλαπτικὸν notat, λαῖμα κροκοδείλυ φόνον: Hæc pueri intelligunt. Vulgatum αἷμα κροκοδείλυ βλαπτικὸν etiam non convenit, quia Crocodili ſanguis inter remedia eſt apud Medicos: Vide, ut Alios omittam, Plinium *Lib.* 28. *Cap.* 8. *Hiſtor. Natural.* Quin & αἷμα κροκοδείλυ, ſi pro Symbolo haberi poſſet, non ſatis bene adumbraret cædem, quia Crocodili ſanguine ea certe non peragitur: Hoc quiſque intelligit, & priorem conjecturam noſtram quoque premit. In altera nihil tale, & dubium revera nullum: Quare ipſo certo mihi videtur certior. λαῖμα καμήλυ habes apud Ariſtophanem in *Avibus*; ubi aliquis ex Cuſteri amicis reponendum exiſtimabat δ' αἷμα: Male abſque dubio & nullo jure. Sed de loco iſto alias & loco ſuo. Aldinum, Πῶς φονέα ἢ αἷμα; Κροκοδείλυ σφὴξ ἀεροπετὴς &c., longe ineptiſſimum eſt, & ablegandum ad ipſas Crocodili fauces.

Cap. 25. τοῖς νεοσσοῖς τ̃ κορωνῶν] An pullos cornicum præciſe? Videndum. Fors aliud latet: Apud Plinium *Lib.* 10. *Cap.* 74. legimus inter alia, *Diſſident olores & aquilæ: corvus & chlorio, noctu invicem ova exquirentes.* Quod ibi mirantur Viri Eruditi, quia aves illæ noctu non volant. Quo jure, videbimus alias: Nunc dicam tantum, de corvo dubium ſupereſſe nullum, ſi non omnem, ſed nocturnum hunc intelligamus, qui haud dubie a nocturno volatu ita dictus. Similiter accipi poteſt locus Athenæi *Lib.* 8. *Cap.* 12. *Convivii*, γλαῦκες δέ φησι καὶ κόρακες ἡμέρας ἀδυνατῦσι βλέπειν, διὸ νύκτωρ τὴν τροφὴν &c. Ubi Viri Eruditi contra omnium Librorum auctoritatem νυκτικόρακες nunc reponunt ſibi: Plura ſuo loco. Et hoc ſatis probabile videtur mihi, quia alterum probabile inde ſequitur: χλωρίων, de quo Ælianus & Alii præter Plinium,

eſt

eſt ſatis quidem notus, ſed tamen ignotior, quam cornix: Hinc facile Amanuenſes in exaranda voce potuerunt labi, & ex minus nota procudere magis notam. Legamus enim τοῖς νεοσσοῖς τῶν χλωρίωνων, habebimus ſtatim illud diſſidium, cujus meminit Plinius, & locus hic plane ſingularis erit explicando Hiſtorico: Sane hoc valde lenocinatur mihi, & multis, niſi fallor, etiam lenocinabitur. Sed videant Eruditi: Mutatio eſt leviſſima, qua utimur, & ipſa vocis abſentia in Libris quibuſdam ex ejus ignoratione potuit originem ducere. Ita ſcilicet ſapiebant ſæpe Scribæ, qui κορωνῶν, ut domeſticum & familiariſſimum, omnibus modis retinuiſſent ſibi.

Cap. 26. ὡς θήραν θανατ —— &c.] Hæc miſere truncata ſunt, & nemo reſtituet ſine Libris: De Phaſianino quid ſentiam, dixi. Ego puto Symbola plura, & res Symbolis denotatas etiam plures, hic fuiſſe commemorata: παγὶς ἔρωτα ſit unum; *laqueus amorem denotat.* Huic adjunctum fuerit alterum, ὡς θήρα θάνατον; *venatio mortem*: Quod multis modis verum eſſe poteſt. Tertium forte, πτερὸν ἀέρα; *ala aërem.* De vento ala indicato habuimus ſupra: Illud non abſimile huic. Nam ipſe ventus aër eſt motus, ut nemo neſcit. Quare hactenus legeretur ſatis bene, Παγὶς ἔρωτα ὡς θήρα θάνατον, πτερὸν ἀέρα σημαίνει. Reliqua non capio. Vox abeſt, qua *filius* Symbolice denotatus: Hanc alii quærant; ſic Articulus eſſet integer. Nam poſt σημαίνει perbene ſequi potuit eodem ordine, —— ὃν υἱόν: Hoc ſatis apertum. Sed an forte ſcribendum ὠὸν υἱόν? Id verum eſſe poſſet: Nam filius filiam comprehendit, & magis dignum ſumtum pro minus digno; Junge *Cap.* 53. *Lib.* I. Ubi υἱὸς etiam haud dubie eſt τέκνον. Sed

Eruditi videant: Aberramus fortaſſe toto cælo, & cum nihil de his dicere conſtitueramus, omnia de illis dicimus, quæ Critices auxilio poſſumus. Eo ſcilicet nos ducit te adjuvandi ſtudium, Lector. Hœſchelius ad marginem Editionis ſuæ ita ſupplebat & vertebat Græca, Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραν θανατηφόρον, πτερὸν ἀέρα σημαίνει, *Laqueus amorem ut indaginem lethiferam, ala aërem ſignificat*, neglectis reliquis: Id ſcias velim. Apud Pierium Valerianum *Lib. 21. Cap. 21. Hieroglyph.* πτερὸν τὸν ἀέρα totidem literis eſt ex Codice M. S.

Cap. 27. Λόγοι καὶ φύλλα] Mercerus recte, *Sermones & folia*: Folia ſunt antiquiſſima, ut ſermones etiam. Pierii *deſcripta folia* hic ego non capio: Sed talia ille multa, quæ ſponte prætereo.

Cap. 28. Κλίμαξ, πολιορκίαν, διὰ τὸ ἀνώμαλον] Neſcio, an hoc ſatis ſyncerum & bonum: Peropportune legeretur, Κλίμαξ, πολιορκίαν καὶ τὸ ἀνώμαλον: Hoc quiſque ſentit ſtatim. καὶ & διὰ compendiarie & implicite ſcripta perquam gemella ſunt: In iſtis gemellis cæcutierunt, quibus in ipſis diverſiſſimis id contigit ſæpe. Nihil pronius. ἐξήγησις, quam exhibet διὰ, hic etiam minus eſt accommoda.

Cap. 29. Γράμματα ἑπτὰ ἐν δυσὶ &c.] In his Viri Eruditi fuerunt talpæ. Dicam tribus verbis, quod debeo: Pro δακτύλοις legendum eſt δακτυλίοις. *Septem literæ duobus annulis comprehenſæ Muſam, aut infinitum, aut fatum denotant.* Pro digitis nunc habemus annulos, qui ita videntur adornati, ut unus per alterum ductus fuerit in modum Sphæræ: His autem inſcriptæ non uno loco literæ ſeptem. Numerus ſeptenarius ſatis celebris eſt: Et annulus haud dubie infinitum notat, finem non habens ipſe. ἄπει-

ρος

ρ☉ δακτύλι☉ quo ſenſu dicatur Græce, ſciunt omnes. Sunt hæc aperta nunc & bona.

Cap. 30. γραμμὴ ὀρθὴ μία, ἅμα &c.] Hæc inepta ſunt & abſque dubio corrupta, ſive Hœſchelium, ſive Aldum ſequamur: An forte legendum, γραμμὴ ὀρθὴ μία ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένῃ, ἢ δέκα γραμμαὶ ἐπιπέδους σημαίνουσι. *Una linea recta cum altera inflexa, vel decem lineæ campeſtres denotant?* Hoc ego tenebo, donec Alii meliora afferant. Qui in plano degunt & campeſtria inhabitant, dicuntur hic ἐπιπέδοι, illoſque deſignarunt Ægyptii Symbolis iſtis: Ægyptum noſti & regiones adjacentes. Latinorum *campi* a καμπὸς & κάμπτειν multis videntur dicti: Eodem pertinere potuit γραμμῆς unius καμπή. In Linguis diverſis originationes ſæpe eædem quod ad res ipſas attinet. Attende autem ad illud σημαίνουσι, quod numerum multitudinis & γραμμαὶ certe requirit ſibi: Nihil apertum magis. Pierius Valerianſus *Lib.* 37. *Cap.* 27. *Hieroglyphic.* ex Codice M. S. adfert hanc ſcripturam, Γραμμὴ ὀρθὴ μία ἅμα γραμμῇ ἐπικεκλημένῃ, ἢ —— ἢ δέκα γραμμὰς ἐπιπέδους σημαίνουσι. Quæ eodem pertinet, quo illa Codicis Auguſtani: Nam ἢ δέκα diſerte exhibet; quod cum in Libro priori ad marginem adſcriptum eſſet, poſterior Librarius recepit in contextum, retenta ſimul ipſa lectione mutilata: Nam hinc procul dubio eſt illud, ἢ —— ἢ δέκα. Pro ἐπικεκαμμένῃ in Libro iſto erat ἐπικεκλημένη: Perperam & corrupte: Nam ſcribendum ſane ἐπικεκλιμένη, quod ab ἐπικεκαμμένη non abludit. Res eſt aperta. At bonus ille Pierius mendam retinebat bono animo, indeque *adſcita* conficiebat ſibi: Quicquamne inſulſius?

Cap. 31. μέλλουσα τεθνάναι] Non tantum morti, ſed

etiam partui proxima, facit hirundo, quod hic dicitur: Vide loca ab Hœſchelio citata. Quare cum mica ſalis hoc accipiendum eſt: *Hirundo paritura pullis conſtruit latebras in ipſum mortis eventum, quem metuit.*

Cap. 32. περιςερὰν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν] Si de Columba nigra hoc intelligendum ſit, ab Æliano diſſentit Noſter, & nigris tribuit, quod ille tribuiſſet albis: Vide quæ ad *Cap.* 57. *Lib.* 1. notavimus. Et hoc verum forte. Fallor tamen, aut de φάττα hic egit Autor, & paulo indiſtinctius locutus eſt, ut plerique fecerunt ſæpe: Sic inter φάττας, primas pudicitiæ laudes tribuit nigris, ut Ælianus inter περιςερὰς, albis. De turture hic cogitare non poſſumus, quia turtures nigri non dantur: Niſi forte colorem ſumſerint nigrum, non ut colorem avis, ſed ut colorem triſtitiæ adumbrarent; Quod tamen non ſit mihi veriſimile, & a Symbolorum ingenio abhorret. Quare ſequamur illud.

ἕως οὗ χηρεύσῃ] Interpres, *Hæc enim quamdiu vidua eſt, alteri viro non miſcetur.* Sed ita omnes viduæ, ſive rationis participes ſint, ſive non: Quare hoc nihil præcipuum notat in columba. Res eſt aperta, & miror Viros Eruditos hic adeo hebetes. Scribendum, αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἐξ οὗ χηρεύσῃ, *hæc enim cum altero viro non conſueſcit, ex quo vidua facta eſt.* Hoc dicit, quod dicendum erat. Scriptura implicita errorem iterum peperit.

Cap. 34. Λεῖψον μυρμήκων] Genus neutrum, ut loquuntur, participii λείψων, quod pro ſubſtantivo hic adhibuit Philippus, ſi Editionem Hœſchelii ſequamur: Sed an forte Typothetæ fuerunt minus diligentes, & pro λεῖψιν, ut

ut Aldus & Mercerus ediderant, per errorem dederunt λεῖψον? Id mihi perquam probabile.

Cap. 35. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ] Ita Hœſchelius edidit ex Libro Auguſtano: Inepte & abſque ullo judicio. Nam ſic nihil in his boni: Vide modo præcedens, ἀνθρώπου ἔχθρον ἑτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον, Vide modo ſequens, εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἑτέρου, omnemque totius Capitis ſtructuram, res adeo tibi aperta erit, ut nihil apertum magis excogitari poſſet. Veriſſime Aldus ex Libris ſuis, ἑκάτερος γὰρ ἑκάτερον ἀναιρεῖ: Quod imperiti mutarunt, quia ridiculum videbatur illis, parvum Scorpionem cum Crocodilo maximo, ut parem inimicum, componere. Atqui nihil tale neceſſe eſt, ut fiat: Nam quod nunc primus ego moneo, & omnes Viri Eruditi ante me monere debuiſſent diu, de Crocodilo fluviatili hic non eſt ſermo, ſed de Crocodilo terreſtri, qui ita ſæpe dictus ἁπλῶς: Vide ne nota congeram, Salmaſium in *Exercitat. Plinian. pag.* 613. & Bochartum in *Hierozoic. Part.* 1. *pag.* 1060. Eſt autem Crocodilus ille terreſtris, Stellio ex lacertarum genere, cui cum Scorpione bellum perpetuum & internecinum: Ælianus *Lib.* 6. *Cap.* 22. *de Animalib.* Ἔχθιστα δὲ τῷ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών, ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίος δὲ ἀσκαλαβώτῃ. νάρκη γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος οἱ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου. Et Plinius *Lib.* 29. *Cap.* 4. *Scorpionibus contrarius maxime invicem ſtellio traditur; ut viſu quoque pavorem iis afferat, & torporem frigidi ſudoris. Itaque in oleo putrefaciunt eum, & ita ea vulnera perungunt. Hunc Græci coloten vocant, & aſcalaboten, & galeoten. In Italia non naſcitur. Eſt enim hic plenus lentigine, ſtridoris acerbi, & veſcitur, quæ omnia a noſtris ſtellionibus aliena ſunt.* Unde

lux Arabi Pandectario, qui ita de Crocodilo hoc minori, *Dhab eſt quoddam animal, ut lacerta magna, ventricoſum ; & Latine vocatur Ballecola. Eſt ſpecies ſtellionis Arabici.* Hierozoici Scriptor, quid ſit *Ballecola*, ingenue fatetur ſe neſcire, vocemque corruptam putat : In quo egregie fallitur & fallit. Nam integerrima eſt & facilis : *Ballecola* ſcilicet ſcriptum pro *Vallecola* vel *Vallicola* ; eoque nomine dictus Crocodilus terreſtris, quia in amœniſſimis convallibus & pratis ſolet degere : Aperte Plinius *Lib. 28. Cap. 8. Alter*, (ſcilicet Crocodilus) *illi ſimilis, multum infra magnitudinem, in terra tantum odoratiſſimiſque floribus vivit. Ob id inteſtina ejus diligenter exquiruntur jucundo nidore fracta, Crocodileam vocant, oculorum vitiis utiliſſimam.* Sed hoc in tranſitu : De Crocodilo minori nos plura forte alias. Nunc omnia in his ſibi conſtant, & quod caput eſt rei, inimicos hic habemus pares, qui mutuum ſibi afferunt exitium : Id omnes & ſinguli vident. De inimicitia inter Scorpionem & Crocodilum fluviatilem, in Antiquorum Scriptis nec vola, nec veſtigium extat : Nam quod ex loco Æliani colligunt Viri Eruditi, longe ineptiſſimum eſt, & falſius ipſo falſo. Videamus eum hac occaſione : Ita habent vulgo verba Græca *Lib. 2. Cap. 33. de Animalib.* κατέγνωσαν δὲ ἄρα τοῦ ζώου τοῦδε (κροκοδείλου) ἤδη τινὲς, ὅτι τίκτει μὲν τοσαῦτα ὠὰ, ὅσαις ἂν καὶ ἡμέραις ἐπωάζουσιν ὄρνεις. εἶτα ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια. ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα, ὁ κροκόδειλος ὅπως ἂν ἀποθάνῃ, σκορπίον ἐξ αὐτοῦ ἐκτεσθαι. κέντρον δὲ ἄρα οὐραῖον αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον. Quæ Viri Eruditi vertunt : *Hoc etiam aliqui in hoc animante obſervarunt, totidem ab eo pari ova, quot etiam diebus ovis ſoleat incubare : ut primum vero catuli fuerint*

rint excluſi, ſcorpium e crocodilo naſci audio, cujus caudæ aculeo venenato ille ictus intereat: Peſſime & Græcis plane neglectis. Dicam paucis: Ab illis, ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα &c. nova ſententia incipit, & ὁ κροκόδειλος ὅπως ἂν ἀποθάνῃ vertendum eſt, *Crocodilus quomodocunque mortuus fuerit*; id eſt, ſive naturaliter, ſive violente; ſive in aqua, ſive in terra: Sic ſtatim ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι ſeſe aperit, & ſenſum habet bonum. Ex Crocodilo mortuo naſcitur Scorpius: Antigonus Caryſtius *Cap.* 23. *Mirabil.* Φασὶ δὲ καὶ τὸν κροκόδειλον σκορπίους γεννᾷν, καὶ ἐκ τῶν ἵππων σφῆκας γεννᾶσθαι. Archelaus Ægyptius ab eo citatus,

Εἰς ὑμᾶς κροκόδειλον ἀποφθίμενον διαλύει,
Σκορπίοι, ἡ πάντα ζωοθετοῦσα φύσις.

Sequentia apta ſunt, & ſatis perſpicua per ſe: Fallor tamen, aut copula excidit, quam reſtituere debemus. Scorpius, qui ex Crocodilo naſcitur, alius eſt a Scorpio, qui parentes habet ſui generis: Vide ipſum Ælianum *Lib.* 6. *Cap.* 20. *de Animalib.* Scribe igitur, κέντρον δὲ ἄρα οὐράιον καὶ αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον. Non aliter ſcilicet, quam verus & proprie dictus Scorpio: Ita accipiendus eſt ille locus. Qui εἶτα ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια cum jam explicitis conjungunt, miſere hallucinantur, & longe abſurdiſſima narrant: Nam primo, quid eſt, ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια, σκορπίος ἐξ αὐτοῦ τίκτεται? An ſimulac pullos excluſerit Crocodilus, ex eo naſcitur Scorpius; & novo partu mox animal vivum edit, non ovum vel ova? Hoc novum, hoc mirum, hoc incredibile prorſus & a nemine unquam traditum. Dein illud, ὁ κροκόδειλος ὅπως ἂν ἀποθάνῃ, prout ab illis exponitur, quid erit, quæſo? An Scor-

Scorpius ille, ſimulac Crocodilus pullos excluſerit, naſcitur, & matri exitium affert? Ita ſentiunt; ita accipiunt verba: Sed quis unquam ſimile vel fando audivit? Quid igitur? An non niſi ſemel parit Crocodilus, & ſtatim poſt partum primum a pullo ſuo interficitur ſemper? Nihil ineptius, nihil anilius. Omnes uno ore teſtantur, Crocodilis vitam eſſe longævam: Hoc falſum, & uno ore a nobis omnibus negandum, ſi vera ſint illa. Apage, apage nugas, quibus diutius inhærere nolo: Jam enim omnes eas nugaciſſimas eſſe ſentiunt, ſi quid ſentire poſſunt. Quod nos dicimus de Æliani loco, veriſſimum eſt, nec in dubium vocandum. Sed quid eſt, quod apud Philen legimus, ex loco Æliani depromtum?

Ὠῶν δὲ σωρὸν ὁ κροκόδειλος μὲν κύει,
Μετὰ δέ γε τὴν ἔκλειψιν εὐθὺς τῶν τόκων,
Ἔγκεντρος ἐξέρπει τὶς αὐτῶν σκορπίος,
Ὑφ' οὗ τελευτᾷ πρὸς φθορὰν πεπληγμένος.

Fateor, ex iſtis ſua derivarunt Homines Literati, ſed imperite etiam & incondite: Nam quid poſt ἔκλειψιν εὐθὺς τῶν τόκων eſt illud ἐξέρπει αὐτῶν? An ex ipſis pullis naſcitur Scorpius, & illi, qui vix nati ſunt, abſque conceptione pariunt ſtatim? Vel poſtquam ovis exierunt pulli, ſtatim ex iiſdem ovis exit Scorpius, qui ſcilicet in aliquo angello ovi hactenus latuerat? Et ſic, ſive ex pullis, ſive ex ovis exeat fætura nova, tot ſunt Scorpii, quot ſunt vel pulli vel ova? Certe αὐτῶν non poteſt aliter accipi, quam vel hoc vel illo modo. Jam autem utrumque adeo ineptum eſt, ut nihil magis, ipſumque numerum aperte reſpuit Autor. Dein, ὑφ' οὗ τελευτᾷ

πρὸς

πρὸς φθορὰν πεπληγμένος an præciſe ad Crocodilum pertinet, & Scorpium nobis exhibet parricidam? Nihil minus, nihil minus: Nam homines, quotquot ſunt, reſpicere, & necem, quam omnes & ſinguli a Scorpio Crocodilino ſibi metuere debent, adumbrare poſſunt illa: Hoc certum & dubii expers. Quid igitur? Longe aliud latet, quod nunc commode etiam aperiam tibi. Locus Æliani manifeſte corruptus eſt in illis, ὅσαις ἂν καὶ ἡμέραις ἐπωάζουσιν ὄρνεις. εἶτα ὅταν γλύψη τὰ νεόττια. Nam falſiſſimum eſt, Crocodilum tot ova parere, quot ſunt dies, quibus ovis incubant aves: Sexaginta quippe ova vulgo parit Crocodilus; Et ſic aves dies etiam ſexaginta ovis incubarent vulgo: Quod omnes aliter habere ſciunt: Hoc primum. Dein, εἶτα ὅταν γλύψη τὰ νεόττια aperte pendent, & nihil habent, quo ſeſe referre poſſunt. Quare certiſſimum eſt mendum; cujus correctio vellem, eſſet æque certa. Sed hic laboramus. Dicam tamen, quod ſuſpicor: Scribendum forte, ὅτι τίκτει μὲν τοσαῦτα ὠὰ, ὅσαις ἂν καὶ ἡμέραις ἐπωάζει, ὄρνις εἶτα, ὅταν γλύψη τὰ νεόττια. Crocodilus, ut pulli ex ovis prodeant, facit, quod aves facere ſolent: Putamen ſcilicet frangit, & ſic exeundi copiam illis præbet. Eo reſpiciens Autor, poſt ἐπωάζει ſubjicit, ὄρνις εἶτα, ὅταν γλύψη τὰ νεόττια, quod paulo floridius ſcriptum pro εἶτα ὡς ὄρνις γλύφον τὰ νεόττια: *avis dein, cum pullos excludat*, id eſt, quemadmodum avis, ut ſolent aves, excludens pullos; cum ovi putamen detrahit, avis eſt, & ſe pro ave gerit Crocodilus: Nihil fortius aut ſignatius. Talia habemus infinita in Utraque Lingua, & aliis etiam hodiernis uſuque tritis: Quare mihi non diſplicet, hercule, ſuſpicio. Quicquid ſit, vulgata ſcriptura vitium contraxit, & in

 iſtis

iſtis Codicibus, quibus uſus eſt Phile, jam depravata fuit: Nam inde etiam factum, ut olim Sapiens ille Jamborum Scriptor, ſimiliter ut Viri Eruditi hac tempeſtate, perperam conjunxerit εἶτα ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια cum verbis ſequentibus, a quibus accurate ſeparanda ſunt; & ſic ſententiam ſibi confinxerit a mente Æliani plane alienam. Non tamen ita imprudens fuit, ut Noſtri eum fuiſſe putant: Illa enim Æliani, ὁ κροκόδειλος ὅπως ἂν ἀποθάνῃ, negligens, hæc ſola ſibi ſumſit adumbranda, εἶτα ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια, ἤδη δὲ ἔγωγε ἤκουσα, σκορπίον ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι· κέντρον δὲ ἄρα ὡραῖον αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν ἰοῦ πεπληρωμένον. Idque fecit hoc modo,

Μετὰ δέ γε τὴν ἔκλειψιν εὐθὺς τῶν τόκων,
Ἐγκεντρος ἐξέρπει τις αὐτῷ σκορπίος,
Ὑφ᾽ οὗ τελευτᾷ πρὸς φθορὰν πεπλησμένος.

Singula reſpondent ſingulis: Æliani εἶτα ὅταν γλύψῃ τὰ νεόττια, exprimunt illa Μετὰ δέ γε τὴν ἔκλειψιν εὐθὺς τῶν τόκων: Sequentia ἤκουσα σκορπίον ἐξ αὐτοῦ τίκτεσθαι, hæcce Ἐγκεντρος ἐξέρπει τις αὐτῷ σκορπίος: Poſterius denique κέντρον δὲ ἄρα ὡραῖον &c, illud Ὑφ᾽ οὗ τελευτᾷ πρὸς φθορὰν πεπληγμένος: quod ſic appoſite ad omnes homines pertinet, qui ſibi cavere debent a Scorpii Crocodilini aculeo. Sentisne? Id ſpero: Nihil enim apertius. Erunt, qui Verſum poſtremum ita ſcribent, Ὑφ᾽ οὗ τελευτῇ πρὸς φθορὰν πεπληγμένοις, ut dubium poſthac ſuperſit nullum: Sed id neceſſe non videtur mihi, ubi verba recte explicita ſunt, & Autor credidit, ea neminem de Crocodilo accepturum eſſe, quia nemo eſt, qui ſimile quid de Crocodili nece ſcripſit unquam. Illud notandum eſt; quod in ἐξ αὐτοῦ ille etiam hærens, pro eo am-

ambigue dederit αὐλῷ: Nam ſic rem in medio quaſi relinquit, & nihil definit certo, ut facere potuiſſet ſtatim, ſi αὐτῷ ſcripſiſſet, & ſic Æliani illud expreſſiſſet. Atque hæc in tranſitu. Miſere in illis cæcutierunt omnes, & plane ridiculi ſunt, qui ex Philete apud Ælianum pro αὐλῷ ſcripſerunt αὐτῶν, ut ſic ova intelligerentur ſcilicet: Phy ineptiæ, quæ ipſas ineptias ſuperant! Et ſic apparet luce meridiana clarius, locum Horapollinis de Crocodilo terreſtri non modo accipi poſſe, ſed etiam accipi deberi, quia inter Scorpium & Crocodilum fluviatilem omnis inimicitia plane ceſſat.

Cap. 36. αὕτη γὰρ ἄρρενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀςάριον] Eo pertinent etiam verba Ariſtotelis *Lib.* 9. *Cap.* 6. *de Hiſtor. Animal.* ἔςι δὲ (ἡ ἰκτὶς ſeu muſtela ſylveſtris) καὶ ὀρνιθοφάγος, ὥσπερ αἱ αἴλουροι· τὸ δ' αἰδοῖον αὐτῆς ἐςὶ μὲν, ὥσπερ εἴρηται, ὀςοῦν, δοκεῖ δ' εἶναι φάρμακον ςραγγουρίας τὸ τοῦ ἄρρενος. Quia ſcilicet & mas & fœmina illud genitale habent, diſerte addidit τὸ τοῦ ἄρρενος: Emphaſis eſt in voce.

Cap. 37. ἄνθρωπον ἐξώλη] *Hominem ſpurcum*: Gloſſæ Labbæi ita opportune, ut alia præteream. Interpres male, ut vides nunc.

Cap. 38. πυρέττειν] De calore accipe ex nimia iracundia, & febri inde orta.

ἐκςοίζοντα] Haud dubie hic & poſtea legendum eſt vel ἐξοςίζοντα & ἐξοςιζομένους, vel ἐξοςεΐζοντα & ἐξοςεϊζομένους: Prius debetur Pierio Valeriano, quem videre potes *Lib.* I. *Hieroglyphic.* Poſterius Davidi Hœſchelio. Utrumque ſcilicet dixerunt Græci, & Linguæ Genius admittit, ut norunt, qui Græce docti ſunt, & probare non neceſſe eſt mihi: Ipſum autem verbum ita aperte ſuggerit vox ὀςᾶ,

ut mirer fuiſſe quemquam, qui id non reſtituerit ſtatim primo oculorum conſpectu.

τὰς σκύμνους ἢ ἐκσοϊζομένους] Sententia non eſt apta, nec verba cohærent, ut debent: Si legeretur „ τὰς σκύμνους δὲ ἐξοσιζομένους, διὰ τὸ πυρετόν· ἐπειδὴ τὰ ὀςᾶ τῶ &c, nihil accommodatius aut convenientius foret. Non modo θυμὸς ἄμετρος hoc Symbolo exprimitur, ſed etiam ὁ ἐκ θυμοῦ ἀμέτρου πυρετὸς: Quare ſic recte λεόντα μὲν διὰ τὸ θυμὸν præcedit, ut prius adumbretur; commode autem ſequitur σκύμνους δὲ ἐξοσιζομένους, διὰ τὸν πυρετὸν, ut exprimatur poſterius: Ad quod manifeſtius declarandum, opportune ſubjicitur ἐπειδὴ τὰ ὀςᾶ τῶν σκύμνων &c. Nam id non ſciviſſent omnes, ſed ignoraſſent plerique. Attende, attende, Lector: Fallor, aut hoc ſimileve requiritur, ne ſententia ſit imperfecta.

κοπτόμενα] *Si ſindantur*: ut cilices fiſſi ignem emittunt, ita & catulorum Leoninorum oſſa. Interpres male *collidantur*.

Cap. 39. οὗτος γὰρ ἥδυτατον μέλος ᾄδει γηράσκων] Novum hoc: Nam moriens ab Aliis dicitur concentum modulatiſſimum edere. Pueri ſciunt, nihilque vulgatius. An forte Philippus ſcripſerat ad mentem Horapollinis, οὗτος γὰρ ἥδυτατον μέλος ᾄδει θνήσκων? Quia morti proximus cantu excellit Cygnus, eo deſignarunt Senem Muſicum, qui jam cilices cernit, ad Charontis properans cymbam. Hoc verum forte: Nam γέροντα præcedens facile ſeducere potuit Amanuenſes. Nihil tamen affirmo: Judicent Eruditi.

Cap. 40. ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν] Ut hæc intelligas, notanda ſunt verba Æliani *Lib.* 3. *Cap.* 9. *de Animal.* Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται, καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι,

σι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς, καὶ οὐκ ἄν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. Cum pudore peragunt opus Venereum, & non in omnium oculis palam, ſed in ſecreto privatim: Hoc eſt κατὰ φύσιν; hoc reliqua ſibi volunt. Interpres ambigue, & niſi fallor, ridicule: Nam ad modum operandi reſpicit, qui nequaquam humanus.

Cap. 41. πυρέξαντα] *Inflammatum, aduſtum.* Phaſianinus dixit, quod voluit, more ſuo.

Cap. 42. διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας] Junge Geſnerum in *Hiſtoria Animalium*, & vide etiam Ariſtotelem *Lib.* 10. *Cap.* 2. *de Animalib.*

Cap. 43. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀχείας καταβαίνων &c.] *Ille enim ab inſcenſu deſcendens, ſi quidem in læva deſcenderit &c.* Verba Græca ſunt longe ſignatiora, quam Latina Interpretis: Plinius etiam *Lib.* 8. *Cap.* 45. minus Emphatice, *Si poſt coitum ad dextram partem abeant tauri, generatos mares eſſe; ſi in lævam, fæminas.* Ad ipſum deſcenſum attendendum eſt, & in quam partem ille fiat: Hoc diſcas ex Græcis rite intellectis. Aldi καταβάλλων ineptum eſt nude & ſimpliciter poſitum: ἑαυτὸν καταβάλλειν, *ſe demittere*, dicunt Græci. Quare ſi articulus adeſſet, lectio illa etiam foret optima.

Cap. 46. φύλλον ἐπιτίθησι δάφνης &c.] Id enim a Diis quoque videtur edocta, & primo rerum humanarum Autore: Quin & ipſa δάφνη Oraculum deſignat, & vocem divinam ἐκ στεμμάτων δαφνίνων λακοῦσαν: Eruditi ſciunt. Sic Symbolum cum re Symbolo expreſſa convenit: ἀπὸ χρησμοῦ ἰατρεύοντα ἑαυτὸν habemus hic diſerte. Cæterum quod Hœſchelius hic notat de Origano ex Libris Æliani, plane diverſum eſt, & alio pertinet: Hic morbus, ibi vul-

nus commemoratur; hic lauri folium in nidum imponitur, ibi origanum manducatum applicatur vulneri. Moneo, ne minus periti decipiantur ejuſmodi Notulis. Ad rem magis Ælianus *Lib.* 1. *Cap.* 35. *de Animal.* & Plinius *Lib.* 8. *Cap.* 27. *Palumbes, gracculi, merulæ, perdices lauri folio annuum faſtidium purgant: columbæ, turtures & gallinacei herba, quæ vocatur helxine.* Ubi Viri Eruditi facta tranſpoſitione ſcribunt, *Palumbes, gracculi, merulæ lauri folio annuum faſtidium purgant: perdices, columbæ &c.* Sed ea de re alibi.

Cap. 47. ἐκ τούτων τῶν &c.] Ariſtoteles *Lib.* 5. *Cap.* 19. *de Hiſtor. Animal.* Οἱ δὲ κώνωπες ἐκ σκωλήκων, οἳ γίνονται ἐκ τοῦ περὶ τὸ ὄξος ἰλύος. Minus perite Plinius *Lib.* 11. *Cap.* 35. *Rurſus alia genera culicum aceſcens natura gignit.* Id, quod natura & indole ſua aceſcit, vocat *aceſcens natura*: Dalecampius perperam *materia* pro *natura* legit ibi.

Cap. 48. ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον] Sed ab alio, qui facit, ut ira excandeſcat, bilem accipiat ſibique ſuccreſcere ſinat: Interpres male. Potes etiam ſimpliciter vertere, *ſed per alium accipientem*, eo ſenſu, quo dixi. Erunt, qui ἀφ' ἑτέρου omiſſa perſona ad rem transferent, & ſic interpretabuntur *aliunde*: Quod appoſitiſſimum certe foret, ſi ita loquerentur Græci; Sed id hactenus non obſervatum mihi. Videndum. In his Philippi ſunt nova quædam & apud Alios inprimis politiores non ita obvia: Hoc certum.

ἔχουσαν τὰ ὀπίσθια ὀρθά] ὀπίσθια hic ſunt partes poſteriores & noviſſimæ, quibus opponuntur anteriores & primæ: Notiſſimus eſt Verſus Heſiodi, Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα: Ubi vox ſimiliter accipitur. Et ſic ſententiam hic habemus novam de Columbarum felle,

felle, & loco, ubi reperitur. Sunt, qui fel Columbis negent; ſunt, qui fel Columbis tribuant, ſed in inteſtino: Ita Ariſtoteles, Plinius, Alii. Hic in partibus extremis & caudæ proximis, Columbarum fel reperiri ſcribit. Scis, quid de Cervis quibuſdam notant Ariſtoteles & Plinius; eos in cauda fel habere, non alibi: Simile hoc de Columbis. Sic locus eſt aptus, qui ſi de ἐντέροις hic cogitemus, ineptias alit longe ineptiſſimas. De cætero ipſum ὀπίσθια hic perquam Emphaticum eſt. Hominem, qui ab ipſa natura bilem non habet, ſed eam poſtea accepit, Symbolum hoc deſignat: Nonne ſentis ſtatim, quam pulchre ipſum illud *poſtea* in τοῖς ὀπισθίοις inſit? non *ab ipſa nativitate*, ſed *poſtea*: Hoc obſervandum, ut Philippum recte intelligas.

Cap. 49. ἢ ἀπὸ τῆς γῆς] Articulus eſt ex Codice Auguſtano: Aldus ἀπὸ γῆς edidit; rotundius, ubi ἀπὸ θαλάσσης ſimiliter præcedit.

διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν] Ut ibi tutus ſit a faſcino, & degat abſque metu: Vide Ælianum *Lib.* 1. *Cap.* 35. *de Animalib.* Et ſic apparet, quam inepta ſint, quæ Claudius Salmaſius de his ſcribit in *Exercitat. ad Solinum* pag. 178. Plinius paulo durius inquit, lapidem ab aquilis *inædificari nido*, id eſt, in ædificando & conſtruendo nido una cum aliis tignis adhiberi. Apage nugas nugaciſſimas, de quibus nos plura forte alias.

Cap. 50. καὶ καταδιωκόμενον &c] De amicitia, quæ inter equum & otidem intercedit, omnes uno ore: Vide Ariſtotelem in *Hiſtor. Animal.* Athenæum *Lib.* 9. *Conviv.* Plutarchum in Libro de *Solert. Animal.* Ælianum *Lib.* 2. *Cap.* 28. *de Animal.* Oppianum *Lib.* 2. *Cyneget.* Alios. Et

quid

quid igitur eſt, quod hic de eorum inimicitia legimus? An unus Horapollo ab omnibus Aliis diſſentit? Cras credam, non hodie. Locus haud dubie eſt corruptus, & omne illud diſſidium ab Amanuenſibus, cum prius amica eſſent omnia. Si καταδιωκόμενον mutes in κατοικειούμενον, & ἵπ7αται in ἐφίπ7αται, pro inimicitia iterum habebis amicitiam, & Horapollo dicet cum Philippo ſuo, quod omnes Alii dicunt. *Hominem debiliorem & in potentioris familiaritatem receptum volentes deſignare, otidem & equum pingunt. Ea enim ad equum advolat, ſimulac eum conſpexerit.* οἰκειοῦσθαι notiſſimum eſt de illis, quos tanquam amicos & familiares nobis adjungimus: Pro eo hic habes κατοικειοῦσθαι; quod paulo intricatius ſcriptum, Amanuenſes decepit, & hic omnia in odium convertit. Nam hinc ἵπταται; hinc bella inſcriptio illa. Quanquam ἵπ7αται, ubi verbum amicum præcedit, fortaſſe non eſt malum, ſi recte intelligatur; vel, quod nunc etiam mihi incidit, peropportune ſcribi poſſet, αὕτη γὰρ ἵπταται, ὅπου ἂν ἴδῃ ἵππον, *ea enim volat, ubicunque viderit equum.* Quid ais? Nonne hæc vero ſimillima ſunt & plana? Imo arrident mihi ſuſpiciones meæ.

ὠτίδα] Peſſime Hœſchelius otidem Latine *aſionem* dici notat: Nam in loco Plinii *Lib.* 10. *Cap.* 23. unde illud deſumſit, pro *Otis* haud dubie legendum eſt *Otus.* Nomina iſtarum avium plus ſemel confuſa ſunt: Videbimus forte alias.

Cap. 53. νυκτερίδα πάλιν] Hoc debetur Codici Auguſtano, & in ſuis Membranis etiam invenit Pierius Valerianus, ut conſtat ex *Lib.* 25. *Cap.* 12. *Hieroglyphic.* Geſnerus *Lib.* 3. *de Avib.* νυκτερίδα ſcripſerat ex ingenio: Nihil

hil apertius aut indubitatius. Sequens, ἔχουσαν ὀδόντας καὶ μαστοὺς, tutius abeſſet: Nam ſententiam onerat; quæ rotundiſſima eſt, ſi legamus, νυκτερίδα πάλιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει. Pueri vident. Et ſic perbene Aldus: Quare ex Libris deterioribus illud invectum eſt in Librum Auguſtanum alioſque ſimiles.

Cap. 54. τρυγόνα ζωγραφοῦσιν] Bochartus in *Hierozoic. Part.* 2. *pag.* 57. τρυγόνα *paſtinacam* vertit ex Æliani Libro 17. *Cap.* 18. *de Animal.* Non improbo. Quanquam Phile in Jambis de turture etiam ſcribit, quod hic ſcribitur; idque omni dubio procul petiit ex ejuſdem Æliani Libro 1. *Cap.* 39. *de Animal.* quod nunc ad paſtinacam marinam refertur etiam vulgo. Sed cur iſta bis ſcripſit Ælianus in Libris ſuis? Sane Philen hic ſequi poſſumus, & de τρυγόνι piſce & τρυγόνι ave illa accipere ſeparatim: Nam avem etiam oſtendunt iſta Libri Primi, οἱ δὲ ὑπαναχωροῦσιν ἡσυχῇ καὶ βάδην. ἔνθα δήπου καὶ ὁ δόλος τῆς δειλαίας πρόκειται, δίκτυα ἐκπεπετασμένα. An Auctor paſtinacam horrendam omnibusque inviſam vocaſſet δειλαίαν? Haud puto: Turturi convenit Epithetum, & Phileti mehercule favet. Adde, quod Ælianus, ubi de paſtinaca loquitur, ſi ipſum ὑποκείμενον non inducat diſtinctionem, ſemper notam Characteriſticam adjungit, qua avem a piſce diſtinguat: Vide *Lib.* 1. *Cap.* 56. *Lib.* 2. *Cap.* 36. *Lib.* 8. *Cap.* 26. *&* *Lib.* 17. *Cap.* 18. Ea autem *Lib.* 1. *Cap.* 39. eſt nulla: Quare de turture ibi egiſſe videtur certe. Attende, attende Lector.

Cap. 57. ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν] *Se ad terram allidit.* Elegans eſt ῥήσσειν eo ſenſu: Labbæi Gloſſæ, ῥήσσω, *allido.* Heſychius, ῥῆξε, διέρρηξε, κατέβαλεν. Alia omitto. Qui

ῥίπτει & ῥίμματος legunt pro ῥήσει & ῥήγματος, non ſunt audiendi, & ſplendide nugantur: Nam ῥίμματος ne quidem eſt Græcum, quantum ego ſcio. Cave igitur mures.

καὶ ὁπλὴν] Iiſdem Criticis κοπλὴν placebat pro ὁπλὴν: quo jure, nunc vident omnes. Mallem, tacuiſſent boni.

ἅμα τῷ πτεροφυῆσαι] Ita Codex Auguſtanus: Aldus ἅμα τῇ πτεροφυήσει: Quod ego neutiquam aſpernor. Nam a πτεροφυέω perbene fieri poteſt πτεροφυήσις.

καὶ παραγινόμενος ἐκεῖ, ἅμα &c.] Hæc ſana non ſunt: Nam ſi ita legamus, non modo ambiguum eſt, de patre an filio ſit ſermo, ſed omnes & ſinguli, qui verborum ductum ſequantur, ea de filio accipere debent. Vide modo; deprehendes ſtatim loci ineptias. Scribe igitur, ut verba dicant, quod debent, —— ἐν Αἰγύπτῳ, ὃς καὶ παραγινόμενος ἐκεῖ, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ ἐκεῖσε τελευτᾷ. Nihil apertius. Obſerves autem ἐκεῖ & ἐκεῖσε, quorum unum ſufficere poterat, & quæ utraque adhibuit Philippus, ut ſtyli Characterem proderet, qui minus ſæpe elegans eſt: Niſi forte, quod nunc opportune mihi incidit, alia adhuc lectio ſub iſta vulgata delitеſcat, & ſcribendum ſit plane, —— ἐν Αἰγύπτῳ καὶ παραγινόμενος ἐκεῖνος, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ ἐκεῖσε τελευτᾷ· καὶ μετὰ τὸ &c. Tu judices Lector: Alterutrum haud dubie requiritur.

Cap. 59. ἔχιν ζωγραφοῦσιν] Hic ſerpens fæmina dicitur ἔχις; quo nomine accuratiores deſignabant marem, ἔχιδναν appellantes fæminam: Tyrones ſciunt. Et hanc differentiam, vellem, hic obſervaſſet etiam Philippus: Nam ſic articulus αὕτη fuiſſet longe emaculatior, quia ἔχις per ſe maſculum eſt. An forte ἔχιν ex ἔχιν pro ἔχιδναν, decur-

tatum

tatum eſt? Si ita ſentire velis, per me licet. Talia in Libris Noſtris, ὅσα κόνις: Exempla in his ipſis Annotatiunculis jam habuimus plura.

στόμα στόματι ἐμβαλοῦσα] Inepta lectio & aperte falſa: Nam maritus os ſuum inſerit in os fæmellæ, non contra fæmella os ſuum in os mariti. Res eſt notiſſima ex loco Plinii & aliis ſimilibus. Legendum autumo, στόμα στόματι ἐπιβαλοῦσα, *os ori injiciens*, os ore complectens & corripiens. Sic habemus, quod quærimus. ἐπιβάλλειν ſæpe dicitur de illis, quæ immiſſa cingunt, & amplectendo tenent: Id autem eſt hujus loci, & plane ſtabiliminat conjecturam noſtram. Scimus, βαλοῦσα & λαβοῦσα centies permutaſſe ſedes, & nihil frequentius eſſe iſto Amanuenſium errore: Quare ſuſpicari etiam poſſes, pro ἐπιβαλοῦσα ipſum Philippum ſcripſiſſe primo ἐπιλαβοῦσα; quod rem aperte & Graphice exprimeret: Sed ut ut probabile eſt illud, alterum ἐπιβαλοῦσα non reſpuo. Iſtud addendum: Aldus pro participio habet indicandi modum, ἐμβάλλει pro ἐμβαλοῦσα: Rectius haud dubie & ſyncerius. Nam ſic verba ſunt apta magis, ut vides ſtatim, ſi attendas.

καὶ μετὰ τὸ ἀποζεύχθῆναι] Hæc etiam falſa lectio eſt, & ab Amanuenſibus, quibus fallere ſolenne eſt, abſque ullo dubio profecta. Quid? An fæmella maris caput demordet, cum a coitu diſceſſerint, & μετὰ τὸ ἀποζεύχθῆναι? Nihil falſius aut ineptius: Nam tunc caput jam exemtum eſt ore. Res ipſa loquitur. An legendum, μετὰ τοῦ ἀποζευχθῆναι; *eodem momento, quo ſejunguntur*, & a coitu diſcedunt? Hoc ſatis aptum & bonum: Fallor tamen, aut Philippus ſcripſit, κατὰ τὸ ἀποζευχθῆναι. Nam ita loquun-

quuntur Græci eo ſenſu, nihilque obvium magis, quam utriuſque voculæ confuſio: Eruditi ſciunt. Tu tamen eligas, Lector. Ælianus *Lib.* 1. *Cap.* 24. *de Animal.* id factum ſcribit, ὅταν πρὸς τῷ τέλει τῶν ἀφροδισίων ὦσι: quod pulchre hoc noſtrum explicat.

Cap. 60. ἔχιδναν] Vox ſuſpecta & fidei non ſatis certæ: Nam ſic τέκνα non habemus, ſed matrem, nihilque adeſt, quo ætas denotetur, cujus tamen ratio habenda hic inprimis. Si liceret, ſcriberem lubens, ἐχίδνιον ζωγραφοῦσιν. Catulus viperæ, ut notum, ἐχείδιον & ἐχίδνιον dicitur. Nihil facilius & pronius hoc errore: Qui ubi ſemel irrepſit, generis mutatio ſecuta eſt ſtatim, & pro τοῦτο, αὕτη, pro ἐκβιβρώσκον, ἐκβιβρώσκουσα ſcriptum fuit. Hoc ſentit quiſque, & millies ita factum in Libris. Sed arbitrentur Eruditi. Præcedens certe Symbolum probabilem etiam efficit ſuſpicionem meam: Nam ubi ἔχις vel ἔχιδνα ſimpliciter præceſſit, non nude ἔχιδναν, ſed veſtite ἔχιδναν πάλιν dediſſet Autor, ſi vocem illam hic adhibuiſſet. Nota eſt ejus ſcribendi Methodus.

ἐν τῇ ——] Locus mutilus, cujus ſententia eſt perſpicua: Viri Eruditi eo debuiſſent eſſe contenti.

Cap. 61. βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν] Hoc caute accipiendum: Apponunt homini accuſato Baſiliſcum. Unus Baſiliſcus quod hic dicitur, denotare non poterat: Hoc certum. βασιλίσκον προσεπιγράφουσι fuiſſet aptius: προσπεριποιοῦσι τὴν βασιλικὴν στολὴν habuimus *Lib.* 1. *Cap.* 40.

Cap. 62. ὑπὸ πυρὸς καιόμενον] Hoc ego non intelligo: Nam ſi Salamandra non comburatur igne, male profecto hominem igne combuſtum deſignes Salamandra. Nihil apertius, nec Cauſſini ineptias moror. Vitium haud dubie

bie ſubeſt, & locus male habet. An ſcribendum, Ἄνθρωπον ὑπ' ἔρωτος καιόμενον? Hoc conveniret certe: Nam amantem nos etiam hodie ſolemus Salamandræ aſſimilare propter ipſum ignem amoris, in quo vivit. Scriptura implicita iterum vitio potuit originem dare: Niſi locus ſit mutilus & vox una exciderit, ut legendum ſit ea reducta, Ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς ἔρωτος καιόμενον. Eruditi videant: Hoc auxilium a me exſpectent, non aliud. Sed revoco dictum, & tertium addam: Scribendum forte, quod nunc ſubito mihi in mentem venit, Ἄνθρωπον ὑπὸ κρύους καιόμενον. Non tantum ignis, ſed etiam frigus dicitur καίειν: Eruditi ſciunt, & Scribæ id ignorantes corruperunt locum. Sic enim Salamandra Symbolum erat aptum; quia huic rigor perpetuus & ſummus. Sentiſne? Hoc poſtremum & facillimum & veriſſimum puto.

αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ] Hæc præcedentibus juncta nemo intelligit, aut intelligere poteſt. Phaſianinus nugatur ſtrenue: Quis unquam ſcripſit, Salamandram flammis conficere omnes, quotquot attigerit? Quis ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ita accipiendum putet, ut ab eo accipitur? Ego ad talia nauſeo. Cauſſinus aliter, ſed inepte etiam & pueriliter. Dicam, quod ſuſpicor: Symbolum hoc ἐξήγησιν caret, & eam amiſit temporis injuria: Adfuit enim abſque ullo dubio, cum Libri erant integri, & nondum acceperant plagas. Hoc primum. Dein aliud Symbolum adſcriptum fuiſſe puto ordine ſuo, cui hæc ipſa ἐξήγησις, αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ, conveniebat recteque ſubjuncta erat: De animali ſcilicet bicipite ex reptilium genere agebat Symbolum, quod intercidit & ſui ἐξήγησιν nobis reliquit ſolam. Videſne? Sic Symbolo alieno ad-

ſcripta eſt ἐξήγησις aliena, & boni Amanuenſes, ne lacera & truncata ad poſteritatem tranſmitterent, utraque iſta copularunt arcte: Homines lepidi, mehercule, & feſtivi, quibus talia concedimus libenter, ut ſic ſibi delicias faciant ipſi, non nobis, aut elegantiorum cuiquam. Quare moneo, ut nunc ſeparentur denuo, quæ hactenus cohæſerunt male.

Cap. 64. οὐ προέρχεται αὐλῶν ἐκ] Hoc aperte ſtatuminat præcedens ἀπρόϊτον, & Phaſianinum cum ſuis ineptiis plorare jubet: Opportune Suidas, Απρόϊτος. ὁ τῆς οἰκίας μὴ ἐξερχόμενος.

Cap. 65. διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον] Perbene Mercerus, *qui proprio & a ſe illato damno lædatur.* Nam ἐξώλεια abſque dubio hic *damnum* eſt γενικῶς; quod certe notandum. Phaſianinus vocem non intelligens, pro ἐξωλείας confinxit ſibi ἐξορίας: Quo nihil revera ineptius. Nam quid *relegatio* hic? Imo relegentur, & quidem ad ipſos Garamantas, tales inficetiæ.

Cap. 66. φονεύει] Non invenuſte Oppianus *Lib.* 2. *Vers.* 608. *Cyneget.* de hac ipſa re,

Κεῖνοι καὶ φίλα τέκνα δυσειδέα δοιὰ τεκόντες,
Οὐκ ἀμφοῖν ἀτάλαντον ἑὴν μερίσαντο ποθήν·
Ἀλλὰ τὸ μὲν φιλέουσι, τὸ δ' ἐχθαίρουσι πόθοισιν,
Αὐταῖς δ' ἀγκαλίδεσσιν ἑῶν ἔκτεινε τοκήων.

Ubi legendum puto, ἑῶν τέθνηκε τοκήων: Nam ἔκτεινε pro ἐκτάνθη ibi non placet mihi. Inepte Rittershuſius, *In ipſiſque ulnis ſuarum interficit matrum.* Id enim arena eſt ſine calce. Tu vertas, *ipſis vero ulnis interit ſuorum parentum*, quibus ſcilicet ſtrangulatur catulus nimium dilectus: Pli-

Plinius *Lib.* 8. *Cap.* 54. id vocat *complectendo necare.*

Cap. 67. πίθηκον οὐροῦντα] Pierius Valerianus *Lib.* 14. *Cap.* 42. *Hieroglyphic.* pro πίθηκον ex M. S. ſuo αἴλουρον legit hoc loco: Quod certo facillimum eſt, & nemo aſpernabitur, qui felem mejentem vidit aliquando: Nihil notius. De Simia id mihi non ita conſtat: Videndum.

Cap. 68. αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθώνων καὶ &c.] Hæc ἐξήγησις facit, ut ſuperius ἀκούοντα longe ineptiſſimum ſit: Quid enim? An quia per nares & aures reſpirat capra, auditu eſt acerrima? Hoc ego non capio, & nemo capiet, credo. Quod Ælianus ſcribit *Lib.* 1. *Cap.* 53. *de Animal.* Ἔχει δὲ πλεονέκτημα ἡ αἴξ, τὸ τοῦ πνεύματος εἰσροήν, ὡς οἱ νομαδικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοί φασιν· ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστι, aptum eſt & quisque intelligit; hoc contra ineptum & ſenſu idoneo deſtitutum plane. Amanuenſes abſque dubio hic iterum dederunt, quod Philippus non dederat: Scribendum arbitror, Τινὰ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀναπνέοντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα &c. Sic nihil manifeſtius & conveniens magis: Ælianus ſimiliter plane in verbis adſcriptis, ἔχει δὲ πλεονέκτημα ἡ αἴξ, τὸ τοῦ πνεύματος εἰσροήν: Hoc vident omnes. Ex ſcriptura compendiaria iterum error. Lepus auditus acerrimi erat Symbolum; reſpirationis largioris Capra: Sic Doctrina Hieroglyphica ſibi conſtat, & per picturas loquitur apte. Visne aliud? Quanquam αἰσθητικώτατον apud Ælianum non peccat, quia per ſe ſubſiſtit & longe diverſiſſima non nectit perperam, fors rectius tamen pro eo legeretur ibi ἀσθμαλικώτατον: Nam ſic vox exprimit Capræ πλεονέκτημα; & ἆσθμα illud largius: Videbimus alias accuratius. Cæterum ab eo, quod hic de Capris domeſticis

ſcri-

ſcribitur, longe diverſiſſimum eſt, quod Oppianus de ſylveſtribus ſcribit *Lib.* 2. *V.* 338. *Cynegetic.* Nam ibi per ſola cornua ſpirare dicuntur illæ: Adſcribamus locum, ut eum data nunc occaſione enodemus tibi. Ita habet.

> Αἰγάγροις δέ τις ἐςὶ δι' αὐτῶν αὐλὸς ὀδόντων
> Λεπταλέης πνοιῆς κεράων μέσον· ἔνθεν ἔπειτα
> Αὐτὴν εἰς κραδίην καὶ πνεύμονας εὐθὺς ἱκάνει.

Joſephus Scaliger ad Varronem de *Re Ruſtica* per κεράων μέσον intelligit cornuum interſtitium, a quo ad ipſum palatum pertinuerit fiſtula illa reſpirationis exiguæ: Et hunc Rittershuſius Aliique Viri Eruditi ſequuntur. Vix dicam, quam ridicule & inepte: Nam eo admiſſo, multum ego ſcire aveo, quo modo ſuffocari potuerit Capra ſylveſtris, cornibus cera obductis, ut mox aperte indicant iſta,

> Εἰ δέ τις αἰγάγρου κηρὸν κέρασιν περιχεύοι,
> Ζωῆς ἐξέκλεισεν ὁδοὺς, πνοιῆς τε διαύλους.

Intercluditur ſpiritus cera cornibus circumfuſa, & omnis reſpirationis meatus ſic obſtruitur ſtatim: Hoc quo modo verum eſſe poteſt, ſi fiſtula a palato ad cornuum interſtitium pertinuerit tantum, & non proceſſerit ad ipſa cornua & cornuum cava? Id ego non video, nec quiſquam videbit unquam: Nam cornuum meatus obſtructi nihil ad palatum, nihil ad frontem mediam & cornuum interſtitium. Hoc quisque ſentit, hoc plus quam ridiculum efficit commentum illud. Aliud haud dubie requiritur. An κεράων μέσον *cornuum meditullium* eſt, *ipſorum cornuum pars intima*, quæ cava ſpiritum adducere & educere poterat; & pars *hujus*

me-

medii erat fiſtula illa ad dentes procurrens ab ipſis cornibus? Ita certe ſententia eſt bona & Oppianus non ineptit: Sed quid tibi videtur de verbis? An illa ſunt ſatis apta, & tota fiſtula ad ipſos dentes uſque *pars media cornuum* recte dicitur? Haud puto, & revera id inconditum eſt. Quid igitur? Locum leviter corruptum cenſeo, & plane ſcribendum ſuſpicor,

Αἰγάγροις δέ τις ἐςί δι' αὐτῶν αὐλὸς ὀδόντων
Λεπταλέης πνοιῆς, κεράων μέρος·

Fiſtula illa eſt pars cornuum & cornuum quaſi radix, quæ ab ipſis cornibus ad dentes pertinet, & inde ad cor & pulmones ſeſe extendit porro: Sic nihil facilius, nihil perſpicuum magis, omneſque intelligunt ſtatim, cur cornibus cera obductis ſuffocentur Capræ. Sed hoc in tranſitu in gratiam Poëtæ, quem diligo.

Cap. 69. ὕαιναν ζωγραφῦσιν] Samuel Bochartus in *Hierozoic. Part.* 2. *pag.* 397. Geſnerum ſecutus in hoc loco Horapollinis & altero Æliani, addita voce legendum eſſe putat ὕαιναν ὄφιν: Adi ipſum Virum Eruditum. Mihi, ut brevis ſim, id omne videtur ſomnium Geſneri: Nam ubi extabant Codices illi tum Horapollinis, tum Æliani, qui ὄφιν exhibebant? Dein, ubi ὕαινα ſerpens commemoratur Græcis? ὕαινα illis duplex, animal quadrupes & piſcis: de tertio genere nihil ſcriptum aut pictum recordor mihi. Adhæc, quis de ſerpente mare & fœmina meminit apud Græcos? Ne unus credo. Quid autem in his auctoritatis habet Baal Aruch? Iſne Græcis pro Magiſtello obtrudendus erit? Ineptiæ, ineptiæ. Contra omnes Græci & Latini de quadrupede fœmina & mare memi-

nerunt paſſim: Quare etiamſi Libri eſſent, qui ὄφιν præferrent diſerte, aliique Autores de ſerpente ſexum mutante loquerentur etiam diſerte, hanc certe lectionem, quæ Librorum auctoritate nititur, ea de cauſa non abjicerem ego. Et ſic Virum Eruditum miror ſcripturæ publicæ adeo adverſum. Sed ſcio, quid accidit ei: Nova & hactenus inaudita oculos ejus effaſcinarunt; & ut Magiſtrum Hebræum obſtringeret ſibi, Græcis inſciis & ignaris teſtimonium denunciavit pro arbitrio ſuo. Ita fieri ſolet, ut Lepidiores ſciunt.

αὕτη γὰρ ὅτε μὲν ἄῤῥην &c.] Hoc non injuria negat Ariſtoteles *Lib.* 6. *Cap.* 32. *de Hiſtor. Animal.* loco egregio, ſed miſere depravato, quem hic in tranſitu corrigam. Ita conſtituendus eſt: περὶ δὲ τῶν αἰδοίων ὃ λέγεται, ὡς ἔχει ἄῤῥενος καὶ θηλείας, ψευδές ἐστιν. ἀλλ' ἔχει ὁ μὲν τὸ τοῦ ἄῤῥενος, ὅμοιον τῷ τῶν λύκων, καὶ τῶν κυνῶν· τὸ δὲ δοκοῦν θηλείας εἶναι, ὑποκάτω μέν ἐστι τῆς κέρκου, παραπλήσιον δ' ἐστὶ τῷ σχήματι τοῦ θήλεος· οὐκ ἔχει μέντοι οὐδένα πόρον· ὑποκάτω δ' ἐστὶν αὐτοῦ ὁ τῆς περιττώσεως πόρος. ἡ δὲ θήλεια ὕαινα ἔχει μέν τι ὅμοιον τῷ τοῦ ἄῤῥενος λεγομένῳ αἰδοίῳ· ἔχει δ' ὥσπερ ὁ ἄῤῥην αὐτὸ ὑποκάτω τῆς κέρκου, πόρον δὲ οὐδένα ἔχει. μετὰ δὲ τοῦτο ὁ τῆς περιττώσεως ἐστὶ πόρος· ὑποκάτω δὲ τούτου, τὸ ἀληθινὸν αἰδοῖον. Mas & fœmina contraria habent & plane oppoſita: Sic nihil facilius & evidentius.

Cap. 70. ὁμοῦ τεθῇ] Rectum eſt τεθῇ, ex quo factum Aldi τιθῇ, cui ego neſcio, cur τιθῆται & τεθῆται adſcripſerit Hœſchelius in ora Editionis ſuæ: Sed ita Critici ſæpe, ut ingeniolo morem gerant.

Cap. 72. ἐὰν γάρ τις τὸ δέρμα τοῦτο &c.] De Hyæna multi multa, quæ paſſim obvia ſunt. Unum prætcrire non poſſum, ut Oppiano iterum adſim: Pars narium Hyænæ, pedi-

dibus applicita, canes & eorum latratum cohibet: Ita ille *Lib.* 3. *Cyneget. V.* 273. ubi Hyænam deſcribit:

Ἡ δέ τε κυρτοῦται μεσάτην ῥάχιν, ἀμφὶ δὲ πάντη
Λαχνήεσσα κυρεῖ, καὶ δ' ἔγγραπται δέμας αὐτὸν
Κυανέης ἑκάτερθεν ἐπίτριμα ταινίῃσι·
Στεινή τ' ἐκλάδιός τε πέλει καὶ νῶτα καὶ οὐρὴν,
Ῥινός τ' ἀμφότερ' οἷσιν ἐπικλείουσιν ὀδοῦσι
Ῥιγεδανόν· τὴν μέν τε διαλμήξας περὶ ποσσὶν
Εἰ φορέοις, φορέοις σκυλάκων μέγα δεῖμα κραταιῶν,
Καί σε κύνες κείνοισιν ἐπεμβεβαῶτα πεδίλοις
Αὔλιον οὐχ ὑλάουσι, πάρος γε μὲν ὑλακόωντες.

ῥινὸς ἀμφότερα, *naſi utraque*, id eſt, utramque partem, dextram & ſiniſtram; οἷσιν ὀδοῦσι, *dentibus ſuis*; ἐπικλείουσιν ῥιγεδανόν, *includunt terribiliter*. Ita legenda & intelligenda ſunt iſta: Nunc peſſime legitur vulgo, Ῥινόν τ' ἀμφοτέροισιν ἐπικλείουσιν ὀδοῦσι Ῥιγεδανόν. Nam ῥινὸς pellis eſt, & non magis ad naſum, quam ad caudam pertinet. De voce ἐπίτριμα nos plura forte alibi: Non ſunt iſta hujus loci.

Cap. 73. Ἄνθρωπον διανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων &c.] Quid διανθέντα hic? An *deceptum*, ut Mercerus ſcribit ex iſta Heſychii Gloſſula; Διαίνεται. διαιονᾶν, ἐξαπατᾶν, ποικίλλειν? Haud puto: Nam primo, cum mica ſalis accipienda eſt Grammatici expoſitio, quæ omnes fraudes non deſignat in genere, ſed eas εἰδικῶς, quæ humectando fiunt. Dein ipſa decipiendi notio non conveniens eſt huic loco: Nam de vi aperta haud dubie loquitur Symbolum, ut μᾶλλον θηριώδεος & alia probant. Mihi ſuſpecta vox eſt, ut diu ante fuit Conrado Geſnero, qui in Libro de *Quadrupedi-*

bus legit, Ανθρωπον διαδράντα ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν, id eſt, ut ipſe vertit, *Eum, qui hoſtes ſuos evaſerit.* Sed ita non loquuntur Græci, quantum ego ſcio; & ſi ita loquerentur, id cohærentia loci non probaret: Quare ea conditione non utar. Aliud latet, quod uno verbo tibi aperiam: Scribendum eſt, Ανθρωπον διωχθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν. Sic nihil facilius aut apertius: Mutatio autem, ut vides, eſt leviſſima.

μέλλων θηρεύεσθαι] Inepte Mercerus, *a venatoribus indagandus*: Tu vertas *capiendus*; cum venatores inſtant, & metus eſt, ne capiatur. Junge, quæ ſupra habuimus de Caſtore.

τὰς τρίχας καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς] Hæc arcte copulanda ſunt: Nam pili etiam ad caudam & caudæ extremum pertinent. Moneo, ne minus periti errent.

Cap. 75. Ανθρωπον ὑπὸ πυρὸς σωφρονισθέντα &c.] Ineptit Interpres: Vertas, *Hominem igne flammiſque inhibitum, & quidem in media iracundia.* Qui ira excandeſcunt, ſubito flammis conſpectis, cohibentur perculſi, & eo avocantur ab ipſa ira, dum metuunt ſibi. Hoc voluit Philippus; Eo reſpicit Symbolum. Leo ſignum eſt excandeſcentiæ: Hic retinetur in ipſa excandeſcentiæ ἀκμῇ viſis facibus. Nihil apertius aut appoſitum magis. Unum illud adjiciendum: ἐπὶ θυμῷ hic eſt *in iracundia*, & dandi caſum habet pro caſu gignendi: Quo modo Græci aliquando. Hoc tamen decepit Interpretem Noſtrum, qui ſi ἐπὶ θυμοῦ ſcriptum fuiſſet, fortaſſe ad verum collimaſſet. Inquies; ſcribamus igitur in poſterum ita: Per me licet. Leviſſima enim eſt mutatio.

Cap. 77. ἀπὸ ἐξωλείας] ἐξώλεια hic *luxuria*, *intemperantia*,

tia, *nequitia* eſt: Labbæi Gloſſæ ad rem opportune, Ἐξώλεια. *luxoria.* ἄνθρωπον ἐξώλη ſimili ſenſu habuimus. Supra *Cap.* 37. hujus Libri. Interpres male hoc loco. Quid autem Phaſianinus? Ille cum relegatione ſua hic iterum adeſt nobis. Rideas, rideas Lector.

ταῦρον ζωγραφοῦσιν περιδεδεμένον ἀγριοσυκέᾳ] Junge Plinium *Lib.* 23. *Cap.* 7. *Hiſtor. Natur.*

ὅταν ὀργᾷ] *Cum præ libidine ferociat.* Notiſſimum eſt ὀργᾷν in Veneris Schola: Et hoc pulchre convenit cum ἐξωλείᾳ rite intellecta. Maxima autem tunc eſt tauri ferocia: Quare appoſite in exemplum adfertur hic.

Cap. 78. καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις] Interpres *juncturam pedis conſequi deprehendes.* Non poterat ineptius: Nam primo, quid eſt *juncturam pedis conſequi*? Nonne καρπὸς eſt *junctura pedis*? nonne eam *conſequuntur* omnes animantes? De eo certe dubitabit nemo. Jam autem καρποδέσμιον habemus hic, non καρπὸν: Quod cur neglectum & male habitum? Adhæc, quid παρακολουθεῖν cum caſu quarto? An ita loquuntur Græci? Ut dixi, nihil hiſce ineptius, nec quicquam in illis boni. Locum explicabo, in quo præter Mercerum miſere etiam cæcutiit Cauſſinus. καρποδέσμιον vinculum eſt & funis, quo taurus ligatur in dextro genu: καρπὸς hominibus tribuitur vulgo; hic tauri habemus καρπὸν ex translatione: γόνυ ſcilicet & καρπὸς Synonyma ſunt hoc loco, & rem eandem deſignant. Hactenus nihil planius. Sed quid καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα? Scribendum opinor, τοῦτον γὰρ ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ γόνυϊ, καρποδεσμίῳ παρακολουθοῦντα εὑρήσεις. *hunc enim ſi ligaveris in dextro genu, fune ſequentem habebis.* Pro ἐν τῷ δεξιῷ γόνυϊ ſcriptum Ellyptice τῷ δεξιῷ γόνυϊ. καρποδεσμίῳ cauſam ſequelæ indi-

cat: Funis ſcilicet inſtrumentum eſt, quod facit, ut ſequatur taurus. Per funem igitur, & *interventu funis*, quo dextrum genu conſtrictum eſt, *taurum habebis tibi morigerum*, & *ducere poteris*, quocunque *velis*. *Caſus tertius* a verbo ſeparandus eſt: Nam inepte taurus *diceretur* ſequi funem, ubi homo adeſt, qui funem tenet taurumque ducit: Hoc omnes ſentiunt ſtatim. Et ſic aptum eſt Symbolum, & apta etiam eſt Symboli ἐξήγησις. σωφροσύνη ſcilicet eſt εὐμετάβλητος καὶ μὴ ςαθηρὰ, quæ vinculo indiget, & ab uno funiculo pendet: Nihil accommodatius aut apertius. Cæterum quod hic dicitur, omnes intelligimus: Sed quid tibi videtur de eo, quod Ælianus ſcribit *Lib.* 4. *Cap.* 48. *de Animalib.* Υπὸ θυμοῦ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ὑβρίζοντα εἰς κέρας, καὶ σὺν ὁρμῇ καὶ ἀκατασχέτως φερόμενον, οὐχ ὁ βουκόλος ἐπέχει, οὐ φόβος ἀναςέλλει, οὐκ ἄλλο τοιοῦτον. ἄνθρωπος ἢ ἴσχσιν αὐτὸν, καί πως λύει τῆς ὁρμῆς, τὸ δεξιὸν αὐτοῦ γόνυ διασφίγξας ταινίᾳ, καὶ ἐντυχὼν αὐτῷ? *Nonne ineptum* id & plane ridiculum? Haud dubie. Nam quid faſcia hominis genu alligata, ad ferociam animalis impetuoſiſſimi cohibendam? Eamne videt ſtatim? Eane in memoriam revocat ei, quid vinculum poſſit in genu ſuo? Nugæ, nugæ. Debuiſſet Autor illud commemorans, Magos in auxilium advocaſſe ſibi.

Cap. 79. φθορόοικον] *Perditorem domeſticum.* Vocem invertit Philippus: οἰκοφθόρον Alii dicunt.

Cap. 80. ὗτος γὰρ ——] Locus mutilus: Quæ Phaſianinus habet, iterum ex cerebello ſuo haud dubie promſit, non ex Libro Antiquo. Notiſſimum eſt factum illud Trochili, & certo certius commemoratum hic: Sed quid iſtud ad denotandum hominem veſcentem? Id ego non capio.

capio. Nam alia millena ſuppetunt, quibus veſcens apertius & convenientius adumbrari poteſt. Dein Crocodilus, qui os aperit, non veſcitur, ſed Trochilus, quem os aperiens exſpectat. Non dubito, quin mendo etiam inquinatus ſit locus: Scribe & ſcribe meo periculo, Ἄνθρωπον τρυφῶντα βουλόμενοι σημῆναι &c. Sic nihil ſignatius. Crocodilus, qui cibo repletus os aperit, & corpore ſupino Trochilum exſpectat, ut ex dentium purgatione voluptatem ſibi percipiat, venuſte Symbolum eſt hominis luxurioſi & delicate viventis: Hoc ſentiunt omnes, & lectionem illam commendat certo. Notes autem hic Crocodilum ſolum aperto ore: Nam id deſiderium exprimit, quo mox adventurum Trochilum ſibi ſperat. Et ſic τρυφῶν & delicati indoles depingitur etiam belle.

Cap. 81. Αρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον &c.] *Hominem rapacem, cui rapiendi facultas eſt ademta.* Crocodilus rapax eſt: Hunc ſi tetigeris Ibidis ala, torpebit & ut cautes Marpeſſia ſtabit. Ita accipiendum eſt Symbolum. Quare ejecta copula rectius legeretur, Αρπαγα ἄνθρωπον ἀνενέργητον βουλόμενοι &c. Attende, videbis ſtatim. Mercerus ineptit.

Cap. 87. ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει] ἐκείνην γὰρ ὁρῶσα ἡ ἔχιδνα, φεύγει, quod Hœſchelius mallet, non mallem ego, quia longe ineptiſſimum eſt. Facile a cervis interficiuntur ſerpentes, ut Ælianus & Alii ſcribunt: Fac igitur, ſerpentem conſpecto cervo ſtatim fugam ſibi capeſſere; idne ἀσκέπτως & ἀνοήτως, an εὐβούλως & εὐνοήτως facit? Et reſpondebis, credo, poſterius extra omnem dubitationis aleam poſitum eſſe: Nihil apertius, ut mirer Virum Eruditum ita potuiſſe labi. Tu nihil igitur mutes, & vulgatam tibi retineas: Quia cervi ſerpentes quærunt, eoſque

que non difficulter victos manducant, cervorum fuga pro fuga inconſiderata & ſtulta habetur: Hoc omnes ſentiunt. Inquies, qui fieri poteſt, ut cervus ſerpentes capiat, & quidem in ipſo latibulorum aditu, ut Ælianus aliique Autores narrant, ſi viſo ſerpente aufugiat ſtatim? Sed prima illa fuga non prohibet hercule, quominus cervus mox animum reſumens, ſerpentem aggrediatur & capiat: Nam in vita communi talia quotidie fiunt, ut nemo neſcit. Quare de captura in locis apertis & planis dubium certe eſt nullum. Quod de ſerpentibus in ipſis luſtrorum faucibus captis & manducatis ſcribitur, paulo difficilius eſt: Nam ſic locus non relinquitur fugæ. Sed dicam, quod omnem ſcrupulum eximet, & Noſtrum cum Aliis in concordiam rediget plane: Notiſſimum eſt illud Plinii de cervis, *Non vident terras, ſed in odorem earum natant*: Simile quid obſervandum, ubi de luſtrorum faucibus agitur. Attractos enim ſerpentes capiunt & manducant, *non* viſu, ſed odoratu perceptos; & quos non vident, ſed odorantur, capiunt ſtatim, cum certo certius aufugiſſent & timentes quaſi retroceſſiſſent, ſi eos vidiſſent primum: Sic verum eſt, quod Noſter ſcribit, ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν φεύγει, & omnia ſunt in his amiciſſima. Animal ſimplex & quavis ſpecie ſtupefactum, primum conſpecto ſerpente fugit; dein ſtatim ad prædam accurrit reſumto animo: Si ſerpentem vero non conſpexerit, ſed odoratus fuerit tantum, omiſſa fuga eum comprehendit & manducat protinus. Sic facit animal, quod naturæ ſuæ conveniens eſt: Videſne?

Cap. 88. τῆς ἰδίας τροφῆς] Inepta lectio: Nam quid dicit Symbolum ea admiſſa? Quid in ſigno, quod ad rem

ſigna-

ſignatam appropinquet? Hoc ego non video, & nemo videbit unquam. Apage, apage igitur Amanuenſium ineptias longe ineptiſſimas: Veriſſimum eſt τῆς ἰδίας ταφῆς, quod Mercerus in utraque Editione ſua expreſſit & Latine etiam reddidit. Quia Elephanti dentes ſuos adeo ſolicite ſepeliunt, ex eo apparet, quam ſoliciti ſint de ipſa ſepultura ſua, & quid poſt mortem de cadavere fieri velint: Hoc Horapollo, hoc Philippus voluit. Junge Ælianum *Lib.* 5. *Cap.* 49. *de Animalib.*

ἐκεῖνος γὰρ ὅταν ἴδῃ] Duplex hic ſcriptura in Libris, ut in *Variis Lectionibus* jam annotavimus: Hœſchelius in Editione ſua utramque ita copulavit, ἐκεῖνος γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς ἰδίους ὀδόντας πίπτοντας, καταδέρεται τούτων, καὶ τούτους γὰρ πεσόντας λαβὼν κατορύττει: Peſſime & nullo judicio. Nos Lectionem Auguſtanam expreſſimus, quæ bona quidem eſt, ſed Aldinæ tamen cedit: Vident, qui oculos habent iisque uti poſſunt.

Cap. 90. τὴν ἰδίαν ὀσμὴν ἀφιέναι] Abſque ullo dubio legendum eſt ὀσμὴν, quod ſententia aperte deſiderat ſibi: Anhelitum autem inhibet Panthera, & ſic ipſam inhibet ὀσμὴν: Ita intelligendum hoc. Paulo ſecretior eſt locutio, & pro τὴν ἰδίαν ὀσμὴν apertius hic ſcripſiſſet Philippus τὴν ἰδίαν πνοιὴν: Sed an ita forte exaratum olim in Libris? Alii ſumant, quod velint; mihi ſcriptura vulgata placet rite intellecta. Cæterum quod hic dicitur, referendum eſt ad factum illud Pantheræ, quod nobis refert Ælianus *Lib.* 5. *Cap.* 54. *de Animalib.* Nam alias odoris ſuavitate ex animalibus prædam ſibi comparat, ut notum eſt: Quare hæc rite diſtinguenda ſunt, ne ab omnibus Aliis videatur diſſentire Noſter.

καταδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων] *Quæ perſequitur & ad ſe trahit alia animantia.* Non illepidum eſt καταδιωκτικὴν eo ſenſu, ut ſciunt, qui Linguam callent. Nunc elegantiſſimum eſt Symbolum ad hominem denotandum, qui nullum ne minimum mali animi indicium prodit: Nam ipſa odoris ſuavitas, quæ animalibus exitium parat, inhibetur hic inhibita reſpiratione. Attende; nihil ſignatius. Et ſic ὀσμὴν certe convenientius eſt, quam πνοιὴν: Id vides jam.

Cap. 91. ὡς κατακηλεῖται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς] Recte: Sic etiam Ariſtoteles, apud quem Salmaſius ad *Solinum pag.* 155. male reſcribit κατακλίνονται, quia ita legitur apud Antigonum: Nam ſi quid mutandum ſit, ego ex hoc Noſtro & Ariſtotele potius Antigonum corrigam. Sed hæc alias. Quod de tibia hic legimus, ſine dubio etiam diſplicuiſſet Salmaſio, qui cervum captum putat ſolis ſibilis, & Plinium ridet cum *paſtorali* ſua *fiſtula*: Et illud tunc examinabimus ſimul. Tu junge interim Ælianum *Lib.* 12. *Cap.* 46. *de Animalib.* ut Virum naſutum, ubi tempus erit, exſibiles digne.

Cap. 93. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ &c.] Mutila Inſcriptio: Nam ex contextu addendum fuerat, καὶ ἑαυτὸν θεραπεύοντα.

ἀδίαντον ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα] Illud ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα de Upupa & aliis aviculis inepte dicitur: Nam ipſum os illis pro manu eſt, eoque geſtant & deponunt omnia. Pueri ſciunt. Dein ἀποτιθέμενος de eo, quod ori immittitur, vix etiam adhiberi poteſt. Non dubito, quin leve mendum irrepſerit in hunc locum, & ipſe Philippus exaraverit manu ſua, ἀδίαντον ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ πόμα. *In potionem ſuam.* Sic nihil facilius aut accommodatius.

περιοδεύει] Medici περιοδευταὶ ſunt notiſſimi in hac literarum luce: Hic περιοδεύεται pro θεραπεύεται uſurpatur abſolute. Vide Salmaſium ad *Solinum pag.* 740. Paulo ante etiam περιοδεύοντα pro θεραπεύοντα malim ego ex aliis Libris, ut ſic conveniant illa: Interpres ad vocis ſignificationem naturalem nimis anxie adhæſit.

Cap. 97. ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ] Recte Interpres, *in continuo motu & animi intentione.* Locutionem nota.

κορώνης νεοσσοὺς ζωγραφοῦσιν] Hoc leviter corruptum eſt: Scribe, κορώνην νεοσσοῖς ζωγραφοῦσιν, *cornicem cum pullis pingunt.* Præpoſitio abeſt: Id Amanuenſes vel miſellos Grammaticos decepit. Ipſa cornix abeſſe nequit: Nam de ea hic præcipue agitur. Nihil clarius.

ἱπταμένη] Volans, non ſedens & quieſcens. Eodem pertinent illa Ariſtotelis *Lib. 6. Cap. 6. de Hiſtor. Animal.* καὶ ἐκλέψαντες (οἱ πλεῖστοι τῶν ὀρνίθων) οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιοῦνται (τῶν νεοττῶν) τὸ λοιπὸν, πλὴν κορώνης. αὕτη γὰρ ἐπὶ τινα χρόνον ἐπιμελεῖται· καὶ γὰρ ἤδη πετομένη σιτίζει παραπετομένους. Ubi legendum videtur mihi, καὶ γὰρ ἤδη πετομένους σιτίζει παραπεταμένη: Nam illud ἤδη certe pullos, non matrem requirit ſibi. Nihil frequentius in Libris, quam illa caſuum tranſpoſitio.

Cap. 98. μὴ ἄρα χειμάζῃ] *Nunquid procellas minentur.* Nubes explorat e proximo, ut ſciat, num tempeſtates meditentur. Moneo in gratiam Tyronum, quibus verba Græca poſſent negotium faceſſere. Interpres minus bene. Pro μὴ ἄρα vulgo dicitur ἄρα μὴ eo ſignificatu.

Cap. 99. ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν] Gloſſæ Labbæi, ἐγκυήσασαν. *connixam.* Idem ἐγκύμονα hic: Alias ipſum ἐγκυήσασαν reponendum. Nam accipiter prægnans adumbrari non poteſt.

ἐπιλέγεται] *Incubat.* λέγεσθαι, ut omnes ſciunt, *cubare* etiam notat. Interpres balbutit.

διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸ χρόνον τοὺς ὄνυχας ἀπολλύειν] Quid hoc? An ungues amittunt accipitres, ut pennas, & eas, ut pennas, etiam recuperant? Abſit, abſit: Nam nihil falſius & ab ipſa natura alienius. Aldus ediderat ex Membranis ſuis, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸ χρόνον τοὺς ὄνυχας ἀπολύειν: Quod mire allubeſcit mihi, & dubio procul exhibet ipſam Philippi manum. *Quia per id tempus ungues ſolvunt*, id eſt, ex aduncis fiunt rectæ: *Quia ungues remittunt*, & in rectum ſeſe porrigunt, eoque ad rapiendum fiunt ineptæ. Hoc eſt ἀπολύειν hic: *ſolvere*, *laxare*, *remittere*. Ariſtoteles de Aquilis idem notat *Lib.* 6. *Cap.* 6. *de Hiſtor. Animal.* & διαςρέφεσθαι dixit, quod Noſter dicit ἀπολύειν. Verba ſunt: ἐκβάλλει δ' αὐξανομένων τὸν ἕτερον τῶν νεοττῶν, ἀχθόμενος τῇ ἐδωδῇ· ἅμα δὲ λέγεται ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἄπαςος γίνεσθαι, ὅπως μὴ ἁρπάζῃ τοὺς τῶν θηρίων σκύμνους. οὔτε οὖν ὄνυχες αὐτοῦ διαςρέφονται ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τὰ πτερὰ λευκαίνεται· ὥςε καὶ τοῖς τέκνοις τότε γίνονται χαλεποί. διαςρέφεσθαι eſt *detorqueri*, *reflecti*, & τὸ ἀπολύειν exprimit plane. Plinius locum Philoſophi attulit *Lib.* 10. *Cap.* 3. *Hiſtor. Natural.* & illud διαςρέφονται Latine reddidit *invertuntur*: *Alterum expellunt tædio nutriendi. Quippe eo tempore ipſis cibum negavit natura, proſpiciens ne omnium ferarum fætus raperentur. Ungues quoque earum invertuntur diebus iis, albeſcunt inedia pennæ, ut merito partus ſuos oderint. Invertuntur*, & illud aduncum amittunt, in quo unguium eſt robur. Hæc aperta ſunt. Sed quid in Ariſtotelis loco eſt, ἅμα δὲ λέγεται ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἄπαςος γίνεσθαι? Peſſimum haud dubie Amanuenſium κάθαρμα. Nam primo, ſi per totum illud tempus ἄπαςος eſſet ἀεὶ ὅς,

ne

ne unum quidem pullum nutrire poſſet, & ipſe miſer inedia periret: Hoc ſana ratio docet & omnes ſentiunt ſtatim. Dein, ipſe Philoſophus de Aquilis pullos nutrientibus diſerte ſcribit *Lib.* 9. *Cap.* 32. ἀποτίθεται δὲ τὴν περιττεύουσαν τροφὴν τοῖς νεοττοῖς, διὰ τὸ μὴ εὔπορον εἶναι καθ' ἑκάστην ἡμέραν αὐτὴν πορίζεσθαι, ἐνίοτε οὐκ ἔχουσιν ἔξωθεν κομίζειν. Quare ita ineptire non potuit certe. Quid plura? Legendum eſt abſque dubio, ἅμα δὲ λέγεται ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἁπαλὸς γίνεσθαι. Per id tempus molleſcit Aquila, & ita molleſcit, ut rapiendis ferarum catulis ſit impar, & aviculis aliisque minutioribus ſeſe ſuſtentare debeat. ἁπαλὸς γίνεσθαι idem, quod ἁπαλύνεσθαι: Similiter χαλεποὶ γίνονται ſequitur mox, & alia ſimilia occurrunt alibi. Ab iſta autem mollitie eſt ipſa unguium inverſio, qui una cum toto corpore molleſcunt. Quid ais? Hæc accommodatiſſima ſunt. Scripturæ vitium eſt perquam antiquum, & quo locus Philoſophi laboravit jam ante Plinii tempora: Nam ille, ut vides, in eo miſere hæſit. Et ſic exemplum hic habemus inſigne Pliniani erroris ex antiquiſſimorum Codicum depravatione. Vide, quæ diximus ad *Cap.* 11. *Lib.* 1.

Cap. 100. διὸ καὶ κάμηλος λέγεται] Aldus & Mercerus κάμηρος; quod Scholion redolet, ut recte Hœſchelio obſervatum. Ipſa Etymologia hic tradita Græciam ciet: Quare Philippus eam abſque dubio addidit de ſuo.

Cap. 101. κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξὺν] *Viſu acrem.* Interpretis *viſu celerem* non dicit, quod debet.

κυνὸς ὄμματ' ἔχων] Hoc ſupponit, canes in oculis ſanguine abundare: Nam cæteroquin connexio eſt nulla, & plane ineptit διό. Attende modo, videbis ſtatim. Ipſum illud foras arceſſendum ſatis tamen moleſtum eſt hoc loco, &

multis diſplicere poſſet: Id ego diffiteri nolo. An forte aliud latet, quod nunc ſubito ſeſe offert mihi? Dicam: In Libris Homericis, quos Horapollo trivit, ſcriptum eſſe potuit αἱμοβαφὲς pro οἰνοβαφὲς; & illud arcte junctum cum κυνὸς ὄμματ' ἔχων, non illepide adduxit forſitan Scriptor Ægyptius, ut eo Symbolum ſanguinis appetens illuſtraret: Sane hoc mihi perquam probabile eſt, quia ſic connexio eſt certa, & qualis eſſe debet. διὸ ϗ ὁ Ποιητής: Attende, attende, quæſo, ad illud ipſum.

Cap. 102. προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πρότερον] Quid? An ranis pedes poſteriores naſcuntur ante priores? Haud puto, ubi ad ea attendo, quæ Ælianus habet *Lib. 2. Cap. 56. de Animal.* & ipſam Naturæ legem conſidero, qua partes capiti proximæ formantur ante alias remotiores. Dein, Symbolum etiam poſteriores non amat tempore primas: Nam ſi priores non ederentur, niſi editis jam *poſterioribus*, aut ego egregie *fallor*, *aut ipſos priores deſideraſſet Symbolum* & ratio Symbolica: Nihil apertius, aut perſpicuum magis. Quid multa? Ineptiſſima lectio eſt, quam ex Codice Auguſtano hic repræſentavit Hœſchelius. Aliter Aldus, qui προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πόδας edidit ex Membranis ſuis: Longe melius certe & accommodatius. Nam ſic nihil adeſt, quod ſententiam efficit pravam: Sed quid de verbis dicemus? An illa integra ſunt, & numeros habent ſuos? Ita profecto ſentiet nemo, ubi de pedibus anterioribus nihil, ne minimum præceſſit. Quid igitur? Legendum autumo plane, vel προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πόδας προτέροις, vel προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους προτέροις. *ad priores pedes poſteriores aſſumit.* Præpoſitio cum verbo ita cohæret, ut ſeparatæ vim habeat omnem: τοὺς ὀπισθίους πόδας πρὸς προτέ-

ροις

ροις λαμβάνει. Nihil notius, & ſic ipſe Philippus plus ſemel. Nunc ordine pedes enaſcuntur, & Symbolum aptum eſt una cum ipſis verbis. Illud addendum : Duplicem lectionem tibi propoſui, quia haud dubie Libri olim variarunt, & in his τοὺς ὀπισθίους πόδας προτέροις plenius, in illis τοὺς ὀπισθίους προτέροις parcius ſcriptum fuit.

Cap. 104. αὕτη γὰρ ὅταν ἴδῃ &c.] Verba male diſtincta ſunt : Scribe, αὕτη γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰχθύων, μὴ δυναμένους κολυμβᾷν συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σώζει, *ubi piſcium cætum viderit, eos, qui natare non poſſunt, ad ſe ſumit & ſervat.* Sic aptum eſt, quod dicitur, & ea, quæ de Torpedine piſciculos in cibum captante narrantur vulgo, non refellunt Philippum cum Horapolline ſuo : Quod facit Torpedo, ſolis invalidis facit & qui natare non poſſunt; alios torpore immobiles efficit, & ita capit, ut eſcam præbeant ſibi. Sentiſne? Solos invalidos, ſi forte conſpexerit, ſervat. Et hoc cum re ſignata convenit pulchre. Bonus ille Cauſſinus de Nautilo hic cogitabat.

πρὸς ἑαυτὴν] Melius eſſet πρὸς ἑαυτῇ : quo pertinet Aldi lectio, quam leviter interpolavit Mercerus.

Cap. 105. κακῶς ἀνηλωκότα] Si conſideres Ariſtotelis & Plinii loca notiſſima de Polypi cura domeſtica, quid ais? tibine placet illud κακῶς? Haud puto. Dein, quid mali in eo, quod conſumtis utilibus inutilia abjiciat? Nonne id faciunt omnes & facere debent, qui ſibi officere nolunt ipſi? De eo, hercule, dubitabit nemo. Et quid igitur moramur? Pro κακῶς ἀνηλωκότα ipſe Philippus ſcripſit καλῶς ἀνηλωκότα. Sic cum Ariſtotele & Plinio concinit Noſter : Qui decenter, non perdite, omnia conſumit, Polypo comparatur recte.

πολ-

πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων] Celeberrima eſt Polypi voracitas: Et hæc, credo, Amanuenſes decepit, qui ingenii penuria diſtinguere non poterant accurate diſtinguenda.

Cap. 106. ὅτος γὰρ τοὺς πολύποδας κρατεῖ] Hic ab Aliis omnibus diſſentit Noſter: Vide Ariſtotelem *Lib.* 8. *Cap.* 2. *de Hiſtor. Animal.* Oppianum *Lib.* 2. *Halieutic.* Ælianum *Lib.* 1. *Cap.* 32. & *Lib.* 10. *Cap.* 38. *de Animal.* Plinium *Lib.* 9. *Cap.* 62. *Hiſtor. Natural.* &c. Quod non ferendum certe. Fallor, aut Amanuenſes hic iterum dederunt nobis, quod ipſe Philippus non dederat: Scribe, ὅτος γὰρ τοὺς καράβους κρατεῖ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέρει. Ita millies nomina confuſa ſunt ab ineptientibus Scribis, & alterum pro altero pictum. Quid? quod ipſum ὅτος ſcripturam hanc deſideret ſibi: Nam id ad proximum πολύποδα ſeſe refert, & ſic nomen male repetitum foras expellit procul. Attende, attende: Certa eſt conjectura.

Cap. 107. πῶς ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί;] *Mutila iterum Inſcriptio, ut quisque videt, & a Recentioribus male concepta.*

ἐν ᾗ ἐτέχθη] *In qua peperit*: Uxor juvencula, quæ in prima ætate ſua peperit, cum adhuc videretur immatura; Hæc una cum Viro juvenculo pinna gravida expreſſa fuit. Interpres peſſime: Sic ſignum non convenit rei ſignatæ, & Horapollo balbutit cum tota Ægyptiorum gente. πίννας ἐγκύους hic habemus diſerte: Et ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί: Quis autem mulierem ab ipſa nativitatis hora viro junctam audivit aut cogitando ſibi confinxit unquam? Nugæ, nugæ. Deſponſatam novimus & μνηστευθεῖσαν, non alteram. ἡλικίας, ut vides, nunc pretii eſt quantivis, & qui pro eo ſcripſerunt γῦνας, quod Margo

Hæ-

Hœſchelianus habet, ridiculi ſunt & cachinnos merentur ſolutos. ἐτέχθη idem, quod ἔτεκε: modus patiendi pro modo agendi, qui vix diſtant in partus negotio: Nam quæ parit, eo ipſo revera patitur. Ita Græci ſæpe, ut ſciunt, qui Linguam callent. Nunc ſatis aptum eſt Symbolum; quod longe tamen aptius eſſet, ſi minima mutatione legeretur, Ἀνδρὶ συζύχθεῖσαν γυναῖκα ἀπὸ πρώτης ἡλικίας, ἐν ᾗ ἐτέχθη, βουλόμενοι σημῆναι, πίνναν ἔγκυον ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ &c. Nam ſic ipſum Symbolum venuſte uni uxori enixæ opponit unam pinnam gravidam, & Symboli ἐξήγησις opportune de pinnis loquitur in genere, quæ juvenes admodum coire ſolent. Attende, probabis, quod dico: Mihi certe, ne quid diſſimulem, lectio iſta unice placet. Junge Caput 94. hujus Libri, ubi eadem numerorum eſt mutatio, ut alia nunc prætercam.

Cap. 108. καὶ καλεῖται πιννοφύλαξ] Hoc Græcum, & a Philippo, ut videtur, additum.

ἀκολούθως τῷ ὀνόματι] Hoc vertendum hic, *nomine convenienti*: Comma poſt πιννοφύλαξ tutius abeſſet: Nam καλεῖται ἀκολούθως πιννοφύλαξ τῷ ὀνόματι cohæret una. Si vera ſeparatio in illis eſſet, pro ἀκολούθως τῷ ὀνόματι Alii ſcripſiſſent ἀκολούθως τῷ πράγματι, & Philippus, quanquam ſcriptor minus politus, id etiam ſumſiſſet ſibi.

Cap. 109. λάμειαν ἔχοντα] Codex Auguſtanus λάμιαν: Utrumque ineptum eſt; nec Hœſchelium audio. Nam quis λάμιαν pro ingluvie adhibuit unquam, ſi Etymon Spectri etiam ſit certum, quod tamen dixerit nemo? Apage nugas: Sic omnia ex omnibus fieri poſſunt. Perbene Mercerus λάμειαν legit, quod λαιμαργίαν denotare poteſt vi ſua, & Græcia ſtatim agnoverit pro fœtu genuino. λαιμὸς, λαιμῶν,

& λαιμάζειν notiſſima ſunt: Ex eadem familia eſt λαίμια & λαίμεια. Nihil planius. De Lamia Spectro nos alias loco ſuo.

Cap. 110. πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτῆ τροφὴν ἐμῦντα;] Dimidiata etiam Inſcriptio, ut ipſe Contextus probat ſtatim.

καὶ πάλιν ἀπλήςως ἐσθίοντα] *Sic ut cibum ingeſtum denuo reddere cogatur.* Ita longe ſignatius & convenientius eſt Symbolum: Nam felis aquaticus etiam abſorbet fœtum, ut mox eum evomat iterum. Appoſite Ariſtoteles, οἱ μὲν γαλεοὶ καὶ ἐξαφιᾶσι, καὶ δέχονται εἰς ἑαυτὰς τὰς νεοτ͂ες. Sic etiam gulones illi.

νηχόμενος τὸ καταπίνει τὸν γόνον] Natans fœtum abſorbet, ubi metus eſt, ne ab aliis piſcibus devoretur. Vide Ælianum *Lib. 9. Cap. 65. de Animal.*

Cap. 112. τρυγόνα] Paſtinacam intellige cum Cauſſino & Pierio Valeriano *Lib. 30. Cap. 16. Hieroglyphic.* Mercerus & Hœſchelius hic miſere ineptiunt.

ῥίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ ἄκανθαν] *Emittit ſpinam, quam in cauda habet.* ῥίπτειν βέλη notiſſimum eſt: Similiter ῥίπτειν ἄκανθαν accipiendum hic.

Cap. 113. πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς &c.] Mutila iterum Inſcriptio: Nam addere debuiſſent boni, καὶ ὕςερον καταναλωκότα τὰ ἴδια. Sed ita ſapiebant illi. Cum ſequenti Inſcriptione, πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα, ſimiliter ſeſe res habet.

Cap. 114. ὥςε ἐκ τούτου μηκέτι —— καὶ οὕτω διαφεύγει] Ubi ad hæc attendo, non video, qui Symbolo hoc depingere potuerint hominem ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα καὶ ἀντὶ τούτου κακῷ περιπεσόντα: Nam Sepia incolumis evadit, & atramento ſuo piſcantium oculos eludit. An ad aquæ colorem reſpicitur hoc Signo, quæ ex pura fit impura, & ſic ἀπὸ τοῦ καλοῦ venit ad τὸ κακόν? Hoc aliquid eſt, fateor, ſed adeo jejunum

&

& rancidum, ut merito ſuo omnibus diſplicere debeat. Fallor, aut Amanuenſes hic iterum loquuntur: Scribe facta tranſpoſitione levicula, Ανθρώπον ἐπὶ κακῷ ὁρμήσαντα, ἢ ἀντὶ τούτου καλῷ περιπεσόντα, βουλόμενοι &c. Sic Symbolum pulchre cum ipſa re conſpirat: Piſcantes non metuit Sepia, ſui ipſius bene conſcia: ἐπὶ κακῷ igitur ὁρμᾷ alacris, & mox ubi periculum urget, atramentum ſuum emittit, & ſic ἀντὶ κακοῦ τῷ καλῷ περιπίπτει, ſalva & incolumis evadens, inimicoſque eludens læta. Sentiſne? Id ſpero equidem ac confido. ἄνθρωπος ἐπὶ κακῷ ὁρμήσας eſt, qui φιλοκίνδυνος dicitur vulgo.

Cap. 115. στρουθίον πυρίτην] Ita ex Libro Auguſtano edidit Hœſchelius, quem ſecutus ſum, ſed ſequi non debueram: Nam cum Aldo & Mercero haud dubie legendum eſt πυργίτην, quo nomine dictus eſt paſſer a turribus, in quibus degit & nidificat. πυρίτης neſcio, an unquam dictus ſit a quoquam: Si tamen id fecerit aliquis jure ſuo, a πῦρ & igneo calore nomen abſque dubio repetierit. Vulgus πυργίτης, cum quo fecit Philippus & facere debuit, ut recte intelligeretur: Hoc certum. Pierius Valerianus in Codice ſuo etiam πυρίτην invenerat: Vide *Lib.* 20. *Cap.* 28. *Hieroglyphic.*

ὀργῆς] Perbene Hœſchelius ὁρμῆς, quod diu ante placuit etiam Geſnero in Libro de *Avibus*. Alterum nimis longe petitum eſt.

ἑπτάκις μίγνυται &c.] Numerus laborat: Nam paſſeres fæmellas tricies unius horæ ſpatio oſculantes videas ſæpe: An forte ipſum illum numerum expreſſerat Philippus, & legendum eſt τριακοντάκις μίγνυται τῇ &c? Hoc verum eſſe poteſt: Nam ut dixi, numerus vulgatus nimis certe exiguus eſt pro paſſere bene viro.

Cap. 116. λύραν ζωγραφοῦσιν] Ad Lyræ harmoniam & numeros Myſticos hic attendendum: Multa de illis Veteres Philoſophi, ut notum.

Cap. 117. τῆ καταθυμίως πεπραγμένων αὐτῷ] Articulus αὐτῷ reſpicere debet ſuperius ἄνθρωπον cum comitatu ſuo: Quod durius certe & coactius. An forte ἀνω pro ἀνθρώπῳ excluſit αὐτῷ, & hic quoque Philippi mutavit manum? Id mihi non improbabile.

Cap. 118. ϛρουθοκαμήλου πτερὸν] *Struthiocameli alam*. Merceri *pennam* non convenit.

INDEX
IN
HORAPOLLINEM.

A.

ACerra conflagrans 38
Accipiter 8, 10, 88, 140
Accipitres duo 12
Adiantum herba 136
Adulatione deceptus 134
Aedificandi cupidus 154
Aegyptus 38
Aelurus 16
Aequinoctia duo 30
Aëtites lapis 106
Aevum 2
Ambres, Liber Ægyptiorum, 52
Amens 66
Amor 92
Anguilla 144
Anemones flos 86
Anguis, in cujus medio domus, 74
—— caudam ore tenens in orbis figuram 72
—— vigilans 74
—— dimidiatus 76
—— integer 76
Anima 16
—— hominis maſculi 82
—— diutiſſime hic commorans 46
Animus ſeu animi præſtantia 32
Annus quomodo deſignetur 4
—— Solis. 8
—— Ægyptiacus 134
Antiqua origo 44
Apertum ac patens 42
Apes 74
Aqua & ignis 56
Aquila 110. 138
Aquilæ pullus 82
Armatus homo & jaculans 86
Αρχεα 6
Aſpectus 21
Αστροκύων 4
Atramentum 51
Auditus 61
—— acutior 119
Averſio 91
Auris picta 91

INDEX.

B.

BAi & Bajeth, voces Ægyptiæ, 11
Baſiliſcus 2, 115
Belli acies 85

C.

CÆcus homo 117
Cædis admiſſæ pœnas dans 151
Cælum & terra aquæ copiam ſcaturiens 37
Cælum fundens rorem 51
Calamitates intrepide ferens 123
Camelus 141
Cancer cum oſtreo 147
Canis 55, 57
Canis averſus 91
Capita duo 41
Capite carens ambulans 73
Capra 119
Carabus 147
Caſtor 117
Cavens ſibi ab inimicorum inſidiis 137
Cervus 91, 133
Cervus cum tibicine 137
Cibum vomens & avide iterum vorans 149
Cicada 111
Ciconia 113
Cognitionis Symbolum 65
Columba 71, 105
Columba nigra 95
Commercium cum alienigenis habens 149
Conciliandi ſibi alios vi præditus 153
Concordia 87
Concubitus 47
Confugiens ad proprium patronum, neque adjutus 107
Conyza 129
Continue laborans 139
Continentia hominis 85
Cor 11, 51
——— ſupra acerram 39
——— hominis faucibus appenſum 85
Cornix 135, 139
Cornices duæ 13, 15, 101
Coturnicis os 87
Crepuſculum 83
Cribrum 53
Crocodilus 79, 81, 129
Crocodili cauda 81
Crocodili oculi 79
Cucupha 69
Culicum copia & generatio 105
Cuſtos domus 57, 75
Cygnus 101
Cynocephalus 27, 29, 31

D.

DEbilis homo, laſciviens tamen, 109
Deſponſata mulier 89
Deus 83
——— Sol 9
——— Mundanus 26
Dei ἀϱσενοθήλεις 25
Dextrarum junctio 86
Digitus 85, 89
Doctrina 51
Domi ſeſe continens 117
Dorſi ſpina 87
Drachmæ duæ 25

Ele-

E.

ELephas 131, 133
Equa lupum calcans 103
Equi cadaver 103
Eth Ægyptiace cor 11

F.

FAces accenſæ 125
Fatum 27, 95
Febricitans & ſe ipſe curans 125
Felis aquaticus 149
Filius 67
Fiſtula 155
Fœcundus 61, 79
Folia 93
Formica 65, 117
Formicarum diſceſſus 97
Fortis ſimul & temperans 59
Fullo 77
Fumus 89
Furens 79
Futurum opus 91

G.

GRatus animus 69
Grues 137, 141
Guſtus 45

H.

HIeracion herba. 9
Hippopotamus 71, 91
Hircus 61
Hirundo 95
Homo invalidus & qui aliorum auxilio egeat 97
—— cum aſinino capite 41
—— lapſus ſuos occultans 119
—— mulieri a prima ætate junctus 147
—— multos ſervans in mari 145
—— non habens per ſe bilem, ſed ab alio commotus 105
—— peregre nunquam profectus 41
—— accuſatus & ideo ægrotans 115
—— a luxuria reſipiſcens 127
—— ab inſania reſipiſcens 153
—— metuens improviſa 123
—— ſaltatione gaudens tibiarumque cantu 109
—— primum rudis & informis editus 131
—— qui juſtam ætatem vixit 135
—— qui utilia & inutilia male conſumſerit 145
—— ſeipſum curans ex oraculi reſponſo 105
—— qui ſui curam non habet 147
—— ſibi ipſi damna dans 117
—— ſuum ſcelus tegens 135
—— tardus in movendis pedibus 141, 143
—— tute urbem incolens 107
Hominis στάσις & robur 86
Hora 91
Horarum inſpector 57
Horus 35
Humilitas 11
Hyæna 121, 123
Hydriæ tres 37

I.

IBis 19, 51
Ibidis ala 129
Ichneumon 97
Ignis & aqua 57

Igne

Igne repreſſus 124
Imago umbilico tenus cum gladio depicta 91
Imperans hominibus ſui generis 145
Impietas 91
Impoſſibile 73
Impudens 143
Impudentia 65
Impurus & ſceleſtus animus 63
Ingratus & injuſtus 71
Ingratus in bene de ſe meritos 71
Inimico ſuperior 121
Inimicus & inviſus omnibus 143
Inimicus cum pari inimico congrediens 97
Inſanus 79
Inſtabilis 119
Inſtauratio, quæ poſt longiſſimum tempus fiat 111
Intemperans 151
Interitus 65
Ira 31
Iracundia immoderata 99
Iſis 5
Judex 55
Junco ſcripſerunt Ægyptii 53
Juno 23
Jus æquum omnibus reddens 155

L.

Laqueus 93
Leæna 129
Leo 33, 35, 99, 125
Leonis anteriora 35
—— caput 35
Lepus 43
Liber ſignatus 93
Liberi matri inſidiantes 115
Liberos dimittens ob paupertatem 141
Limes 21
Linea recta cum altera inflexa 95
Lineæ decem 95
Lingua ſupra oculum 43
Literæ Ægyptiæ 51
Longævus 91
Lumbus hominis 87
Luna 27, 79
Luna oriens 31
Lupus 91, 123, 125
Lyra 153

M.

Magiſtratus 55
Manus hominis 43, 155
Manus una arcum, altera ſcutum tenens 85
Mars 13
Maſculus 83
Mater 19, 25
Meiſi Ægyptiace ſerpens 75
Menſis 7, 79
Mercurius 29, 51
Minerva 23
Miſericors 23
Morbus 87
Mors 93
Mula 101
Mulier abortum faciens 103
—— lactans & bene nutriens 109
—— infantes fœminas aut mares pariens 103
—— quæ virum odit 113
—— ſemel enixa 129
—— ſterilis 101
—— vidua 95
—— viri præſtans opera 99
Mundus 4, 17
Muræna piſcis 149

Mus 65
Muſa 95
Muſca 65
Muſtela 99

N.

NAtatio 31
Nefarium & abominandum 59
Nili exundatio. 37
Nox 83
Nun Ægyptiace Nilus 37.
Nuptiæ 15
Nycticorax 93

O.

OBſidio 93
Occaſus 81
Oculus 43
Odoratus 55
Opus 89
Orbis terrarum 29. ejus umbilicus Ægyptus 39
Origanum 97
Ortus 79
Oryx 63
Os 45, 59
Os boni viri 85
Oſtrea 147
Otis & equus 107
Οὐαιὲ, vox e longinquo veniens, Ægyptiace 45
Οὐραῖος vel οὐβαῖος Ægyptiace Baſiliſcus 2

P.

Pædicatio 139
Palma 7
Palumbus 105
Papyri faſciculus 45
Pardus 121, 135
Paſſer & noctua 109
Paſſer pyrgites 153
Paſtinaca 150
Παςοφόρος 57
Pater 17
Patris amans 113
Patrimonium filiis relictum 95
Pedes gemini conjuncti 84
Pedes hominis in aqua obambulantes 73
Pelicanus 67
Penis manu compreſſus 85
Perdices 139
Peregrinatus nunquam 41
Phœnix 49, 111
Πυλοφύλαξ 147
Piſcis 29, 59
Pollinctor ſacrorum 55
Polypus 145, 147
Pœna 91
Populus regi obſequens 75
Porcus 99
Præſagium 21
Præſtantia 11
Puritas 57

Q.

QUarta arvi pars 7
Quinarius numerus 27

R.

RAmus palmæ 7
Rana 45, 143
Rapax 79, 129
Rex cuſtos 75

INDEX.

—— fugiens ſtultitiam 131
—— fugiens nugatorem 133
—— orbi imperans 75
—— parti orbis imperans 77
Riſus 55
Robur 35
Robuſtus homo 131
Ros e cælo 51

S.

Sacer Scriba 51, 53
Sacerdotes Ægyptii circumciſi 31
Sacris initiatus 111
Salamandra 115
Saltatione tibiaque gaudens 109
Sanguis 11, 93
Sbo Ægyptiace plenus victus 53
Scala 93
Scarabæus 15, 17, 25, 101
Scarus 149
Scorpius & Crocodilus 97
Senex fame confectus 139
—— Muſicus 101
Sepia 151
Sepulturæ proſpiciens 133
Sermo 43, 93
Sero tandem ex peregrinatione rediens 35
Serpens 3, 5
Sideralis ſcientiæ gnarus 141
Sidus 27
Silentium 45
Simia 119
Sol viſus dominus 9
Sol & Luna 2
Solis circulus 89
—— curſus in ſolſtitio hyberno 85
Sothis Ægyptiace Canicula 5
Splen 55
Stabile ac tutum 87
Stella 83
Sternutamentum 55
Stomachus 85
Struthiocamelus 155
Sublimitas 9

T.

Talpa 117
Taurus 59, 103
—— inter ſidera 19
—— ligatus 127
Tauri auricula 61
—— cornu 89
Temperantiæ dubiæ homo 127
Tempus 83
Tenebræ 81
Terribilis 35
Tonitru 45
Torpedo piſcis 145
Tumultus 87
Tutela & præſidium 41
Turtur 109

V.

Vaccæ cornu 91
Vates 55
Ubertas & abundantia 48
Venus 13
Ventus 89
Vermes 105
Veſcens profuſius alienis & mox ſuis 151
Veſpæ 93, 103
Veſpertilio 109
Veſpertilionis pennæ 117
Vetuſtiſſimum 93
Victoria 11

Vi-

INDEX.

Vigilans	35	Vox e longinquo veniens	45
Vindemia copioſa	137	Upupa	137
Vipera	115, 133	Urſæ partus	131
Vir	17	Vulcanus	25
Uni ac ſoli genitus	14	Vulpanſer	67
Unitas	25	Uvæ eſu offenſus	137
Voluptas	47	Vultur	19, 21, 23, 25

FINIS.

ERRATA.

In Præfat. p. 1. lege pro Φαινυβύθεως, Φαινεβύθεως. in Not. p. 200. pro πιςόπαται, πιςόταῖαι. p. 207. pro θημιατήριον, θυμιαῖήριοι. p. 319. pro ὑδονῶν, ἡδονῶν. p. 320. pro πλυμμύρω & πλυμμύρα, πλημμύρω & πλημμύρα.

TRAJECTI AD RHENUM,

Typis PETRI MUNTENDAM, 172

00050612

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 25 June, 2016